

V I T Æ
ROMANO:
RVM PONTIFI
CVM A D. PETRO VSQVE
AD CLEMENTEM VIII.

EX PLATINAE HISTO-
ria in Epitomen redactæ, ad iuxta Onu-
phrij Panuinij Eremitæ Augustinia-
ni censionem ordinatæ.

*His præter alia accesserunt eorundem Pontificum
Imagines ad viuum expressæ, labore & industria
IOANNIS A GLANO Leodicensis incisæ.*

LEODII
Ex Officina Henrici Houij
Anno M. D. XCVII.

HVIC OPVSCVLO AD
MAIOREM PERSPICVITATEM
PRAEMITTVNTVR.

Primum leges in creando Rom. Pontifice.

*Forma & ordo ab illustrissimis Cardinalibus
Pontificis electione seruari solitus, ex Panuiniij
Gregorium Decimum & Clementem Quintum anno-
rationibus.*

*Index fidelissimus omnium Pontificum, Concil-
rum generalium, & Schismatum, annos & durat-
nem cuiusque assignans.*

Tabula omnium Pontificum ordine Alphabetico

SER^{mo} PRINCIPĪ

ERNESTO

ARCHIEPISCOPO ET

ELECTORI COLONIENSI

*Episcopo & Principi Leodicensi, Monasteriensi,
Hildisheimensi, Frisigen: Administrat: Stabulensi:
Comiti Palatino Rheni, Duci vtriusque Bavariae,
Westfaliae, Angariae, Bullonij: Marchioni Fran-
chimontano: Comiti Loffen: Longien: Hornen:
Dom. suo clementissimo.*

ET V S lex Persarum
fuit, Reges, Heroës, &
Principes viros, sine ali-
quo munere non esse sa-

lutādos, legis Persicæ instituto pro-
uocatus, C. T. imagines ac vitas Pon-
tificum Romanorum, à me & scul-
ptas, proximasque veritati redditas,
& scriptas & compositas adfero, o-
peris argumētum, quod vt dignitati
tuæ cōsentaneum, ita patrociniij tui
tutelam à te iure suo deposcit, olim
olea Palladi; lyra Apollini, spicæ
Cereri, muneraque alia Dijs conue-
nientia dicabātur, vouebantur, offe-
rebantur,

rebantur, sic maiorum exemplo homines quibus gliscit animus, Princeps, & Mœcenates suos literis vel monumentis decorare, quod cuique conueniat propius despiciunt. Videmus Hectorem ab Aiace, baltheo, ense verò Aiacem ab Hectore donatum, ego, vt par est, Ser^{mo} Electori, Antistiti, Heroi & Hero meo clementissimo, Romanæ Ecclesiæ filio (cuius & Legia filia) & fortissimo adfertori, atque assiduo vindici, Pontificia hæc dico, voueo, offero, hoc vnū demissè postulans, vt qua solet alienos labores humanitate, pariter meos suscipere non grauetur. Quod si C. T. opus meum probari sciam, à paucis sanè Ser^{mo} Princeps metuam improbari, sperans euēnrum quod de Domitio Seuero scripsit olim Apollinaris: *Hic si te probet, omnibus placebis*

Leodici 6. Id. Decemb. 1596.

V. C. addictissimus clientulus

Ioannes à Glano Leodiu.

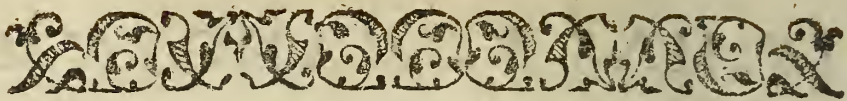
IN HAS ROMANORVM

PONTIFICVM EFFIGIES,

Ioan: Polit: Leod: I.C:

Aspicis ingentem fato consistere ROMAM,
Perq³ tot assultus tollere ad astra caput?
CAESARIBVS Sedem illa dabat sublimis, & idem
Imperio limes Urbis & Orbis erat.
Illa tamen subijt crudelia iussa Neronum,
Et timuit vires sanguinolenta suas
Sanctior auspicijs rerum nunc vertitur ordo
Et summo attingit vertice Roma Deos.
Quæ prius intumuit populis dominata superbis
Nunc animas humiles ducit ad astra potens.
Cernito tot Patrum viuos læto agmine vultus
Sculptoris quas dat, nobilis arte manus!
Ille diu Gallos Latias lustravit & vrbes
Virtutum iuuenis carpere doctus iter.
PONTIFICES saluete sacri quos Numine dextro
Constituit terris prouida cura Dei.
Non interrupto succeditis ordine **CHRISTO**
Vnus amor vobis, **LEX, DEVS, vna FIDES.**
Vos penes Imperium Sacrorum, & summa potestas,
Vos penes ætherei pandere regna poli.
Exere septenos veneranda **A V S O N I A** montes
Diceris patribus terra beata tuis:
Hinc etiam maior tibi **LEGIA** gloria surget,
Sic tua & artificis fama perennis erit.

AD

AD LECTOREM

PLACUIT semper illud, candide lecto-
sapientissimè dictum, plena ingenui pu-
doris res est per quem profeceris agnosceris.
Nos in hoc qualicunq; cudendo opere, Tho-
mam Costum Neapolitanum & Academicum
Florentinum, qui Italico suo sermone argu-
mentum hoc profecutus est, tanquam viæ du-
cem secuti sumus, & ad eius ordinẽ, methodum
breuitatemq; quantum licuit industriam no-
stram attemperauimus. Verùm quia vir il-
doctissimus Italis suis, quibus fere Pontificum
omnia sunt comperta & explorata, idiomate
vernaculo scribit, ob idq; pressius quando
& succinctius: visum nobis est fusa magis ora-
tione vti res postulat describere. Ad institutum
nostrum etiam & scopum in quem collinea-
mus, spectare iudicamus nonnulla ab eodem
auctore prætermissa, vel breuiter admodum
tractata, addere vel explicare, nimirum ea quae
Romani Pontificis maiestatem, auctoritatem
eminentemq; & supremam in Ecclesia dig-
nitatem exaggerant. Cùm enim Ioannes
Glano incisus à se Pontificum icones in lucem
edere vellet, vitam cuiusque illi attexere vo-
luimus, vti nostrates, & maximè rudiores Ec-
clesiæ Romanæ prerogatiuam cernant: quippe
qua

quæ vt ante D. Hieronymus epistola ad Damasum scribens: Profligato à sobole mala patrimonio, apud Romanum Pontificem solùm incorrupta seruator hæreditas; & quicumque extra Ecclesiam Romanam agnum comederit, profanus est.

Sola enim est Ecclesia Romana, quæ de continua successione Episcoporum gloriari potest. Magnum proinde ex tot Pontificum continua serie capient Christiani documentum, vt studiosius & propensius sub Ecclesiæ Romanæ obediëntia & disciplina sese cõtineant.

Hic succedentium Pontificum cõtinuam legent seriem, eorum mores, decreta, concilia, ætates, schismata, variasque Ecclesiæ vicissitudines. Quæ res magno, ni fallor, erit argumento, rudioribus præsertim qui facile dolis hæreticorum deluduntur, irretiuntur, & à vera religione auertuntur: eoque magis quod apud rudem plebeculam, quæ plus auctoritatis & fidei oculo quàm intellectui, plus opinioni quàm Religioni tribuit; de quolibet Pontifice cuius vita & mores ceu in tabella hïc spectanda proponuntur, possumus illud Poëtę adijcere:

Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat.

Hïc primos eos intuebuntur naucleros, qui D. Petri in vastissimo & procelloso hoc mari nauiculam direxerunt. Hic primos vinitores intelligent, qui vineam, id est Ecclesiam à Iudæa transplantatam in Græcia, & in omni Eu-

ropa inferuerunt, quæ etiam nunc magno eum diuini honoris incremento, & hominũ profectu in extremas orbis oras propagatur. Intelligent quibus ceremonijs Deum colebant & placabant, quibus sacramentis culpas suas expiabant, & Deum sibi demerebãtur, quibus sacrificijs Deo litabant prisci illi Pontifices, quorum labore & vigilantia Religio plantata & propagata est. Et si deinceps eorum animis infederit adhuc vlla dubitatio aut scrupulus, audiant Diuum Ambrosium sermo. de SS. Nazario & Celso.

Magni periculi res est post Prophetarum oracula, post Apostolorum testimonia, post martyrum vulnera, veterem fidem quasi nouellam discutere, & post tot manifestos duces si in errore permanes, & post morientium sudores otiosa disputatione contendas. Est equidem verum, resque adeò manifesta, vt nemo possit inficiari, inter Pontifices aliquos fuisse qui à sanctitate quæ Pontificiæ dignitati hæreditaria esse debebat desciuerunt & degenerarunt. Sed ea res magnam non habet admirationem. Nam vt mellifluus ait Leo, hæreditas in indigno hærede perseuerat. Discimus etiam hinc verum esse quod ait Crispus Salustius, quæcunq; sunt orta, cadere & aucta fenescere. Nec quicquam fore tam sanctè institutũ, tam solidè stabilitum quod aliquando non conuenescat, interitumq; patiatur. Deinde imperiũ
ijfdem

ijſdem artibus retineri intelligimus, quibus initium partum eſt. Nam S. Sedes Apoſtolica inter tot tamq̃; barbaros & immanes perſecutores, nulla armorũ vi, nullis externarum rerũ præſidijs fulta, ſed inſigni pietate & præſtante doctrina tantum ſubnixata creuit, & ad tam ſublime faſtigium peruenit, vt teſte B. Leone longius præſideret religione diuina quã dominatione terrena, & quamuis Roma multis aucta victorijs, longe lateq̃; fines imperij protulerit, minus tamen eſt quod illi bellicus labor ſubdidit, quàm quod pax Chriſtiana ſubiecit: & bene B. Proſper contra Pelagianos cecinit:

*Sedes Roma Petri quæ paſtoralis honoris
Facta caput mundi, quicquid non poſſidet armis
Religione tenet.*

At dum virtutis ſtudium deſerbuit, ſeueriorq̃; diſciplina per luxum & molliciem eliminata eſt, Diuini honoris zelus ambitioni, ſyncera electio turpi ſuffragiorum nundinationi ceſſit, tum Apoſtolica ſedes magis fuit vt ita dicam, occupata quàm poſſeſſa, onerata potius quàm honorata, & quæ ſupra modum accenſa lucere debuit ad ſubditorum eruditionem extincta nihil præter tetri odoris fumum exhalauit ad multorum offenſionẽ & infectionem. Inſuper ex hac morum varietate verũ eſſe conſtabit quod ſapienter dici cõſueuit: *non viro magistratum, ſed magistratui virum* decus & auctoritatẽ conferre. Etenim Ro-

mani Pontifices qui sanctitatem egregiamque eruditionem pietati coniunctam retinuerunt, vniuersæ Ecclesiæ magno fuerunt adiumento, Principibus viris in vtraque forma præsidio, Clero honori, impijs & facinorosis formidini. Qui verò à diuinarum legum iugo colla subdlexerunt, omnemque vitæ splendorem inani fastu & turpi luxu deturpauerunt, illi regibus & principibus fuere contemptui, Clero inuisi, populo exosi & ridiculi, Deo sic disponente vt testatum faceret quàm ex diametro sibi opponerentur & ab officio longè recederent. Postremò, vt breuiter dicam, tam variij inter summos Pontifices meritorum gradus, nostræ vtilitati, & sanctorum Pontificum dignitati magnum afferet momentum. Nam sicut in tabella candor nigrorem deprimit, & ab aspectu nostro longius abiungit: vice versa à nigrore candor eleuatur, ac velut è tabella profiliens obtutibus nostris se subijcit & ostentat, ita in tam longa tot sæculorum serie, plurimi in summo illo gloriæ & honoris theatro Pontifices præfulsere, quorum vitam heroicam egregios pro Catholica Ecclesia labores, & præclara facinora dum intuemur acriter oculos nostros perstringunt & deriuent, ne aliorum turpitudinè spectemus, aut vt eam quàm minime moremur. Ex aduerso si in vitiosi Pontificis vitam oculus noster incurrat, tum naturæ nostræ ad vitium pronitatem non tam damna-

damnamus quàm admiramur integerrimam
 tot sanctorum Pontificum virtutem & animi
 magnitudinem, qui quanquam, vt vult Ber-
 nardus, periclitatur castitas in delitijs, humili-
 tas in diuitijs, pietas in negotijs, veritas in mul-
 tiloquio, caritas in hoc sæculo: Sic tamen sapi-
 enter vitæ suæ rationes & consilia temperarūt,
 vt in se ipsis consistenterent, non infra se deiici,
 nec supra se attolli, nō euadere in longius, non
 extendi in latius potuerunt. Hinc post quosdā
 fastuosos & impuræ vitæ Pontifices, illustrio-
 res redduntur nostro sæculo Pij, Gregorij,
 & Clementes.

LEGES

LEGES PRAECIPVAE

QVAE IN COMITIIS ET

electione Romani Pontificis obseruari debent. Ex Onuphrij ad Gregorium Decimum annotationibus.

I. **V**T noui Pontificis comitia habeantur, loco idoneo, vbi Pontifex praecedens cum sua curia residens, causarumq; & literarum Apostolicarū audientiam habens, mortuus fuerit. Quod si in villa, pago, aut oppido obierit & propterea cōmodè ibidem comitia haberi nequierint, in vrbe in cuius diocesi villa, pagus vel oppidum fuerint, habeantur, nisi interdicta sint. Quo casu in proximiorē vrbe non interdicta ipsa electio fieri debet. Si verò ipsa audientia alio loco fuerit, tunc non vbi Papa obierit, sed vbi eadem audientia fuerit, futuri Pontificis creatio habeatur Gregorius X. & Clemens V.

II. Vt mortuo Pontifice, comitia nō habeantur, nisi ad minus decē dierū spatio interiecto quo tēpore, & Cardinales absentes, expectari, et nouēdialia demortui Pōtificis per Cardinales praesentes celebrari debēt.

III. Vt Cardinales oēs quauis ratione à cōclauī absentes, nullū ferendorū suffragiorū ius habere possint.

IIII. Vt non solum Cardinales absentes, sed & omnes cuiusuis ordinis & conditionis homines in Romanum Pontificem creari possint.

V. Vt finitis nouēdialibus, sacrifq; die decimo ritè sancto spiritui factis omnes Cardinales, qui adsunt
(sue

(sive absentes venerint, sive non) in palatio, in quo mortuus Pötifex habitabat, loco tuto undique clauso, ac optimè custodito, quod conclauē vocant, recludantur, cum duobus tantum, vel, vt nunc consuetudo est, tribus, aut quatuor famulis, qui eis necessaria subministrant, quo in loco comitia habeantur. Nec alicui prater ea fas sit locum ingredi, vel egredi, nisi infirmitatis causa, certisq; quibusdā hominibus, quorū opera in conclauē existentibus maximè est necessaria. Is porrò locus conclauis nullum intermedium parietem habeat, sed omnes Cardinales in cellulis suis laneis distinctis pannis ipsum inhabitent in communi.

V I. Vt locus & porta conclauis diligentissimè custodiantur, si Romæ electio habeatur, priuim à prætorianis, deinde à regulis Romanis, & oratoribus principum sacramento prius astrictis, demum in loco ostio conclauis proximiorē ab Episcopis, & conseruatoribus vrbis. Si autem extra urbem comitia hac habentur, à loci eiusdē dominis temporalibus, eodē iuramento fidelitatis obligatis. Quorum munus est cōclauē custodire, & diligenter cauere, ne quid conclauē inferatur, seu exportetur, quo minus legitima suffragia ferri possint atque singula scrutari, quæ vel cibi, vel alterius rei causa inferuntur ad eos, & prouidere, ne quid detrimēti patiantur Cardinales, omnibusq; ipsorū nitibus presto esse ac eligere Pontificē differētes ad maturandū arētare. Milites verò prætoriani, ac reguli Romani conclauē ab omni impressione tutū reddere debēt.

V II. Vt Cardinales conclauē egredi nulla ratione possint, nisi Romano Pontifice creato, quod si re infecta
egressi

egressi fuerint ab his qui conclauis custodiae praesunt, iterum ingredi cogi debent.

VIII. Ut Cardinalibus venientibus post ingressum conclauis, & ante Papae creationem, potestas sit conclauae ingredi, & cum ceteris suffragia ferre, nullusq; Cardinalis quauis occasione, aut pretextu etiam excommunicationis vinculo innodatus, ab electione ipsa arceri possit.

IX. Ut post triduum ingressus conclauis, nisi Pontifex renuntiatus fuerit, Episcopi, reguli Romani, & qui conclauis custodiae praesunt, maximam in epulis, & cibis quae Cardinalibus inferuntur rationem habeant, & illis non nisi ferculum vnum inferri permittant.

X. Ut in comitijs habendis sub anathematis poena, nulli fas sit aut largitione uti, aut quicquam polliceri, aut prensare, siue ambiendo, animos Cardinalium sibi in noua creatione deuincire. Quo interim tempore Cardinalibus nulli alij negotio vacandi ius potestasq; sit, ut electio maturetur.

XI. Ut nemo Romanus Pontifex renunciari possit, nisi duarum partium ex tribus Cardinalium in conclauis praesentibus integra suffragia tulerit.

XII. Ut mortuo Romano Pontifice, omnes Ecclesiastici magistratus & officia statim cessent, atque à muneribus suis vacent, praeter Pœnitentiarium maiorem, minoresq; & Camerarium S.R.E. quorum munera etiam mortuo Papa perdurant. Ex libro 1. Constitutionum Clementis V. Pontificis, titul. de electione & electi potestate. cap. Ne Romani.

FORMA ET ORDO AB
ILLVSTRISSIMIS CARDI.

NALIBVS IN ELECTIONE

Romani Pontificis seruari solitus: Ex

Panuini ad Clementem V.

annotationibus.

PATRES Conclauē ingressi diem integrum sequentem formandis legibus impendunt, ad sanam Romani Pontificis administrationem maxime necessarijs, quibus patrum quisque subscribens iureiurando votoq³ promittit obtemperaturum se illis, si Pontifex factus fuerit, his actis, stato quodam die prima comitia indicuntur. Mane autem diei patres omnes induti pallijs à summo deorsum apertis, quas croccias vocant, in capellam vbi corpus Christi asseruatur conueniunt. Ibi diuina Spiritus Sancti ritè sacra celebrantur. Quibus absolutis, suo loco disponunt se per subsellia. Quisque autem quem eligere decreuit in codicillo ante describit, huncq³ suo annulo obsignat. Inde tres ex patribus ad altare ascendentes, Decanus videlicet, presbyterorum, & Diaconorum primi, calicem in quo eo die sacra facta sunt, ad medium altaris constituunt custodes ipsi omnium, ac inspectores astantes; Post hæc eodem ordine procedunt & reliqui Patres, atque ante altare in genua procidentes, codicillum sigillatim in calicem dimittunt. Id autem postquam ab omnibus factum est, tres illi quos dixi calicem ipsum ad ceteros in-

ferius.

ferius confedentes, sublatum altius ostendunt, consistentes in subselliorum medio, vnde spectari, & audiri à circumstantibus possunt: numerant mox codicillos, quorum, vt conuenisse numerus inuenitur, singuli à Decano aperiuntur, & leguntur, ac Diacono proximo pronuntiandi traduntur. Patrum quisque papirum tenens, ac pugillare, quos quisque eligit, chirographo annotatus. Nullus autem ex Alexandri III. constitutione pro Pontifice haberi potest, nisi qui duarum partium ex Cardinalibus integra suffragia tulerit. Qui numerus si ex codicillis adimpletur, tum Pontifex creatus est: sin minus liberum est cuique quem voluerit Patrum, non electum à se scripto, voce eligere, quae electionis ratio accessus appellatur. Rarum est quempiam ex solis codicillis eligi, vocum accessio, conficere totum opus solet. Alius est quoque creandi Pontificis mos, qui per odorationem dicitur. Hoc autem est, cum duae partes Cardinalium non expectato, vt vocant, scrutinio, sed voce tenus omnium consensu & voluntate quempiam ex Cardinalibus in Romanum Pontificem salutant, atque venerantur.

INDEX

I N D E X

B R E V I S E T E X A C T V S
O M N I V M P O N T I F I C V M,
Conciliorum Generalium, & Schismatum, assi-
gnans in quem Christi annum, vnumquodque
eorum incidit, quot annos duraverit.

Item interregni cuiusque
Pontificis inter-
uallum.

Annus Christi	Num. & ordo Pōtifi.		An- ni.	mē- ses.	dies
44	1	P etrus Galilæus, & Apostolorum Corephæus.	24	5	12
57	2	Linus Etruscus Vola- terranus, viuentē Petro.	11	3	12
68	3	Clemens Romanus post Petrum.	9	4	26
77	4	Cletus Romanus. vacauit sedes	6	5	3
84	5	Anacletus Græcus A- theniensis. vacauit	12	2	10 13
96	6	Euaristus Hæbræus Bethleemitanus. vacauit	13	3	19
109	7	Alexander Romanus vacauit	7	5	19 25
117	8	Sixtus Romanus. vacauit	9	10	9 2

**

Thele-

127	9	Thelesphor ^o Anachoreta Græcus.	10	8	28
		vacauit			7
138	10	Hyginus Græcus Atheniensis	4		3
		vacauit			27
142	11	Pius Aquileiensis	11	5	13
		vacauit			24
154	12	Anycetus Syrus	9	8	17
		vacauit			18
163	13	Soter Fundanus	7	11	21
		vacauit			13
171	14	Eleutherus Græcus Nicopolitanus.	15		5
		vacauit			28
186	15	Victor Aphricanus	12	1	12
		vacauit			17
198	16	Zephyrinus Romanus	20		6
		vacauit			13
218	17	Calyxtus Romanus	5	1	6
		vacauit			5
223	18	Vrbanus Romanus	7	7	23
		vacauit			2
231	19	Pontianus Romanus	5	5	1
		vacauit			9
236	20	Anterus Græcus		1	11
		vacauit			21
237	21	Fabianus Romanus	14		21
		vacauit		5	3
251	22	Cornelius Romanus	2	2	
		vacauit			

		vacauit		2	5
		SCHISMA I.			
252		Nouatianus Romanus schismaticus contra Cornelium			
253	23	Lucius Romanus	I	3	13
		vacauit		I	5
255	24	Stephanus Romanus	2	3	24
		vacauit		I	12
257	25	Syxtus Atheniensis	I	10	23
259		vacauit		II	15
260	26	Dionysius Græcus Monachus	10	5	5
270		vacauit			5
271	27	Fœlix Romanus	4	5	5
		vacauit			5
275	28	Eutichianus Etruscus.	8	6	4
		vacauit			8
283	29	Caius Dalmata	12	4	6
		vacauit		2	8
296	30	Marcellinus Roman.	7	9	26
		vacauit		2	2
304	31	Marcellus Romanus	5	6	21
		vacauit			20
310	32	Eusebius Græcus	I	7	27
		vacauit			7
311	33	Melchiades Africanus	3	2	
314		vacauit			17
315	34	Syluester Romanus	20		4
336		vacauit			15

325		<i>Prima Synodus vni- uersalis Nicææ cele- brata 318. Episcoporu</i>			
336	35	Marcus Romanus. vacauit		8	20 20
336	36	Iulius Romanus vacauit	14	5	16 25
351	37	Liberius Romanus vacauit	15	4	17 6
S C H I S M A I I.					
355		F elix 2. Romanus fedit in schismate contra Liberium.	10	3	11
366	38	Damasus Hispanus vacauit	18	2	10 17
366		Vrsicinus Romanus fedit in schismate contra Damasū post mortem Liberij & Fœlicis.		1	1 23
<i>Secunda Synodus vni- uersalis Constantino- poli 150. Episcoporum.</i>					
384	39	S iricius Romanus vacauit	13	1	25 15
398	40	Anastasius Romanus vacauit	4		21 10
402	41	Innocentius Albanus vacauit	15	2	21 22

Zosimus

416	42	Zosimus Græcus vacauit	2	4	7
418					I
419	43	Bonifacius Romanus vacauit	4	9	28
423					9
SCHISMA III.					
419		E vlalius Romanus in schismate con- tra Bonifacium			
423	44	Cælestinus Romanus vacauit	8	3	7
432				5	3
430				I	II
<i>Tertia Synodus gene- ralis Ephesi 20. Episcopor.</i>					
432	45	S Yxtus 3. Romanus vacauit	7	II	II
440	46	Leo Magnus Roman. vacauit	20	II	2
451					7
<i>Quarta Synodus gene- ralis Calcedone 630. Episcoporum.</i>					
461	47	H ilarius Sardus vacauit	6	3	10
467	48	Simplicius Tiburtin. vacauit	15	6	10
483	49	Fœlix secundus dictus 3. Romanus vacauit	8	II	23
492	50	Gelasius Aphricanus vacauit	4	8	6
					17
					5
					19
					5

496	51	Anastasius secundus Romanus vacavit	I	II	24 2	
498	52	Symmachus Sardus vacavit	15	7	28	
514		S C H I S M A I I I I .				
498		Laurentius Romanus in schismate contra Symmachum.	I			
514	53	Hormisda Frusinoni ⁹ in Campania vacavit	9		17 5	
523	54	Ioannes Etruscus vacavit	2	9	6 I 27	
526	55	Fœlix 3. dictus 4. Sa- mius vacavit	4	2	18 3	
530	56	Bonifacius secundus Romanus vacavit	I		2 3 5	
530		S C H I S M A V .				
530		Dioscorus Romanus in schismate contra Bonifacium				
532	57	Ioannes secundus cog- nominat ⁹ Mercurius Romanus. vacavit	2	4	28 6 6	
534	58	Rusticus Agapitus Ro- manus		II	19 vacavit	

535		vacauit sedes ex morte Agapiti vsq; ad ordinationē Syl- uerij			6	25
535	59	Syluerius Campanus à consecratione sua	I		5	2
		SCHISMA VI.				5
537	60	Vigilius Romanus creatus in schismate contra Syluerium	17		6	29
		vacauit.			3	5
553		<i>Quinta Synodus vni- uersalis, & secunda Con- stantinopolitana</i> 165. <i>Episcoporum.</i>				
155	61	P elagius Romanus	5	10	28	
		vacauit			4	15
161	62	Ioannes tertius Roma- nus	12	II	26	
574		vacauit			10	19
575	63	Benedictus Romanus.	4	I	29	
		vacauit			4	
579	64	Pelagius secundus Ro- manus	10	2	10	
		vacauit			6	25
590	65	Gregorius Magnus monachus	13	6	10	
		vacauit			5	17
604	66	Sabinianus Etruscus	I	5	24	
		vacauit			II	25

607	67	Bonifacius 3. Romanus vacauit		8	27
				10	3
608	78	Bonifacius 4. Marfus vacauit	6	8	11
				4	23
615	69	Adeodatus Romanus vacauit	3	10	27
	70			1	16
619		Bonifacius 5. Neapolitanus vacauit	3	10	
					13
622	71	Honorius Capuanus vacauit	12	11	7
			1	7	18
637	72	Seuerinus Romanus vacauit	1	2	4
				1	22
638	73	Ioannes 4. Dalmata vacauit	1	9	18
				1	14
640	74	Theodorus Hierosolimitanus vacauit	6	5	28
				4	1
647	75	Martinus Tardertinus vacauit	6	1	28
				8	28
654	76	Eugenius Romanus vacauit	2	9	14
				1	17
657	77	Vitalianus Seguinus vacauit	14	5	29
				2	14
672	78	Adodatus Romanus Monachus vacauit	4	2	15
				4	6
676	79	Donus Romanus vacauit	2	5	10
				2	28
679	80	Agatho Siculus Mo-			

nachus

			anni	mēses	dies
		nachus	2	6	
182		vacauit		7	
680		<i>Sexta vniuersalis Synodus, & tertia Constantinopolitana 289. Episcoporum.</i>			
682	81	L Eo 2. Sículus	10	19	
		vacauit	11	21	
684	82	Benedictus 2.	10	27	
		vacauit sedes ex morte Benedicti dicti secundi vsq; ad creation. Ioannis Quinti	2	9	
685	83	Ioannes 5. Syrus Antiochenus	1	9	
		vacauit	2	18	
686		Petrus Archipresbyter Romanus fedit aliquot diebus.			
		SCHISMA VII.			
		Theodorus presbyter Romanus fedit in schismate contra Petrum aliquot diebus, vtroq; verò expulso, creatus fuit Conon			
686	84	Conon nat ^o in Thracia	11		
		vacauit	2	25	

		Theodorus presbyter aliquot diebus sede occupat.			
		SCHISMA VIII. Paschalis Archidiano fedit in schismate a- liquot diebus cōtra Theodorū, utroq; autē destituto crea- tur Sergius.			
687	85	Sergius Syrus Antio- chenus vacavit	13	8	23 20
701	86	Ioannes 6. Græcus vacavit	3	2	14 18
705	87	Ioannes 7. Græcus. Non vacavit sedes	2	7	17
707	88	Sisinnius Syrus. vacavit			20 16
707	89	Constantinus Syrus vacavit	8	I	20 10
716	90	Gregorius 2. Roman. vacavit	14	IO	22 3
731	91	Gregorius 3. Syrus vacavit	10	8	24 2
741	92	Zacharias Græcus vacavit	10	3	15 8
752	93	Stephanus 2. Romanus vacavit			4 I
757	94	Stephanus 3, dictus 2. vacavit	5		29

		vacauit			22
757	95	Paulus Romanus	10	1	
		vacauit	1	1	7
		S C H I S M A I X.			
757		Theophilactus Roma. Archidiacon. in schif- mate contra Paulum.			
767		Constantin. Nepesi- nus laicus, vi & contra canones intrusus à lai- cis sedit.			
		S C H I S M A X.			
768		Philippus Roman. in schismate creatus à laicis cōtra Cōstanti- nū sedit diebus 5. & ambobus explosis creatus fuit.			
768	99	Stephanus 4. dictus 3. Siculus monachus	3	5	27
		vacauit			9
772	97	Hadrianus Romanus. Non vacauit Ecclesia 7. Synodus vniuersalis quæ fuit & 2. Nicæna 350. Episcoporum.	23	10	17
796	98	Leo 3. Romanus	20	5	10
		vacauit			20
816	99	Stephanus 5. dictus 4. vacauit		6	23
					2

817	100	Paschalis Roman. monachus vacavit	7	3	17 4	
824	101	Eugenius 2. Romanus vacavit	3	6	24 1	
827		SCHISMA XI.				
824		Zinzinus Romanus creatus in schismate cōtra Eugenium sedit aliquot dies.				
827	102	Valentinus Romanus vacavit		1	10 3	
828	103	Gregorius 4. Roman. vacavit	16		15	
844	104	Sergius 2. Romanus Non vacavit	3	2	3	
847	105	Leo 4. Romanus vacavit	8	3	6 16	
855	106	Benedictus 3. Roman. vacavit	2	8	16 15	
855		SCHISMA XII.				
855		Anastasius 3. Romanus creatus in schismate contra Benedictum, sedit aliquot dies.				
858	107	Nicolaus Magnus Romanus vacavit	9	6	20 7	
867	108	Hadrianus 2. Roman. vacavit	4	11	12 12	

		<i>Octava Synodus vni- uersalis, quæ fuit quarta Constantinopolitana 300. Episcopos.</i>			
872	109	Ioannes 8. Romanus	10		2
882		vacauit			3
		<i>Nona synodus vniuer- salis, & quinta Con- stantinopolit. 383. Episcoporum.</i>			
882	110	Martinus Gallesius	I	I	2
		vacauit			
884	111	Hadrianus 3. Roman.	I	3	19
		vacauit			3
885	112	Stephanus 6. dictus 5. Romanus	6		9
		vacauit			5
891	113	Formosus Portuensis	4	6	18
		vacauit			2
		SCHISMA XIII.			
		Sergius 3. Romanus in schismate contra Formosum sedit a- liquot dies			
895	114	Bonifacius 6. Roman.			15
		vacauit			
896	115	Stephanus 7. dictus 6. Romanus	I	2	19
		vacauit			3
897	116	Romanus Gallesius		4	23
		vacauit			

		vacauit			I
897	118	Ioannes 9. Tyburtinus monachus		I	II
		vacauit			I
897	119	Benedictus 4. Roman.	3	6	15
		vacauit			6
902	120	Leo Quintus		I	10
		Non vacauit sedes			
		SCHISMA XIII.			
902	121	Christophor ^o Roman. in schismate contra Leonem sedit			
		Non vacauit			7
902	122	Sergius 3. Romanus	7	3	16
		vacauit			5
910	123	Anastasius 3. Romanus	2	I	22
		vacauit			27
912	124	Lando Sabinus		6	22
		vacauit			26
913	125	Ioannes 10. Rauennas	15	2	15
		vacauit			I
928	126	Leo sextus Romanus		6	15
		vacauit			I
928	127	Stephanus octauus di- ctus septimus Roma.	2	8	15
		vacauit			Z
930	128	Ioannes 11. Romanus	4	10	15
		vacauit			I
935	129	Leo 7. Romanus	3	6	10
		vacauit			I

Stephanus

939	130	Stephanus 9. dictus 8. Romanus vacauit	3	4	15 10
942	131	Martinus secundus Romanus vacauit	3	6	14 3
946	132	Agapitus Romanus 2. vacauit	9	7	10 12
956	136	Ioannes 12. Romanus. Non vacauit	8	4	6
963	134	Leo octauus Romanus vacauit	I	5 6	12 14
964		SCHISMA XV. Benedictus 5. Roman. in schismate contra Leonem.			I 10
965	335	Ioannes 13. Romanus vacauit		II	5 13
972	136	Donus 2. Romanus Non vacauit			
972	137	Benedictus 5. dictus 6. Romanus vacauit	I	6	10
974	138	Bonifacius 7. Roman. vacauit	I	I	12 6
975	139	Benedictus 6. dictus 7. Romanus vacauit	9	I	10 15
984		SCHISMA XVI. Bonifacius 7. & Be-			
975					nedictus

		Benedictus 6. & Ioannes 14.			
984	140	Ioannes 14. Tinuensis Non vacauit		8	
985		Bonifacius 7. ab Ioanne 14. pulsus de nouo rexit Ecclesiam vacauit Ecclesia		4	6 10
985	141	Ioannes 15. Romanus vacauit	9	6	10 1
995	142	Ioannes 16. Romanus vacauit		4	1 6
995	143	Gregorius 5. Saxo vacauit	2	1	3 10
998			8		
		SCHISMA XVII.			
995		Ioannes 17. Græcus in schismate creatus cōtra Gregorium			10
998	144	Syluester 2. Vasco vacauit	4	6	12 25
1003	145	Ioannes 17. Romanus vacauit		4	25 19
1003	146	Ioannes 18. Romanus vacauit	5	8	30
1009	147	Sergius 4. Romanus vacauit	2	9	12 8
1012	148	Benedictus 7. dictus 8. Tusculanus vacauit	11	8	21 1
1024	149	Ioannes 19. Tuscula-	8	9	9 nus

		nus, & frater Bene- dicti			
		vacavit			2
1032	150	Benedictus 8. dictus 9.	12	4	20
		SCHISMA XVIII.			
1045		Siluester 3. Romanus in schismate contra Benedictum.		1	19
1045		Ioannes 20. Romanus creatus in schismate Tribus his Pontifi- cibus exauctoratis & destitutis fuit electus			
			1		21
1045	151	Gregorius 6. Roman.	1	7	20
		vacavit			4
1047	152	Clemens 2. Saxo		9	15
		vacavit		9	7
1048	153	Damasus 2. Bauarus			23
		vacavit		6	3
1049	154	Leo 9. Lotharingus	5	2	8
		vacavit		10	24
1055	155	Victor 2. Bauarus	2	3	16
		vacavit			4
1057	156	Stephanus 10. dictus 9. Lotharingus mo- nachus			
		vacavit		7	28
1058		Benedictus 9. dictus 10. Romanus			6
		Non vacavit		9	20

1059	157	Nicolaus 2. Sabaudus vacauit	2	6	25
1061	158	Alexander 2. Mediola- nensis Non vacauit	II	6	22
1061		SCHISMA XIX. Honorius 2. Parmen- sis creatus in schif- mate contra Alexan- drum.	5		
1073	159	Gregorius 7. Etruscus. vacauit	12	I	3
1080		SCHISMA XX. Clemens 3. Parmensis in schismate contra Gregorium, & suc- cessores.			
1086	160	Victor 3. Beneuenta- nus monachus. vacauit	21	I	3 24 5 23
1088	161	Vrbanus 2. Gallus mo- nachus. vacauit	11	4	18 14
1099	162	Paschasius 2. Etruscus Monachus vacauit	18	5	9 3
1118		Albertus Atellanus in schismate creatus post Clementem 3. contra Paschalem 2.			

HO2		Theodorus Romanus in schismate	3	15	
HO2		Syluefter 3. Roman. in schismate post The- odorum, contra Pa- schalem 2.			
HI18	163	Gelasius 2. Caietanus Monachus vacauit Ecclesia	1	5	2
		SCHISMA XXI.			
HI18		Gregorius 8. Hispan ^o creatus in schismate contra Gelasium	3		
HI19	164	Calixtus 2. Burgundus vacauit	5	10	13
HI24		<i>Synodus vniuersalis, Lateranensis 997 Episcoporum.</i>			1
HI23					
HI24	165	H onorius 2. Bo- noniensis vacauit	5	2	3
HI30		SCHISMA XXII.			1
HI24		Calixtus 2. Romanus creatus in schismate contra Honorium			
HI30	166	Innocentius 2. Roma- nus vacauit	13	7	8
		SCHISMA XXIII.			1
HI30		Anacletus 2. creatus			

		in schismate contra Innocentium 2.	8		
		vacavit sedes aliquot diebus			
1138		Victor 4. Roman. creatus in schismate post Anacletum cōtra Innocentium.	5		
1139		<i>Synodus vniuersalis, Lateranensis mille Episcoporum.</i>			
1143	167	C Aelestinus secundus Tuscus vacavit			13 12
1144	168	Lucius 2. Bononiensis. vacavit		II	4 1
1145	169	Eugenius 3. Pisanus monachus vacavit	8	4	12 I
1153	170	Anastasius 4. Roman. monachus vacavit		I	4 24 I
1154	171	Hadrianus 4. Anglus monachus vacavit	4	8	28
1159	172	Alexander 3. Senensis. vacavit	21	II	3 23 I
		SCHISMA XXIIII. Victor 4. Romanus creatus in schismate			

contra

		contra Alexandrū 3.	4	7	
1164		Paschalis 3. Cremenſis in ſchiſmate	5		
1169		Calixtus 3. Hungarus in illo ſchiſmate.	7	5	
1180		<i>Synodus vniuerſalis Lateranenſis 280 Epiſcoporum.</i>			
1187	173	L Vcius 3. Lucenſis Nō vacauit ſedes	5	2	28
1185	174	Vrbanus 3. Mediolan. vacauit	1	10	25 1
1187	175	Gregorius 8. Beneuē- tanus vacauit		1	27 10
1188	176	Clemens 3. Romanus. vacauit	3	2	26 3
1191	177	Cæleſtinus 3. Roman. Non vacauit.	6	9	11
1198	178	Innocentius 3. Anagui- nus vacauit	18	6	9 1
1216					
1215		<i>Synodus vniuerſalis Lateranenſis 412. Epiſcoporum.</i>			
1216	179	H Onori ^o 3. Rom. vacauit	10	8	1
1227	180	Gregorius 9. Anagui- nus vacauit	14	5 1	1

1241	181	Cælestinus 4. Medio- lanensis vacauit	I	8	17 15
1243	182	Innocentius 4. Genu- ensis vacauit	II	5	14 13
1254		<i>Synodus vniuersalis Lugduni in Gallia</i>			
1245					
1254	183.	A lexander 4. A- naguinus. vacauit	6	5 3	5 3
1261	184	Vrbanus 4. Trecentis Gallus vacauit	3	2 4	4 2
1265	185	Clemens 4. Narbonen- sis Gallus vacauit	3 2	9 9	25 2
1271	186	Gregorius 10. Placent. vacauit	4.	4	10 10
1276					
1274		<i>Synodus vniuersalis Lugduni quæ & Lu- gdunensis secun- da est.</i>			
1276	187	I nnoentius 5. Bur- gundus Dñicanus vacauit		5	I 19
1276	188	Hadrianus 5. Genuen- sis vacauit		I	7 25

1276	189	Ioannes 20. dictus 21. Lusitan ^o Vlixponēsis vacauit		8	8
1277	190	Nicolaus 3. Romanus vacauit	2	8	29
1281	191	Martinus 2. dictus 4. Turonensis Gallus. vacauit	4	1	7
1285	192	Honorius 4. Roman. vacauit	2		2
1288	193	Nicolaus 4. Picentinus ordinis Minorum vacauit	4	1	14
1294	194	Cælestinus 5. Eremita Esemiensis vacauit	2	3	2
1294	195	Bonifacius 8. Roman. vacauit	8	9	18
1300		Hic Pontificū primus fuit qui Iubilæum in- stituit & celebrauit			
1303	1	Benedictus 9. dictus 11. Ternifanus Do- minicanus vacauit		8	6
1305	197	Clemens 5. Burdega- lensis Vasco vacauit		10	21
1314			8	10	16
1311		Synodus vniuersalis Viennæ.	2	3	17

1316	198	Ioannes 21. dictus 22. Cadurcensis Gallus.	18	3	28
		vacauit			16
1334		SCHISMA XXV.			
1327		Nicolaus 5. ordinis Mi- norum creatus in schismate contra Io- annem 21.	3	3	14
1334	199	Benedictus 10. dictus 12. Tholosus Gallus.	7	4	6
		vacauit			11
1342	200	Clemens 6. Lemoni- censis Gallus mona- chus.	11	7	
		vacauit	10	7	
1352		Hic Pontifex cele- brat secundum Iu- bilæum.			
1350					
1352	201	Innocentius 6. Lemo- nicensis Gallus.	9	8	26
		vacauit		1	15
1362	202	Vrbanus 5. Lemoni- censis Gallus mona- chus.	8	2	23
		vacauit			10
1370	203	Gregorius 11. Lemo- nicensis Gallus	7	2	27
		vacauit			12
1378	204	Vrbanus 6. Neapolit.	11	6	5
		vacauit			19

Hic

1378		Hic Pontifex celebrauit 3. Iubilæum. SCHISMA XXVI. Clemens 7. Gebēnen- fis creat ⁹ in schisma- te contra Vrbanū 6.	15	II	18 12
1389	205	Bonifacius 9. Neapoli- tanus. vacauit	14	II	15
1400		Hic Pontifex 4. ce- lebrauit Iubilæum.			
1394		Benedictus II. dictus 13 Hispan. in schismate post Clementem 7. cōtra successores Vr- bani 6.	30		
1404	206	Innocētius 7. Sulmon. vacauit	2		21 32
1406	207	Gregorius 12. Venetus. Hoc exauctorato in concilio Pisano va- cavit	8	7	5 20
1409		<i>Synodus vniuersalis Pisana.</i>			
1409	208	Alexander 5. Cretenfis ordinis Minorum. vacauit		10	8 13
1410	209	Ioannes 22. dictus 23. Neapolitanus	5		13
		*** 5			Hoc

1415		Hoc Pontifice Constantiæ à patribus destituito vacauit	2	5	10
1414		<i>Synodus vniuersalis Constantiæ.</i>			
3417	ZIO	M artinus 3. dictus 5. Romanus vacauit	13	3	10 II
1424		Clemens 8. Hispanus in schismate post Benedictum 12.	4		
1431	ZII	Eugenius 4. Venetus ordinis Canonicoꝝ Regularium vacauit	15	II	21 II
1439		<i>Synodus vniuersalis Florentiæ.</i>			
1439		SCHISMA XXVII. Fœlix 4. Allobrox Eremita creat ⁹ in schismate contra Eugenium	9	5	
1447	ZIZ	Nicolaus 5. Sarzanensis vacauit	8		19 14
1455		Hic Pōtifex celebrauit 5. Iubilæum			
1450					
1451	ZI3	Calixtus 3. Valentinus Hispanus vacauit	3	4	12
1458	ZI4	Pius 2. Senensis	5	II	27

		vacauit			16
1464	215	Paulus 2. Venetus	6	10	26
		vacauit			14
1471	216	Sixtus 4. Genuensis			
		Saonensis	13		4
1484		vacauit			16
1475		Hic Pontifex celebravit 6. Iubilæum.			
1484	217	Innocētius 8. Genuēsis	7	10	24
		vacauit			16
1492	218	Alexander 6. Valentinus Hispanus	II		8
1503		vacauit		I	
1500		Hic Pontifex celebravit 7. Iubilæum.			
1503	219	Pius 5. Senensis			26
		vacauit			14
1503	220	Iulius 2. Saonensis	9	3	21
1513		vacauit			18
1512		<i>Synodus vniuersalis Lateranensis.</i>			
1513	221	Leo 10. Florentinus	8	8	20
1521		vacauit		I	7
1522	222	Adrianus 6. Batauus Teuto	I	8	6
		vacauit		2	4
1523	223	Clemens 7. Florentin.	10	10	7
1534		vacauit			17
1525		Hic Pontifex celebravit 8. Iubilæum			

Annus	Num.	Pontif.	Anr.	l.	mēses.	dies
1534	zz4	Paulus 3. Romanus	15			28
		vacauit			2	29
1550	zz5	Iulius 3. Aretinus.	5		1	16
1555		vacauit				17
1550		Hic Pōtifex celebrauit 9. Iubilæum				
1555	zz6	Marcellus 2. Politianus Etruscus.				21
		vacauit				22
1555	zz7	Paulus 4. Neapolitan.	4		2	27
1559		vacauit			4	7
1560	zz8	Pius 4. Mediolanensis.	5		11	15
1565		vacauit				29
1566	zz9	Pius 5. Alexandrinus.	6		3	16
		vacauit				11
1572	zz0	Gregorius 13. Bonon.	12		10	27
1575		Hic Pontifex celebrauit 10. Iubilæum				
		vacauit				13
1585	zz1	Sixtus 5. ex Marchia Anconitana				3
		vacauit	5		4	18
1590	zz2	Vrbanus 7. Romanus.				13
		vacauit			2	9
1590	zz3	Gregorius 14. Mediolanensis				10
		vacauit			14	13
1591	zz4	Innocentius 8. Bonon.			2	1
1591		vacauit			2	1
1592	zz5	Clemens 8. Florentin.				

CATHALOGVS ROMANO-
RVM PONTIFICVM, SECVN-
dum ordinem Alphabeticum.

A drrianus 1. pag. 197	Benedictus 5.	252
Adrianus 2. 216	Benedictus 6.	257
Adrianus 3. 221	Benedictus 7.	261
Adrianus 4. 325	Benedictus 8.	277
Adrianus 5. 365	Benedictus 9.	280
Adrianus 6. 453	Benedictus 10.	292
Agapiton 1. 115	Benedictus 11.	384
Agapiton 2. 249	Benedictus 12.	391
Agaton 160	Bonifacius 1.	85
Alexander 1. 15	Bonifacius 2.	112
Alexander 2. 295	Bonifacius 3.	134
Alexander 3. 328	Bonifacius 4.	136
Alexander 4. 352	Bonifacius 5.	140
Alexander 5. 412	Bonifacius 6.	227
Alexander 6. 441	Bonifacius 7.	259
Anacletus 12	Bonifacius 8.	381
Anastasius 1. 79	Bonifacius 9.	405
Anastasius 2. 102	C Alixtus 1.	30
Anastasius 3. 239	Calixtus 2.	310
Anastasius 4. 323	Calixtus 3.	426
Anicetus 22	Celestinus 1.	87
Antherus 36	Celestinus 2.	317
B enedictus 1. 125	Celestinus 3.	338
Benedictus 2. 164	Celestinus 4.	347
Benedictus 3. 212	Celestinus 5.	379
Benedictus 4. 234	Clemens 1.	10
	Cle-	

I N D E X

Clemens 2.	285	Fœlix 3.	98	Honorius 4.	374
Clemens 3.	336	Fœlix 4.	110	Hormisda	106
Clemens 4.	359	Formosus	225	Hyginus	19
Clemens 5.	386	G Aius	54	I nnocentius 1.	81
Clemens 6.	393	Gelasius 1.	100	Innocētius 2.	314
Clemens 7.	457	Gelasius 2.	308	Innocentius 3.	340
Clemens 8.	498	Gregorius 1.	129	Innocētius 4.	349
Cletus	9	Gregorius 2.	179	Innocentius 5.	363
Conon	168	Gregorius 3.	181	Innocentius 6.	365
Cornelius	40	Gregorius 4.	204	Innocentius 7.	408
Constantinus	177	Gregorius 5.	268	Innocētius 8.	438
Christophorus	236	Gregorius 6.	283	Innocētius 9.	497
D Amasus 1.	75	Gregorius 7.	297	Ioannes 1.	108
Damasus 2.	286	Gregorius 8.	335	Ioannes 2.	114
Deodatus 1	138	Gregorius 9.	344	Ioannes 3.	123
Deodatus 2.	156	Gregorius 10.	361	Ioannes 4.	146
Dionisius	48	Gregorius 11.	399	Ioannes 5.	166
Donus 1.	158	Gregorius 12.	410	Ioannes 6.	172
Donus 2.	258	Gregorius 13.	484	Ioannes 7.	174
E leutherus	24	Gregorius 14.	495	Ioannes 8.	218
Euaristus	14	H Adrianus 1.	191	Ioannes 9.	232
Eugenius 1.	152	Adrian ^o 2.	216	Ioannes 10.	241
Eugenius 2.	201	Hadrianus 3.	221	Ioannes 11.	245
Eugenius 3.	321	Hadrianus 4.	325	Ioannes 12.	250
Eugenius 4.	420	Hadrianus 5.	365	Ioannes 13.	255
Eusebius	60	Hadrianus 6.	453	Ioannes 14.	263
Eutrichianus	52	Hilarius	94	Ioannes 15.	265
F abianns	38	Honorius 1.	142	Ioannes 16.	266
Fœlix 1.	50	Honorius 2.	312	Ioannes 17.	270
Fœlix 2.	73	Honorius 3.	342	Ioannes 18.	273

Ioannes

I N D E X.

Ioannes 19.	277	Martinus 3.	248
Ioannes 20.	279	Martinus 4.	372
Ioannes 21.	367	Martinus 5.	417
Ioannes 22.	388	Melciades, seu Melchias.	62
Ioannes 23.	414		
Iulius 1.	69	N icolaus 1.	214
Iulius 2.	446	Nicolaus 2.	293
Iulius 3.	467	Nicolaus 3.	369
L Andus	240	Nicolaus 4.	377
Leo 1.	91	Nicolaus 5.	423
Leo 2.	162	P aulus 1.	187
Leo 3.	194	Paulus 2.	432
Leo 4.	208	Paulus 3.	461
Leo 5.	235	Paulus 4.	473
Leo 6.	243	Paschalis 1.	199
Leo 7.	246	Paschalis 2.	305
Leo 8.	253	Pelagius 1.	121
Leo 9.	288	Pelagius 2.	127
Leo 10.	449	Petrus	5
Liberius	71	Pius 1.	20
Linus	7	Pius 2.	429
Lucius 1.	42	Pius 3.	444
Lucius 2.	319	Pius 4.	477
Lucius 3.	331	Pius 5.	481
M Arcellinus	56	Pontianus	34
Marcellus 1.	58	R omanus	230
Marcellus 2.	471		
Marcus	67	S abinianus	132
Martinus 1.	150	Sergius 1.	170
Martinus 2.	220	Sergius 2.	206

Sergius

I N D E X

<i>Sergius 3.</i>	237	<i>Stephanus 7.</i>	244
<i>Sergius 4.</i>	275	<i>Stephanus 8.</i>	247
<i>Seuerinus</i>	144	<i>Stephanus 9.</i>	291
<i>Syluester 1.</i>	64	T <i>Helesphorus</i>	18
<i>Syluester 2.</i>	271	T <i>Theodorus 1.</i>	148
<i>Syluester 3.</i>	282	<i>Theodorus 2.</i>	231
<i>Syluerius</i>	117	V <i>Alentinus</i>	203
<i>Symmachus</i>	104	V <i>Victor 1.</i>	26
<i>Simplicius</i>	96	<i>Victor 2.</i>	290
<i>Siricius</i>	77	<i>Victor 3.</i>	301
<i>Sisinnius</i>	176	<i>Vigilius</i>	119
<i>Sixtus 1.</i>	16	<i>Vitalianus</i>	154
<i>Sixtus 2.</i>	46	<i>Vrbanus 1.</i>	32
<i>Sixtus 3.</i>	89	<i>Vrbanus 2.</i>	303
<i>Sixtus 4.</i>	435	<i>Vrbanus 3.</i>	333
<i>Sixtus 5.</i>	489	<i>Vrbanus 4.</i>	354
<i>Soter</i>	23	<i>Vrbanus 5.</i>	397
<i>Stephanus 1.</i>	44	<i>Vrbanus 6.</i>	402
<i>Stephanus 2.</i>	185	<i>Vrbanus 7.</i>	493
<i>Stephanus 3.</i>	189	Z <i>Acharias</i>	183
<i>Stephanus 4.</i>	197	Z <i>Zephirinus</i>	28
<i>Stephanus 5.</i>	223	<i>Zosimus</i>	83
<i>Stephanus 6.</i>	228	F I N I S.	

DE IESU
CHRISTO
SALVATORE
NOSTRO.

ESUS CHRISTVS Dei viuentis filius, pietatis affectu commotus & inflammatus erga genus humanum (quod primi parentis inobedientia & præuaricatione damnationi obnoxium manebat) carni molestijsque eius superuestiri deliberavit; vt illud in libertatem

tem iterũ assereret, è cælis idcirco ad terras descendit, & per operationẽ Spiritus sancti in vtero immaculate virginis, ex purissimis sanguinis guttis incarnatus est: quod per internuncium antea futurę matri indicari curarat. Exinde in Bethleẽ terra Iuda in vili & lacero stabulo nascitur, pro natalitio thalamo antiquũ præsepe, sed deinceps splendorẽ & maiestaté, ex tribus miraculis eodẽ tempore patratis sortitus est, quod scilicet Virgo integra & inuiolata permanẽs, mater verè facta, sit, per creaturã creator editus, ac tertio Deus homo factus deitatẽ nõ amisit. Accidit hoc à creatione mũdi anno 199. super quinque millia: septingentesimo quinquagesimo secũdo ab vrbe cõdita: Imperij Augusti Cæsaris quadragesimo secũdo. Ab oriẽte tres magi seu potius reges sapientissimi, ad adorandũ & muneribus donandũ, decimo quarto post eius natiuitaté die superuenerunt: ex quorũ relationibus Iudæorũ regẽ natum Herodes intelligẽs, dolos quibus eũ (quod regno pelli timeret è mediò tolleret animo cogitare cœpit. Verum spõsus virginis Ioseph ab Angelo admonitus, vt ilico fugam caperet, cum ipsa & puero in Aegyptũ secessit, vbi septenio vsque ad mortẽ Herodis cõmoratus est, inde Hierosolymã reuersus Nazaretũ petijt. Vbi hic puer eductus est, vnde & nomẽ Nazareni sumpsit. Duodecimũ annũ, natus Hierosolymis in celebri cætu Doctorũ, in templo cõgregato disputans repperitus est, quo in loco euidentissima diuinitatis sue signa

signa coram omnibus exhibuit, emicante sapientia, quæ tam teneram ætatem multis parasangis superabat. Ex illò tempore, ad trigessimũ ætatis suæ annum incognitus vixit, & tũc à suo præcurfore Ioãne Baptista in Iordanis flumine Baptismum suscepit, vox patris è nubibus intonuit quæ ipsum esse Dei filiũ asseruit. Cõtinuis tribus subsequentibus annis populo monita salutis æternæ annuncians, admiranda opera & stupenda miracula perpetravit, quæ ab Euangelistis in libros redacta sunt, ijsque multo plura edidit quæ Ioannes Euangelista propter infinitatem scriptu impossibilia affirmat. Numerum Discipulorum inter quos eos quos Apostolos vocamus, selegit, tenuis conditionis & rudes, at intentionis melioris. Per spiritũ sanctũ cõlitus missum, sapientiã & virtutem plusquam humanam. & naturalem recæperunt. Postea principibus Iudæorum inuidiæ stimulis agitatis, comprehensus per Pontium Pilatũ Iudææ præfidẽ loco Tiberij Cæsaris, post multas iniurias acceptas, verberaque inflicta ad extremum in Crucem actus inter duos latrones medius mortuus est. Eius necis quemadmodum & natiuitatis, totiusque vitæ decursus prænunciij fuerunt Prophetæ & Sybillæ. Passionis tempore cæli ipsi insolitis & inuisitatis prodigijs commissi sceleris signa manifesta dederunt. Nam à sexta vsq; ad nonã sol tenebris obductus splendorem dare exhorruit, tellus contrenuit, petre scissæ, velum in duas partes diuisum est. Multa quo-

que monumenta referata, reddiderunt, quos cōtegebant mortuos qui palam multis se conspiciendos præbuerunt: A motu à Cruce & sepultus tertia die à morte excitatus est, vti ipse viuens discipulis prædixerat, cum quibus postquam diebus quadraginta conuersatus est, in cælum propria virtute visibiliter adscendit. Hæc est vita, & finis secutus; qui cum natura Deus esset nostram ceu prædictum est, carnem assumpsit, atque seipsum in ligno crucis Deo patri offerens in holocaustum, æterni sacrificatoris & pōtificis maximi munere perfunctus est, diuinamque irā, quæ in humanū genus meritò exacuta erat, emolliuit Sacerdotium hoc & Pontificatum, propter nos, nostramque salutē instituēs, Apostolis, & Petro, maximè (cui clauēs eminentissimæ potestatis ligandi atque soluendi tradidit) commisit, & delegauit, à quibus hæc eadem potestas ad subsequentes successores ad hodiernū vsque diem dimanauit. Nos aspirāte & excitante fauore diuino, quos Sūmus ipse rex & sacrificator, cuius meminimus, habuerit vicarios, obiter enucleabimus, remque ab ipso Petro ordiemur.

PETRVS

PONTIFICVM.
PETRVS PONTIFEX
PRIMVS. Anno 44.

Petrus Princeps Apostolorum in Galilæa natus in Bethsaidæ oppido. Huic inter cæteros Christus dixit: Tu es Petrus & super hanc Petrã ædificabo Ecclesiam, plenariamque potestatem claudendi & aperiēdi regnũ cælorum tribuit. In prouinciarũ diuisione inter Apostolos facta post acceptũ Spiritum sanctũ, Petro Pontus Galatia, Bithinia, Cappadocia obuēnit, cuius occasione iuxta Antiochiam in sua sede Pontificia septem annis resedit. Stabilitis & cõfirmatis Asiæ Ecclesijs, & reiectis eorũ opinionib⁹ qui circūcisionẽ retētam volebant, Imperij Claudij anno secũdo

Romam venit, vt ciuitas throno Pontificali
cohonestaretur, quæ toti orbi imperitabat, ibi-
dem spectante & audiente populo grauis cum
Simone Mago (qui præstigijs animos homi-
num dementabat) ipsi est exorta disputatio
hic in aëre volans, orationis Petri vi, & acri-
monia, præceps in terram delapsus est. Populum
Romanum verbo & doctrina instantissimè eru-
diebat in eius gratiam Marco vt Euangeliū scri-
beret, curam dedit. Huius ratione, aliorumque
bonorū operū intuitu, maximam apud omnes
venerationē cum esset cōsecutus Neronis odium
& indignationem incurrit, cuius vt impio fu-
rori cæderet ex verbe egressus & pœnè miliario
profectus, Christo venit obuiam, cuius monitis
iterum in urbem iter reflexit. Cum iam marty-
rium sibi imminere animaduertent Pontificatū
Clemēti tradidit, ac postea Neronis sententia cū
Paulo damnatus Martyrio consummatus est. In
Crucem agi pedibus in cælum erectis petijt, in-
dignum existimans eodem modo quò Christus
mortuus est, vitā terminare. Eius corpus in Va-
ticano prope Neronis hortos conditum fuit. In
pontificatu viginti quinque annis vixit.

PONTIFICVM. 7
LINVS I. PONTIFEX
SECVNDVS. Anno 57.

Linus natione Tuscus suasu Clemētis Pontificatum suscepit, vndecim Episcopos & duodeuiginti presbyteros creauit. Is gesta S. Petri maximè verò disputationem quam cum Simone Mago habuit annotauit. Fœminis inhibuit vt non nisi velatis capitibus Ecclesias ingrederentur. Vitam sanctissimis institutis laudabilē duxit, multos à dæmone liberauit, mortuos ad vitam reuocauit. Saturnini Cōsulis mandato caput ipsi abscissum est, cuius tamen filiam à dæmonio vexatam incolumen restituerat maleficio beneficij memoriam sepeliens. Petri successor eadē

cū ipso sepultura honoratus est. Vndecim annis
& aliquot mensibus Pontificatum gessit. Eius
temporibus Romam venit celeberrimus ille
Historiographus Iosephus, qui libros de anti-
quitate Iudeorum composuit; Eodem etiam tē-
pore Philo Iudæus magni nominis & famæ
Philosophus in pretio erat.

C L E.

PONTIFICVM.
CLETVS I. PONTIFEX
TERTIVS. Anno 68.

Lino successit Cletus Romanus, eximiae pietatis & sanctitatis praesul. Temporibus Tyti & Vespasiani pontificatum iniit, qui Romae confecto bello iudaico triumpharunt. Is morum & doctrinae commendatione ab omnibus est in magna aestimatione habitus. Duodecim annis plus minusue Pontificatum administravit, ordinatis viginti quinque Praesbyteris, martyrij corona sub Domitiano, honoratus est. Eius corpus in Vaticano apud S. Petrum conditum est. Huius temporibus florebat Lucas Euangelista, Philippus Apostolus Hierosolymis martyrij palmam consecutus est.

CLEMENS I. PONTIFEX

QVARTVS. Anno 77.

Clemens Romanus, licet à S. Petro successor delectus esset, tantæ tamen modestiæ fuit, vt Lino & Cleto primas dederit, eo tempore Domitianus internicioni datus est. Apostolus & Euangelista Ioânes insulã Pathmos exilio suo celebrem reddidit. Scripsit Clemens aliquot Epistolas, quæ vsque in hodiernum diem leguntur. Traianus imperator fideles persecuës, ipsum in insulam relegauit, vbi duo millia Christianorum, qui ob eandem causam exilio multati erant inuenit. Iphis aquæ penuria laborantibus, miraculosè fontem limpidissimum impetrauit.

petrauit. Quo stupefacti prodigio plurimi ad fidem conuersi sunt. Quare excandescens Traianus eum in mare proijci imperat. In Pontificis officio nouem annis & paulò plus sedit, Presbyteros decē, Diaconos duos, quindecim Episcopos consecrauit, septem notarios instituit, qui vitas & facta Martyrum scriptis mandarent. Post mortem eius viginti duobus diebus sedes vacauit.

ANACLE-

A Nacleto natione Græcus Clementem in Pontificatū secutus magnis laboribus Ecclesiam promouere & confirmare salutiferis pijsque institutionibus nisus est. Ne religiosi barbam aut comam nutrent sanxit, ne uè Episcopi à paucioribus quàm à tribus Episcopis consecrarentur, neque clerici clam sed publicè sacris initiarentur. Crescente fidelium numero tertiam Traianus in Christianos persecutionem exercuit, in qua præter ceteros Martyrium subiit temporis illius clarissimū lumen Ignatius Episcopus Antiochenus, & Simō Episcopus Hierosolymi-

Iolymitanus. Vixit in Pontificatu nouem annis
& aliquot mensibus, creatis quinque presbyte-
ris, Diaconis tribus & sex Episcopis Martyrio
finem suis, vitæ & Pontificatui imposuit. Va-
cavit sedes dies tredecim.

E V A R I-

EVARISTVS I. PONTIFEX

SEXTVS. Anno 96.

Evaristus Græcus, patre tamen Iudæo natus, Romæ titulos presbyteris diuisit. Instituit septem Diaconos qui Episcopo prædicante adstarent, & vt populi accusationes aduersus Episcopum reciperent. Eo tempore viri aliquot doctrina & sanctitate cõspicui floruerũt, inter quos Papias episcopus Hieropolitanus Ioãnis auditor, Quadratus Apostolorũ discipulus. Septẽ presbyteros, duos diaconos, Episcopos quinque ordinauit. Vbi pontificatũ nouẽ annis & decẽ mensibus administrauit, Martyrio coronatus obiit sub Imperatore Adriano. Vocauit sedes nouemdecim diebus.

ALEXANDER I. PONTIFEX

SEPTIMVS. Anno 109.

Alexander Romanus in memoriam dominicæ passionis particularia verba canonis missæ adiecit. Sanxit præterea vt in consecratione sanguinis aliquid aquæ vino admisceretur & vt hostia ex Azymo conficeretur, aquæ quoque lustralis vsum instituit. Præbyteros quinque Diaconos tres, Episcopos sex creauit. Ad extremum decem annis & mensibus septē in pontificati cōsummatis, martyriū cū Euentio & Theodoro perpeffus est. Eodem tempore duæ nobiles Saphica Antiochena, & Sabina Romana martyrij palmam consecutæ sunt.

VITAE ROMANORVM
SIXTVS I. PONTIFEX
OCTAVVS. Anno 117.

Sixtus natione Romanus, instituit vt res diuinis vsib⁹ addictę nõ nisi per cõsecratas personas tractarētur vt corporale ex purissimo linteo fieret, in Sacrosancto Missæ officio adiunxit Săctus, Săctus, Săctus, & plurimas easque vtilis institutiones, introduxit. Gallis religionis Catholicę Doctorę postulātibus Peregrinum Romanũ ciuem misit, à quo fidei dogmatibus imbuerētur, qui cum eis fidem prædicasset, & in ea confirmasset, Romamque reuersus esset, vitæ martyrio finē imposuit. Simili ratione ipse Sixtus diem finiuit

finiuit extremum. Postquam tribus ordinatio-
nibus vndecim Presbyteros, totidem diaconos,
quatuor Episcopos creasset. Pontificatum decē-
nio & circiter quatuor menses obtinuit.

B

TE-

VITAE ROMANORVM
TELESPHORVS I. PON-
TIFEX 9. Anno 127.

Antonini Pij temporibus Telesphorus natione Græcus, instituit, vt Quadragesima obseruaretur, vt in die Natiuitatis tres missæ dicerentur. Eidem, Gloria in excelsis Deo, adiecit. Mese Septembri quinque Presbyteros, octo diaconos, Episcopos tredecim ordinauit. Postquam autem vndecim & quatuor plus minusuè mensibus Pontificatum rexit, martyrium in fidei professione fortiter subiit. Eodem tempore Instinus & Photinus Episcopi passi sunt.

HYGINVS I. PONTI-

FEX 10. Anno 138.

T Elephoro in Pōtificatum successit Hyginus natione Græcus plurimas sanctiones saluberrimas adinuenit. Inter ceteras vt in Sacramento Baptismatis vnus patrinus & vna susceptrix adhiberetur. Qui mos adhuc hodie ex canonicis introductus perseuerat. Is Pontificatū quatuor annis & tribus mēsisibus administrauit, quibus expletis mortuus est, consecratis quindecim Præsbyteris, quinque Diaconis & sex Episcopis. Eius ætate Polycarpus, Smyrnæ, Melython, Sardinensis, & Theodorus, Antiochēsis, Episcopi in Ecclesia floruerunt, qui doctrina & sanctimonia cæteris præluxerunt.

Pius Aquileiensis natione, consilijs & hortatu Hermetis ordinavit vt Pascha die Dominico celebraretur, pœnas ijs inflixit quorũ culpa & negligentia Venerabile Sacramentum Eucharistiæ è manibus decideret, aliaque quã plurima instituit. Vbi sanctissimè in Pontificatu vndecim annis & quatuor mēsis vixisset, mortuus est, consecratis suo tempore nouemdecim Presbyteris, viginti & duobus Diaconis, & decem Episcopis. Eo Pontificè Cataphrygæ hæretici suis erroribus veram fidem labefactare conati

nati sunt. Idem Seueriani & Eucratitæ aggressi. Eodem tempore Sancta Prudentia eiusque soror Praxedis, & Apollinaris Episcopus clarebant.

B 3

ANI-

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

VITAE ROMANORVM
ANICETVS I. PONTI-
FEX 12. Anno 153.

A Nicetus natione Syrus vir sanctissimis moribus imbutus Pio successit, Antonini Veri Imperatoris simul & Philosophi tēporibus, qui deuictis Germanis alijsque populis triūphauit. Hic Pontifex plurima in vtilitatem Cleri, Episcoporum, & Archiepiscoporum instituit. Ecclesiam vndecim annis & quatuor mensibus gubernauit. Nouemdecim Præsbyteris, Diaconis quatuor & nouem Episcopis ordinatis martyrio coronatus est. Illis diebus Aegesyppus historiam Ecclesiasticam à passione saluatoris nostri ad sua vsque tempora deduxit.

S Other patria Fundanus, ne monachæ incen-
sum acerræ imponerēt tempore quo sacrifi-
cia fierent vetuit. Instituit etiā vt vxor legitima
nō haberetur, quę secundū cōsuetudinē & cōsti-
tutiones benedictionem à Præsbytero nō rece-
pisset. Huius temporibus Dionysius Corinthio-
rū Episcopus & S. Pauli Discipulus floruit, Cle-
mēs Alexandrinns Origenis Præceptor, plures-
que alij. Quinque ordinationibus Præsbyteros
octo, nouē Diaconos, Episcopos vndecim ordi-
nauit. Vbi nouē annis, mēsis fere quatuor Ec-
clesiā administravit, vitā cū morte cōmutauit.

VITAE ROMANORVM
 ELEUTHERIVS I. PON-
 TIFEX 14. Anno 171.

Eleutherius Græcus ad Pontificiam dignita-
 tem euectus, literas à Britannix rege Lucio
 accepit, quibus rogabatur, vt se suosque in nu-
 merū Christianorū reciperet, cuius postulatio-
 nem approbavit & executus est. Eius tempore
 incendiū bis Roma pertulit, prima vice Capito-
 lium deflagrauit, & omnis Bibliotheca inibi cō-
 tenta cremata periit: secunda vero templū Ve-
 stæ, cum magna ciuitatis parte absumptum est.
 Eodem tempore Apollonius martyrium susti-
 nuit. Post eius obitum plurimæ pestilentes hæ-
 reses pullularunt. Crescente in dies fidelium nu-
 mero

mero Eleutherius inter alias sanctiones instituit, vt nemo accusatus, à dignitate decideret, aut amoueretur, nisi prius criminis conuictus esset. neue contra accusatum quicquam in eius absentia statueretur aut decideretur. Pontificatum quindecim annis & tribus mensibus obtinuit. Tribus ordinationibus duodecim presbyteros, octo diaconos, & quindecim Episcopos sacrauit. Eius morte sedes quinque diebus vacauit.

B 5

VIC

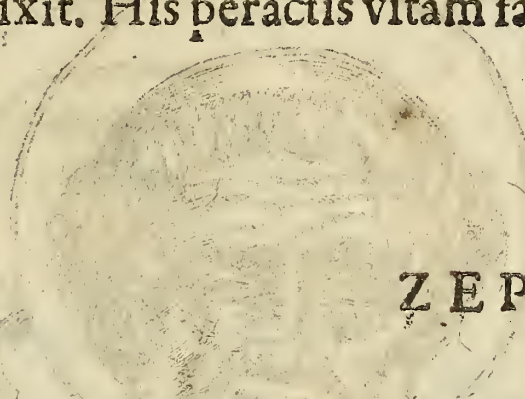
VITAE ROMANORVM
 VICTOR I. PONTI-
 FEX 15. Anno 186.

Victor ex Africa traxit originem ; Eo Pontifice duo Imperatores Pertinax & Iulianus interempti sunt. Vt Pascha die dominico celebraretur vestigijs & institutioni Eleutherij insistentes, comprobauit. Cuius occasione grauissime inter primates Ecclesie illius temporibus controuersie suscitatae sunt. Idem voluit vt quauis aqua in euentu necessitatis Baptismus conferri posset. Et idcirco Concilium Palaestinum indictum fuit, quod Nicanae Synodi decretis hac in re parendum & ad haerendum definiuit. Vigueret eo

tem-

tempore excellentes aliquot viri. Victor librum
multa de Religione continentem composuit.
Decem annis & tribus mensibus in Pontifica-
tu sanctissime vixit. His peractis vitam feliciter
finiuit.

ZEPHY-

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

VITAE ROMANORVM
 ZEPHYRINVS I. PON-
 TIFEX 16. Anno 198.

Zephyrinus Romanus Victori successit. Huius tempore de Parthis alijsque nationibus à se deuictis Seuerus Imperator triũphauit. Instituit vt presbyteri in cõspectu & præsentia Ecclesiasticorum, & laicorum fidelium consecrarentur, & vt sanguinis Iesu-Christi consecratio non in vase ligneo, vt antea moris erat, sed in vitreo conficeretur. Deinde vt Christianorum quilibet in festo Paschæ quotannis communicaret, & ne Episcopus apud iudicem alicuius criminis accusatus, & delatus, possit per superioreẽ condemnari, nisi interueniente & decernente

Aposto-

Apostolica authoritate. Item vt Episcopo celebranti sacerdotes honoris & reuerentiæ causa assisterét. Túc temporis Origenes claruit. Postquam in Pontificatu octo annis septem mensibus & decé diebus fuit, obdormiuit in Domino, diuersis ordinationibus, tredecim presbyteris, septem diaconis, & tredecim Episcopis consecratis.

CALIX-

VITAE ROMANORVM
 CALIXTVS I. PONTI-
 FEX 17. Anno 218.

Calixtus Seueri & Bassiani Imperatorum temporibus fuit. Hic quatuor tempora ordinavit. Idem quoque decrevit, ne Clericorum infimulatores infames, aut suspecti, in iudicijs admitterentur. Hæreticos declaravit eos, qui Præbyteros post aliquod graue delictum, primis suis honoribus restitui posse negabant, etiamsi sufficienter & condignè suis peccatis pœnitentiam subiissent. Eius tempore Tertullianus & Origenes celebres fuerunt. Contra Ebionitas acrem sese opposuit propugnatorem. Quinque ordinationibus mense Decembri habitis, sex Præbyteros,

ros, quatuor diaconos, octo Episcopos consecrauit. Sex annis, decem mensibus & decem diebus Pontificatum administrauit, sanctitate vitæ cōspicius martyrio vitæ finem imposuit. Sedes diebus sex tunc temporis vacauit.

VRBA-

Quo tempore monstrū illud immane He-
 liogabalus Imperium obtinebat, Urbanus
 natione Romanus ad Pontificatum
 peruenit, qui multos sua sanctitate & industria,
 ad fidem Christianam, & veram pietatem per-
 traxit. Inter eos fuere Valerianus & Tyburtius,
 cum Cæcilia Valeriani vxore, qui omnes vnani-
 miter Tyranno ceruicem pro Christi religione
 dederunt. Hic Pontifex permisit, vt oblatos Ec-
 clesia à fidelibus prouentus, & facultates liberè
 reciperet, eæque in utilitatem clericorū distri-
 buerentur. Eius tempore florebat Tryphon Ori-
 genis

genis discipulus, Minucius, Fœlix & Alexander
Episcopus Hierosolymitanus. Quinque ordina-
tionibus, nouem Præsbyteros, totidem Episco-
pos, & quinque diaconos ordinauit. Postquam
Pontificiam dignitatem quatuor annis, decem
mensibus, & duodecim diebus exercuit, marty-
rio diem clausit extremum. Eo mortuo sedes
per mensem rectore caruit.

C

PON.

Pontianus, antecessoribus morū & vitę sancti-
 monia non absimilis. Eius tēpore licet Alex-
 ander Seuerus virtutis speculum, Imperij habe-
 nas teneret; inuectione tamen & instigatione sa-
 crificulorum, exulatum in Sardinia insula missus
 est. Eo Pontificē Origines Germanū Prębyterū
 Antiochenum, & Beryllum Arabiæ Episcopum,
 ab hæresi ad orthodoxam veritatem reuocauit.
 Superatis pluribus ærumnis, tormentisque eui-
 ctis, vbi exulabat, mortuus est. Pontificatum no-
 uem annis, quinque mensibus, & duobus diebus
 rexit. Duabus ordinationibus mense Decēbri ha-
 bitis

bitis sex Præsbyteros, quinque Diaconos, & sex
Episcopos cōsecrauit. Eius corpus Fabiano sum-
mo Pontificè Romam, summo honore & reue-
rentia delatum est. Post eius mortem sedes dies
decem vacauit. Idem instituit vt noctibus atque
diebus horæ in Ecclesijs decantarentur, & vt in
principio Missæ Confiteor diceretur.

C 2

AN-

VITAE ROMANORVM
 ANTERVS I. PON-
 TIFEX 20. Anno 236.

A Nterus Græcus vndecim annis, mēse vno,
 & vndecim diebus Pontifex fuit imperāte
 Romæ Maximino, qui contra Christianos sextā
 commouit persecutionem, & vnā cum filio per
 Puppienum iuxta Aquileiam (quam obsidio-
 ne cinxerat) internecioni datus est. Hic Pon-
 tifex res gestas martyrum scriptis mandari , eas-
 que in ærario Ecclesiæ diligenter asseruari pri-
 mus curauit. Concessit etiam vt Episcopus cum
 altero Episcopatum commutare posset, acceden-
 te tamen consensu & autoritate Pontificis. Eo
 tempore florere Iulianus africanus Historio-
 graphus.

graphus, Geminus Præsbyter Antiochenus, Heraclas Alexandrinæ Ecclesiæ Antistes. Vnū solum Episcopum toto tempore quo Pontifex fuit creauit. Vita hoc modo sanctissimis moribus instituta, & transacta, martyrio coronatus est, sepultusque in cæmeterio Calixti via Appia, nonis Ianuarijs. Post eius mortem sedes tredecim diebus vacauit.

C 3

FABIA-

VITAE ROMANORVM
 FABIANVS I. PON-
 TIFEX 21. Anno 237.

Fabianus Romanus, Imperium administrante Gordiano, Pontifex summus est resalutatus. Qui institutum antecessoris secutus, septē Diaconos per diuersas regiones adhibuit, qui facta Martyrum memorabilia scriptis traderent. Eius electionem prodigia relatu, & admiratione non indigna præcesserunt. Nam quo tempore de creando Pōtifice elaborabatur, in eius caput columba deuolauit. Eadem tempestate, Gordiano Philippus in Imperio successit. Romæ Conciliū quinquaginta Episcoporum indixit, in quo plures hæreses cōdemnatæ sunt. Prima Nouati qui

Apo-

Apostatas ab errore resilientes, pœnitētesque in Ecclesię gremium redire aut recipi prohibebat. Secunda, eorū qui animas cum corporibus simul interire sustinebant, & easdē postea cum corpore iterum suscitari. Tertia Helchelitarum, qui opera D. Pauli respuebant, & Christum in tormentis ore negari posse dicebāt, dummodo corde ei adhæreretur. Idem etiam instituit vt singulis annis feria quinta in cœna Domini Chrisma renouaretur. Aedificijs cœmiteria amplificauit, vt honorificentius Martyrum reliquiæ sepelirentur. Sub Decio, qui Philippo in Imperio successit septimam in Christianos excitāte persecutionem, ipse Fabianus cum multis alijs Martyrium passus est, cuius festum ab Ecclesia decimo tertio Calēdas Februarij celebratur. Creatis mēse Decembri ex quinque ordinationibus, viginti duobus Præsbyteris, 7. Episcopis, vndecim Diaconis, sepult^o est in cœmiterio Calixti. Demptis vndecim diebus Ecclesiam quindecim annis administrauit, vacauit sedes sex dies.

C 4

COR.

VITAE ROMANORVM
 CORNELIVS I. PON-
 TIFEX 22. Anno 251.

Cornelius natione Romanus, Fabianum in munere Pontificio secutus, eum virtute & sanctitate imitatus est. Eius tempore periculosum schisma excitatum est, nam Nouatus hereticus, cuius mentionem fecimus, Nouatianum quendam Antipapam creavit aduersus Cornelium, qui Apostatas poenitentes Ecclesiae restituebat. Hac ob rem legitimus Pontifex Centuocellis iuxta Ciuitatem veterem exulare coactus est. Quem ibi commorantem, Cyprianus Carthagenensis, & Dionysius Alexandrinus, Episcopi, qui partibus Catholicorum fauebant, literis suis consolati sunt.

Prius-

Priusquam in exiliũ progredieretur, Lucinæ sanctissimę matronę ope & auxilio, SS. Apostolorũ Petri & Pauli corpora Catacumbis efferri, eaque tutioribus locis recondi curauit. Decius intellecto Cornelium à Cypriano literas recepisse, reuocatum ipsum in tẽplo Dę Telluris coram se comparere iussit, post multasque obiurgationes plumbatis cędi imperauit: inde ad Martis templum deductum, vt idolum adoraret, cum id facere negaret, martyrij corona honoratus est tertio nonas Maij. Eius corpus Lucinę clarissimę scęminę diligentia sublatum, propę cęmiterium Calixti sepultum fuit. Duabus ordinationibus mense Decembri, quatuor Prębyteros, totidem Diaconos, & septem Episcopos creauit. Sedem Apostolicam duobus annis, duobus mensibus, & tribus diebus obtinuit. Sustinuit etiam vt Sacerdotes in negotio grauis momenti iuramentum edere possent. Sedes triginta quinque diebus vacauit.

LVCIVS

VITAE ROMANORVM
 LVCIVS I. PONTI-
 FEX 23. Anno 258.

Lucius cum magna sanctitatis opinione, ad Pontificatum peruenit, quem tribus annis totidemque mensibus ac diebus administrauit. Eodem tempore Gallus cū Volusiano filio imperium regebant, quibus mortuis Aemilianus, & Valerianus qui octauę persecutionis auctor cū Galieno filio suo extitit, parem meritis ambo, postea exitum sortiti sunt, nam miserijs afflicti perierunt. Lucius instituit, vt duo Præsbyteri & tres Diaconi perpetuo Episcopum comitarentur, actionum eius testes futuri vbicumque locorum diuersarentur. Gallo & Volusiano Imperato-

peratoribus Cyprianus vir doctissimus, iuxta atque sanctissimus, Martyrium passus est. Qui post diutinam disceptationem cum Cornelio Pontifice de recipiendis hæreticis postquam pœnitentiam egissent, eius sententiæ ad extremum assensus est, censuitque sine vlla Baptismi reiteratione, sed sola manus impositione Ecclesiæ reuniendos esse. Hic Pontifex sese ad mortem odio & crudelitate Valeriani quæri intelligens, omnem Ecclesiæ potestatem suo Archidiacono Stephano concedidit, ac postmodum gladio octauo Calendis Septembris vitam finijt. Vbi 4. Præsbyteros, 4. Diaconos, ac 7. Episcopos, tribus ordinationibus, mēse Decēbri habitis creasset. Eius corpus eadem qua Cornelij veneratione & sepultura honoratum est. Sedes 35. dies vacauit.

S T E

Stephanus natione Romanus, prædecessoribus pari sanctitatis & pietatis opinione respondit. Hic instituit ne sacerdotes alibi quàm in Ecclesia & sacrificijs, sacris vestibus vterentur. Mota difficultate de rebaptizandis ijs qui ex heresi ad fidei vnionem redibant, Cornelij determinationẽ amplexus est: in quo Ananas & Africanas Ecclesias conformes habuit. Eisdem temporibus Paulus Samosatenus Antiochiæ Episcopus, Artemonis dogma de nouo excitauit, qui Christum purum hominem, eumque ex matre initium sumpsisse affirmabat, contra quem Melchion

chion author grauissimus, doctissimè scripsit, eiusque impietatem confutauit. Cum plurimos ad fidem, vitæ integritate & pijs exhortationibus conuerteret, ipse cum multis alijs decreto Galieni apprehensus est, & capite plexus 4. Nonas Augusti; quo die eius festum ab Ecclesia celebratur. Bis mense Decēbri ordinationibus habitis, Præsbyteros sex, Diaconos 5. Episcopos 3. ordinauit. Septē annis 5. mēsis & duobus diebus in Pōtificatu vixit. Sedes 22. diebus vacauit.

SIX-

PLurimos Pontifices Romanos Sixtus natione Græcus huius nominis secundus, subsequutus, est ex Atheniensi Philosopho Christi factus Discipulus. Eius tēpore plurimæ hæreses diuersis in locis pullularunt. Ptolomaide Pentapoleos Christus Dei esse filius, atque inter creaturas primogenitus negabatur; Spiritui sancto intellectus adimebatur. Hi hæretici Sabelliani à Sabelio huius perniciosi dogmatis introductore vocati sunt. Cerynthus vero turpitudini & lasciuia addictissimus, adhærente sibi Nepote Episcopo Aegypti, fidelium resurrectionem mille expletis annis docebat, simulque Iesu-Christi regnū cum

cū omni voluptate & delicijs ciborum, fœminarum, & omniū eiusmodi fordidum ad futurū, ex cuius ratione Chiliastarum nomen sumpserunt. Cōtra eiusmodi exurgentes errores, prædicationibus Sixtus viriliter sese opponens, in suspitionē lesæ maiestatis incidit: cōtraque Imperij editū prædicare accusatus, quo Christus adnunciari prohibebatur. Hinc Valeriani decreto captus est, in ædē Martis protactus, vt ei vel sacrificaret, vel sibi moriendum certò cogitaret. Hac impietate recusata, cū ad suppliciū raperetur, Laurētius Archidiaconus, doloribus victus sic eū compellans, quonā sine filio pater progredieris; respōsum accepit planè Prophetiçū, seseque triduo post subsequente Martyrij coronā reportaturū. Octauo idus Septēbris mortē in Christiana confessione fortiter obiit, cū sex alijs Diaconis, Fœlicissimo Agapyto, Ianuario, Magno, Innocētio & Stephano. 4. vero idus eiusdē mēsis Claudius diaconus, Seuerus præbyter, Romanus Ostiarius, Crescētius Lector & Laurētius in craticula affatus, & omniū Martyrū princeps nuncupatus, passi sunt. Sixtus, autē duabus ordinationibus mēse Decembri habitis, 4. Præbyteros, 7. Diaconos, 2. Episcopos creauit. Pontificatū duobus annis 10. mēsis & 23. diebus administrauit, Sedes 36. dies vacua mansit. Idē contra consuetudinē introductā instituit, ne alibi quā in altari sacrificiū Missæ celebraretur. Eius corpus in cēmiterio Prætextati via Tyburtina cū prædictis Martyribus reconditū fuit.

VITAE ROMANORVM
 DIONYSIVS I. PON-
 TIFEX 26. Anno 260.

Dionysius cuius etiamsi origo incognita lateat, vir tamen fuit sanctissimæ vitæ. E statu religionis ad Pontificatum sublimatus, statim Ecclesias & cœmiteria vrbis Romæ presbyteris diuisit: parochias vero & diocæses extra ciuitatem existentes, vnicuique per limites & certos terminos, quibus contentus esset distribuit. Eius tempore Paulus Samosatenus, cuius paulò ante meminimus, magis ac magis execrandam suam hæresim euulgauit, qua Iesum Dei filium negabat. Huius occasione, Cócilium plurium Episcoporum Antiochiæ, cuius hic Paulus Episcopus erat,

erat, conuocari iussit, in quo hic error vnanimi-
ter damnatus est, atque explosus, & ex professo
per Gregorium Cæsariensem Episcopum vi-
rum doctissimum, qui postea pro fidei pro-
fessione mortuus est, refutatus. Huic Concilio
Pontifex interesse non potuit, erat enim decre-
pitæ & fractæ ætatis sed omnis determinationis
in eodem datæ certior per maximum Episco-
pum Alexádrinum factus est. Bis mēse Decem-
bri ordinationes habuit, quibus 12. Presbyteros
6. Dianonos & 7. Episcopos ordinauit. Martyr
secundum opinionem Platinæ mortuus est. Pá-
uinius vero ipsum Cōfessorem vocat. Ultra sex
annos in Pontificatu duobus mensibus & qua-
tuor diebus vixit, eo mortuo sedes sex solum-
modo diebus vacauit.

D

F O E-

Foelix Romanus huius nominis primus. Eius tempore nonam contra Ecclesiam mouit persecutionem Aurelianus Imperator, rebus à se in Bello gestis Clarissimus, qui Zenobiã Orientis Reginam nobilissimam subiugauit, & de ea triumphauit. Hic Pontifex vt celebritates martyrium quotannis fierent ordinauit. Eiusdem etiam institutum fuit, vt Missa non nisi in sacro loco & per viros sacris initiatos celebraretur, & vt locus de quo vtrum esset consecratus dubitaretur, denuò sacraretur. Eo Pontificè Persa quidam Manes nomine, vesano afflatus Spiritu, selectis

selectis duodecim Discipulis, quos secū comites
ducebat se Christum predicare ausus est. Fœlix
9. Præsbyteros, 5. Diaconos, ac totidem numero
Episcopos consecrauit. Postquam Ecclesiæ curā
4. annis, tribus mensibus & quindecim diebus
habuisset, ad tranquillio rem vitæ portum Mar-
tyrio aduētus euolauit, ac via Appia sepultus est.
Huic Pontifici ritum dedicandi Ecclesias attri-
butum ferunt. Eius morte Ecclesia 5. diebus Re-
ctore caruit.

D 2

E N-

VITAE ROMANORVM
 ENTYCHIANVS I. PON-
 TIFEX 28. Anno 275.

Foelici successit Entychianus natione Tuscus, cuius tempore Dorotheus Eunuchus vir doctrinae opinione vulgatissimus floruit erat enim Graeca simul ac Hebraica lingua eruditissimus. Anatolius quoque Laodiceae Syriae Episcopus, magni tunc nominis passim habebatur, qui validum contra Manichaeos sese opposuit propugnaculum. Hi duo rerum principia vnum bonum, alterum malum ponebant, animasque ex diuina substantia habere originem vnde tanquam exprimario, fonte dimanarent asserabant. Nouum testamentum tantum ex parte admitte-

bant,

bant, vetus penitus reijciebant, hisce alijsque eiusmodique deliramentis in varias opiniones homines pertrahebāt. Entychianus prædecessorū suorū vestigijs firmiter inhærens 8. calendas Augusti Martyrij coronam reportauit vbi 14. Præsbyteros, 5. Diaconos & 9. Episcopos instituisse. Sepultus fuit in cœmiterio Calixti. Inter cæteras constitutiones, ordinauit etiam vt segetes benedicerentur, & vt in Martyrum tumulatione Dalmatica adhiberetur.

D 3

CAIUS

VITAE ROMANORVM
CAIVS I. PONTI-
FEX 29. Anno 283.

Quo tempore Imperij habenæ per Probum Numerianũ, Carinium, Diocletianũ, aliosque plures Tyrannos dirigebantur Caius natione Dalmata Pötifex summº renüciatus est. Qui licet ex genere & prosapia Diocletiani oriundus esset, is tamen quia in Christianos grauem exercebat Tyrannidẽ, in criptis latitare ipsi necessum fuit. Ad extremum tandem ab Imperatoris satellitibus deprehensus, Martyrio cum fratre Gabinio, eiusque filia Susanna vitam fœliciter terminarunt, ac in cæmiterio Calixti sepulti sunt. Hic Pötifex primus instituit ordinum
distin-

distinctiones, nimirum Ostiariorum, Lectorum, Exorcistarum, Acolytorum, Subdiaconorum, Diaconorum, & Presbyterorum, quibus quasi quibusdam gradibus ad Episcopalem dignitatem perueniretur. Regiones Diaconis qui res gestas Martyrum diligenter conquisitas describerent diuisit. Eodem tempore Agatha, Lucia, Agnes nobiles virgines Martyrio coronatae sunt, paulo post Caij obitum, qui annis 11. mensibus quatuor, diebus 12. Pontificatum administrauit. Quatuor ordinationibus mense Decembri habitis 25. Presbyteros, 8. Diaconos, & 5. Episcopos creauit. Sedes eo mortuo 11. dies vacauit.

D 4

MAR-

VITAE ROMANORVM
MARCELLINVS I. PON-
TIFEX 30. Anno 296.

DVrante Diocletiani & Maximiani Impe-
rio, qui decimam contra Christianos com-
mouit persecutionem, Marcellinus Pontificatui
præfixus est. Qui tametsi exemplo & fortitudine
plurimorum martyrum, qui numero septem &
decē milia superabant, in fidei firmitate confir-
matus esse debuerat: nihilominus ad idolū per-
tractus carnificum minis incēsūm adoleuit, Cu-
ius ratione congregatio 180. Episcoporum. Si-
nuessæ in Campania habita est, in qua assistens,
tanto dolore cōmissi erroris percitus est, vt om-
nium iudicio, & publica voce, absolute dig-
nus

nus iudicatus fuerit in peccando fragilis, in pœnitendo feruens Sancti Petri secutus exemplum. Eo pacto viriliter resumens spiritus Romam reuertitur, ac Diocletiano obuiam factus acribus adeo exprobrationibus eum aggressus est, vt ira, & furore inflammauerit. Quapropter capitis cū Claudio & Antonino condemnatus est; quorum corpora proiecta 36. diebus insepulta iacuerunt, donec Marcellus Præsbyter à B. Petro in somnis admonitus, eadem debito sepulturæ honore via Salaria 6. Calēdas Maias profecutus est. Annis 9. duobus mensibus, & 15. diebus Pontifex fuit. Duabus ordinationibus mense Decembri celebratis, 4. Præsbyteros, 2. Diaconos, 5. Episcopos consecrauit. Sedes 26. diebus vacauit. Inter eos qui sub Diocletiano Martyriū subierunt maxime celebres fuerūt, Eufemia, Hilarius, Barbara, Christophorus, Anastasia, Sebastianus, Erasmus, Gregorius, Iulianus, Fœlix, & celebratissimus ille Ianuarius Beneuenti Episcopus qui modo Neapolitanæ Ciuitatis peculiaris protector atque patronus est, cuius adhuc hodie augustissima cruoris eius miracula vbique coniscant, ita vt per vniuersum orbē eius rei fama percrebuerit.

MAR-

VITAE ROMANORVM
MARCELLVS I. PON-
TIFEX 31. Anno 304.

Marcellus natione Romanus, quinque annis, sex mensibus & 21. diebus Ecclesiam administravit. Eius tempore Cōstantius Gallarius & Maxentius imperarūt. Hic quo Dei cultū & honorem magis promoueret 25. Parochias diversorum titularum in vrbe in fauorem & cōmoditatē eorum qui baptizabātur erexit. Eodē impellente Priscilla nobilis Romana cæmiteriū proprijs expēsis via Salaria extruxit, Lucina Ecclesiam bonorum suorum heredem nominavit. Quod rescians Maxentius grauissimè tulit, & ad tēpus dictam matronam exilio mulctavit, Marcelli

celli fidem pluribus minis & artificijs, sed frustra tentauit. Quarè ira incensus eum in loco fætore & sordibus graui includi iubet, vt bestiarũ quæ ibi alebantur curam gereret. Nouem menses eo in loco consumpsit nihil ex orationibus & ieiunijs à se obseruari solitis interim remittens. Ex eo tandem ergastulo Præsbyteris adiuuantibus extractus est, cuius rei certior factus Maxentius eodem retrudi imperat, vbi ob loci iniuriam & graueolentiam mortuus est. Eius corpus ad prædictum Priscillæ cæmiterium delatũ est, 18. Calèdas Februarij. Successu temporis eodem in loco quo obiit Ecclesia ædificata est tituloque S. Marcelli honorata. Hic primus instituit vt nullum generale Concilium celebrari posset nisi interueniente Pontificis autoritate mense Decembri, 26. Presbiteros, 2. Diaconos, 21. Episcopos ordinauit. Sedes eo mortuo 20. diebus vacauit, Sub hoc Põtifice Mauritiũs vna cū legione Christianorũ Martyrium passi sunt.

E V.

VITAE ROMANORVM
 EVSEBIVS I. PONTI-
 FEX. 32. Anno 310.

Eusebius Græcus Patrem medicum habuit. Pontificatus ipsi Maxentio & Constantino Imperantibus obuênit. Huius mater Helena lignum sacratissimæ Crucis 5. nonas Maij, prodente quodam Iudæo, qui postea Baptismo intinctus fuit, Cyriacusq; vocatus, reperit. Quod tamen Panuinius improbat ac 25. annis post accidisse sustinet. Huius Pontificis opera plurimi hæretici Ecclesiæ, per manus impositionem restituti sunt. Statuit vt à laicis Episcopi in ius vocari non possent. Eodem tempore Lactantius Firmianus florebat, qui Crispi Cæsaris Constantini

tini filij Pædagogus fuit, & Eusebius Cæsariensis Episcopus sacrorum librorum cum Pamphilo Martyre diligens indagator. Collatione ordinum, quã semel mense Decembri instituit 13. Præsbyteros, 3. Diaconos, 14. Episcopos ordinavit. Martyr Romę mortuus est 6. Nonas Octobris, ac in cęmiterio Calixti sepultus. Ecclesiam 6. annis, vnico mense & diebus tribus administravit. Sedes vno solo die vacavit.

M E L.

VITAE ROMANORVM
MELCHIADES I. PON-
TIFEX 33. Anno 311.

Melchiades ex Africa oriundus, Martyrio (vt Platinæ placet) affectus, cuius contrariū tuetur Panuinius. Quidquid sit Calédarium Romanum ipsum Martyrē appellat, quartoque Idus Decembris celebrat. Eodem tempore de Maxentio & Licinio acerrimis Christianorum persecutoribus victoriam Constantinus reportauit, sub quibus sanctissimæ virgines martyriū fortiter subierunt Dorothea & Sophronia, quæ effrenatis libidinis & concupiscentiæ stimulis Tyranni refragata, sibi ipsi propria manu, veluti Christiana quædam Lucretia vitā ademit. Melchiades

chiades animaduertens dies Solis & Iouis superstitiosa ac falsa obseruatione à Gétilibus maiori in pretio haberi, iisdem ieiunari prohibuit. Plurimas alias sanctiones ordinauit, ad oblationes perficiendas vtilis, præsertim propter Manis hæresim, quæ indies magis magisque urbem Romam inflammabat. Ordinibus dandis semel solummodo vacans 7. Præsbyteros, 6. Diaconos, 12. Episcopos sacrauit. Dignitatem Apostolicam 4. annis, 7. mensibus, & 9. diebus obtinuit. Ad cæmiterium Calixti corporis eius delatum est. Sedes 17. diebus vacauit.

SIL-

VITAE ROMANORVM
 SILVESTER I. PONTI-
 FEX 34. Anno 315.

Silvester Romanus vitæ sanctissimæ in ini-
 tio Constantini Magni in Pontificem ele-
 ctus est. Is Imperatoris fama & clementia com-
 motus ex monte Soracte vbi delitescerat in Vr-
 bem venit, omnemque mouit lapidẽ, vt Eccle-
 siæ curam Imperatori commédaret, apud quem
 in ea opinione & reuerentia fuit, vt eiusdẽ ma-
 nibus baptizari cupierit. Hisce nixus fauoribus
 plurimas basilicas ædificare cœpit, ac inter eas S.
 Ioannis Lateranensis, SS. Petri & Pauli, S. Crucis
 in Hierusalem, S. Agnetis, S. Laurentij extra
 mœnia, & eam quæ Sanctis Martyribus Petro &
 Marcel-

Marcellino sacra habetur: quas sacris imaginibus muneribusque magnificentissimis exornauit, calicibus, patinis, crucibus, statuis, lampadibus, coronis, candelabris, aliisque eiusmodi ornamentis, ex auro argentoque confectis, Ecclesias prouentibus, possessionibusque donauit: aliaque innumera beneficia, que enumerare longum esset, contulit. Ipsam urbem Romam Pontifici, eiusque successoribus propriam fecit, Aulamque Constantinopolim transtulit. Eodem tempore Arrii Præsbyteri Alexandrini heresis exurrexit, qui filium ab æterno patre separabat. Ob quam causam Concilium Nicænum in Bithinia congregatum fuit, in quo 318. Episcopi præsentés aderant, ubi post multas, atque graues ratiocinationes, filium eiusdem esse cum patre substantiæ, conclusum est: Arriusque cum sex alijs qui eius sectæ adhærebant in exilium missi. Ibidem Photinus & Sabelius, antiqui hæretici condemnati sunt. Siluester instituit ut Chrisma per solum Episcopum conficeretur; & per eum baptizati, iteque per Præsbyteros, ad mortem infirmantes inungerentur. Ne sæcularis Ecclesiasticum in ius vocare, aut Ecclesiasticus, coram sæculari procedere posset: ut Sacerdos ministraturus. Dalmatica vestiretur, palamque manu sinistra haberet, & oblaturus sacrificium non alio quam albo lintheo uteretur. Plurimaque alia utiliter instituit, quibus allekti multi ad fidem conuersi sunt. Sub hoc Pontifice Antonius Aegyptius heremita sanctissimus floruit.

Pontificis officium 23. annis, 10. mensibus & 11. diebus exercuit, septies mense Decembri ordines cōtulit, Prębyteros 42. Diaconos 36. Episcopos 65. ordinauit. Eius festum pridie Calendas Ianuarij incidit, quo die ad meliorem vitam ex hoc mundo migravit, Sepultusque via Salaria in Cęmiterio Priscillę. Sedes 15. dies vacauit.

MAR-

PONTIFICVM.
MARCVS I. PONTI-
FEX 35. Anno 336.

67

Marcus in Pontificatu Siluestrum subsecutus est, natione Romanus, quo tēpore Cōstantinus, æquitatis & honestatis obseruantissimus adhuc in viuis agebat : cui⁹ mors per cometam, qui pluribus diebus apparuit, præsignificata dicitur. Instituit vt Ostiensis Episcopus, à quo Pontifex consecratur, Pallio vteretur: & vt diebus solennioribus post Euāgelium, Symbolum, eo modo quo in Nicæno Concilio declaratum est, in Ecclesia decantaretur. Duas Ecclesias ædificauit, vnā Romæ iuxta montem Palatinum, alteram in via quæ Ardeam versus tendit, quas

amplissimis muneribus dotauit. Duabus ordina-
tionibus mense Decēbri celebratis, 25. Præsby-
teros, 6. Diaconos, & 20. Episcopos creauit. Pó-
tifex duobus annis, 8. mēsis & 20. diebus fuit,
3. Nonas Octobris obiit, sepultusque in cemite-
rio Balbinæ via Ardeatina. Sedes 20. diebus va-
cavit. Eodem tempore Iuencus natione Hispanus
fuit, qui 4. Euangelia carminibus Heroicis
composita in 4. libros redegit.

PONTIFICVM.
IVLIVS I. PONTI-
FEX 36. Anno 336.

69

Ivlivs, huius nominis primus, temporibus tur-
bulentissimis Pontificatum suscepit. Constan-
tius enim Constantini filius, qui Imperium cum
Constante & Constantino fratribus administra-
bat, Christianos vt à fide Catholica recedētes ad
Arrianorum sectam quibus ipse fauebat, trāsiret,
solicitabat. Huic impio conatui sese Pontifex
opponens 10. mensibus exulauit. Conuocatū de-
inde Conciliū Laodiceæ, siue vt alij volūt, Tyri
vbi inter Catholicos & Arrianos, asperrimæ &
altissimæ sunt susceptę disputationes, quibus ipse
Arrius præsens interfuit, quę Athanasius Alexá-

driæ Episcopus publicè confutauit. Quod indignè ferens hæresiarcha, ad insidiâs & imposturas animum conuertit, Imperatoris autoritate fretus. Athanasium iniquissimè cõdemnari procurauit: qui mox sese abripiès sex annis in cilterna secretò delituit. Mortuo Constantio Pontifex Romã redijt, Episcoposque Orientales grauitè redarguit, quod Cõcilium neglecta sua autoritate indixissent. Inter cætera instituit ne Ecclesiasticus ad alium iudicem vocari posset, quàm spiritualem: & vt ea quæ Ecclesiarum essent, propria, per Notarios conscriberentur. Aliquot Basilicas & Cemiteria exædificauit. Ter mèse Decembri ordinationes habuit quibus 18. Præsbyteros, 3. Diaconos, & 9. Episcopos consecrauit. Durauit eius Pontificatus 15. annis, 2. mèsibus, & 6. Diebus. Pridiè Idus Augusti mortuus est, ac in Cemiterio Callopodij, via Aureliana sepultº. Sedes 25. diebus vacauit.

Liberius Romanus, Pontificatum tēpore quo
Constātius solus, fratribus eius è medio sub-
latis, Imperium regebat, adeptus est. Huius Im-
peratoris fauore & protectione freti & suffulti
Arriani, Cōcilium Mediolani coegerūt, in quo
omnes Catholici miserrimè proscripti sunt, Li-
berius vero per aliam Synodum ab ijsdem Ari-
mini celebratam, in exiliū missus est. Hic tribus
annis ab Vrbe abesse iussus est ; ex eo solūmodo
quod infracto animo, Arrianorū conatibus, qui
filij consubstantialitatem negabant, sese oppo-
suisset: vnde Fœlix in eius locum surrogatus est.

Hinc in Ecclesiam vehemēs persecutio inuecta est. Postea verò Fœlice amoto, Liberius ab exilio reuocatus est, qui (secundùm Platinā) ad Arrianorum partes in quibusdā deflexit: quod tamen de tāto viro opinari, nefas est & indignum vt doctissimè Panuinius, in annotationibus de Liberio scriptis, reliquit. Eodem tempore Donatus Donatistarū prauitatis caput & antesignanus, in Africa virus suū euomere cœpit, Asterius Philosophus in fauorem Arrianæ hēreseos multa edidit: ad quos redarguēdos plurimi vitæ sanctitate & opinione doctrinæ cōspicui, ea tempestate exorti sunt, qui eorum dogmata & errores refutarunt: inter quos Athanasius, Serapion, Eusebius Episcopus Emisenus, Heriphilus, à quibus vnanimi spiritu hæc hæreticorum turba penitus conuulsa est. Liberius sex annis in Pontificatu vixit, duabus ordinationibus 18. Præsbyteris, 5. Diaconis, & 19. Episcopis creatis, è viuis excessit, corpus eius in cēmiterio Priscillæ conditum fuit. Sedes sex diebus vacauit.

F O E-

FOELIX SECVNDVS.

Foelix, vt supra annotauimus, tempore quo exulabat Liberius in Pontificatum intrusus est: & ob eam rationem Panuinius inter legitimos Pontifices referendum non cenſet; quandoquidem certò cõſtat, omnem eum, qui altero adhuc viuento, nec ob aliquod crimẽ deſtituto, huic officio præficitur, ſchiſmaticum & pseudo, Pontificem haberi. Hic Fœlix, vt refert Panuinius per Senatum populumq; Romanũ eiectus, Liberio legitimo Pontifice reuocato Põtificatum tamẽ ſchiſmaticè exercere nõ deſtitit: quod & in vrbe, & foris 10. annis, 3. mēſibus & 11. diebus executus eſt. Mors deinde ſubſecuta ambitionis

tionis & schismatis finé fecit. Errat in hoc Platina, qui eum supplicio Constantij decreto affectum esse asserit. Et mirum est hunc authorem scribere idcirco Liberium exilio multatum, quod Arrianorum conatus repressisset, nihilominus Fœlicem legitimum Pontificé fuisse, qui in illius absentia electus fuerat. Nam quò causa exilij iniquior erat, eò fuit alterius substitutio minus legi & rationi consentanea.

D A

DAMASVS I. PONTI-
FEX 38. Anno 366.

Propter schisma prædictum, post mortẽ Li-
berij & Fœlicis, ex vtriusq; parte ad electio-
nẽ processum est. Hinc Damasus inde Vrsicinus
creati sunt. Ac propterea graues exortæ sunt dis-
fensiones, adeò vt cùm ad manus deuẽtum esset,
plurimi internecioni dati fuerint. Ad extremũ
Damasus tam à Clero quam à populo confirma-
tus est, eiusque competitor Vrsicinus Neapolita-
næ Ecclesiæ director declaratus. Damasus natio-
ne Hispanus, adulterij accusatus, in publico iudi-
cio ita causam suam egit, vt absolutione dignus
omnium iudicio: & eius criminatores Concor-
dius

dius & Calixtus Diaconi condemnati & ab Ecclesia eiekti fuerunt. Rebus Ecclesiae mitigatis hic Pontifex Pótificum antecessorum vitas cōposuit, quas B. Hieronymo misit, nihil interim eorū quæ diuini cultus erant intermittens. Duas Ecclesias, vnam iuxta Theatrū, alteram ad Catumbas extrui curauit. Multa carmina (nam poesi delectabatur) in laudem Martyrum prædictis in locis sepultorum edidit. Vna Ecclesiarum S. Laurentio in Damaso cōsecrata fuit, quā amplissimis muneribus aureis atque argenteis, possessionibusque locupletauit. Instituit vt Psalmi in Ecclesijs alternatis vicibus decantarentur, & vt in fine cuiusque Gloria Patri adijceretur. Scriptis & operibus B. Hieronymi authoritatē primº tribuit, & vt Biblia eius, sicut 70. interpretum, inoffenso pede legi possent. In principio Missæ Confiteor dici decreuit. Quinque ordinationibus 31. Præsbyteros, 11. Diaconos, 61. Episcopos consecrauit. Pontificatū 19. annis, 3. mē-sibus & 11. diebus administrauit. Mense Decembri obiit, ac in Ecclesia pro se constructa via Ardeatina sepultus. Sedes 21. diebus vacauit. Eo tē-pore Imperabat Iulianus Apostata, Christiani nominis hostis acerrimus.

PONTIFICVM.
SIRICIVS I. PONTI-
FEX 39. Anno 385.

77

Siricius Romanus, Pontifex eo tempore fuit, quo Valentinus & Valens fratres Imperium obtinebāt. Hic quia Arrianus erat, infesto animo Christianos perſecutus eſt; ita vt ne ipſis quidem heremitis quicquā remitteret, inter quos erant duo Macarij, Sancti Anthonij diſcipuli, Iſidorus, Paphnutius, alijque magni nominis & meriti quam plurimi. Athalaricus quoque Gothorum Rex multos Martyrio affecit. Ordinauit hic Pontifex, vt Monachi ad Epiſcopalem dignitatem promoueri poſſent, & vt ſacri ordines per interualla, & non ſimul cōferrentur. Manicheus qui

qui in vrbe versabantur Catholicorum cōmer-
cium interdixit. Pœnitētes ab Ecclesia rēcipiē-
dos censuit, dummodo monasterium, pœniten-
tiam reliquo vitæ tempore acturi, ingrederētur.
Item vt ab Episcopo Præsbyter cōsecraretur. Eo
tempore illustres aliquot viri floruerunt ; inter
quos Hilarius Episcopus, Victorinus Africanus,
& Dydimus Alexandrinus. Siricius quinque or-
dinationibus 26. Præsbyteros, 16. Diaconos, &
32. Episcopos creauit, vbi 15. annos dēptis 5. die-
bus in Pontificatu vixerat, ad trāquilliores vitā
transijt, ac in Cemiterio Priscillę sepultus est. Se-
des 20. dies vacauit.

A N A-

PONTIFICVM.
ANASTASIUS I. PON-
TIFEX 40. Anno 398.

79

A Nastasius natione Romanus, Pontifex pro-
clamatus fuit Imperante Gratiano, Princi-
pe religionis & iustitię obseruantissimo, qui Ar-
rianos ex Italia expulit. Eo tempore Ambrosius
Ecclesię lumen clarissimum, Mediolani Epif-
copus electus est; S. Martinus Turonęsem Eccle-
siam regendam suscepit: in Cappadocia, duo Ec-
clesię luminaria, Gregorius Nazianzenus, & Ba-
siliius Magnus coruscabāt: Epiphanius Salaminę
Episcopus, & Effrem Edissenus Diaconus. Hic
Pontifex instituit, vt Christiani quando Euan-
gelium legeretur stantes illud audirēt. Et ne ex-
tranei

tranei Clerici sacris initiarentur, nisi testimoniū
quinque Episcoporum suę Diocęseos proferrēt.
Quod ea industria factum est, vt Manichæis qui
tunc temporis irrepebant, via obstrueretur. Ve-
tuit ne manci in Clericorum numerum reci-
perentur. Duabus ordinationibus mense Decē-
bri habitis, 8. Præsbyteris 5. Diaconis & 10. Epif-
copis consecratis, mortuus est, ac in cęmiterio ad
Vrsū Pileatum corpus eius sepultum. Sedem
3. annis & 10. diebus obtinuit ac per 21. dies va-
cavit.

INNO-

PONTIFICVM.
INNOCENTIVS I. PON-
TIFEX 41. Anno 402.

TEmpore Imperij Theodosij, multis titulis per Claudianum, aliosque laudati, Innocē-
tius ad Pontificium munus euectus est: qui præ-
sidio & fauore principis de omnibus bonis be-
nè meriti adiutus, multas pro Ecclesia fecit con-
stitutiones: inter ceteras vt diebus sabbathinis in
memoriam dominicæ sepulturæ ieiunaretur, &
quod eodem, idem obseruassent Apostoli. Quod
ad Iudæos, Pagānos & monachos attinet, multos
canones edidit. Roma Cataphrygas hæreticos
eiecit: Pelagium & Cælestinū condemnauit, quī
liberi arbitrij vires plus æquo extollentes, gratiæ

F
necessi-

necessitatem excludebant. Ecclesiam SS. Geruasio & Prothasio sacram dedicauit, eamq; magnis muneribus auxit. Sub hoc Pontificè Concilium Burdegalæ celebratum est, in quo Priscillianus Manicheorum assecla condemnatus est. Apollinaris, Episcopus Laodiceæ Hæresiarcha id temporis vigeat. Cyrillus Episcopus Hierosolimitanus & Hieronymus Præsbyter Cardinalis firma Ecclesiæ columnina in pretio erant, de quorū eruditione & sanctimonia filere quàm pauca loqui præstat. Quater ordinationes habuit quibus 30. Præsbyteros, 12. Diaconos & 54. Episcopos creauit. Dignitatem 15. annis 2. mensibus & 25. diebus obtinuit, 4. Calendas Aug. obiit sepultusque apud antecessorem: post eum sedes 22. diebus vacauit.

ZOZIMVS I. PONTI-
FEX 42. Anno 416.

Zozimus Græcus, Pontifex creatus est, cum sub Arcadio & Honorio fratribus Imperatoribus, bis Roma in potestatem Gothorum venit, accidit anno ab Vrbe condita 1164. à tēpore vero Saluatoris 412. In tanta rerum perturbatione nihil suo officio defuit; instituit vt Diaconi in sacrificio manipulos manu læua gestarent; vt sabbatho Paschæ cereus benediceretur. Vetuit ne in publico loco Clerici biberent, prohibuit seruos ad Clericalem statum admitti. Ad Cōcilium Carthagine celebratum, Episcopū & duos Pręsbyteros misit, per quos inhiuit, ne quicquā publicè

publicè absque Romanæ Ecclesiæ authoritate tractaretur. In eo Pelagiana hæresis penitus explosa & condénata est. Eodem tempore floruit Petronius Bononiensis Episcopus, Theophilactus, Chrisostomus, grauíssimusq; Ecclesiæ Doctor S. Augustinus. Zozimus 10 Præsbyteros, 3 Diaconos, & 8 Præsbyteros creauit. Pontificatus eius ex opinione Platinæ, anno, & 3. mēsis & 12. diebus durauit, sed Panuinius 3. annos, 4. menses & 8. dies in eo statu vixisse sustinet. Sepultus iuxta corpus S. Laurentij fuit, 11. diebus sedes vacua permansit.

B O-

PONTIFICVM.
BONIFACIUS I. PON-
TIFEX 43. Anno 419.

85

Bonifacius Romanus, Zozimo successit, non sine graui schismate & opinionum diuersitate. Nam cum hic eligeretur, eodem tempore Eulalius ab alijs denunciatus, eidem opponitur. Quod vbi Honorio Imperatori, qui tum Mediolani agebat, relatū esset: vtrumque ex Vrbe secedere iussit. Mēsis tamē septē expletis, Bonifacius Romā reuocatus, pro legitimo pastore agnitus fuit. Hic Sotheris decretum approbavit, quò mulier altari & incensum in Ecclesia adhibere prohibebatur. Vetuit non solum seruos ordinibus initiari; verum etiam alieno xre grauatos.

Sacellum honorificentissimum in cæmiterio S. Fœlicitatis extruxit, cuius tumbam marmore & argento exornauit. Eo tēpore Hieronymus (vt in præcedentibus patuit.) Gelasius Cæsariensis Episcopus, Cassianus, Eutropius alijque cōplures viuebant. Postquam 3. annos, 8. menses, & 7. dies Pontificem egisset, 8. Calendas Nouembris mortuus est, viaque Salaria prope S. Fœlicitatē sepultus. Vnica ordinatione 14. Præsbyteros, 3. Diaconos, & 36. Episcopos creauit. Sedes 9. dies vacauit. Eulalius post eius mortē dignitatis ergō in Vrbem reuocatus, reuerti renuit. Qui etiam anno subsequente obiit.

CAE-

CAELESTINVS I. PON-
TIFEX 44. Anno 423.

CAelestinus ex Campania oriundus, ad Pontificatum imperante Theodosio Iuniore peruenit. Hic consuetudinem canendi psalmos cum Antiphonis ante inchoationem Missæ, introduxit, Psalmum Iudica me Deus, & Graduale eidem adiecit. Ecclesiam S. Iulianæ dedicauit, eique de amplissimis redditibus prouidit. Sub hoc Pontifice Nestorius Episcopus Constantinopolitanus Christum purum fuisse hominem, impio & blasphemo ore asseruit; sed diuinitatē suis meritis postea consecutum fuisse. Quam ob causam Ephesi Concilium 200. Episcoporum co-

actum est ; in quo Nestorius & Pelagiani eiusdē
farinæ hæretici condemnati sunt. Cælestinus S.
Germanum in Britanniam , ac Palladium Epif-
copos in Scotiam misit, qui Barbaros illos popu-
los ad fidem reducerent. Triginta duos Præsby-
teros, 12 Diaconos , & 24. Episcopos tribus or-
dinationibus mēse Decembri habitis, consecra-
uit. Obijt vero postquam 8. annis, 10. menses, &
17. dies in Pōtificatu vixisset, 8. Idus Aprilis, Se-
pultusque fuit in Cēmiterio Priscillæ. Sedes 21.
diebus vacavit.

SIX.

PONTIFICVM.
SIXTVS III. PONTI-
FEX 45. Anno 432.

89

Sixtus huius nominis tertius, natione Roma-
nus, imperante Valentiniano Pontificatum
obire cœpit, eo tempore quo Gensericus Van-
dalarũ Rex, Arrianorum fautor, Catholicos per-
sequebatur. Sixto hoc per quendam Bassum ca-
lumnijs petito: Concilium 57. Episcoporũ con-
gregatum est, in quo eius innocentia corã om-
nibus comperta fuit, & ipse liber & absolute
dignus iudicatus, eiusq; aduersarius proscrip-
tione mulctatus, ac ipsius bona Ecclesiæ vsibus Im-
peratoris decreto adiudicata sunt. Mortuo tamẽ,
tantũ humilitatis & pietatis exemplũ, iniuriæ

immemor Pontifex impedit, vt per se inunctū,
 & aromatibus conditum in Ecclesia sancti Petri
 eundem sepeliuerit. Hic Pontifex Ecclesiā San-
 ctæ Mariæ Maioris extruxit, quam amplissimis
 muneribus cumulauit: cuius exemplum & pium
 institutū secutus Imperator, plurimas alias erigi
 procurauit Ecclesias. Sixtus omnibus bonis in
 pios vsus exhaustis, & 28 Præsbyteris, 12 Diaconis,
 & 52. Episcopis consecratis, ad tranquillio-
 rem vitam transiuit. Eius corpus iuxta S. Laurentiū
 repositum. In Pontificatu 8. annos & 19. dies
 consumpsit. Sedes 22. diebus vacauit. Hilarius
 Arelatensis Episcopus eximia sanctitate & do-
 ctrina, admirandam sui opinionem hominibus
 ingenerauit.

LEO

LEO I. PONTI-

FEX 46. Anno 440.

Leo natione Aetruscus, rarę sanctitatis & doctrinæ Põtifex. Qui Attilæ Hunnorũ Regi, postquam iam Aquileiam cœperat, ac diruerat, idemque Romę exitium inferre statuerat, obuiã factus, persuasit vt iter reflecteret: cui acquiescēs respondit se duos armatos equites qui sibi mortem districtis gladijs minitabantur nisi Põtifici obtemperaret vidisse, quos SS. Petrum & Paulũ fuisse arbitrabatur. Leo summa omnium lætitia Romam reuersus, fidem in integrum restaurare cœpit, quæ in pluribus Nestorij & Eutichis Abbatibus Constãtinopolitani Manichæorum Principis

cipis dolis & inuentis deprauata erat. Quam ob
 causam Concilium Ephesi ex mandato Theo-
 dosij indictum fuit: in quo Dioscoro Alexádriz
 Episcopo hæretico præsidente, Eutiches appro-
 batus & receptus fuit, & Flavianus Constantino-
 politanus Episcopus, qui eidem sese opposuerat,
 condemnatus. Mortuo tamen Theodosio suc-
 cessit Martianus Imperator Catholicus, qui in-
 stinctu Pontificis, aliud Concilium Calcedone
 celebrari curauit: cui 630. Episcopi interfue-
 runt: à quibus Iesum Christum verum Deum &
 hominem esse definitum est: & Nestorius & Eu-
 tiches, tanquam veritatis desertores, cõdemnati,
 Manichæorũque libri exusti, ac Dioscorus con-
 futatus. Verum quæ Hunnorum rabiẽ industriẽ
 declinauerat, nõ potuit se à Vandalorum crude-
 litate Roma liberare, qui ex Africa Genserico
 Duce, cum magnis copijs aduolantes, ipsam cœ-
 perunt & incenderunt: & per 14. dies in obuios
 quosque sæuierunt: parumque abfuit quin eam
 solo æquarẽt. Onusti tamẽ præda abeuntes, Leo-
 ni reliquias Urbis refarciendas reliquerunt. No-
 uas ergo Ecclesias extruere, destructasque repa-
 rare aggressus est. Apostolorum sepulchris cer-
 tum virorum numerum qui Cubicularij vocan-
 tur attribuit; Canoni Missæ ante cõsecrationem
 hæc verba. (Hoc sanctam sacrificium) adiunxit.
 Instituit ne Religiosa prius capitis velamen por-
 taret, quam eius cõstantia 40. annis probata fuisset.
 Eius tempore hæretici Acephali dicti, emer-
 serunt,

serunt, qui duas in Christo naturas negabát. Qué errorem hic Pótifex suis ad Catholicos scriptis epistolis confutauit, 81. Præsbyteris, 31. Diacónis, 86. Episcopis creatis, Pontificatumque 21. Annis & 43. diebus vbi administrasset, ad meliorem vitam 4. Idus Aprilis commigravit. Sedes 7. diebus vacauit. Sua ætate Paulinus Nolæ Episcopus floruit.

HI

Hilarius natione Sardinus, eo tempore Pontifex fuit, quo Romanum Imperium multis calamitatibus agitatum fuit. Nam Leone dignitatem Imperialem consecuto, qui primus Græcorum Cōstantinopoli imperauit, plurimi Imperium inuadere conati sunt. Ex Africa enim in Italiam traicientes Vandali res omnes Imperij animo & cupiditate deuorauerāt, qui tamē post data & accepta multa detrimēta, Leone impellente retrocedere coacti sunt. Hic ne Pontifices sibi successorem deligerēt, inhibuit: quod & de omnibus Ecclesię gradibus intelligi voluit, tres epistolas

stolas doctissimè scripsit, quibus tria Concilia, Nissenum, Ephesinum, & Calcedonense confirmavit, Eutichen, Nestorium, Dioscorū, eorūq; asseclas reijciēs. Hic tria sacella in Laterano extruxit, primum in honorem S. Ioannis Baptistæ, alterum S. Ioanni Euangelistæ, tertium sanctæ Cruci consecratum: eaque auro, margaritis reliquijsque exornauit. Aliud quoque in S. Stephano ædificauit, amplissimis muneribus Ecclesias donauit, duas bibliothecas erexit. Pontificium munus 7. annis, 3. mēsis, & 10. diebus administravit. Creatis 25. Præbyteris, 5. Diaconis & 22. Episcopis mortuus est: & iuxta corpus S. Sixti in Sancti Laurētij Cripta sepultus. Sedes 10. diebus vacauit. Florebat tūc tēporis Victorinus Arithmeticus peritissimus, qui Pascha ad cursum Lunarem reduxit; in quò Eusebium & Theophilū superauit.

SIM-

Simplicius Tiburtinus, temporibus Leonis, & Zenonis Imperatorum fuit. Ecclesias plurimas erexit, primam S. Stephani protomartyris in Celio Monte, Alteram S. Andree nō procul à Sancta Maria Maiore, tertiã S. Stephani non lōgè à S. Laurentio disitam, deinde Bibianæ prope palatium Lucinianum, in qua dictæ Martyris corpus reconditum fuit. Septimanas sic diuisit, vt scirent Præsbyteri in quibus confessiones audire & baptismum conferre obligarentur. Urbē Romam Præsbyteris distribuit, illam in quinque regiones dispertiens, SS. videlicet Petri, Pauli,

Lau-

Laurentij, Ioannis Lateraneñ & S. Mariæ Maioris. Hic ne Ecclesiastici à laicis possessioné suorum beneficiorú recognoscerent, ordinavit, 15. annis, 37. diebus in officio expletis postridiè Calendas Martij mortuus est, postquam 58. Præbyteros, 11. Diaconos & 86. Episcopos consecrasset, sepulturæque traditus est in Ecclesia S. Petri. Sedes 25. diebus vacavit. Eo tēpore S. Remigius Remensis Episcopus viuebat, qui Clodoueam Francorum Regem baptismo intinxit.

G

F OE-

VITAE ROMANORVM
FOELIX III. PONTI-
FEX 49. Anno 483.

Foelix tertius dictus, sed verius secundus, Romæ patre Fœlice Presbytero natus, Pontifex fuit, eo tempore quo Odacer Herulorum Dux & Theodoricus Gothus in Italia regnarunt. Hic intelligens Petrum Eutichianum, iam ante exilio mulctatū per Achatum Episcopum Constantinopolitanum esse reuocatum: ambos pro hæreticis habendos publice pronunciauit. Verūm per Imperatorem de eorum pœnitentia certior factus; duos Episcopos Messenum & Vitalem misit qui vtrumque absoluerent, si eos pœnitere compertum esset. Hi pecunijs corrupti, rem pro qua

qua legati erant nō perfecerunt. Hinc eos Pontifex tanquam simoniacos excōmunicauit; Sibi culpæ conscius Messenus pœnitendi terminum petijt. Fœlix Ecclesiam in honorem S. Agapeti propè Basilicam S. Laurentij ædificauit. Instituit vt soli Episcopi potestatem consecrandi Ecclesias sibi assumerēt. Duabus ordinationibus mēse Decembri celebratis, 28 Præsbyteros, 5 Diaconos, & 30 Episcopos creauit, ac tandem mortuus est: & propè S. Pauli corpus delatus. Pontificatum 9 annis, & 17 diebus rexit. Eo mortuo, Sedes sine rectore quinque dies mansit. Ijsdem temporibus Damascenus doctissimus Theologus, & grauisimis florebat.

G 2

GE-

VITAE ROMANORVM
 GELASIVS I. PONTI-
 FEX 50. Anno 492.

Gelasius, Pōtificatus initio, Manichæos ex-
 lio mulctavit, qui in Vrbe adhuc erant re-
 fidui, eorumque libros publicè cremari manda-
 vit. Messeno cuius supra meminimus, culpã re-
 misit, vbi cōdignam delicto pœnitentiã subijsse
 intellexit. Humaniter Ioannem Alexandrinum
 Episcopum profligatũ suscepit, quem Petrus &
 Acacius excommunicati persequebãtur: quibus
 perpetuam indignationem & penam Pontifex
 minatus fuit; nisi ilico resipiscerent. Extruxit
 Ecclesias S. Euphemix in ciuitate Tiburtina, SS.
 Nicandri & Eleutherij via Labicana S. Mariæ in
 via

via Laurentina. Clerum summo necessitudinis vinculo complexus est: pauperes quos eleëmofinis fouit vnicè dilexit. Urbem Romam ne famem pateretur prouidēti administratione liberauit: & vt vir erat doctissimus, hymnos, ad instar S. Ambrosij composuit. Contra Eutichen, Nestorium & Arrium, 7 libros edidit. Plurimas orationes, Epistolasq; ad multos trāsmissit. Anastasium Imperatorem tanquam hæreticorū fautorem excommunicauit. Idem cōtra Vandalos, eorumque Regem propter eandem causam executus est. Ad extremum 4 annis, 8 mensibus, & 17 diebus in Pōtificatu peractis; 11. Calēdas Decembris, è viuis excessit, corpusque eius in Ecclesia S. Petri sepultū fuit, creatis prius, 32 Præbyteris, 2 Diaconis, & 67. Episcopis. Sedes Apostolica 7 diebus sine Præsule fuit. Inter eos qui tū téporis in pretio habebantur, Germanus & Epiphanius erant, quorum vnus Ticinensem, alter Capuanum Episcopatum obtinebat.

G 3

ANA-

VITAE ROMANORVM
ANASTASIVS II. PON-
TIFEX 51. Anno 496.

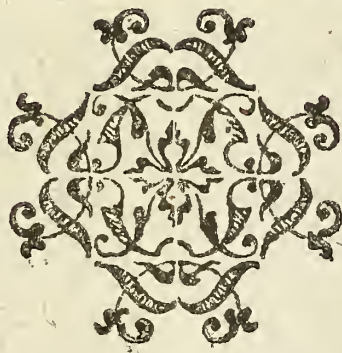

A Anastasius Romanus, Gelasio meritis impar, officij pontificij initio, Imperatorem eiusdem nominis excōmunicauit, quod Acacij partes sua potentia sustentaret: à quo tamen postea ipsemet in errorem pellectus, eiusque opinioni adhæsisse dicitur. Verum sua qua Deus omnibus consulit prouidētia permisit, vt dum necessitati naturæ vacaret, eius ilia in latrinas ex aluo deciderent: ac sic morte sublatus, mense Decembri habita semel sacrorum collatione, 12 Præsbyteros, 16 Episcopos ordinauit, eiusq; corpus apud S. Petrum conditum fuit. Pontificatum 2. annis, 36 die-

36 diebus minus administravit. Sedes post eius obitum, 4 dies vacavit. Eius tēpore, Trasimundus Vandalorum Rex, omnes Catholicorū Ecclesias occludi imperavit, & 120 Episcopos in Sardiniā exules misit. Olimpius Arrianus Episcopus in balneo contra augustissimam Trinitatem blasphemans, tribus è cęlo missis sagittis cōfossus periit. Alius Episcopus nomine Barbas dū baptizare iuxta Arrianorum ritum intenderet: aqua subito disparuit. Quo miraculo baptizandus ob stupefactus, Catholicis cōiunctus est. Floruere tunc temporis Fulgentius, Egesippus, Faustus, moribus, & vita clarissimi viri.

G 4

SYM-

Symmachus è Sardinia oriundus. In eius electione plurimæ factiones suscitateg sunt inter Clerum; qui in duas partes diuisus, duos Pontifices creauit, Laurentiũ & hũc Symmachũ. Ad quã difficultatẽ enodandã Rauennẽ Conciliũ cõgregatũ fuit, in quo p̄sente Theodorico Rege Symmachus confirmatus fuit: qui ambitionẽ sua clementia superans competitorẽ Episcopũ creauit. Annis quatuor expletis, quidã inter Ecclesiasticos seditiosi, Festi & Proбини Senatorũ auctoritate freti, Laurentiũ reuocarũt, nouũq; schisma excitarũt. Huius rei fama audita Theodoricus,

cum

cū parū in sacris canonibus versatus esset: quendā Petrū Episcopū Romā aliorū duorū loco substituendum misit. Huius occasione Symmachus Conciliū 120 Episcoporū cōgregauit in quo ab omni labe cuius accusabatur sese eluit. Petrus vero & Laurentius vt schismatici eliminati sunt. In hisce rerū perturbationib⁹ plures in Vrbe inter necioni dati sunt: inter alios Gordianus probatæ vitę Pręsbyter. Sedatis turbis Symmachus Romā reuersus, Manichæos eiecit, & eorum libros publice exuri imperauit. Exinde animo ad reparandas Ecclesiās conuersus, quasdā innouauit, alias à fundamētis extruxit. Basilicā SS. Andreæ, Agathæ, Siluestri, Martini ædificauit. Ecclesias SS. Petri, Pauli, Pancratij, Archangeli, quò aquas introduxit reparauit. SS. Iohannis & Pauli, gradus & sacella erigi procurauit. Xenodochia in subsidiū pauperū extruxit. Vestibus & argento Episcopis in Sardinia relegatis subuēnit. Captiuos redemit, qui pluribus in locis incarcerati detinebantur. Dominicis & festiuis diebus Martyrū (Gloria in excelsis Deo) cātari præcepit. Multaque alia quæ silentio inuoluta relinquo, executus est. Creatis 92 Pręsbyteris, 16 Diaconis, 117 Episcopis, 14. Calendas Augusti obiit. Pontificatum 15 annis, 6 mensibus & 22 diebus administrauit, qui 7 diebus vacauit. Eodem tempore Gennadius Massiliensis Episcopus in honore vigebat.

VITAE ROMANORVM
 HORMISDAS I. PONTI-
 FEX 53. Anno 514.

Hormisdas natione Frusinonius, qui Theodorici fauore synodum Romæ celebravit, in qua Eutichiani hæretici cõdemnati sunt, Legato Cõstantinopolim misit, qui Imperatorem Anastasium & Ioannem eiusdem loci Episcopũ hortarentur vt hæresim abiurarent. Verum eos Imperator male tractatos, sine vlllo fructu remisit. Is paulò post sagitta diuinitus emissa ictus, dignam antea vita mortem subiit: cui Iustinus princeps Catholicus successit. Hic nulla interposita mora, suos qui Ecclesiæ authoritatem roborarent, legauit: Pontifex, ne suis partibus deesset,

esset, ad Imperatorem suos misit, quos summo cum honore suscepit, & tractauit. Hoc Præsule Manichæorū reliquiæ ex Vrbe exturbatæ sunt, eorumque libri exusti. Trasimundo in Africa mortuò, Ildericus successit, qui à patre animo & moribus plurimū discrepabat. Nam omnes qui in Sardinia exulabāt, restituit. Eodem tempore Galliârum Rex Clodoueus Romam opulentissima munera destinauit. Idem Imperator Iustinus & Theodoricus fecerunt, quorum inuitatu Pontifex Ecclesias S. Pauli & Lateraneñ amplificauit. Hormisdas in Pontificio statu 9 annis, & 18 diebus consumptis, creatisque 21 Præsbyteris, 55 Episcopis, postremum diem, 8 Idus Augusti perexit. Sedes 6 dies vacauit. Eodem tempore florebat & scribebat doctissimus vir Seuerinus, Boetius, Theodorici feruescente tyrannide.

I O A N -

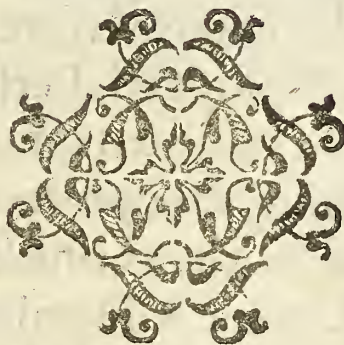

Ioannes primus natione Hetruscus. Sub hoc Pontifice omnes Arriani per Iustinum Imperatorem sapientissimum in exilium eiectioni sunt. Hac re indignatus Theodoricus, quippe qui eis fauebat, Ioani alijsque præcepit (adeo enim vili ea tempestate Pontifices existimabantur) vt ad Iustinum se conferrent, eique vt Arrianos reuocaret, persuaderent: alioquin si secus faceret, se omnes Italiæ Ecclesias demoliturum. Iustinus tametsi petitionem pro nihilo habuit, importunitate tamen victus, eos reuerti, suoque genio viuere permisit. His peractis Pótifex regressus, per

per Theodoricū in tenebricosum horrēdumq;
carcerem coniectus, fetore & molestijs miserē
perijt. Theodoricus autem, apoplexia correptus
etiam interiit, animaque eius (vt cuidam S. he-
remite apparuit) iuxta Liparitarum fines in ignē
demersa est. Ioannes Pontifex priusquam Lega-
tionem Constantinopolitanam susciperet, cæ-
miteria Nerei & Archillei, Felicis & Adaucti
necnon Priscillæ reparauit. Altare S. Petri pre-
tiosis margaritis & auro exornauit. Eius corpus
Rauenna Romam deportatum est. Episcopos 15
creauit. Annis duobus & 8 mensibus Pontifex
fuit. Sedes 58 diebus vacua permāsit. B. Benedi-
ctus patriarcha & S. Brigida iisdem temporibus
vixerunt.

FOE-

FOELIX III. DICTVS IIII.

PONT. 55. Anno 526.

Hic Fœlix patria Samius, tempore quo Imperator Iustinianus virtute & industria bellicosissimi ducis Bellissarij, Persas, & Vandalos in Africa deuicit, Pôtificio munere functus est. Patriarcham Constantinopolitanum, vt hæreticum ab Ecclesiæ communione separauit. Ecclesiam Sâctorum Cosmæ & Damiani, Romæ prope forum extruxit, eam quę D. Saturnino via Salaria sacra habetur, quæ incendio deflagrauerat, restaurauit. Eadē ætate Cassiodorus viuebat, qui è Seuatoria dignitate, ad vitam monasticâ transijt, & Priscianus Grammaticus, Arator quoque qui

qui Euangelia versibus heroicis cõtexit, & Iustinianus Valentinæ Ecclesiæ Episcopus. Fœlix quatuor annorum, duorum mensium decurrente spatio Pontificem egit, quo quinquaginta quinque Præsbyteros, quatuor Diaconos, & viginti nouem Episcopos creauit. His transactis, ad fœliciores vitam quarto idus Octobris commigrauit, & in Sancto Petro sepultus. Sedes per tres dies rectore caruit.

BONI-

VITAE ROMANORVM
 BONIFACIUS II. PON-
 TIFEX 56. Anno 530.

Bonifacius natione Romanus, ad dignitatem Pontificalem, non sine magna controuersia peruenit. Nā & Dioscorus ab altera parte Cleri in locum vacantem intrusus est. Hoc tamē post viginti octo dies vita functo, diuersarū opinionum conatus in vnam sententiam coaluerūt, solusque Bonifacius in officio pacificè remansit. Instituit ne Episcopi sibi successores deligerent, quod deinceps per plures Pontifices confirmatū fuit. Decreuit etiam, vt triduo in demortui Pontificis locum alius surrogaretur, vt hac ratione incommodis emergere cōsuetis, remedium adhiberetur,

hiberetur, & vt tunc temporis populus à Clero secretus impedimentum non afferret. Duobus annis, totidemque diebus, in administratione peractis, Bonifacius è viuis excedens sepelitur apud Sanctum Petrum. Sedes duobus mensibus vacauit. Iustinianus eo tempore leges reformauit. Inter cætera admirabilis industria Dionysij prædicata fuit, qui Paschæ calculum composuit, licet à Victore Capuæ Episcopo in hoc reprehensus fuerit.

H

IOAN-

Ioannes Romanus, mox, vbi Pontifex renun-
 ciatus fuit, Anthemium anathemate percussit,
 quod Arriana labe infectus esset. Iustinianus ad-
 huc Imperio potens, Romanæ Sedi primas tribu-
 tas volens; Hypatum & Demetrium Episcopos,
 Romam misit, qui Pontificem suo nomine re-
 uerentur, & munera D. Petri Ecclesiæ offer-
 rent. In Pontificatu duos annos, & quatuor mē-
 ses vixit. Sexto Calendas Iunij moritur, sepeli-
 turq; in prædicta Ecclesia, creatis prius 15 Præ-
 byteris & 21 Episcopis. Sedes sex dies vacua mā-
 sit.

AGAPETVS I. PONTI-
FEX 58. Anno 534.

Agapetus Romanus, pontificatus sui principio Constantinopolim petijt, Theodatum Ostrogothorum Regem, Iustiniano Imperatori reconciliaturus, qui ei bellum idcirco minabatur, quod Amalafuntham Athalarici matrem, excellentissimam matronam, & multarum scientiarum linguarumque foeminam, exilio & morte multauerat. Pacem cum impetrasset, ab Imperatore rogatur, vt opinionem Eutechianam approbaret: qua postulatione indignatus Pontifex; Ad Iustinianum (inquit) Christianissimũ Principem venisse putauĩ, sed Diocletianum

Christianorum persecutorem inueni. Hac libertate commotus Imperator, sententiam in melius commutauit, Anthemiumque Constantinopolitanum Episcopum, qui Eutichianis fauebat, amouit, ac Ménas vir Catholicus ei dignitati praefectus, per Pontificem consecratur. Constantinopoli Agapetus mortuus postquam anno, vndecim mensibus vno die minus sedisset Romam plúbeo loculo inclusus reportatur, ac in Ecclesia S. Petri sepelitur. Sedes mensem vnum & viginti nouem dies vacauit.

SYL-

PONTIFICVM.
SYLVERIVS I. PONTI-
FEX 59. Anno 535.

117

Sylverius natione Campanus, Hormisdæ E-
piscopi filius, Theodati Gothorum Regis fa-
uore & auxilio, Pontifex electus est. Cuius rei
occasione Iustinianus inflammatus, Bellissarium
in Italiam cum copijs emisit qui Neapolini quã
Gothi obtinebant, cæpit ac diruit. Romam de-
inde peruenit, quo insperato appulsu, qui eam
occupabant Gothi, territi fuga salutis suæ consu-
luerunt. Superueniente Vitige Theodati succes-
sore in Vrbe circūdatur Bellissarius: interea tē-
poris instigante Vigilio Diacono, Imperatrix
Theodora Pontificem rogat, vt Anthemium

Constantinopolitanæ Ecclesiæ resoluat. Cui postulatiōi cū nec vellet, nec posset assentiri Pontifex eadem procurante officio priuatur, ac in eius locū Vigilius intruditur: qui per corruptos testes, quod Gothis Urbem tradere tētasset, Sylueriū incusat. His proinde pressus angustiū monasticum institutum amplexus, in Pontiam insulam relegatus est: ac ibidē non sine opinione sanctitatis 12 Calendas Iulij mortuus est: postquam annum, quinque menses, & 12 dies, Pontifex fuerat. Sedes sex dies vacat.

VIGI

VIGILIUS I. PONTI-

FEX 60. Anno 537.

AD eundem modū quo dictū est, Vigilius Pontifex creatus est: cuius illegitimæ electionis postea luit pœnas. Nā instanti Theodoræ vt Anthemium, secūdum datam fidem, restitueret refragatus, ipsa Romanis aliquot adiuuantibus Pontificem in iudicium vocauit, suos Romā versus destinat; qui eum in Ecclesia S. Cecilie captum, Constantinopolim deduxerunt: vbi à Iustiniano summo cum honore exceptus est. Sed cum à Theodora vt promissum præstaret admoneretur: firmo animo contradixit: hinc à Regina, eiusq; fautoribus grauitèr punitus multas

ærumnas sustinuit: præsertim cum eadem libertate qua Agapetus respondisset, ab aduersarijs petitus in Ecclesiam S. Sophiæ tanquam in asilum confugit, qui inde violenter extractus, per totam urbem fune in collum iniecto, vsque ad vesperam rapitur. Deinde in tenebricoso carcere positus, vitam aqua & pane patienter sustentans, se peiora meritum pro delicti grauitate prædicabat. Clerici qui eum secuti fuerant, partim in exiliū missi, partim ad eruenda metalla seruati sunt. Ad extremum liberatus, cum in Siciliam comitantibus suis venisset, calculo Syracusis sublat^o est. Corpus eius Romam delatum apud S. Marcellum sepultum fuit. In officio 17 annis, 7 mensibus, exceptis 4 diebus vixit. Vacauit sedes 3 mensibus, & 5 diebus. Eo tempore Constantinopoli quinta synodus celebrata fuit contra Theodorum, aliosque hæreticos, qui virginem Mariam, Christum purum hominem peperisse affirmabant.

P E L A-

PELAGIVS I. PONTI-

FEX 61. Anno 555.

Pelagius Romanus, eo tempore Pontificem
 Regit, quo Totila Gothorum Rex Italiam &
 maximè urbem Romam vastavit: qui postea per
 Narsetem deuictus, & debellatus fuit. Hisce ma-
 lis nihil fractus Pelagius, Ecclesię curam impigrè
 suscepit : instituitque hæreticos ac schismaticos
 per iudices sæculares puniri posse : & ne illicitis
 vijs ad gradus adscenderetur. Ecclesię sanctorũ
 Philippi & Iacobi, initia iecit. Cum vero malo-
 rum & calamitatũ quas Vigilus sustinuerat au-
 thor iudicaretur ; se iuramento solemnı positıs
 ad crucem & Euangelia manibus , à crimine

liberavit. In Pótificatu, demptis 32 diebus, 12 annos vixit : creatis 26 Præsbyteris, 11 Diaconis, & 39 Episcopis, obiit, & apud S. Petrum sepultus. Sedes 3 mensibus, & 26 diebus vacavit. Eodem tempore Victor Capuanus Episcopus, librum de causis Paschæ composuit, Dionysiumque Abbatem, quod ineptè de eadè rescripsisset redarguit. In pretio tunc temporis habitus fuit Sãctus Heraculanus Episcopus Perusinus.

I O A N.

PONTIFICVM.
IOANNES III. PONTI-
FEX 62. Anno 561.

123

Ioannes Romanus, ex nobili prosapia natus, Pelagio successit. Sub hoc Pontifice Italia maximas calamitates perpessa fuit, præsertim Alboino adueniente Lombardorum Rege per Narsetem accersito, Romanis infestum, quod de se male sentirent, & ad Reginam sinistre scripsissent. Interea tamen Pontifex Ecclesiarum restorationi vacare non destitit, Ecclesiam sanctorum Philippi & Iacobi, per Pelagium inchoatam perfecit: Narsetis animum, tum vehementer in Romanos (qui de se ad Imperatorem inimicè scripserant) exulceratum mitiga-

mitigavit, Armenij eo tempore fidem Catholicam amplexi sunt. Anno decimo tertio, dēptis quatuor diebus sui Pontificatus mortuus est; & apud S. Petrum sepultus. Sedes 10 mensibus & 3 diebus vacavit.

BENE-

BENEDICTVS I. PONTI-
FEX 63. Anno 576.

Benedictus Romanus, qui suis præcessoribus virtute & probitate vitæ respondit, Pontifex fuit temporibus nunquam satis laudati Imperatoris Tyberij secundi, cuius opera & adminiculo, maximam ex AEGypto frumenti copiam aduehi curauit; qua Italiam, & maximè urbem Romam præsentissimo famis periculo eripuit: unde Imperator, pro sua qua erga Pontificem vsus est reuerentia, prosperos & fœlices Deo sic providente, cōsecutus est successus. Benedictus grauisimis quas à Lombardis Italia patiebatur, claudibus afflictus, ac merore oppressus, post quatuor annos

annos, duos menses & viginti octo dies, è vitâ
migravit. Sedes deinceps duobus mensibus, &
decem diebus, sine capite & rectore extitit.

P E L A-

PONTIFICVM.
PELAGIVS II. PONTI-
FEX 64. Anno 579.

127

EA tempestate qua Lombardi Urbem Romã
suis copijs obstinatissimè cinxerāt, & ab ea-
dem obsidionē soluere, tempestatibus & assiduis
pluijs, quæ illis temporibus acciderunt, coacti
sunt, Pelagius natione Romanus, ad Pontificalē
statum peruenit. Qui, cum in eius electione cō-
suetæ cæremonix ob tumultus, & bella frequētia
obseruari nō possent (Urbe enim obsessa non po-
terat Imperatoris cōfirmationē cōsequi) nihilo-
minus tamen ad Mauriciū Tyberij successorem,
qui eius animum emolliret Monachū nomine
Grego-

Gregorium legauit, quem etiam in pontificatu postea successorem habuit. Hic non solum munere sibi delegato appositè perfunctus est: verù etiam libros, quos Moralium titulo inscripsit, composuit. Imperatore assistente & audiente cōtra Eutythianum Constantinopoleos Antistitè acerrimè disputauit, eundem conuicit, & ea quæ perperam de resurrectione scripserat, reuocare coegit. Pelagius vero, xenodochio ex paterna domo erecto, cōlstructo S. Hermetis cæmiterio, ac Basilica S. Laurentij, peste quæ tunc totam penè Europã infecerat, sublatus est, ac in Vaticano sepulturæ traditus. In Pontificatu 10 annis, 2 mē-sibus, & 10 diebus vixit. Sedes 7 mensibus, 2 diebus minus vacauit.

G R E

GREGORIVS I. PONTI-
FEX 65. Anno 590.

Gregorius Magnus, natione Romanus Gordiani Senatoris filius, ex Monacho Leuita Pontifex, reluctanti voluntate creatus est. Nam cum electionis approbatio ab Imperatore necessario requireretur: literis ad eundem datis, ne confirmaretur petijt: ijs tamen à Romanis interceptis, aliæ in contrariam sententiam scriptæ sunt: ac sic electio facta iucundissimis animis cōprobata est. Facta eius & scripta, ob multitudinē vix numerari possunt: illis proinde cognomentum, Magni sortitus fuit. Ea tamen pro more nostro sub breuitate transcuremus. Primus se

Seruum seruatorum Dei, vocare voluit. Quod nouies in sacrificio Missæ Kyrie eleison dicitur, ei mandato fit. Item alleluya, Introitus, & Postcōmunio canerentur præcepit. Maiores litanias & bonam Romanarum Stationum partem, instituit. Quid? totum vetus officium Ecclesiasticum, & plurima diuinum cultum concernentia adinuenit. Composuit de Sacramentis librum, Antiphonarium diurnum atque nocturnum. In Ezechielem, Euangelia & Iobum commentatus est, His adiecit libros quatuor Dialogorum Pastorale, Moralia ad Theodelindã Longobardorum Reginam Catholicã destinauit. Anglos ad Religionem Catholicã perduxit. Gothos ad veritatis lumen adduxit. Bis Imperatori viriliter sese opposuit, volenti enim illi & imperanti, ne militũ quispiã, stipendijs Romanorũ inscriptus, militia se abdicare posset, licet Religionis ingrediendæ ergo id faceret, nisi vel emeritus esset, vel mactus & debilis ex vulnere factus: aliàs vero quando ipse Mauritius vt Episcopo Constantinopolitano obedientiam præstaret præcipiebat, qui se Patriarcham vniuersalem proclamari procurauerat. Qua in re, Gregorius potestatem ligandi & soluendi Petro & sucessoribus, non autem Episcopo Constantinopolitano traditam fuisse, respondit. Ecclesias Romanas pro viribus reparauit. Gothorum Basilicam S. Agathę dedicauit, domum paternam in xenodochium pro vsibus pauperum peregrinorum cōmutauit: ijs etiam

de ve-

de vestimentis prouidit. Et vt breuiter dicam, volétem omnia sigillatim prosequi, tempus potius quam materia deficiet. Hoc vnum asserrere fas, eum ad tá perfectú virtutis gradú adscēdisse, vt eum nemo nisi magnis interiectis spatijs assequi potuerit. Ea in dignitate 13 annis, 6 mēsis & 10 diebus continuauit : quibus expletis maximo omnium bonorú luctu 4 Idus Martij mortuus est, qui dies eius festo sacer habetur, & apud S. Petrum humatus. Pontificatus 5 mensibus, & 19 diebus vacauit.

I 2

SABI-

Sabinianus exiguae sortis, & vt aiunt terrae filius; cuius origo à nemine proditur, Gregorio magno indignus successit: quippe qui eius sanctissimis institutis obstrepere non est veritus. Nam cum grauis incidisset annonae caritas, instarentque pauperes vt instar demortui, eleemosynas sibi distribueret: respondit ad aucupandam vanam gloriam patrimonium Ecclesiae, vt Gregorius fecerat nolle distrahere: adeoque in ipsum exarsit, vt eius libros vix absuit quin cremauerit. Ne tamē oīa male ageret, in officio diuino horas distinxit, quas in Ecclesijs dictas oportebat,
& vt

& vt in his lampas perpetuo lucens asseruaretur instituit. Eodem tempore cometa ingentis magnitudinis, aliaq; portenta & prodigia apparuerunt. Pontificatus eius annum vnum, quinque menses & nouem dies durauit, sepultus autem fuit in S. Petro. Post mortem eius, sedes viginti sex dies vacauit.

13

BONI-

Bonifacius Romanus, etsi Apostolicā Sedem, exiguo tempore, nouem mensium scilicet spatio, obtinuerit, (non enim amplius in officio superstes fuit) nihilominus id ad exitū produxit, quod per Gregorium inchoatum erat. Obtinuit namque ab Imperatore Phoca, non sine magna tamen contentione, vt Romanę Sedi primæ deferrentur, quod in ea Petrus Apostolorum Princeps sedisset, qui omniū Ecclesiarum caput nominatus est; & reipsa pro tali tenendus. Synodū 27 Episcopum, 30 Præsbyterorum, & 3 Diaconorum celebravit: in qua sub pœna excommunicationis

nicationis decreuit, ne loco Pontificis, aut Episcopi mortui, successor deligeretur, nisi prius elapso triduo : & qui per suppositas personas, Papatum, aut Episcopatum sollicitaret, excommunicationis pœnam incurreret. Eius etiam institutum fuit, vt Episcopi electio à Clero & populo fieret, sed à Principe Ciuitatis approbaretur. Confirmatio autem à Romano Pontifice dependeret. Bonifacio mortuo, sepultura apud S. Petrum decernitur. Sedes 36 dies vacauit.

I 4

BONI-

Bonifacius natione Marsus, patria Valerien-
sis, annuente & consentiente Imperatore
Phoca, Pantheon Cybeli, alijsque Paganorum
dijs sacrum, dedicauit Beatæ Virgini, alijsque
sanctis Martyribus. Eius tempore Hieroso-
lyma capta, omnesque Ecclesiæ prophanatæ
sunt, ac lignum sanctæ Crucis, in qua Saluator
noster passus est, per Cosdroam inde ablatū, qui
vno conflictu omnem Phocę exercitum deleuit.
Hanc ob causam omnibus, exosus vita simul &
Imperio per Heraclium successorem priuatur.
Tum ætatis in pretio erant, Ioannes Gothus Ge-
rundenfis

rundenſis Episcopuſ, Europiuſ Valentinuſ antiſtes doctrinæ & vitæ rariffimæ, Colūbanuſ Abbaſ natione Gothuſ, qui plurima exædificauit Monafteria. Ipſe Bonifaciuſ proprias ædeſ in Monafteriuſ conuertit, & paulò poſt ſex annis, octo mēſibus, & tredecim diebus expletis obiit, & in S. Petro condituſ. Pontificatuſ poſt mortē eiſ dempſiſ quinque diebuſ, octo menſibuſ vacauit. Eodem tempore fameſ & peſtiſ graſſabātur, & agri, grauibuſ aquarum inuidationibuſ vaſtati ſunt.

I 5

DEO-

VITAE ROMANORVM
 DEODATVS I. PONTI-
 FEX 79. Anno 615.

DEodatus ex opinione Panuini Romanus, SS. Ioannis & Pauli titulo Cardinalis, communi omnium consensu Pontifex creatus, admirandæ sanctitatis fuit: cuius singulare specimen exhibuit, cum leprosum exosculando, ipsum sanitati restituit. Huius tempore Heraclius Cofdroam Persarum Regem prælio superauit, & S. Crucem, quã ex eius manibus recuperauit, Hierosolymam retulit. Hic tamen, quamuis Princeps honestatis obseruantissimus haberetur, errore Eutichiano postea inuolutus fuit. Apud Persas Anastasius Monachus Martyriũ passus est.

EO-

Eodem tempore Isidorus Hispalensis Episcopus
celebris habebatur, doctrinæ & sanctitatis opi-
nionē vulgatissimus. Inter cætera hic Pontifex
instituit, ne quispiã puellam, à patre è sacro fon-
te susceptam, in vxorem ducere posset. In Pon-
tificatu 3 annis, & 25 diebus confectis, 6 Idus No-
uembris moritur, & apud Sanctum Petrum con-
ditur. Sedes 16 diebus vacauit.

BONI-

PRædecessore, hæres & successor dignus Bonifacius natione Campanus eo tempore Pontifex fuit, quo virulentam & diabolicam superstitionem Mahometus euomuit. Bonifacius cum clementissimus esset, decreuit, vt si quis in Ecclesiam securitatis ergo cõfugeret inde vi extrahi non posset. Acoluthis, ne reliquias Martyrum attrectarent, prohibuit. Omnes sacrilegos vbiq; locorum excõmunicationi subiacere ordinauit. Cæmiterium S. Nicomedis extruxit. In Ecclesiasticos præsertim probatę vitæ, se liberalem exhibuit. Quinque annorum, & decem dierum spatio

spatio quo Ecclesiam Rexit, vita se laudabilem reddidit. Eius corpus ad S. Petrum multis col- lachrymantibus deportatum est. Sedes 13 dies vacua permansit. Eo tempore Gallus S. Colum- bani discipulus, & Eustachius eius virtutis imi- tator floruerunt.

HONO-

Honorius natione Campanus, patre Petro-
 nio viro Consulari prognatus, tam per li-
 teras, quam per Legatos Imperatorem Heracliū
 admonuit, & quod adeo leuiter, in errorem Mo-
 nothelitarum incidisset, reprehendit. Ijs saluta-
 ribus monitis recipiscens, Pyrrhum Constanti-
 nopolitanum Patriarcham, & Cyrum Alexādri-
 num Episcopum in exilium misit, eo quod eius
 à fide defectionis authores fuerant. Plurima
 memoratu dignissima perpetravit. Tectum æ-
 neum à templo Iouis Capitolini, ad Ecclesiam
 S. Petri transtulit. Ecclesię S. Agnetis Mométana.
 S. Pan-

S. Pácratij via Aureliana. S. Anastasij ad aquas Saluias, Sanctorum quatuor Coronatorum. S. Ciriaci via Ostiensi. S. Agnetis iuxta S. Syluestrum S. Adriani in tribus foris per illum refectione & reparatae sunt. Templum S. Seuerini Tiburti magnis impensis à fundamentis ædificauit. Cæmeterium SS. Petri & Pauli reparauit. Primus instituit, vt à S. Apollinari vsque ad S. Petrum, diebus Sabbathinis fieret processio. Postquam Ecclesiam 13 annis, 13 diebus minus administrasset, postremum diem obiit, & apud S. Petrum sepultus est. Sedes annum vnum, 7 menses, & 13 dies vacauit.

SEVE-

VITAE ROMANORVM
SEVERINVS I. PONTI-
FEX 72. Anno 637.

Severinus Romanus Labieni filius, ad statum Pontificalem promotus, confirmationem (ex abusu eo tempore introducto) ab Isaacio, qui tū in Italia Exarchum pro Imperatore agebat, accepit. Verum in ea re non verum confirmatorem sed sacrilegiū sese prodidit, nam cupiditate thesaurorum qui tunc in Ecclesia S. Ioannis Lateranensis erant, incensus, eos immani barbarie abstulit. Eodem tempore Mahumetus moritur, qui in Imperio tyrannico plures successores habuit. Seuerinus vero singularis religionis & pietatis vir apud omnes in pretio erat; verus pauperum

amator;

amator, & in oēs liberalis, in reparādis Ecclesijs
munificus, multaque, si temporis breuitatem spe-
ctes, sui nominis monumenta reliquit. In Pon-
tificatu 14 mēſibus vixit, quibus decursis ad fœ-
licioſam vitam euolauit. Corpus eius apud San-
ctum Petrum ſepultum eſt. Eodem tempore S.
Aurea S. Eligij diſcipula & 3000. monialium Ab-
batiffa viuebat.

K

IOAN-

Ioannes quartus Dalmata, singulari probitate
 ad Pontificatum peruenit: qui mox pecunias
 ab Isaacio sacrilego in S. Ioanne Lateranensi re-
 lictas sustulit, iisque plurimos conterraneos in
 captiuitate detentos, qui in magno erant nume-
 ro, redemit. Corpora SS. Vincenti & Anastasij
 Romam aliunde asportari, eaque in S. Ioanne in
 Laterano recondi curauit, vt illic tuto latentia
 non amplius in Barbarorū manus deuenirent.
 Mense & die nonis post electionē, diē clausit ex-
 tremum, & apud prædecessores sepultus. Sedes
 mensē & 13 dies vacua fuit. Eodem tempore
 Vincen-

Vincentius Belluacensis Episcopus, Muardus
Archiepiscopus Remensis, Renerus Episcopus
Traiectensis, Iudocus Britanniae Regis filius, qui
stirpis regiae pertæsus ad cremum pertransijt,
floruerunt.

K 2

THEO

Theodorus Græcus, Theodori Episcopi natione Hierosolomitani filius, Pontifex succedit. Sub hoc Pyrrhus Patriarcha Constantinopolitanus, propter hæresim tamen in exilium eiectus, Imperatore Heraclio, qui eius restitutionem sollicitabat mortuo, Romam venit, ac ficto, simulatoque animo, erroris sui veniã postulans, impetrauit & ab eodem Pontifice Christiane viuendi formulam accepit. Verum ea dignitate per fraudes & imposturas recuperata, nõ diu vsus, Senatus Cõstantinopolitani decreto occisus est, eo quod Constantius qui Heraclio successerat,

cesserat, eius procuratione per nouercam intoxicatus perierat. Theodorus corpora Sanctorum Primi & Feliciani ex via Momentana deportari procurauit, eaque auro & argento exornata, in S. Stephano collocauit, in Cælio Monte. Ecclesias, aliquotq; sacella edificauit. Pōtificatus uero sui anno sexto, mense quarto, & die decimo octauo, pridie Idus Maij mortuus in Basilica Sancti Petri sepelitur. Sedes 52 diebus vacauit.

K 3

MAR-

VITAE ROMANORVM
 MARTINVS I. PON-
 TIFEX 75. Anno 647.

Martinus Tudertinus ad Pontificatum eue-
 ctus, mox legatos ad Paulum Constan-
 tinopolitanum Patriarcham destinavit, qui
 eum vt Catholicè viueret admonerent. Verum
 hic obstinator & insolentior factus, eos in di-
 uersas insulas relegavit: quo facto cōmotus Pon-
 tificex Romæ Synodum 150 Episcoporū indixit:
 in qua ipsum priuauit & excommunicauit. Inte-
 rea Constantius Imperator, Pauli & adhærentiū
 Monothelitarum fautor, Olympium Exarcham
 in Italiam misit, vt illuc sectam hanc introduce-
 ret, & Pontificem perderet, vel ad se vinctum
 per-

perduceret. Olympius in Urbem ingressus, eodie quo Papa in Ecclesia S. Mariæ Maioris erat, satellitem constituit, vt id quod in mandatis fuerat, exequentur: qui miraculose cæcitate correptus, Pontifici nihil nocere potuit. Constantius nihilo his prodigijs melior effectus, Calliopam misit, vt Martinum ligatum Constantinopolim mitteret. Quod facilè executus est, maxime cum eo titulo venisse, vt Pontificem salutaret, diceretur. His si in dijs Cōstantinopolim perductus, per Imperatorē in Chersonessum relegatus est: vbi molestijs erumnisque confectus, duobus mē-sibus post, minus quatuor diebus, sexto Pontificatus sui anno mortuus est. Eius festum pridie Idus nouembris celebratur. Sedes quatuordecim menses vacauit, quia Sanctissimi viri mors non prius innotuit.

K 4

EVGE-

VITAE ROMANORVM
 EVGENIVS I. PON-
 TIFEX 76. Anno 654.

EVgenius primus natione Romanus, eximia pietate & bonitate celebratus, supra modū benignus fuit. Ad eum Constantinopoli Petrus Patriarcha successor Pauli, literas misit, quæ cum in Christo duas operationes & duas voluntates negarent, populo Romano adeo abominabiles, & exosæ venerunt, vt Clerus audacter Pontificem impedire (is tamē in Sancta Maria Maiore erat) ne celebraret, non sit veritus, nisi prius eas literas confutare, & exurere, propter impietatem procurasset. Eugenius Præbyteros Diaconos & Subdiaconos in Cælibatu viuere ordinavit. Ec-
 clesiam

clesiam duos annos & nouem menses texit, quibus finitis expirauit, postridie Calendas Iunij, & in Basilica S. Petri sepultus. Sedes mensem & 28 dies vacauit.

K 5

VITA-

[Faint, illegible text visible through the paper, likely bleed-through from the reverse side.]

Vitalianus Signinus, 14 annos & sex menses Pontificatum dignissimè administravit, eo tempore quo Regina Persarum Cæsarea Constantinopolim cum paucis Christianis venit: vbi cū baptismatis aqua se intingi curasset, noluit inde discedere, licet per maritum reuocaretur, nisi ibidem, vt etiam fecit, compareret, & se Christianorum numero adiungeret. Constantius eodem tempore per Italiam iter faciens Romam venit: cui Pontifex cum Clero ad sex miliaria obuiam processit. Ecclesiæ S. Petri pallium auro intertextum dono dedit. Verum ab Vrbe discedens

cedēs, eam omnibus statutis excellentioribus spoliavit, ac præcipua Ecclesiæ ornamenta diripuit: vnde plus damni 12 dierum spatio intulit, quam viginti & amplius annis, Roma à Barbaris bellū apertum inferentibus passa fuerat. Vitalianus regulam Ecclesiasticam composuit, & cāticum organorum consonantiæ temperavit. In Angliam viros doctissimos qui eos populos in fide retinerent, immisit, ac tandem 6 Calendas Februarij mortuus est, & cum præcedentibus sepultus. Sedes quatuor menses cum dimidio vacavit.

D E O

EO tempore quo Italia armis tota inuoluta erat propter aduentum Bauarorū Duce Caccano & Longobardorū sub Grimoaldo eorum Rege & Lupo Foroiulianorū Duce, Deodatus huius nominis 2. natione Romanus, ex Monacho Pontifex electus est. Hic in pauperes charitatem exercebat, in delinquentes clementissimum, in exteros benevolentissimū, & erga omnes vrbantissimū, sese exhibuit. Basilicā S. Petri via Portuensi reparauit. Excellentissimis ædificijs monasterium S. Erasmi in Cælio Monte ex quo assumptus erat, exornauit. Eodem tempore

pore Cometa immensę magnitudinis, continuis tribus mensibus apparuit. Pluuię & imbres innumeri deciderunt, horrendaque tonitrua homines supra modum terruerunt. Hanc ob causam Processionē per omnia Urbis loca instituit. Postquam curā Pastoralem quatuor annis, duobus mensibus, & quinque diebus subiisset, 6 Calendas Iulij obiit, & apud S. Petrum communi omnium dolore planctus sepultus est. Sedes quatuor cum dimidio mensibus vacauit.

D O-

Donus natione Romanus, vitæ sanctitatæ & doctrinæ nomine commendatissimus, ad Pontificatum eo tempore peruenit quo Grimoaldus Longobardorum Rex sincerissimus è viuis excessit. Atriũ S. Petri (quod Paradisum vocant) marmoribus strauit. Via Ostiensi Basilicã Sãctorum Apostolorum : via vero Appiana, eam quæ D. Euphemix consecrata est, reparauit. Clerum in certos ordines distinxit, quem etiam honoribus auxit. Quosdam Monachos in Monasterio Boethiano repertos, qui Nestoriana hæresi infecti erant, in varia loca relegauit. Ecclesiã Ra-
 uennatem

uennatem cum Romana Sede reuinxit, à qua lō-
go temporis interuallo defecerat: hinc Theodo-
rus, eiusdem loci Episcopus, cū Pontifice in gra-
tiam redijt. In officio Pastoralī quinque annis,
totidem mensibus, decemque diebus perseuera-
uit, quibus expletis 4 Idus Aprilis expirauit, &
apud S. Petrum conditus. Post eius mortem, Se-
des duobus mensibus, & 16 diebus vacauit.

AGA-

VITAE ROMANORVM
 AGATHO I. PONTI-
 FEX 80. Anno 679.

Agatho Siciliensis, vitæ sanctissimæ vir, ex Monacho Pontifex creatus est. Tanta in eo bonitas & vrbalitas relucebant, vt neminem à se nisi consolatione refocillatum, discedere pateret. Imperator Cōstantinus cum eum suis moribus adeo conformem videret, concilium contra hæresim Monothelitarum indixit. Quam ob rem Pontifex Ioannem Portuensem Episcopū, & Ioannem Diaconum Legatos Constantinopolim misit: vbi à Constantino, cum omni humanitate excepti sunt. Sexta fuit illa synodus, cui 282 Episcopi interfuerūt, per quā in Christo
 duas

duas esse naturas, esse duasque operationes conclusum est: contrariaque opinio confutata. In eodem cōcilio Macharius Episcopus Antiochenus, excommunicatus declaratus est: è contrario Gregorius Patriarcha Constantinopolitanus veritatem orthodoxam amplexus est. Eodem tempore Eclypsis Solis & Lunæ accidit, quam vehementissima pestis subsecuta est. Agatho postquā duobus annis, & sex cum dimidio mensibus Pōtificatū administravit, tertio Idus Ianuarij mortuus est: eiusque corpus ad S. Petrum delatum. Sedes 17 mensibus vacavit.

L

LEO

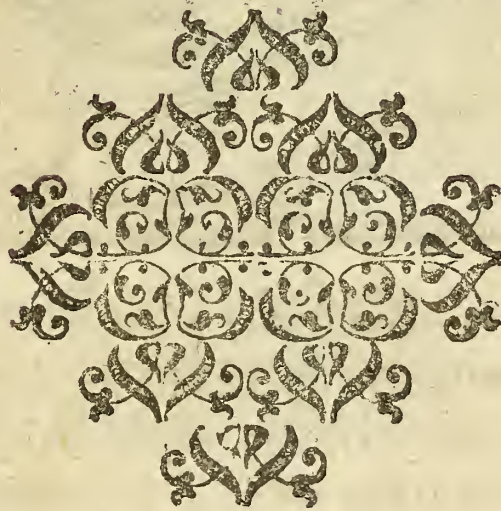

Leo secundus, vt erat, eiusdem cum Agathone nationis, ita nec moribus, nec Religione fuit dissimilis. Is Græcarū & Latinarū literarū doctissimus erat, ceu ea quę in lucem edidit fidē manifestissimā faciunt. Musices etiam non imperitus fuit : nam Psalmodias composuit. Decevit vt in Missæ principio & fine, populus aqua Lustrali aspergeretur. Cōcilio iam prædicto omninò adhæsit, & in eodē condēnatos solemniter excommunicauit : Rauennatum Episcoporum superbiam depressit, qui nullos superiores agnoscere vel tolerare volebant; electionem Episcoporum

scoporum à Clero factam irritam iudicabat, nisi per Pontificem approbaretur. Archiepiscopos propter vsum Pallij & aliorum officiorum exercitium, ad nihil teneri decreuit. Omnibus porro virtutibus quæ legitimum Pastorem decent, cum esset ornatissimus, quinto Calendas Augusti multis flebilis obiit. Pontificatum decem mē- sibus rexit, qui postea annum demptis decē die- bus vacauit.

L 2

BENE-

Benedictus Romanus, pietatis & humanitatis commendatione, & charitate qua erga pauperes ferebatur, communi omnium consensu in Pontificem electus est. Hic sacras literas ita percalluit, vt inter omnes primas sibi merito, & optimo iure vendicare posset. Ecclesias S. Petri, S. Laurentij, S. Mariæ ad Martyres, reparauit, quas pretiosissimis margaritis, vasis aureis & argenteis exornauit. Huius exemplo Pertharis Longobardorum Rex, vxorque eius Rhodelinda, plurimas Ecclesias ac Monasteria Papiæ exedificarūt. Imperator autem Constantinus, fama sanctitatis Benedicti

Benedicti permotus, rem memoria & se dignā peregit: Nam instituit, vt quicumque à Clero Romano Pontifex electus & declaratus esset, vltiorem confirmationem ab Imperatore, vel ab eius Exarcho non requireret Maximus comes tunc apparuit. Eodem tempore inusitatum illud incendium in monte Vesuuius accidit, quo consumptus Plinius in viuis esse desijt. Benedictus 4 Idus May, Pontificatus sui mense decimo, die vero vndecimo, ad immortalitatis coronam pertransijt, ac cum prædecessoribus sepultus. Sedes duobus cum dimidio mensibus vacauit.

L 3

IOAN-

VITAE ROMANORVM
 IOANNES V. PONTI-
 FEX 83. Anno 685.

Ioannes quintus, in Syria Anthiochiæ natus, propter vitæ integritatem & Religionis zelû, communibus omnium votis, in sancto Salvatore prope Lateranû ad Põtificatum assumptus est, eo tempore quo Cõstantinus Imperator animam egit, eique Iustinianus secundus in locum successit. Hic Ioannes à tribus Episcopis Ostiensi, Portuensi, & Veliterno, quemadmodum Leo secundus consecratus est : qui mos postea à successoribus retentus & obseruatus est. Tunc temporis claruerunt, Fœlix Flauiani patruus, & Ioannes Bergomatum Episcopus, qui à primoribus & Prin-

& principibus illius ætatis, sanctitatis nomine,
magni æstimabantur. Hic Pontifex complexio-
nis infirmioris & debilioris cum esset, librum-
que de dignitate & præstantia Pallij composuif-
set, primo inaugurationis suæ anno, postridie
Calendas Augusti, inter mortales viuere desijt.
Corpus eius apud S. Petrũ sepulturæ traditũ est.
Sedès tribus mensibus vno die minus vacauit.

L 4

CONON

VITAE ROMANORVM
 CONON I. PONTI-
 FEX 84. Anno 686.

COnon Thracia oriūds, & in Sicilia educa-
 tus, Romæ Præsbyter factus, ad dignitatem
 Pontificiã hoc modo euectus est. Populo & mi-
 litibus diuisis, grauis altercatio suborta est: illo
 Petrum quendam Archiepiscopum, his vero
 Theodorum Præsbyterum habere cõtendenti-
 bus: ad extremum tandem omnium vota in Co-
 nonem deferuntur, virum propter modestiam,
 puritatem, iustitiam, pietatem, ac prudentiam
 longè venerabilem, vt cæteras qualitates, quas
 huic gradui conuenientissimas habebat, omittã.
 Adeò gratus populo extitit, vt Angelici cogno-
 mento

mento cohonestari meruerit. Paulò post eius electionem, in ægritudinem incidit, vnde quidã Paschalis Præsbyter & Thesaurarius, ambitione turgidus magnũ pondus auri & argenti, Rauennati Exarchæ obtulit; vt Conone mortuo Pontifex assumeretur. Verum Exarchus, licet pecunias receperit, ei promissum non seruauit; rem honestam (fortasse) arbitratus homini auaro & cupido fidem fallere. Conon vndecim mēsis & tribus diebus curam Pastoralem peregit, ac vndecimo Calendas Octobris mortuus, in Sancto Petro sepultus est. Sedes sex mensibus, & 23 diebus, sine rectore fuit.

L 5

SER-

Sergius Anthiochenus, natione Syrus, Sanctæ Susannæ Præbyter, Pontifex tunc creatus est, cum populi in duas factiones diuisi pars vna in Theodori, altera in Paschalis totis animi, corporisque viribus, electionem instaret. Sergius autem iam confirmatus, cum Imperatore Iustiano in Synodo iniuste congregata contradixisset, eundem sibi infestum reddidit. Quamobrem Zachariam exercitus sui Ducem, Romam mittit, eique mandat vt Pontificem constrictum, vinctumque Constantinopolim ad se pertraheret. Quas insidias Exarchatus milites, Sergio parari

rari olfacientes, ad arma conuolant : ipsumque Zachariam oppressissent, nisi ipsam Pontificis aulam pro asilo subito sibi delegisset : à quo secreto, eius clementiam prius expertus, ad Imperatorem saluus, sanusque remissus est. Postea ad reparationem Ecclesiæ S. Petri sese cōuertit, plurimasque alias Ecclesias restaurauit. Apostolorum statuas quæ vetustate viluerant, reparauit. Corpus S. Leonis Papæ meliori loco reposuit. Particulam Sāctissimæ Crucis exornauit. Sacrificio Missæ hæc verba, Agnus Dei qui tollis peccata mundi, adiecit : Ecclesiam Aquileiensem ad veritatem Catholicam reduxit : Saxones eius sanctitatis fama exciti, Baptismi sacramento se pertingi procurarunt. Ad extremum in officio Pastoralis 13 annis, 8 mensibus, 23 diebus fœliciter, laudabiliterque consumptis, 6 Idus Septembris multis collachrymantibus obiit. Sepulturá apud S. Petrú sortitus est. Eo mortuo Sedes vno mense & 20 diebus Rectorem desiderauit.

IOAN-

Ioannes sextus natione Græcus, Theophylacto Exarcho in Italiam venienti vitam conseruauit. Nam milites quia Pontificibus semper adhæserant, eique fauerant, ab ipso insidias sibi parari meruentes, eundem occidere decreuerât. Eodem tempore Gasulphus Dux Beneuentanus aliquot oppida in Terra laboris inuadit, ac diripit, multamque prædam inde abigit: sed Pontificis minis territus subito restituit; captiui vero omnes, qui ubique reperiri potuere, ex Ecclesiæ ærario redempti sunt. Ecclesiam S. Andrea, & S. Marci restaurauit. Altare S. Petri columnis

exorna-

exorauit Pontificatus sui anno tertio, mense tertio, martyrio (iuxta quorundam opinionem) vitæ finem imposuit, & ad Catacumbas S. Sebastiani sepultus. Sedes mense vno & nouemdecim diebus vacauit. Iisdem temporibus Sarraceni Africam inuadunt, & magnam Hispaniæ partem occupât. Hanc ob causam, Venerabilis Beda natione Anglus, qui tum viuebat, apud Christianos Principes graues habuit querimonias.

IOAN:

IOānes Græcus, eloquētissimus & sanctissimus, in nulla re maioribus & defunctis Pontificibus inferior fuit. Ad eundem Iustinianus secundus Cōstantinopoli duos Archiepiscopos misit, qui ei suggererent, vt habita Synodo, Occidentales induceret, ad recipienda ea fidei dogmata, quæ per Orientales determinata & decisa erant. Re tamen infecta Legati Constantinopolim ad Imperatorem reuersi sunt. Hic Pontifex in honorem Sanctissimę genitricis Dei in S. Petro Sacellum vermiculato opere elaboratum construxit. Ecclesiam S. Eugenię reparauit. Cæmeteria Marcel-

Marcellini, Marci, & Damasi Pontificum, cultiora reddidit, plurimaque alia opera excellentissima præstitit. In dignitate Põtificia duos annos, septem menses, & septemdecim dies continuauit, quibus completis, decimo quinto Calédas Nouembris moritur, ac in prædicto Sacello sepelitur. Pontificatus tres menses vacauit.

SISIN-

Sisinnius, quem alij Zosimum vocant, natione Syrus, viginti tantum diebus Pontificatum rexit, quo tempore (licet sit breuissimum) euidentissima suarum virtutum signa manifestauit. Quamuis enim pedes podagra debilitatos, manus vero chiragra impeditas haberet, curã tamen qua rempub. laudabiliter administraret nulla in re deposuit: multã materiã ad resarciẽdos Urbis muros, Ecclesiasq; reparãdas, quæ vetustate collapsæ erant præparauerat. Morte subita sublatus, octauo Idus Nouembris in S. Petrum illatus est, vnde Sedes mensẽ vnum & dies vacauit.

CON-

CONSTANTINVS I. PON-
TIFEX 89. Anno 707.

Constantinus eiusdē cum Sisinnio nationis, Pontifex eo tempore creatus est, quo Romæ graui annonæ caritate per tres annos laboratum fuit. Qua in necessitate cum Pontifex pro virili & paterna sollicitudine omnibus, maximè vero pauperibus subueniret, diuinitus eo tēpore missum esse creditum est. Eo tempore Fœlix Archiepiscopus Rauennas, obedientiam quā Pōtifici debebat, exhibere recusans, Imperatoris Iustiniani iussu Constantinopolim cōstrictus vincetusque deductus est, quem oculis orbatum in Pontum relegauit. Eiusdem Iustiniani rogatu

Pontifex Constantinopolim perrexit, vbi reuerenter, ac honorificè exceptus fuit, ac ibidem eiusdè pedes exosculati sunt. Cum vero Philippicus Iustiniano successisset, hæreticorum opiniones Romã approbandas & recipiendas misit, quas Constantinus celebrata Synodo denuo cõdemnavit, Philippiciq; nomen è publicis scriptis expungi curavit. Septimo Pontificatus sui anno, die vero vigesimo, mortuus est, & in Sancto Petro, tertia Idus Februarij sepultus. Sedes post eius mortem, vno & quadraginta dies vacavit.

GRE-

GREGORIUS II. PON-
TIFEX 90. Anno 716.

Gregorius Romanus, sub Sergio Pontifice tantæ integritatis fuit, vt Bibliothecæ Palatinæ præfectus fuerit. Postea vero per Constantinum Pontificem Constantinopolim perductus, ingenij sui vires & acrimoniam in publicis disputationibus, notas, & omnibus admirandas reddidit. Pontifex iam factus mœnia Urbis, & Ecclesias ruinis quassatas reparauit. Intellecto Longobardos Beneuentano Duce, arcem Cumanam occupasse, nec vllis precibus adduci posse vt eam redderent, Neapolitanos in sui auxilium assciuit, Romanisque copijs couiunctos

eodem misit, qui ex hostium manibus captam arcem recuperarunt. Manifestatis insidijs quæ à Leone tertio tunc temporis Imperatore contra Gregorium tendebântur, populus arma corripit, conscios & coniurationis authores depræhensos puniunt. Imperatore autem (quia is hæreticus erat) publico edicto mandante, vt è templis imagines Sanctorum abraderentur, Pontifex publicè prædicari curauit, fideles liberè ab obseruatione impij mandati posse & debere recedere. Plurima prodigia eodem tempore visa sunt. Tyberis ex alueo intumescens, per totam Urbem, hominis altitudine euagatus est. Præsentia & ingruentia, mala, Cometes qui tunc apparebat, minitari visus est. Eius industria Germani fidem amplexi sunt. Plurima ædificia extruxit, Ecclesiam Sanctæ Crucis Hierosolymis, & monasterium S. Andreæ reparauit: Sacellum Sanctæ Susannæ in Monte Celio edificauit: domum paternam in monasterium conuertit, quod titulo Sanctæ Agathæ consecrauit, amplisque possessionibus auxit. Postquam sexdecim annos, nouem menses & vndecim dies officio functus esset, vita defunctus est, ac tertio Idus Februarij in S. Petro inhumatus. Pontificatus triginta quinque dies vacauit. Centum quadraginta septem Episcopos creauit.

GREGORIVS III. PON-
TIFEX 91. Anno 731.

Gregorius Syrus, communi omnium qui Latinarum & Græcarum literarum periti habebantur consensu, Pontifex creatus est. Is magnanimus adeo fuit, & in suis actionibus cōstans, vt in defendenda & retinenda Orthodoxa fide nullius potentiam, vel Principis auctoritatem pertimuerit. Charitas in eo ardentissima elucebat, nam pauperibus distributione eleēmosinarum: captiuis eos redimēdo subueniebat, viduarum & pupillorum protectorem prouidentissimum sese semper exhibuit, vnde & merito Patriæ Parens appellari est meritus. Pontificatu

suscepto, Leonē Imperatorē excōmunicauit, q̄
imagines SS. cremari mādasset. Roma per Luith-
prandū Longobardorū Regem obsessa, suppetias
non ab Imperatore, vt in eiusmodi euentu fieri
solitū erat, sed à Carolo Frāciæ Rege petijt, cuius
interuētū, Vrbs ab obsidione soluta fuit. Paratis
rebus Gregorius ad resarciendas Ecclesias, adie-
cit animum. Altare S. Petri, excellentissimis co-
lumnis & imaginibus exornauit, ibique Sacellū
ædificauit, quod omnium Sanctorum reliquijs
excultius reddidit, eidemq; vasa argentea dedi-
cauit, Sancti Chrysigoni tectū restituit, ei am-
plissimas possessiones adiunxit. Plurima mona-
steria extruxit, Monachisq; formulā viuēdi præ-
scripsit, mænia Urbis ruinis disiecta redintegra-
uit. Instituit vt in Sancto Petro sine vlla mora
per hebdomedarios celebraretur. Officij sui an-
no decimo, mense, sex diebus minùs, nono, ma-
gnum omnibus sui desiderium relinquens, mor-
tuus est, & quarto Calendas Decembris apud Sã-
ctū Petrum sepultus. Sedes eo mortuo octo dies
vacauit.

ZACHA-

Zacharias Græcus, inter optimos Pontifices meritò referendus censetur. Nam tanta benignitate præditus fuit, vt omnes à quibus iniuriam acceperat, iam Pontifex factus beneficijs profectus fuerit. Legatos Luithprando Lógobardorum Regi, qui Ducem Spoletanum infestabat, misit, vt eum de ineunda pace hortarentur: illis verò nihil proficiētibus, ipsemet cum Clero eodem profectus est. Eius aduentum Rex intelligens ad octo miliaria obuiã procedit, ac ex equo desiliēs, eum in Urbem vsque pedes comitatur: tantumque eius persuasionibus tribuit, vt Ducē

prædictum in pristinam dignitatem restituerit. Romanisque terras quas ipsis in Sabinia ademerat reddiderit, ac omnes in eo bello captiuos liberauerit. Pepinū Fræciæ Regē cōfirmavit. A sæcularibus tandem negotijs ad Ecclesiarū curam animo conuersus, plurimas Basilicas reparauit, Lateranensem exornauit, turrim erexit, ac portas æneas apposuit: imgines Sanctorum diuturnitate tēporis vitiatas cultiores reddidit, Bibliothecam Palatinam reformauit. Quibuslibet Ecclesijs annuos census attribuit, quibus perpetuo in Lampadibus ignis asseruaretur. Basilicam S. Gregorij in Velabro condidit, ac in ea eiusdem Sancti caput reposuit. Aedem quoque D. Celiæ sacram fieri imperavit, eamque dotauit. Altari S. Petri vestem sacerdotalem pretiosissimam donauit, tectum S. Eusebij restaurauit. Idē decreuit, vt in Laterano singulis diebus eleēmosinæ pauperibus distribuarentur. His omnibus operibus pijs irretitus, literarū studium nulla ratione neglexit. Nam Dialogos S. Gregorij ex Latino in Græcum sermonem transtulit. Pontifex decem annis, & tribus mensibus cum fuisset, populumque summa beneuolentia coluisset, moritur, ac Idibus Martij in S. Petro sepelitur. Sedes duodecim dies vacauit.

S T E

STEPHANVS II. PONTI-
FEX 93. Anno 752. Et Stephanus 3.
dictus Pontifex 94. Anno 752.

Z Acharia mortuo, mox in eius locū per po-
pulum, Stephanus quidam præsbyter suffe-
ctus fuit: qui tertio die Apoplexia corrept^o obiit.
Hinc cōmunibus populi & Cleri suffragijs Ste-
phanus secundus Romanus electus est, vir singu-
laris pietatis & probatæ Religionis, actionū sua-
rum prudens & sedulus executor. Plures Eccle-
sias restauravit, multa ad fidem pertinentia, &
subtiliter scripsit, & pro animi affectu prædica-
uit. Hic Pontifex cum nec prece, nec pretio Ar-
stulphum Longobardorum Regem, fines Italiæ

ferro & armis demolientem ab instituto deterere posset, primo ab Imperatore Constantino auxiliares copias, licet frustra, postulat. Quare Pepinum Franciæ Regem adit, qui postulationi assentiens, Arstulphum ad saniora cōsilia primo admonitionibus reducere conatur, quibus cum nihil proficeret, in Italiam cum valido exercitu non sine illius detrimento ingreditur. Eius tamen postea miserijs commotus Pontifex, apud Pepinum egit, vt in Franciam se reciperet, fide prius ab Arstulphō iurata se omnia quæ patrimonio Ecclesiæ eripuerat, restitutum. Quam cū non seruasset, Urbemque Romam obsidione premeret, Pepinus iterum Pontificis sollicitationibus inductus, Vrbi Italięque miserijs subuenit, hominemque ad ea omnia præstanda cōpulit, quæ in prima pactione conclusa erant. Hac itaque ratione, Romana Ecclesia antiquas omnes possessiones recuperauit. Rebus ad hūc modum compositis, Stephanus synodum habuit in qua plurima reformauit, Ecclesias quæ obsidione pendente aliquod incommodum passæ fuerant, reparauit. His omnibus magna animi constantia ad finem deductis, magistratūs sui anno quinto, mense vero primo mortuus, sexto Calēdas Maij, cum multis lachrymis in sancto Petro sepelitur. Sedes triginta duos dies vacauit.

PONTIFICVM.
PAVLVS I. PONTI-
FEX 95. Anno 757.

187

PAulus frater Stephani secundi ei in omnibus simillimus, nam in eo doctrina, pietas & Religio eminebant. Omnibus sibi iniuriã aut contumeliam inferentibus fauorem & beneuolentiã exhibebat : pauperibus secreto, consilijs & eleemosynis succurrebat. Idem ijs qui ære alieno grauati in carcere detinebantur prestabat. Corpus Sanctę Petronille sancti Petri filiæ ex via Appiana ad Vaticanum vsque deportari curauit. Constantino Imperatori per legatos iniunxit, vt imagines disiectas repararet, excommunicationis fulmine eidem si secus faceret minitans: cui Imperator

rator aures præbuit, & obsecutus est. Ecclesias quæ longinquitate temporis deciderant, reparauit, nihilque eorum prætermisit, quæ in verum Pontificem, (vt ipse erat) quadrabant. Pontificatum decem annis & vno mense obtinuit, in S. Petro sepulturam habuit. Sedes tredecim diebus vacauit.

S T E-

STEPHANVS III. DICTVS

III. PONT. 96. Anno 768.

PAulo mortuo, vi& armis renitēte Clero, Cō-
 stātinus quidam Desiderij Longobardorum
 Regis fauore, Pontifex intrusus est, Sedemq; in-
 iustē anno vno administrauit. Id iniquo animo
 ferens populus, ipsum ab officio dimouit, & cō-
 muni acclamatione Stephanus natione Sículus
 in Pontificeme lectus est: qui propter raram do-
 ctrinam, integritatem & bonitatem, suis ante-
 cessoribus delectissimus fuit. Hic, vt rebus Ec-
 clesiasticis melius consulere, concilium genera-
 le in Laterano habuit, ad quod Constantinus ci-
 tatus errorem suum fassus est, decretumque fuit
 vt Laico-

vt Laicorū nullus siue præuijs gradibus, sub ex-
communicationis pœna ad Pontificatum adscē-
deret. His omnibus eo modo confectis, Syno-
di omnes Constantinopoli habitæ condemnatæ
sunt, quibus aliquid in præiudicium imaginum
decretum est: in sequenti die processio generalis
à Laterano vsque ad S. Petrum instituta fuit, cui
Pontifex ipse nudis pedibus, cum Clero intere-
rat. Ea autem absoluta omnia in Cōcilio decre-
ta promulgari imperauit, eosque omnes excom-
municatos haberi, qui non ea approbarent. Qua-
tuor annis, quinque mēsis, & viginti 7 diebus,
in Pontificatu consumptis, moritur, ac in Vati-
cano sepelitur. Sedes solum nouem dies vacauit.

A D R I.

PONTIFICVM.
ADRIANVS I. PONTI-
FEX 97. Anno 772.

191

Adrianus primus merito inter optimos Pō-
tificates qui retroactis seculis fuerunt referē-
dus, natione Roman^o erat ex illustrissima fami-
lia, licet Historographorum incuria, suppressa
ignoretur. Maiores omnes (vnico Sancto Petro
excepto) longitudine temporis quo Ecclesiā re-
xit, superauit: in Pontificatu enim 24 annos de-
ptis 24 diebus vixit; magnam omnibus ingenij
viribus, consilij doctrina & vitæ sanctitate ad-
mirationem sui ingenerauit. Eius magnitudinis
fama allectus Rex Desiderius Italię terror ad eū
legatos destinauit, eius pacem & amicitiam ro-
gaturos

gatuos. Verum Pontifex eius perfidiam intus & in cute cognitam habens, nihil certi eo tempore respondit; cumque magis Ecclesiæ tranquillitatem Desiderius in Italia cōmoueret. Adrianus ad eundē tres Episcopos legauit, qui eū excōmunicationis comminatione, ad meliorē mentem reuocarent. His nuncijs territus, Lōgobardorum fines versus secessit, ne diuinam irā, vindictamque in se concitaret. Ad extremum, aduertens Adrianus nullam cum Desiderio firmā iniri posse amicitiam; Carolum Magnum in Italiam aduocat, à quo deuictus, fufusque, omnem possessionē Gregorio tertio ex liberalitate Pepini collatam, Ecclesia recuperauit, ac solemnī iuramento Carolus, Romanos Pontifices in ea se perpetuo defensurum affirmauit: ibidemque intiolabile foedus cum Adriano pepigit. Post aliquot annos annuente Adriano in Frāconia Synodus habita est, in qua hæresis Fœliciana quæ Sanctorum Imagines penitus extirpandas censebat, abrogata est. Multa ad ornatum & splendorem Ecclesiarum contulit, Corpus S. Pauli thecis argenteis inclusit, vestibulum eiusdem Ecclesiæ marmoribus strauit. Plurimos aquæ ductus reparauit, hominum incuria & vetustate temporis corruptos, inter alios Alfietinū, Aquarum Iulianarum, ac alios plurimos denique ex Lacu Sabatino in Vaticanam, aquas deduxit. Eius quoq; institutione quotidie in Laterano, centum pauperibus cibus administratus est. Cum Tyberis munda-

mundatione Urbis Romæ pars imperuia facta
esset, nauiculas procurauit, quibus domi inclu-
sis poculenta, esculentaque deferretur, a quis vero
ad alueum reuersis centum libras auri cōtulit, ad
reparandas ruinas excrescentia aquarum illatas.
Tandem sexto Calendas Ianuarij, moritur, ma-
gno honore ex bene administrata Republica cu-
mulatus, & apud S. Petrum sepultus est.

N

LEO

VITAE ROMANORVM
 LEO III. PONTI-
 FEX 98. Anno 796.

Leo tertius Romanus, ipso S. Stephani profesto, communibus omnium votis Pontifex petitus & declaratus est, tanta dignitate planè dignus Antistes. Nam disciplina Ecclesiastica instructissimus erat, castimoniæ obseruantissimus, eloquentiæ laude clarus, doctrinaque virorum consuetudine delectatus est. Infirmos assidue visitabat, pauperes largitionibus fouebat, tanta in eo erat benignitas, vt neminem odisse posset. Nihilominus tamē dum processionibus à Gregorio institutis solemniore die vacaret, insidijs cuiusdā Paschalis Primicerij & Cápuli Prębyteri insidijs

insidijs circūuentus apud S. Syluestrū captus est, frequētoribusq; fustibus petitus in monasteriū S. Erasmi coniectus est, vnde clanculum eductus. Vinigesij Ducis Spoletani auxilio in pristinā dignitatē restitutus est. Cuius rei & vitæ Leonis postea volēs Carolus Magnus inire rationē; ab omnibus reclamatum est, eo quod prima Sedes, quę est omnium Ecclesiarum caput à nemine iudicari debeat. Verum Leo innocentix suę sibi bene conscius, in suggestum adscendens, manibus ad Euangelia positus, se immunem ab omni crimine, cuius accusabatur iurauit. Quod decimo tertio Decembris accidit, anno Domini, 800. Ne vero beneficiorum à Carolo acceptorum immemor videretur, præsertim cum pro comperito sciretur, omnium malorum quę acciderāt per Imperatorem Cōstantinopolitanorum oscitantiam & malevolentiam exfuscitata fuisse, finita Missa alta voce Carolus Imperator inunctus est, filius vero eius Pepinus Rex declaratus. Rebus ita peractis, Carolus iniuriarum Leoni illatarum reminiscens, à Campulo & Paschali pœnas pro crimine exigere parabat: verum Pontifice, tanquam sequestrum sese interponente, absoluti in Gallias exulatum missi sunt. Pontifex autem Mantuā vt rebus Italię finem Imponeret, & sanguinem Domini nostri Iesu Christi, qui ibidem miracula faciebat viferet, profectus est. Ad extremum, vbi Sācti Pauli tectum reparasset xenodochium erexisset, & Litanias, quę in ro-

gationibus legi consueuerunt, vigesimo primo
sui Pontificatus anno, pridie Idus Iunij mortuus
est, cum prius mirus Cometes apparuisset, & ad
S. Petrum ad sepeliendum dilatus est. Sedes de-
cem dies vacauit.

S T E-

STEPHANVS V. DICTVS

IIII. PONT. 99. Anno 816.

Stephanus sub Hadriano & Leone educatus, raræ doctrinæ & integritatis singularis fuit. Hinc omnibus venerabilis in Pontificem eligitur. Tertio sui Pontificatus anno in Gallias ad Imperatorem Ludouicum, qui tunc Aurelianis erat proficiscitur, cui cum Aulæ primores, Antistitemque Aurelianum cum Clero obuiâ præmisisset, ipse etiâ vno ab Vrbe miliari fit obuius. Et inspecto ex equo descendit, ac in Urbē introduxit, eūque in Palatio regio recepit, vbi mutuo de rebus Italię plurima contulerūt. Ad imitationem Saluatoris nostri, misericordiam exulibus,

qui in Leonem coniurauerant ab Imperatore impetrauit. Crucem secum grauissimi ponderis, quam ipse Imperator S. Petro donauerat, asportauit. Romam reuersus, septimo Pontificatus moritur, & in Vaticano sepelitur. Sedes vndecim diebus vacauit.

P A S-

PASCHALIS I. PONTI-
FEX 100. Anno 817.

Paschalis natione Romanus, maioribus suis vitæ integritate & doctrina nulla in re cessit. Lothariū Imperatoris Ludouici filiū inunxit, qui eius rei ergo Romā venerat, eumq; Augusti titulo cohonestauit. Cū vero in suspicionē homicidij venisset propter Theodorū Primiceriū, & Leonē Nomenclatorē secreto ingulatos; Concilium 30 Episcoporū indixit: in quorū præsentia, rationib⁹ & iuramēto ab eo crimine se liberauit. Plurimorū SS. corpora in Urbē inferri & honoratori loco recōdi iussit. Multos carceribus ob debita mancipatos, pro eis satisfaciēs liberos ire

fecit. Ecclesiam S. Praxedis à fundamentis reparauit, ac ibidem sacrificium sæpissime obtulit. S. Cecilie Templum ædificauit, vbi S. Valeriani sponsi eius. Tiburtij Maximi & Vrbanique, ac Lucij Pontificum corpora requiescunt. Basilicã Mariæ Maioris restaurauit. Vbi alia plurima ad finem deduxisset, mortuus, & in S. Petro sepultus est. Septem annis, tribus mensibus, & 17 diebus Pontificiam dignitatem administrauit. Sedes 4. solum diebus vacauit.

E V G E.

EVGENIVS II. PONTI-
FEX 101. Anno 824.

EVgenius secundus Romanus, facili via ad Pō-
tificatum ob eximiam bonitatem, vrbanitatem, aliasque virtutes quibus ornatus erat, peruenit. In officio vero quatuor annis honeste se habuit. Cum Romæ magna annonæ caritas accidisset, ita prudenter se gessit, taliterque prouidit, vt nulla vrbs Vniuersi magis grauis, alijsque rebus ad vitam sustentandam necessarijs, abūda-
ret. Hanc ob causam pauperum communis parens, propter sollicitudinem & protectionē paternā, vocatus est. Eius petitione, qui in Gallijs exulabant, Romam remissi sunt, eosque suis fa-

cultatibus (quandoquidem eorum bona proscrip-
ta erant) fouebat. Siconem Ducem Beneuen-
tanum Neapolim obsidione premétem, suis ad-
monitionibus ex officio perstrinxit: inde tamé
corpus S. Ianuarij Beneuentum transtulit. Euge-
nius termino iam dicto completo, ad fœlicioré
vitam migravit, magnum sui desiderium apud
omnes relinquens, cum maioribus suis sepultus
est.

VALEN-

VALENTINVS I. PONTI-

FEX 102. Anno 827.

Valentinus patria Romanus, cum Paschale & Eugenio Pōtificibus educatus est, ac eorum mores imitatus. Diaconus solum cum esset, ad Pontificiam dignitatē euehi est promeritus. Ingenij fuit excitatissimi, ac eloquētissimus, doctissimusq; est habitus. Ante & post promotionē adeo pius & liberalis fuit, vt à maioribus suis nihil discrepauerit. Verum breuioris tēporis curriculo vitæ eius & virtutum exercitio finis est impositus. Nam multorum gemitu & dolore, quadragesimo post Pontificatus adeptionem die excessit è vita, & in S. Petro sepulturæ tradit' est.

G R E-

Gregorius quartus Romanus, ex Præsbytero titulo S. Marci ad Pontificatum peruenit, eo tempore quo Mauri ex Africa in Italiam trajicientes, magnam eius partem occuparunt: contra quos commouere & excitare Ludouicū & Lotharium Pontifex non destitit. Gregorius adeo modestis moribus & ingenio vsus est, vt sibi delatam auctoritatem Pontificiam exercere non præsumpserit, nisi confirmationem à Legatis Imperatoris (ex abusu tunc temporis introducto) accepisset. Ex doctrina eloquentia, pietate, iustitia & sanctitate, magnam sui nominis cele-

celebritatem consecutus est. Diuitibus & opulentis habenas quodammodo iniiciendo, pauperibus semper & fauit & benefecit. Plurimas Ecclesias reparauit. Corpus S. Gregorij eo loci transtulit, vbi nunc requiescit. Sanctorum vero Sebastiani & Tiburtij in Basilicam S. Petri importari curauit. Instante Imperatore, omnium sanctorum solemnitatem instituit, quæ eleganter à Rabano docto Theologo, carminibus & oratione soluta decantata est. Exinde Pontificatus sui anno decimo sexto mortuus est, & cū alijs Pontificibus sepultus. Sedes decem & sex dies vacauit.

SER-

VITAE ROMANORVM
 SERGIUS II. PONTI-
 FEX 104. Anno 844.

Sergius illustri domo Romæ natus, licet eius familia ob scriptorum negligentiam non exprimatur, eam virtutibus clariore reddidit. Nec mirum, nam sub quatuor excellentissimis Pontificibus creuit, & instructus est. Eodem tempore Romam Ludouicus Lotharij filius, iuuenis arrogans cum valido exercitu venit, quem Pontifex in gradibus S. Petri prestolatus alloquens inquit, si pacificus adueniret eum sibi portas aperturum, sin secus diuinam vindictam subsequaturam. Quare de pace per Ludouicum securior reditus, in Ecclesiam intrarunt Deo gratias exhibituri,

bituri. Ibidē Rex Italiæ inunctus est, diligentia-
que adhibuit, vt quam fieri posset citissime Ro-
ma egrederetur, propter detrimenta à militibus
illata. Hanc ob causam Sergius ab omnibus ma-
gnificatus est. Ex hoc ad reparationem Ecclesia-
rum conuersus SS. Syluestri & Martini, multo-
rumque aliorum sanctorum restaurauit. Mona-
sterium iuxta SS. Petri & Pauli Ecclesiam exedi-
ficauit. Postquam sanctissime Ecclesiam Christi
visibilem tres annos gubernasset, è viuis exce-
sit, ac in S. Petro sepultus est. Sedes duobus cum
dimidio mēsis vacauit. Quod autem ad illud
attinet quod Platina eum nomen suum immu-
tasse, anteaq; os Porci vocatū asserit: adeo luculē-
ter à Panuino disputatum est, vt à nobis quic-
quam dici non sit necessarium.

LEO

VITAE ROMANORVM
 LEO III. PONTI-
 FEX 105. Anno 847.

Leo quartus Romanus, vt suis maioribus doctrina, prudentia, religione, pietate, ac humanitate inferiorem se non præbuit, ita plurimos actibus heroicis superauit. Inter minutiora opera quæ perfecit, est quod, sedilia ante Lateranū posita, ex marmore confici curauit. Ornamenta etiam ex opere musino in S. Martino, & S. Syluestro eius iussu habita sunt. Crucem à Carolo Magno datam exornauit. Corpora Sanctorum quatuor Coronatorum adinuenit, Ecclesiamque in meliorem formam redegit, aliorumque Sanctorum corpora & reliquias in ea collo-

collocavit, quæ omnia maturius cõsiderata euidentiſſimam ſuæ ſanctitatis fidem faciunt. Suis orationibus ex Eccleſia S. Lucie basilicum, qui peſtifero halitu plurimos infecerat eliminauit. Signo ſanctæ Crucis maximũ reſtinxit incendiũ quod vicum integrum inflammarat. Aduenientibus Sarracenorum magnis copijs, quantula potuit comparata hominũ manu, eis occurrit: primo tamen omnes confiteri & communicare cohortatione ſua perſuaſit: ac ipſe oratione facta & ſigno crucis impreſſo apud Portum Oſtienſem eos in fugam vertit. Romã victor reuerſus, opera mancipiorum quæ in hoc bello ceperat, in reparãdis Vrbiſ menibus uſus eſt. Quindecim turres propugnacula futuras erexit. Vaticanum menibus cinxit, & ex ſuo nomine Leoninam Urbẽ vocauit: ac tribus eius portis orationes in marmore inſculpiſit, quibus Deo aſcribebatur, quod Urbem ab hoſtibus eſſet tutatus. Argento, portas S. Petri à Sarracenis aſportatas reparari curauit. Eccleſiam S. Marię via noua edificauit, ac turrim in Vaticano. Synodum quadraginta ſeptẽ Episcoporum cõuocauit, in qua Anaſtaſium S. Marcelli Cardinalem Prębyterum, multis criminibus conuictum excommunicauit. Urbem Oſtienſem colonis ex Sardinia, Corſicaq; deductis habitãdam dedit. Accuſatus, quod Romanum Imperium Conſtantinopolim transferre uelle diceretur, ſe ab hac ſuſpicionẽ corã Lothario purgauit, qui ob eandem cauſam Romam uenerat,

O

proinde

proinde calumniatores puniti. Alidolphus tunc temporis Angliæ Rex eas insulas Ecclesiæ tributarias fecit, & (vt breuibus multa inuoluã) postquam condignam statu suo vitam peregisset, & octo annos, tres mēses & sex dies Ecclesiam Dei administrasset, 16 Calēdas Augusti mortuus est, & in Sãcto Petro sepultus. Eius obitu Sedes duobus cum dimidio mensibus vacauit. Eius tempore Ioannes Scotus, celeberrimus & subtilissimus Theologus viuebat.

Hoc loco

HOc loco apponi solet Ioannes quidam Anglicus per Platiná Femina vocatus: sed quia res merè fabulosa est, vt doctissimè & prolixissimè deduxit Panuinius, & apud doctos beneq; in historijs versatos prorsus aboleuit hæc opinio, sub silentio pertransimus, de ea nec pluribus nec paucis differentes.

O 2

BENE

BENEDICTVS III. PONTI-

FEX 106. Anno 855.

Benedictus tertius Romanus, ob vitæ sancti-
tatem ad Pontificatū meritò sublimatus est,
Leonique successit. Eam vero dignitatē duobus
cum dimidio annis, & nouem diebus exercuit.
Vno quoque autem, ob talem subrogatum Pon-
tificem, præ gaudio exulante, ipse quod minùs
capax tanti oneris sibi videretur, plorans inge-
miscebat. In officio post longa suspiria confir-
matus, tribus diebus continuis ieiunauit, ieiu-
nioque prolixas orationes adiunxit, vt ab om-
nipotente Deo gratiam, ad munus digne obeū-
dum impetraret. Ingenij, corporisque dotibus
omnibus

omnibus gratus erat. Plures Ecclesias ruinã minitantes reparauit. Instituit vt in exequijs Episcopi & Præsbyteri, Pontifex cum Clero conueniret; & vice versa, vt in funere Pontificis Clerus non deesset: quod toto vitæ decursu strictissimè obseruauit, ægros sæpe uisitauit, suaque pauperibus disperfit, uiduis, pupillisque maximo opere fuit. His transactis, ad beatiorẽ vitam migravit, ac cum maioribus sepultus est. Sedes 15 diebus vacauit.

O 3

NICO-

Benedicto mortuo, populus precib⁹, ieiunijs,
 alijsque orationibus vacabat; vt à Deo virum
 tantę dignitati idoneum obtinere posset. Longo
 tandē tēpore in deliberatione consumpto, Nico-
 colaus ad statū Pontificiū obeundū assumpt⁹ est:
 qui cū abesset, eiusque electionis fama ad ipsum
 peruolitasset, in Vaticanū ibidē latiturus cōfugit:
 vbi postea repertus, Pōtifex inuitus salutatur. Vbi
 vero Ludouicus Imperator Romā venisset, mul-
 tis de Pontificatus statu & Imperij cū eo cōtulit.
 Cum iam Imperator Vrbe excessisset, & in loco
 quē Quintū vocant, cōsedisset, eodem se Pōtifex
 transtulit

transtulit: & post multas collationes, ab eodē amplissimis honoribus affectus est. Interea tēporis, Tyberis maximè excreuit, & totā penè Urbem inūdatione sua deformās penetrauit, in cuius restauratione plurimū desudauit. Ad eundem Michael Imperator Constantinopolitanus, Legatos suos misit, eumq; munificentissimis muneribus profecut⁹ est. Ioannē Rauennatē Archiepiscopū, quod in iudiciū legitimè vocatus, venire neglexisset, dignitate sua priuauit: qui postea tamē Ludouici Imperatoris precib⁹ & procuratione, cōditionibus datis & acceptis restitutus fuit. Vnde etiā publicè errorem suum agnouit. Ecclesiam S. Marię, vulgo Nouam appellatam reparauit. Ad fidem Bulgarorum Regem, cum omni populo reduxit. Iisdē Episcopos, à quibus in fide instruerentur, & confirmarentur, misit. Andalisiū Beneuentanū Ducē, cū Ludouico Rege reconciliauit. Sarraenos qui suis Beneuentū vsq; excursionibus intolerabilia detrimēta intulerāt, expulit. Communi cum Imperatore consensu decreuit, ne sæculariū quispiam, imo nec Imperator ipse in Concilio adesset, nisi fortè vbi de fide tractaretur. Vbi Ecclesiam sanctissimè septem annis, nouem mensibus, & tredecim diebus rexisset, mortuus est, & ante portas S. Petri vt viuens adhuc postulauerat, sepultus. Successore Sedes (vt communis fert opinio) octo annos, septem mēses, & nouem dies caruit.

VITAE ROMANORVM
ADRIANVS II. PONTI-
FEX 108. Anno 867.

Adrianus 2 natione Romanus, Sergio Pon-
tifici familiaris fuerat : à quo cū denarios
quadraginta dono accepisset, famuloque suo do-
mum reuersus tradidisset, vt eos in pauperes qui
in atrio instabant erogaret: responsumque esset
tantillam summam tãto pauperum numero mi-
nime sufficere posse : ipse Adrianus acceptas pe-
cunias pauperibus diuisit, cumque singulis tres
donasset, media pars quę miraculose succreuerat,
ipsi cecidit, in quo magnum prælagium suæ in di-
stribuēdis Ecclesiæ thesauris liberalitatis eluxit.
Proinde conuenienter factum est, vt ei etiam
inuito

inuito tanta dignitas deferretur: quod tantis populi acclamationibus actū est, vt ab Imperatore confirmatio expectari non potuerit. Quod indigne ferentes Legati, aliquam irati animi significationem dederunt; verum Imperator populo per literas gratulatus est, fœlicemq; eam electionem iudicans approbavit. Per hunc Pontificem Synodus 383 Episcoporum Constantinopoli congregata est: in qua Photium Patriarcham hominem seditiosum officio dimouit, in eiusque locū Ignatium suffecit. Conclusum est ibidem, Bulgaros, Romanę Ecclesię, non Constantinopolitanę subijciendos esse. Ad extremum, vbi quinque annos, nouem menses & duodecim dies Ecclesię sanctissime præfuisset, ad fœliciores vitā pertransijt. Eius mortem, sanguis qui tribus continuis diebus pluit, prænunciasse videtur.

O 5

IOAN-

Ioannes octauus, ad Pōtificiam dignitatē eue-
 lctus, Carolum Ludouici filium, Imperatorem
 denunciauit. Quare alij duo filij Caroli, qui in
 Germania habitabant indignati, cū magnis co-
 pijs in Italiam contra patrum aduolant: quibus
 occurrere parans Mantuæ à suo medico veneno
 infectus perijt. Pōtifex iterum omnibus modis,
 ad Imperium Ludouicum Caroli iam dicti filiū
 promouere studuit. Hanc ob rem captus in vin-
 cula coniectus est; ex quibus amicorum quorun-
 dam opera liberatus euasit, ac in Gallias ad Lu-
 douicum refugit: apud quem per annū immo-
 ratus,

ratus, eūdem Regem inunxit; ac multas dissensiones inter Primates Ecclesiæ subortas, sua auctoritate & prudentia compescuit. Inde recessurus Ludouici permissu, Concilium apud Trecas habuit: in quo multa in Ecclesiasticæ tranquillitatis vtilitatem ordinauit. Flandris qui iam recēter ad fidem conuersi erant, Episcopum legauit. In Italiam reuersus, Sarracenos vastitatem omnibus terris inferētes adinuenit, & inter alia Montem Casinum diripuerant, quos Pontifex Principum Christianorū fretus opera, ex Italia, & ex magna Siciliæ parte depulit. Exinde Carolum tertium, Imperatorem declarauit. Ecclesiā decē annos, & duos dies administrauit, ac mortuus, in S. Petro sepultus est. Hic Ioānes (ne rememoratu dignam silētio inuoluamus) B. Gregorij vitam quatuor libris doctē & elegāter scripsit & absoluit.

M A R.

MARTINVS II. PONTIFEX

FEX 110. Anno 882.

Martinus secundus natione Gallus, indignus qui inter tot grauiſſimos & honeſtiſſimos Pontifices referatur. Iniquis & malis artibus ad hanc dignitatem peruenit, eamque 17 diebus ſolū obtinuit: quibus nihil omnino ſcriptu & memoratu dignum perpetravit, niſi quod Ioannem quem immediate ſubſecutus eſt, perpetuis factionibus inquietauerit, authorque fuerit, quod carceribus mancipatus, multas calumnias & iniurias ſuſtulerit; ſi tamen id ei laudi duci debet, quod alijs vitio verteretur.

ADRIA-

ADRIANVS III. PONTI-
FEX III. Anno 884.

Adrianus tertius Romanus, ingenij acerrimi & generosissimi vir, ad Pontificatum assumptus, mox in initio Senatui, populoque Romano persuasit, ne in creatione Pontificis, authoritas Imperatoris, vel confirmatio expectaretur; sed vt electio liberè per Clerum, populumque fieret, quod antea per Nicolaum primũ attentatum fuerat. Verum eo tempore quo quisque de eius animi magnitudine & generositate, fiduciam cõceperat. Mors eius vitę insidiata, honestos eius conatus abruptit, & spes omnes in fumos

mos conuertit, decimo quarto vero sui Pontificatus mense mortuus est, magnum omnibus suis desiderium relinquens, in Basilica Sancti Petri sepelitur.

S T E-

STEPHANVS VI. DICTVS

V. PONT. 112. Anno 885.

Stephanus origine Romanus, eo tēpore Pontificatum adeptus est, quo Normanni & Daci cōiunctis viribus & armis, vniuersam penè Galliam deuastrarunt. Eodem etiam tempore, Carolus vbi duodecim annis Imperio præfuisset, ob segnitiam & socordiam qua euertatus erat, à suis dignitate priuatus est. Hunni in Pannoniam inferiorem descendentes, eiectis Gepidis & Auaribus, eam suæ ditioni subiecerūt. Plurima sunt huius Pontificis præclara facta, scriptorum oscitantia magna ex parte obliterata. Sex annos & 15 dies dignitatem Pontificiam obtinuit. Eius morte

morte Sedes quinque diebus vacavit. Ea tempora Luithprandus Ticinensis Diaconus, Valdridus Bauarus, & Bernardus Pictaviensis, clariora & illustriora reddiderunt.

FOR-

PONTIFICVM.
FORMOSVS I. PONTI-
FEX 113. Anno 891.

225

Formosus Portuensis Episcopus, quod coniu-
rationis cōtra Ioannem sibi conscius esset, in
Gallias relicto Episcopatu aufugit. Inde reuoca-
tus, cum parere recusaret, excommunicatus, &
omni Ecclesiastica dignitate exutus est, vna cū
veste, formam viuendi clericalem eiurauit. A
Martino tamen Ioannis successore, postea in pri-
stinam dignitatem restitutus, ad Pontificatū po-
tius largitionibus, quam sua virtute peruenit;
tametsi multos qui se ei opponerent aduersa-
rios haberet. In eo quinque annis, & mensibus
sex perseueravit, quibus peractis è viuis excessit.

P

Sedes

Sedes per 2 dies tantum Rectore orbata perman-
sit. Eo tempore Remigius Antifiodorensis, vir
sanctimonia & eruditione celebris claruit.

BONI-

BONIFACIVS VI. PONTI-
FEX 114. Anno 895.

Bonifacius natione Tuscus, Formoso in Pon-
tificatu successit: de quo id tantum præcipue
referre possumus, quod legitima electione ad hunc
gradum sublimatus fuerit. Nam ob temporis angu-
stias nihil sibi, suæque dignitati respondens gef-
sisse legitur, quod solum viginti sex diebus in of-
ficio perstitit; mortuus, in Basilica S. Petri sepe-
litur.

VITAE ROMANORVM
STEPHANVS VII. DICTVS
VI. PONT. 115. Anno 896.

Stephanus sextus, natione Romanus Anagninus Episcopus, initio suscepti Pontificatus tanto in prædecessorem suum Formosum exarsit odio, vt omnia eius decreta & sanctiones abrogauerit, aliaque eius facta resciderit: nec eo contentus supra modum in eum ferocijt: effractis namque humanitatis & modestiæ repagulis, defuncti corpus effodi, duosq; dextræ digitos (quorum in consecratione potior est vsus) amputari curauit, vestibusque Pontificalibus exutum, laicorū ritu sepeliri iussit; nō diuini honoris zelo, sed quod ei dum Pōtificiam dignitatem ambiebat

bat, impedimentum posuisset. Id autem exemplum exauctorandi, & rescindendi superiorum acta, sic in successoribus inoleuit, vt posteri priorum Pontificū decreta, aut infregerint, aut omnino sustulerint. Porro Stephan^o quindecim mē-
sibus sedem occupauit, ex cuius morte tres tantū
dies vacauit.

P 3

ROMA-

Proxime Stephanũ, natione & nomine Ro-
 manus subsecutus est, cuius acta etiam statim
 improbavit, nulla in re ei similior quam in rei-
 ciendis maiorũ suorũ decretis & cõstitutionibus.
 Romanus Thijaram Põtificiam ritu solẽni ade-
 ptus, post tres menses morte sublatus, reliquit.

THEO-

THEODORVS II. PONTI-
FEX 117. Anno 897.

Theodorus 2. patria Romanus, Formosi partes secutus, plæraq; eius acta restituit, eiusq; fautores officijs persecutus est. Eo tempore Saraceni Apuleiam ingressi, Montem S. Angeli occuparunt: quos Christiani tumultaria manu cōparata, profligarunt magna de hostibus facta strage. Theodorus vltra vigesimum diem Pontificatum suum non protraxit.

Ioannes natione Romanus non nonus, sed ex Panuini iustiori calculo octauus dicendus est. Hic etiam in Formosi partes inclinatio eius acta restituit, magna populi parte contradicente. Proinde tanta inter eos seditio exorta est, vt parum abfuerit, quin intestino tumultui intenti ad manus deueniretur. Hinc Pontifex Urbem deserens, Rauennam se contulit, vbi 74 Episcoporum coacta Synodo, Scephani acta reprobauit, Formosi vero placita in integrum restituit. Itaque dum veteribus tragedijs fouendis, & nouis excitandis animũ occupat, tanta maiestate nihil dignum

dignū prorsus effecit. Anno secundo, die quinto sui Pontificatus mortem obiit. Eodem tēpore Afri magna Calabriae parte occupata, cū iam rerum potituri viderentur profligati, & exterminati sunt, eorum Rege ictu fulminis diuinitus immisi, extincto.

P 5

BENE-

Benedictus natione Romanus, tandem post aliquot Pontifices degeneres, & litiũ magis quam pacis amatores: propter humanitatẽ & singularem clementiam, quæ in eo relucebant, ad Papatum adscitus est. Eius tempore vix quicquã memoria dignum gestum est, vel saltem hominum incuria & negligẽtia suppressum. Sedis administrationẽ tres annos, & quatuor menses habuit. His peractis, ad beatiorẽ vitam, celebrem sui nominis memoriã posteris relinquens, emigravit. Sedes sex dies vacavit.

LEO

PONTIFICVM.
LEO V. PONTI-
FEX. 120. Anno 902.

235

Leo quintus, cuius natale solū Historiographi
siluerunt, postquam Pontificatū adeptus est,
à Cristophoro familiari suo dominandi cupidi-
tate inflamato, in vincula coniectus est, die post
acceptam dignitatē quadragesimo. Leo hac con-
tumelia perculsus, paulo post ex hac vita deces-
sit.

CRIS-

Christophorus cuius iam mentionem fecimus vili & obscuro loco oriundus (patriam enim eius, nec cognomentum à nemine expressum legimus) quemadmodum inquis artibus ad Pontificatum irreperat, ita infœlici casu ab eodem Deo permitēte decidit, nam 7 mense auulsus in monasterium retrusus est.

S E R-

PONTIFICVM.
SERGIVS III. PONTI-
FEX 122. Anno 902.

237

Sergius in Christophori locum suffectus, La-
steranensem Basilicam tunc ruinis & antiqui-
tate collapsam, restaurauit. Christophorū è mo-
nasterio extractum arcto carceri inclusit. In Gal-
lias profectus. ea quæ sui muneris erant perfecit,
ac inde Romam reuersus, Christophorum du-
riori & angustiori ergastulo reuinxit. Formosi
vero acta sic improbavit, vt quos ille sacris or-
dinibus initiauerat, denuo consecratos esse vo-
luerit. His necdum contentus, adeò indefunctū
deseuit, vt eius corp^o è tumulo offossum, capita-
li sententia, perinde ac si viueret damnauerit, ac
tandem

tandem in Tyberim, tanquam hominis sepultura indignum proijci imperauerit. Sergius sui Pontificatus anno septimo, mense quarto, die decimo sexto mortem obiit.

ANA

PONTIFICVM.
ANASTASIVS III. PONTI-
FEX 123. Anno 910.

239

A Anastasius tertius natione Romanus, in eo clementia & humanitate commendandus est, quod in maiores suos animum ferocem, aut liuidum non habuerit. Maximum vero laudis cumulum hoc nomine promeritus, quod vitam in ea dignitate, quam per duos annos exercuit, ita temperauit, vt nullius iustā incurreret reprehensionem.

L A N-

Landus Romanus, Anastasio in Pontificatu successit, cuius vita fuit adeo obscura, vt à multis Pontificum cathalogo non inferatur, ab alijs vero cum ijsdem refertur. Id porro in confesso est eum nihil laudè vel memoria dignum, ad posteros transmisisse. Mésibus sex officio hoc functus est, ijs euolutis, apud S. Petrum sepultus est.

IOAN-

IOANNES IX. DICTVS

X. PONT. 125. Anno 913.

Ioannes Romanus, huius nominis nonus, natus patre Sergio Pontifice. Hic antea Præsul Rauennas cum esset, tumultuarijs vulgi seditio- nibus eiectus fuit. Pontifex vero factus, militare potius vitam, quam religiosam instituit. Contra Sarracenos etenim qui Græcis impellētibus in Italiam irruerant, Urbique excidium minabantur, Ioannes Alberi cū Etrurię Marchionem aduocauit: qui coniunctis viribus cum Sarracenis conferētes, eos fuderunt. Pontifex in Urbem reuersus, cum insolenter omnem victorię laudē sibi vendicaret, Marchionem cōtra se excitauit, proinde

proinde Vrbe pulsus Ortam se recepit, vbi oppido & arce securitatem quesuit. Postea Hungaros in Italiam aduocat, quam maioribus calamitatibus quam Sarraceni deformarunt. Romani cladibus exacerbati in Albericum ruūt, capiunt, obtruncant. Nec Pontifici in ea rerum perturbatione, maxime à militibus parcitū est, qui captū & incarceratum, cervicali in os eius iniecto suffocant. Pontificem 13 annis, 2 mensibus, & tribus diebus egit. Eum in officio Ioannes quidam subsecutus est, qui quod malis artibus Sedē occupasset, & inde statim eiectus fuit, dignus non putatur qui inter Pontifices recenseatur.

LEO

LEO VI. PONTI-
FEX 126. Anno 928.

Leo 6 laudatorū Pontificū albo vt inscribere-
retur dignus fuit, quippe qui legitimis suf-
fragijs ad Pontificatum peruenit, nec quicquā in
vita ferox, aut tyrannicū pre se tulit, sed ad oēm
modestiā & virtutē, vitā suā accomodare conatus
est, Urbē Romā superiorū annorū iniquitate de-
fectatā reformare, tumult⁹ sedare, corrupta resar-
cire, Barbaros ex Italię finibus summa animi cō-
tētione arcere studuit. His officijs nō solū Urbē,
sed & totam Italiā sibi deuinxit. 7 mēsis (sed
lōgiori vita dignus bonorū iudicio probatus) in
officio perseueravit. Mortuus apud S. Petrum se-
pultus est.

VITAE ROMANORVM
STEPHANVS VIII. DICTVS
VII. PONT. 127. Anno 928.

Stephanus huius nominis 7 natione Romanus fuit. Rebus ab eo gestis historiae non admodum referte sunt. Hoc unicum maximè in eius laudem redundat, quod toto vitae decursu fuerit mansuetudinis & religionis exemplar. Sedè duobus annis & 42 diebus administravit: quibus absolutis ex hoc mundo migravit, & ad S. Petrum corpus eius humatum est. Ex historijs autem legimus, eodem tempore Spirineum Bohemiae Regem, & Ugibertum Lotharingae Principem, qui monasterium Gemblacense erexit, fidem Christianam amplexos fuisse.

IOANNES X. DICTVS

XI. PONT. 128. Anno 930.

Ioannes decimus Romanus, ad Pontificiã sublimitatem eo tempore euectus est, quo Genua à Mauris capta, & ad extremas angustias redacta fuit. Eodem tempore Racherius, qui ex monacho Pontifex postea factus est, multa opera edidit. Ad hæc quatuor annis decem cum dimidio mensibus Ecclesiam rexit. Rerum autem ab eo gestarum, magnam Historiographi non faciunt mentionem. Mortuus in Sancto Petro sepultus est. Status vero Pontificius 12 diebus vacauit.

VITAE ROMANORVM
LEO VII. PONTI-
FEX 129. Anno 935.

Trium cum dimidio annorū, & decem die-
rum spatio, quibus Leo 7 natione Romanus,
Ecclesie gubernacula administravit, vix quicquam
memoria vel annotatione dignum, quod scrip-
toribus scribendi ansam præbuerit, perpetratum
est. Hoc vnum sub silentio præteriri non debet,
Vincesslaum principem honestissimum, Spiri-
nei Bohemie Ducis filium, eodem tempore
sanctitatis sue fama, omnibus sui maximam ad-
mirationem ingenerasse.

STEPHANVS IX. DICTVS

VIII. PONT. 130. Anno 939.

Stephanus 8 natione Germanus, non magnam sui nominis, vti nec predecessor, ad posteros celebritatem transmisit: grauissimis enim seditionibus, quibus incessanter agitatus est, quominus id faceret, impeditus est. Quin imo, vt ex historijs accipimus, adeò insolenter à suis exceptus est, vt mutilatus & mæcus, ab iisdem effectus nunquam deinceps in publicum prodierit. Ecclesiam nihilominus tres annos, 4 menses, & 12 dies administravit, quibus consumptis, alteri locum celsit

VITAE ROMANORVM
 MARTINVS III. PONTI-
 FEX 131. Anno 942.

Stephanum, benignitate & humanitate Martinus imitatus est, nam Ecclesias antiquitate temporis corruptas reparauit, in pauperes maximas eleemosinas distribuit. Cum vero inter Ottonem Germaniæ, & Lotharium Franciæ Regē, ardentissimum bellum coortum esset, velletque Otto manu ad prælium accensa, in Italiam descēdere, hic Pontifex nullum non mouit lapidem quò inter eos pacem cōponeret. Dum hæc agerentur, ad beatiore vitam euolauit, vbi Cathedram S. Petri 3 annos, 6 mēses, & 10 dies direxisset. Eius ex morte Sedes 10 dies Rectore caruit.

AGAPETVS II. PONTI-

FEX 132. Anno 946.

Agapetus natione Romanus, de quo paucissima quę memorentur extant, nisi quod eo tempore Ecclesiam rexerit, quo Hungari Italiã inimicissimè infestarunt, quos Henricus Bavarie Dux bis in fugam egit. Agapetus singulari bonitate cum esset, rempublicam Christianam, maximo zelo persecutus est. Diem clausit extremum, vbi 9 annos, 7 mēses & 10 dies officio Pastoralis functus esset.

Qs

IOAN-

VITAE ROMANORVM
 IOANNES XI. DICTVS
 XII. PONT. 133. Anno 956.

Ioannes 11 Alberici filius, vel (vt alij referūt) Alberti Italiae Regis : qui licet ob vitæ demerita, tam augusta dignitate, parum dignus haberetur, tamen ad Pontificatum fauore & potentia patris peruenit. Quo facto indignati duo Cardinales, litteras ad Ottonem Germaniæ Regem, secreto scripserunt, quibus eum obnixè obsecrabant, vt ouile Christi Saluatoris, pastore tam indoneo liberaret. Quod vbi ad aures Pontificis deuenisset, vni nares, alteri manum abscidi curauit. Otto vero appulsus, munificentissime, nec aliter quam si alter Pontifex esset, exceptus est.

Et ab

Et ab eodē Ioāne Imperator coronat⁹. Apud quē cum instantissime ageret, vt tanto statui vitam respondētem duceret, nec quicquam suis admonitionibus proficeret, Romæ Concilium contra Ioannem cōgregauit; qui metuens, sibi pedibus securitatem quēsiuit, atque Anagninum versus perrexit, vbi aliquanto tempore delitescēs se cōtinuit. Eius in locum Leo ciuis Romanus subrogatus est, qui post decessum Ottonis ab Vrbe officio, amicorum Ioānis procuratione auulsus est, Ioannesque reuocatus, in pristinam dignitatem restitutus, non multo post è vita decessit. Romani proinde Ottonem rogarunt, vt Benedictum à se Pontificem creatū cōfirmaret: quod renuens, Leonem eosdem recipere coegit. Ioānes igitur vbi nouem annis, tribus mensibus & 5 diebus, officio sine laude perfunct⁹ fuisset, obiit. Post eum Sedes duodecim diebus vacauit.

BENE-

Hic Benedictus absque iusta causa legitimorum Pontificum cathalogo inseritur: nam vt bene Panuinius annotauit, Schismaticè amicorum Ioannis fauore, dum omnia turbulenta forent, in officium intrusus erat, ac proinde Romani ipsum ab officio dimouere, & potestati Ottonis, qui fines Italiæ excursionibus vastabat, tradere coacti fuerant, ac Leonem pro legitimo Pontifice recipere. Benedictus igitur per Ottonem in Germaniam eductus, Ratisbonam relegatus est, vbi tristitia & merore paucis post diebus, vitam terminauit.

LEO

PONTIFICVM.
LEO VIII. PONTI-
FEX 134. Anno 963.

253

EX ijs quæ diximus, ac deinceps dicturi fu-
mus, clarum euadit Leonem, non Benedictũ
Ioannis legitimũ successorem fuisse. Nam in-
stantibus Romanis apud Ottonem, vt Ioannem
amoueret, ac alium magis idoneum in eius locũ
substitueret, respondit quod ipsorum ac Cleri
interesset eligere, suum vero confirmare. Quare
Leonem elegerunt, quem Imperator approba-
uit. Interea temporis tumultibus exortis, Leone
reiecto Benedictum opposuerunt: quare Otto
non immerito indignatus, Romanos Leonem
recipere, ac Benedictum expellere via facti cõ-
pulsit.

pulit. Leo tantam in populo perspiciens animi variationem, decreto sanxit, vt totum ius, quod populo & Clero in electione cōpetebat, soli Imperatori cederet. Eius Pontificatus vltra sedecim menses non est prorogatus.

IOAN.

IOANNES IX. DICTVS

X. PONT. 135. Anno 965.

Ioannes duodecimus Romanus, Narniensis
 Episcopus, Pontifex electus in eo statu septē
 annis 25 diebus minus vixit, quo tēpore magnā
 in populo Romano, instabilitatem expertus est.
 Nā cū è Terra Laboris Ducē Geofridū euocas-
 sent, vi irruerunt, Ioannemque captum, castro
 incluserunt, ac postea Capuam relegauerunt.
 Cum vero iam dictus Geofridus, cū filio quem
 habebat vnicum, per Principem Capuanum
 deletus esset, Pontifex vndecimo post exilij
 diem, mense Romam redijt. Ijsdem temporibus
 Otto vt erat Imperator Catholicus in Italiam
 cum

cum potenti exercitu descēdit, secum Ottonem filium adducens, qui vbi legitime iniurias Ioanni illatas, per informationē intellexit, auctores puniuit. Postquam Otto iunior Theophaniam, Græcorū Imperatoris sororem, in vxorē duxisset, Ottonis senioris permissu, ambos corona Imperij Occidētis insigniuit. Ad hæc Ioannes Capuę Ecclesiam Metropelitanā instituit, ac paulo post, dies finiuit, vnde & 13 dieb⁹ Sedes vacauit. De hoc refert Panuinius, quod primus extiterit (licet alij Ioanni ii tribuant) qui nomen Pontifex factus mutauerit, cum antea Octavianus diceretur. Id vero parum probabile videtur, cū ratio nulla cur id faceret subesset, presertim nomine maiestatis & grauitatis pleno præditus, si aliorū Pontificum nomina, minus magnifica inspiciamus.

BENE-

BENEDICTVS V. DICTVS

VI. PONT. 136. Anno 972:

Benedictus, in Pontificatu & calamitatibus, tunc temporis ingrauescentibus, Ioanni successit, qui Curtij ciuis Romani potentissimi vi & insidijs comprehensus, in S. Angeli castellum coniectus est, vbi eūdem morte affecit fame, vt quidam volunt, vel iuxta aliorum opinionem laqueo. Quomocunque euenerit, vnus anni cum dimidio spatio solum modo in officio perseverauit.

R

DO.

Donus 2 natione Romanus, vt vltra annum Pontificatum non protraxit, ita nec res memoria dignas exequi potuit. Hoc vno excellit, quod tantæ modestiæ fuerit, vt nihil in vita perpetraverit, quod vitij titulo notari debeat. Mortuus in Ecclesia S. Petri sepultus est, Sedem duobus diebus vacuam reliquit. S. Adalbertus Pragensis Episcopus, vitæ sanctitate celeberrimus, Regem Hungariæ baptisauit. Cū vero in Prussiam trāsmigrasset, ibidem martyrio coronatus est.

BONI-

BONIFACIUS VII. PON-
TIFEX 138. Anno 974.

Bonifacij 7 patria reticetur, ex eo (vt probabile est) quod parū se idoneū pastorem præstiterit: presertim cū Magicis artibus Papatum obtinuerit; Hinc in eum à plurimis cōspiratum est, ac proinde fugam capere compulsus fuit acceptisque ex Ecclesia S. Petri pretiosioribus auri & argēti vasculis, Cōstātinopolim se recepit: ex quibus cū magnā argenti summā cōflasset, ea in corūpendis aduersariorū animis vsus est. Huic machinationi plures probatæ vitæ homines se opposuere, ac inter alios quidā Iohānes Cardinalis quē auxilio & satellitio improborū Bonifacius

comprehendi, ac oculos ei erui curavit. Verum non diu pœnam distulit, nam quinto die post, Pontificatus vero sui septimo mense obiit. Sedes viginti diebus vacavit.

BENE-

BENEDICTVS VI. DICTVS

VII. PONT. 139. Anno 975.

Benedictus natione Romanus, simul atque ad Pontificatum peruenit, cōcilium coegit, quo Arnoldum Episcopum Remensem restituit, qui factionibus maleuolorū, è sede sua deiectus erat. Eodem tempore, Sancti Bartholomæi Apostoli corpus Beneuento Romam, per Ottonem Imperatorem delatum est. Paucis post diebus, Imperator defunctus, in Vestibulo S. Petri (quod aliter Paradisum vocant) inhumatus est, cui Otto tertius eius filius successit. Benedictus vbi Sedem Sancti Petri, octo annos, sex

R 3

menses

mensis administrasset, ad beatiorē vitā ex hoc mundo migravit. Status vero Pontificius quinque diebus gubernatorem desideravit.

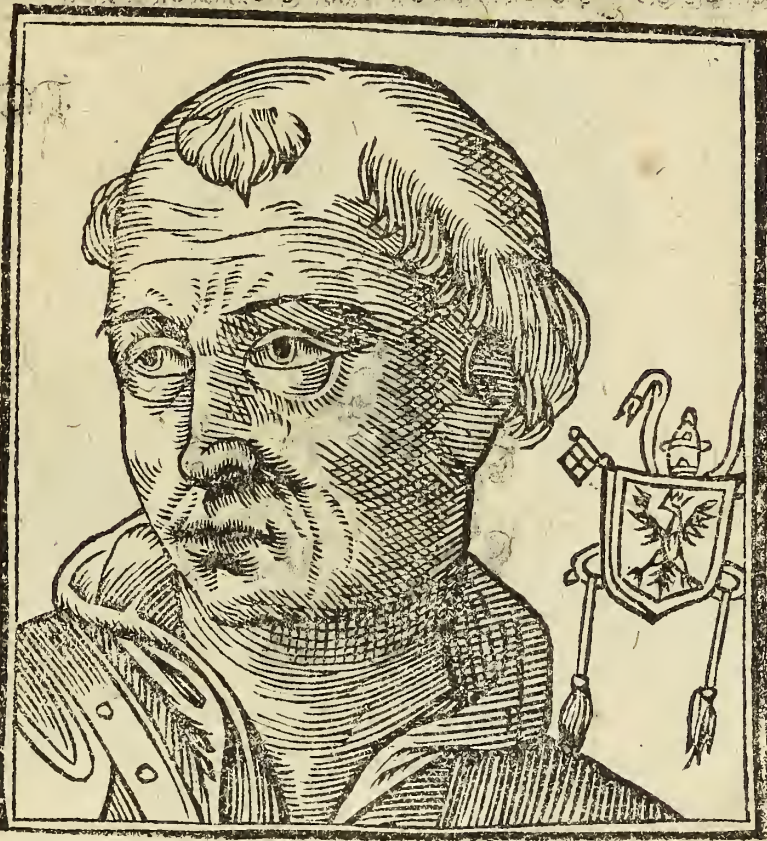
IOAN.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

IOANNES XIII. DICTVS

XIII. PONT. 140. Anno 984.

Ioannes decimus tertius Romanus, seu vt alij volunt, Papiensis, tertio post inaugurationem mense, à Romanis captus, & in arcem Sancti Angeli intrusus est: in qua breuissimo tempore dies miserijs finiuit, & in S. Petro sepultus. Depositionis autē causam hoc loco attexere superfedemus. Quidam tamē volunt, ipsum morte affectū ex procuratione cuiusdam Ferrucij, Bonifacij 7 patris, qui multis valebat opibus: quod filio suo in Pōtificatu impedimēto fuisset, quod minus probabile videtur, præsertim cum si id

R 4.

in animo

in animo Ferrucio fuisset, minori cum periculo
& difficultate executus fuisset, antequam Ioan-
nes ad gradum tam sublimem peruenisset.

IOAN-

IOANNES XIII. DICTVS

XV. PONT. 141. Anno 985.

Ioannes 14. Romanus, nauem Ecclesiæ octo mensibus direxit. Initio Pontificatus Clerum inuisum & odiosum habuit, ac vice versa eū Clerus ceu inimicum persecutus est. Primus fuit qui pessimo successoribus relicto exemplo, parentibus & amicis, bona temporalia & Ecclesiastica diuisit. Ad extremum mortuus, in Ecclesia Sancti Petri sepultus est. Eodem tempore ingentis magnitudinis cometa sese exhibuit. Capua & Beneuentum Vrbes, maximis terre concussionibus agitatae sunt.

IOANNES XV. DICTVS

XVI. PONT. 142. Anno 985.

Ioannes decimus quintus, natione Romanus, propter raram doctrinā celebris, plurima opera eleganter composuit. Cum vero seditionibus Crescentij qui Romæ principatū ambiebat, plus æquo vexaretur, in Etruriam voluntario exilio secessit. Verū cum Crescētius Othonem Pontificis incommodis commotū, in Italiam cum copioso exercitu descendere intelligeret, precibus & legationibus Ioannem rogavit, vt Imperatori ab incæpto desistere persuaderet. His euitus postulationibus in Urbem reuersus est, cui obuiam Crescentius cum sequacibus factus, eundem

dem ad Lateranum vsque comitati sunt, atque in
portę vestibulo, eius pedes exosculati, veniam si-
bi postulantes obtinuerunt. Ad exttemum anno
decimo, mense sexto, die decimo sui Pōrificatus
mortem obiit. Qui postea sex dies Vicario suc-
cessore caruit.

GRE

[Faint, illegible text visible through the paper, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

IN gratiam & fauorem Othonis Imperatoris, qui tunc Romæ aderat, Gregorius 5 natione Saxo, quod ex eius esset profapia Pontifex declaratus est, antea Bruno vocat⁹. Qui Othone postea ex Italia reuerso, cum per omnia Romanorū tumultibus inquietaretur, primo in Etruriã, mox in Germaniã sese recepit. Dum hæc agitentur, Crescentius Consul designatus, plena & integra authoritate Pontificem quendam Græcum, Ioãnem Episcopum Placentinum, non minus opulentia, quam doctrina pollentem creat. His auditis Imperator cum ingenti exercitu in Italiam
ingre-

ingreditur, quem Romani portis apertis introduxerunt. Crescentius autem & Ioannes, minus sibi fidentes, se in arcem receperunt, qui paulò post apud Imperatoriam Maiestatem errati, veniam se consecuturos sperantes sese dediderunt. Exercitus autem potestati traditi, Crescentius subito occisus est, Ioannesque dignitate & statu priuatus, lumine simul, ac vita spoliatus est. Sic Gregorius post vndecimum exilij sui mensem, dignitati pristinae restitutus est: qui protinus sanxit, vt Imperatoris eligendi authoritas penes solos Germanos resideret, ac deinceps à Sede Apostolica confirmaretur: licet Panuinius innuat id decretum à Gregorio 10 emanasse. Post duos annos & quinque sui Pontificatus menses, obiit. Sedes 15 dies vacauit.

IOAN-

A Bſque merito hic Ioannes Pontificum cathalogo inſcribitur (vt etiam aperte Panuinius annotauit) quandoquidem fauore Creſcentij quẽ corruerat , dignitatẽ Papalem inſcauerat , præfertim Gregorio tunc temporis legitimo Paſtore adhuc ſuperſtite , ac proinde dies ſuos miſera morte terminaffe fertur , vbi Sedẽ ſchiſmaticẽ decem menſibus occupafſet , que 20 diebus vacauit.

SILVESTER II. PONTI-

FEX 144. Anno 998.

PLatina opinionē cuiusdā Martini Cisterciēsis
 secutus, plurima mala in odiū & ignominiā
 Siluestri secundi, natione Galli congerit: quod
 videlicet Magus & Nigromanticus fuerit, quod
 opera dæmonis creatus fuerit Pontifex, à quo
 etiam responsum accepisse refert, se non prius
 moriturum, quam Hyerosolimam profectus es-
 set, quodque Missam ad Sanctam Crucem in
 Hierusalē celebranti, se mori oportere ex prog-
 nosticatione dæmonis in mentem venerit: qua
 ex cogitatione compunctus, errorem suum, &
 culpam confessus sit, ac quod post mortem
 ibi

ibi se sepeliri curasset, quo corpus ei⁹ currui impositum, per duos equos traheretur; qui cū in S. Ioanne Lateranensi constitissent, ibidem sepulturæ traditum fuisse. Quæ omnia vt fabulosa ac mera mendacia reijcit Panuinius, multisque auctoritatibus docet Syluestrum, antea Gilbertum vocatum, Philosophum & Mathematicum fuisse excellētissimum: ac proinde primo Remensē Episcopum, deinde Rauennatem, ac postremo Pontificem maximum creatum fuisse. Sed cum Mathematici eo tempore ab imperita multitudine parui estimarentur, Nigromantiæ addictus fuisse creditus fuit. Dignitatem Pontificiam 4 annis, mense vno & decem diebus obtinuit.

IOAN-

IOANNES XVII. DICTVS

XVIII. PONT. 145. Anno 1003.

Ioannes decimus septimus, qui potius decimus sextus dicendus esset. Nam alter (de quo supra diximus) schismaticus, & quo ad Natale solum attinet, incognitus. Quatuor tantum menses, & viginti dies in Pontificatu vixit. Hinc euenit, quod nihil memoria dignum post se reliquerit. Eius tempore maximus Planeta apparuit, terribilesque terræ motus acciderunt.

S

IOAN-

DE Ioāne 18, natione Romano, pauca memorabilia, & quæ ad posteros transmittantur digna reperiuntur. Nam se totum socordix & ignauix mancipauit. Papatum quatuor annos & totidem mēses obtinuit: quibus euolutis, 19 diebus Rectorem non habuit. Christianam rempublicam Robertus Galliarum Rex, maximè illustrauit. Nam vitæ sanctitati, singularem doctrinam coniunxit, qua adeo coruscabat, vt in publicis disputationibus, neminem sibi parem reperiret.

SERGIVS IIII. PONTI-

FEX 147. Anno 1009.

Sergius quartus Romanus, homo admodum tractabilis, modestus, ac clemens fuit. Et is habitus, qui in pauperes plurima charitate commendatissimus erat. Adeò prudenter & urbanè toto sui Pontificatus tempore, sese in omnibus rebus gessit, vt in nullius reprehensionem, meritò incurreret. Eius exhortationibus & persuasione, Christiani Principes animati, coniunctis viribus & armis, Sarracenos Scicilia expulerunt. Qua in re maximam sui nominis celebritatem, Guilhelmus Normannus cognomèto, Forte, vel Ferreum brachium, propter animi corporisque

fortitudinem consecutus est. His peractis, Sergius relicta suę sanctimonie opinionone gratissima secundo sui Pontificatus anno, die vero decimo quinto, inter viuos esse desijt. Et in S. Petro sepulturę mādatus est. Sedes octo diebus vacauit.

BENE

BENEDICTVS VII. DICTVS

VIII. PONT. 148. Anno 1012.

Sergius, Benedictum octauū successorem habuit, natione Tusculanum. Hic Pontificatus sui initio, Henricum Bauarum, qui illius ergo Romam venerat, Imperatorem coronauit; ad quem Othone tertio defuncto, Imperium deuolutum erat. Post huius obitum Benedictus à factiosis perturbatoribus, è sede & potestate deturbatus est, aliusque in eius locum subrogatus. Verum ubi cum inimicis in gratiam, odijs & similitatibus sepultis rediisset Antipapa extruso, in pristinam dignitatem restitutus est: in quo vndecim annis & 44 diebus perseuerauit. Mortuus in

S. Petro sepulturam sortitus est. Ex historijs hoc de ipso legitur, quod per visionem quidam Episcopus eum nigro equo insidentem, & per solitudinem errantem viderit, sciscitantique causam Benedictus respondens, supplicauerit, ut suo nomine certam pecuniae summam, certo aliquo loco recoditam, & a se demonstrata pauperibus erogaret: affirmans omnes eleemosinas a se viueute factas, sibi nihil omnino profuisse, quod ille ex rapinis & iniusto quaestu, factae fuissent.

IOAN-

IOANNES XIX. DICTVS

XX. PONT. 149. Anno 1024.

Ioannes 19 natione Romanus, iuxta quorundā opinionem, ex Episcopo Portuensi, vel secundum alios, nullis ordinibus initiatus ad ad supremam Ecclesiæ dignitatem peruenit. Qui licet eā vndecim annis, & nouem diebus administrauerit, nihil tamen memoratu dignum à se gestum reliquit, nisi quod Conrardum Saeuum, qui Hérico successit, Imperij corona insigniuerit, qui ob eam causam in Italiam aduentarar, Ioannista-
men vita sua laude non caruit. Eius morte Sedes octo dies vacauit.

BENEDICTVS VIII. DICTVS

IX. PONT. 150. Anno 1032.

Benedictus nonus Tusculanus, vt à nonnullis
 refertur, Ioannis Pótiſicis nepos: quem Ro-
 mani ignauix eius pertæſi (vt factitare tunc tem-
 poris ſolebant) à dignitate amouerunt, aliumque
 Silueſtrum tertium, antea Ioannem Cardinalem
 Sabinum, ſuffecerunt: quo poſt 40 dies ab officio
 amoto, Benedictus iterum reſtituitur. Verum ne
 in eadem incommoda reincideret, cum timeret
 libere ceſſit, vel vt alijs placet, Ioanni Archidia-
 cono, qui nomen Gregorij ſexti obtinuit, vèdi-
 dit. Ad extremum Benedictus, vbi pluribus vi-
 cibus Pontificatum decem annis, quatuor men-
 ſibus

sibus & 9 diebus administrasset, mortem obiit. Qui vt ait Platina, imagine horrenda cuidã apparuit, causamque interrogatus respondit, eam esse Dei & S. Petri, quod eius officium indignè adeo administrasset, voluntatem. Panuinius aliud adijcit: quod nimirum Benedictus restitutus, aliũ secum Ioannem nomine ordinari petierit: vnde accidit, vt tres Pontifices eodem tempore extarent, qui tamen proborum virorum authoritate & precibus annuentes, iuri & electioni suæ cesserunt: ac Ioannes Gratianus Archipræsbyter, in eorum locum subrogatus est, qui nomen Gregorij sexti delegit, de quo postea latius.

S 5

SIL

Hic iusta ratione, è Pontificum Cathalogo expungi deberet, quandoquidem (vt prædictum est) cum Cardinalis Sabinus esset, in depositione Benedicti, Pontifex non patrum electione, sed ab alijs corruptis, & ad hoc subornatis hominibus factus sit. Vnde expleto 49 dierum curriculo, ab officio pulsus est, & Benedictus restitutus.

GRE

PONTIFICVM.
GREGORIUS VI. PON-
TIFEX 151. Anno 1045.

QVibus cuniculis, quoue modo Gregorius 6
creatus Pontifex fuerit, superius in Bene-
dicti vita declaratum est. Eo tempore
Henricus tertius, in Italiam cum magno exerci-
tu descendit: vbi coacta Synodo, prædictos Põ-
tifices officio & dignitati renunciare coegit, &
vt refert Panuinius, Gregorium Cluniacum ex-
ultatum misit, & Sindegerum Bambergensem
Episcopum, Pontificem denunciari curauit, qui
se Clementem secundum vocauit. Verũ de Gre-
gorio historiæ referunt, quod Sedem Aposto-
licam negligentia prædecessorum vilescens,
hono-

honoratiorem reddiderit, Ecclesiæ iurisdictionem in integrũ restituerit, itinera securiora effecerit, quæ à grassatoribus maxime suo tempore infestabantur. Cum vero sese moriturũ animaduerneret, vt sinistram opinionẽ quam de se populus cõceperat, à se auelleret: ordinauit vt mox post obitum corpus eius ante Ecclesiam, portis clausis deponeretur, quæ si nutu & voluntate diuina vltro aperirentur, sepultura dignus, sin minus damnationi subiacere diceretur. Cum iam, vt in mandatis dederat, omnia confecta forent, ex improviso, ventus validus exortus portas reserauit: vnde omnibus qui tũc aderant admirantibus, idẽ cum euidentissima sanctitatis opinione, sepultura honoratus est.

C. L. E.

CLEMENS II. PONTI-
FEX 152. Anno 1047.

Clemens 2, antea, vt iam dictum est, Sindergerus appellatus, voluntate & imperio Hērici tertij factus Pontifex; ex cuius manibus Imperij coronam recepit, Romanosque iuramēto se astringere coegit, quod deinceps electioni Pontificum, nisi ab Imperatore adacti, sese non interponerent. Nihilominus tamen, Imperatore in Germaniam reuerso, Romani Clementem contra suum arbitrium euectum, veneno è medio sustulerūt. Hinc nono post inaugurationem mense, vita & dignitate spoliatus obiit.

VITAE ROMANORVM
 DAMASVS II. PONTI-
 FEX 153. Anno 1048.

Damasus 2. Bauarus, cognomēto Bagnarius, vel vt alijs placet Pepo, dignitatem Pontificiam vi, & contra Cleri, populique volūtatem occupauit. Vnde, iusta Dei vindicta, nō amplius quam viginti quatuor diebus, eadem potitus est: hoc ita refert Platina, qui hoc adhuc adiicit, secundum quorundam opinionem, merito inter Pontifices computari non oportere. Verum Pāuinius contrarium omnino censet (excusat tamen Platinam, propter magnam qua tunc temporis laborabatur librorum penuriam) ac legitimis authoritatibus probat, non solum Damasum,

sum, verum etiam tres immediate subsequentes, honestissimos & sanctissimos viros fuisse, quippe qui sua industria Ecclesiasticū statū, multistitulis illustrarunt, ac omnes quatuor Henrici tertij auctoritate, & procuratione, electi fuerunt.

LEO

VITAE ROMANORVM
 LEO IX. PONTI-
 FEX 154. Anno 1049.

Leo 9 natione Almannus, Episcopus Tullen-
 sis, antea Bauno vocatus, ad eam dignitatem
 hoc pacto peruenit. Romanis Imperatorem ro-
 gantibus, vt sibi de vno Pastore prouideret: illis
 hunc Episcopum probatæ & sinceræ vitæ lega-
 uit. Qui cum Romam ornatu Pontificio profi-
 cisceretur, Abbas Cluniacensis, & Hildebrādus
 monachus, ei obuiam processerunt, consilium-
 que dederunt, vt tanquam homo priuatus depo-
 sito habitu in Urbem ingrederetur: quod autho-
 ritas creandi Pontificem, non Imperatori, sed
 Clero populoque Romano competeret. Illis in
 omni-

omnibus acquieuit, seipsum ob nimiam simplicitatem redarguens. Romam appulsus fauore & auxilio Hildebrandi, Pontifex creatus est, & ipse Hildebrandus Cardinalis factus. Eodem tempore Leo cogitās Beneuentum per Gisulphū Normannum, superioribus diebus occupatum recuperare, ipse cum Cæsaris exercitu victus, in manus ipsius Gisulphi captiuus venit, quem tamen honeste cum securo comitatu, Romam remisit. Deinceps domum suam pauperibus & peregrinis semper patentem habuit. Cū vero semel vno dierum vesperi, leprosus ei occurrisset, misericordia motus, eundē in proprio lecto fouit: qui cum postridie non reperiretur, Saluator fuisse putatus est. In oībus Religionis pūctis, se maximē diligentem exhibuit. Berengarium hæreticum excommunicauit. Imperatorem Constantino-
politanum suis orationibus eo adegit, vt sepulchrum Iesu Christi à Barbaris dirutū, denuo restauraret. Ad extremum morte sublatus est, postquam Ecclesiam quinque annis, duobus mensibus, & sex diebus administrasset.

T

VI

Henrici Imperatoris autoritate, quē Roma-
ni maxime formidabāt, Victor 2 antea Gle-
bādus, Bauar^o nominat^o, ad Papalē dignitatē pro-
motus est: & ob eā causam Hildebrādus ad Impe-
ratorē legatus est. Victor cōfirmatus, Florētię Sy-
nodū, cū cōsensu Imperatoris, cōgregauit: in qua
plures Episcopi ob simoniā, alij propter fornica-
tionē, dignitatibus priuati sunt. In eodē formam
bene viuēdi Ecclesiasticis proposuit, ijs pœnam
statuit, qui leges Canonicas transilirent. Anno 2,
mense tertio, die 13 sui Pontificatus diem extre-
mum obiit. Eius morte Papatus 11 dieb^o vacauit.

S T E-

STEPHANVS X. DICTVS

IX. PONT. 156. Anno 1057.

Stephanus nonus, Lotharingus, antea Fredericus vocatus, ex Abbate Montis Cassinensis Pontifex creatus est. Mox procuravit vt Mediolanensis Ecclesia, quæ se ducentis annis à Romana substraxerat, cum eadem communionis vinculo reuinciretur, eidemque obedientiam prestaret. In Pontificatu septē mensibus, & octo diebus tantummodo vixit, ac Florentiæ mortuus, ibidem sepultus est. Hic vt quidam volunt, Hæreticum quartum tanquam hæreticum excommunicauit.

Hic Benedictus 10, primò Minzius vocat⁹, & Episcopus Veliternus, nō legitimè, sed procuratione quorundā nobiliū, ad hunc statū promotus est. Nam Sede vacante, cum Hildebrādus Florentiam versus tenderet, Clerus eidē promiserat, nihil noui super electionē cuiusquā moliturū. Proinde in Urbem reuersus, ipse cum multis alijs, hanc Benedicti electionē, non æquo ferentes animo, eundē multis cōtentionibus amouerunt, ac Velitras relegauerūt, mēse 9, die 20 sue perceptæ dignitatis: eius vero in locū Gerardus Florétinus antistes, Hildebrādo Cardinale vrgēte, subrogatus est.

NICOLAUS II. PONTI-
FEX 157. Anno 1059.

Nicolaus 2 Allobrox, ex Episcopo Florenti-
no (vt dictum est) Pontifex Senis creatus
est. Qui statim Sutrium profectus, cōcilium ha-
buit, cui plures Episcopi, & Principes Italiae in-
terfuerunt. In eo Benedictum dignitati Ponti-
ficiæ, renunciare coegit. Postea Romam reuer-
sus, secundum concilium apud Lateranum con-
gregavit, vbi ordinavit, vt quicumque Pontifi-
catum alio modo, quam concordi Cardinalium
electione obtineret, pro excommunicato & a-
postata haberetur. In eodem etiam concilio, Be-
rengarius Heresiarcha argumentis, & rationibus
T 3 ab ipso

ab ipso Pontifice in mediũ allatis, victus & confutatus palinodiam cecinit, erroremque reuocauit. Hic Nicolaus cum iurgium, cum Roberto Guiscardo, propter certas terras, quas Ecclesiæ ademerat haberet, eius rogatu in Apuliam pertransiit, ac ijs recuperatis, eundem Apuliæ & Calabriae Ducem creauit, Ecclesiæque vectigalem fecit. Eiusdem Roberti fretus auxilio, quosdam subditos Ecclesię rebelles perdomuit. Henricum quartum Imperatorẽ coronauit. Ecclesiã 4 annis, 7 mensibus, minus 4 diebus rexit, quibus elapsis, ad beatiorem vitã emigravit. Sedes duodecim diebus vacauit.

ALEX-

ALEXANDER II. PONTI-
FEX 158. Anno 1061.

Alexander secundus Mediolanensis, primò Anselmus vocatus, ob singularem humanitatem & doctrinam, de Episcopo Lucensi Pontifex absens creatus est. Tunc Episcopi Cisalpini, ope Giberti Parmensis, ab Imperatore impetrarunt, vt alium possent eligere. Quare Cadulum Episcopum Parmensem, vnanimi conatu creauerunt, cui (vt refert Panuinius) Honorij 2 nomen impositum fuit: quem Cisalpini Principes omnes honore, quo Pontificem decet profecuti sunt, excepta Matilde matrona sapiētissima, quæ Romanæ Sedi magis adherendum semper arbitra-

trata est. Hic Antipapa, ab aduersarijs Alexandri Romam accitus, causa fuit cōflictus initi in pratis Neronianis, in quo plurimi, ex vtraque parte mortem oppetierunt. Hic vero fugatus, cū iterum per seditiosos reuocatus esset, cum validiore exercitu aduenit, ac Leoninam Urbem, Ecclesiamque S. Petri occupauit: vnde à Romanis, viciectus est, in arcēque cum difficultate receptus, effugiēdi occasionem non videns, se summa pecuniæ redemit. Dum hæc agerentur, Otto Archiepiscopus Coloniensis ab Hérico missus, Romam venit: qui grauissimis verbis, Pontificem increpare non est veritus, quod Pontificatū Imperatoris iniussu occupasset. Cui Hildebrandus adeo suis rationibus satisfecit, vt eum etiam opinionē mutare coegerit. Henricus culpæ sibi cōsciens, Pontificem rogauit, vt concilium congregaret. Mantua ad id decernitur, vbi ipse Henricus comparens, errati veniam consecutus: Cadulo & Gilberto absolutionem impetrauit, huncque Rauennatem Episcopum, eligi fecit. Mantua rediens, Lucam pertransijt, ac ibi Ecclesiam solemniter consecrauit, multaque priuilegia ipsis concessit. Ad extremū, vndecimo anno, mense sui Pontificatus sexto, mortuus est, & magno cum honore in S. Ioanne Lateranensi sepultus. Eodem tempore S. Ioannes Gualbertus Florentinus, auctor ordinis Vallis Vmbrosæ florebat.

GREGORIVS VII. PON-
TIFEX 159. Anno 1073.

Hildebrandus natione Saonensis, communi
 optimorum consensu Pontifex creatus est,
 Gregorijque sibi nomen assumpsit: Inito Pon-
 tificatu, Imperatorem admonuit, ne pecunijs de-
 inceps illectus, Ecclesiasticas dignitates confer-
 ret: sin secus faceret, se censuris contra eum
 processurum: ij tamen multis legationibus, vl-
 tro citroque missis, tandem in eandem opinio-
 nem coaluerunt. Verum cum Henricus Simo-
 niace beneficia distribueret, nec ab incepto vl-
 lis admonitionibus deterreretur: Pontifex eos
 omnes excommunicauit, qui iniqua, via ab eo
 T 5 quicquam

quicquam impetrassent. Et ne quippiam incon-
sultò fecisse videretur, Synodū in Laterano cō-
gregauit, vbi facti sui rationē reddidit & in Im-
peratorem se eadem seueritate animaduersurum
nisi resipisceret respōdit. Dum hæc fierent, Gil-
bertus Rauennas Archiepiscopus, ambitione &
fastu turgidus, viam ad Pōtificatum sibi munire
volens. Cinciū præfecti filium in Pontificē ani-
mat, nomine Imperatoris plurima ipsi promit-
tens. Hic persuasus, Gregorium in ipsa vigilia
Natiuitatis dum Missarum solemnia in S. Maria
Maiore perageret, apprehēdit, captum turri mu-
nitissima in Parione reclusit. Eum populus Ro-
manus quem sibi suis beneficijs deuinxerat, li-
berat turrimque ipsam & ipsius Cincij domum
à fundamentis eruit. Iis rebus desperatis in Ger-
maniam diuersis itineribus ad Imperatorē con-
fugit. Gilbertus vero in Cisalpinā reuersus ani-
mo inquietus, Archiepiscopi Mediolanensis a-
liorumque plurimorum animos sollicitat, ac in
suam sententiam pertrahit, quos vnanimi con-
sensu in Pontificem inflammatos, coniuratio-
nis suæ comites & socios assumit; quibus Cardi-
nalis tituli S. Clementis sese adiunxit. Gregorius
de nouo offensus, coacta ad Lateranum Synodo,
eos anathematizauit. Imperator vero persuadē-
tibus & instigantibus assentatoribus atque emu-
lis præcipue Sigefredo Mogūtino Archiepisco-
po, Pontificem sua dignitate priuare tentare au-
sus est, à quo merito excommunicationis fulmi-
ne ictus

ne ictus est reliquosque eiusdem sectatores eidē
pœnē innodatos declarauit. Cum tādē de pa-
ce ineunda post multas controuersias cōsilia ca-
perentur, ea conditione Henricus sese humilia-
turum promisit, si Gregorius in Germaniam se
trāsferret. Huius rei ergo cū se itineri accinxif-
set & Vercellas vsque peruenisset, Imperatorem
sibi occurere cum magno exercitu per eiusdem
loci Episcopum accepit. Hoc intellectu Ponti-
fex Canossam se recepit, quē Imperator, eius se
voluntati & obedientiē cōmissurus supplex adit,
& nudis pedibus veniā expetens obtinuit, paxq;
hoc pacto solemnī ritu firmata est. His ita per-
fectis, Henricus nouas tragædias moliri non de-
stitit, quod Rudolphum Saxonix Ducem suum
in imperio competitorem excommunicare re-
cusasset: atque id nouę Synodi cōgregandę cau-
sam & seminarium præbuit, in quā Archiepisco-
pus Rauennas Hugo Cardinalis, alijque factiosi
prælati excommunicationis censura notati sunt.
Ad hæc Legati in Germaniā missi sunt, qui pacē
inter Rudolphū & Henricum cōponerent. Idem
ad Gilbertum Rauennatem Archiepiscopum
factum est. His indignatus Henricus, Gilbertū
Antipapam creat, in Italiam cum magnis copijs
descendit: Urbē ingressus, Basilicas SS. Petri &
Pauli prophanat, Pontificem in arce obsidione
premit, Antipapā coronari in Laterano procur-
rat. His peractis, sese subducit, aduētum Roberti
Guiscardi declinās, qui magnis tramitibus, Gre-
gorio

gorio suppetias laturus aduentabat: à quo etiam post multas miserias, liberam euadendi potestatem accepit. Ad extremum Salernum perductus, naturæ tributum soluit, postquã duodecim annis, vno mense, & tribus diebus pontificatum rexisset: quo tempore, magnanimum Ecclesiæ protectorem, sese exhibuit.

VICTOR

PONTIFICVM.
VICTOR III. PONTI-
FEX 160. Anno 1086.

301

Gregorius, Victorem successorem habuit, qui nomen Desiderij antea obtinuit, Beneventi nobili prosapia natus, ex Abbate Montis Cassini Cardinalis, & postmodū Pontifex creatus. Et vt erat verus Fidei & Religionis assertor, statim in Henrici indignationem incurrit, cuius procuratione, anno primo, & Pontificatus mēse quarto decessit, veneno (vt pro rato habetur) infectus. Eius tempore, maxima prodigia excitata sunt, ita vt aues domesticæ deserta petierūt, & præcipua piscium pars perierit, denique periculofissimi

culosissimi terræ acciderunt. Corpus Sancti Nicolai à mercatoribus Barum translatum est. Eiusdem Pontificis iussu, Deodatus Canonum libros in ordinem redegit.

VRBA-

[Faint, illegible text visible through the paper, likely bleed-through from the reverse side.]

PONTIFICVM.
VRBANVS II. PON-
TIFEX 161. Anno 1088.

303

VRbanus 2, prius Ottonis nomen sortitus, postea Cardinalis, & 5 mēsis post Victoris obitū, Pontifex electus est, ea dignitate ob raram doctrinā, & vitę sanctitatē dignissim^o. Bello inter Boemundū & Rogeriū fratres Normānos propter Ducatū Apulię grauiter inflāmato, vt inter eos pacē cōponeret, Pōtifex Melphim se trāstulit, & inde Troiā vbi clerū reformauit. tumultuātib^o iterū Normānis postquā Placētię Synodū celebrasset, in qua ecclesiasticorū licētiā coercuit in Franciā venit, & apud Clarū Mōtem aliud cōciliū congregauit. In eo Prīncipes Catholicos ad

recu-

recuperandam terram Sanctam animauit. Hinc anno 1094. in Asia trecenta milia Christianorū cruce insignitorum pertrāsierunt, quibus se plurimi Principes, socios adiunxerunt, inter quos celebratissimus ille Godfridus Bullonensis fuit. Hi oēs Romā pertrāseunt, benedictionē à Pōtifice receperunt. In Asiā ingressi plures maximi momenti vrbes occuparunt. Interea temporis cum Vrbanus omnia Romæ turbulenta videret, clam apud Leonem ciuem potētissimum, se detinuit. Exinde egressus, Archiepiscopū Mediolanensem in gratiam recepit, Pallium Toletano Præfuli Romam profecto, Pontifici obedientiam præstituro donauit. Regem Galatiæ cum Diocœsi S. Iacobi excommunicauit, eo quod illius loci Episcopum carceri inclusisset. Henrico Sueffonum Episcopo, qui Episcopatum, quem à Rege Franciæ acceperat, ad manus Pontificis reposuerat, licet inuito restituit. In ædibus prædicti Leonis ad extremū 4 Calendas Augusti obiit. Eius corpus in S. Petro sepultum est, postquam Pontifex 12 annis, 4 mēsis, & 19 diebus fuisset.

P A S-

Paschalis secūdus, è Flaminia oriundus, antea Renerus vocatus, propter suas virtutes & insignem eruditionem, renitens cōmunibus omnium suffragijs Pontifex electus est, eo tempore quo Christiani Antiochiam ceperunt, & Hierosolymam recuperarunt, cuius Rex Godfridus proclamatus est. In Alba ciuitate se sustinebat Gilbertus Antipapa, qui subsidio & fauore Richardi Comitis Capuani elatus, Ecclesiam vexabat. Contra eum Paschalis, auxilio Rogeri Comitis Siciliensis copias militares misit, qui fuga salutem quærere coactus, in montes sese recepit, ac ibidem

ac ibidem morte subitanea sublatus est. Gilberto mortuo, tres Antipapæ eodem tempore creati sunt (tam iniqua erat eorum temporum conditio) in Auerfa enim ciuitate Albertus per Richardum electus fuit, per Canenses Theodoricus, Maginulphus vero Romæ: qui omnes à proprijs ciuibus depositi & eiectione fuerunt. Rebus adhuc modum in mitiorem & tràquiliorem statum redactis, Paschalis Beneuentum & Castellanam ciuitatem, ab hostibus occupatas recuperauit. Stephanum Corsum ciuem potentissimum, ex Vrbe eiecit. His peractis, Florentiam profectus est, ibidem celebrata Synodo, Episcopum leuitatis redarguit, quod Antichristũ iã natũ esse assereret: inde discedens in Cisalpinam pertransijt, vbi ad Guastardallum conuentum, plurima de homagijs, pheudis, alijsque magni ponderis negotijs tractauit. His finitis, in Gallias perexit, concilioque apud Trecas celebrato, Ecclesiasticorũ mores correxit. Deinde in Italiã regressus seditiosis compressis, Apuliam versus itineri se accinxit. His omnibus fœliciter ad exitum ductis, Principes Christianos nunc per litteras, modo pro legationes ad recuperandam Palestinam hortatur & animat. Dum hæc fierent, Hêricus Imperator, cum exercitu in Italiam ingreditur, promissioneque facta, quod omnes pecunijs ad dignitates promotos, ab officijs amoturus esset, in Urbem intromissus, Pontifici pedes exosculatur. Verũ violata fide, cum Simoniarũ

suarum

suarum confirmationem, impetrare non posset, Pontificem ipsum & omnes Cardinales captiuos in castra deduci iubet. Rogantibus tamen & urgentibus, pluribus honestissimis ciuibus, ipse Pōtifex petitionibus eius licet iniustis acquieuit. Henricus rebus suo genio cōuenienter compositis, in Germaniam redijt: Paschalis vero in Laterano Concilio habito, omnia Imperatori concessa reuocauit, quod ea violentiā adactus cōcessisset. Eodem tempore Comitissa Matildis è uis excessit, quæ Ecclesiam suorum bonorū magna ex parte hæredem fecit, inter cætera Urbem Ferrariensem dedit. Pontifex Vrbe excedere cōpulsus est, tumultuantibus ciuibus, quod gubernatoris filium adhuc puerulum in demortui patris locum sufficere noluisse. Henricus interea Romam redit, seque Imperiali dignitate exutū ratus, ab Episcopo Braccarensi de nouo, ante Beati Gregorij corpus, corona uoluit insigniri. Tandem Paschalis regrediens, munita aliquot loca recuperat. Legatos Cōstantinopolitani Imperatoris, munificētissimè excepit. Ad extremum his omnibus feliciter peractis, 15 Calendas Februarij obiit. Eius corpus celebri pompa, in Laterano conditum est. Pontificatum 18 annis, 6 mensibus, & 7 diebus rexit. Plurimis ordinationibus 50 Præsbyteros, 30 Diaconos, & 100 Episcopos consecrauit.

VITAE ROMANORVM
 GELASIVS II. PONTI-
 FEX 163. Anno 1118.

Gelasius secundus, natione Caietanus, nobili loco natus, prius Ioannes vocatus, à teneris vnguiculis studijs addictus, doctissimus euasit. Hoc pacto instructus, monasticæ disciplinæ sese subiecit in Mõte Cassino sub Oderisio viro sanctissimo. Percrebescente deinde eius pietatis fama ab Urbano 2 accitus, suarum virtutum specimen edidit euidentissimum: hinc sibi eum secretarium elegit, successu tandem temporis Cardinalitio honore adauctº. Mortuo Paschale, apud Palladium Põtifex proclamatus est. Quare Cincius qui alium huic dignitati suffectum petebat,

ira

ira percitus, in eum locum armata manu ingreditur, Pontifici manus iniicit, quem sicut & Cardinales, omnibus ignominiarum generibus afficit. Populus huius rei indignitate commotus, ad arma confluit, Pontificēque ex eorū manibus eripit. Terrore perculsi sacrilegi, Pontificis genibus aduoluti, veniam & absolutionem petierūt. Huius ex occasione, Gelasius albo equo insidens in Lateranum deductus est, ac ibidē coronatus. Henrico Imperatore verò in Italiam irrumpēte, vt eius furorē declinaret Caietā petijt, vbi Guilielmus Apuliæ Dux, Robertus Capuæ Princeps, & Richardus Aquilanus, oēm suam operā & vires obtulerunt. Quod intelligēs Imperator, Archiepiscopū Braccarensem Antipapā creauit, nomen Gregorij imponens, eumque fidei & protectioni Fregipanum concredidit. Intelligens autem prædictos Principes contra se, cum magnis copijs aduētare, eorum potentiam veritus, ex Italia secessit, omnia ferro flāmaque post se deformata relinquens. Gelasius Romam reuersus tantū impetū à Fregipanibus sustinuit, vt difficulter Normannorum & Corsarum auxilio, ex eorum manibus elabi potuerit. Proinde in Vrbe remanere tutum non arbitratus, Episcopo Portuensi ibidē Vicario relicto, Pisas cum Cardinalibus adnauigat, ac inde in Franciam traijciens, ad Montem S. Aegidij peruenit, vbi ab Abbate Cluniacensi, alijsq; qui ea de causa eodē cōuenerant, exceptus fuit. Ad extremū in monasterio Cluniacēsi mortuus est, Pontificatus sui anno secūdo, die vero 5.

VITAE ROMANORVM
 CALIXTVS II. PONTI-
 FEX 164. Anno 1119.

Postquam Gelasius obiisset, Cardinales qui Cluniaci præsentés aderant, Guidonem ei successorem, natione Burgundionem & regia stirpe oriundum, Archiepiscopum Viennensem delegerunt, qui nomen Calixti sibi assumpsit. Eius modestia singularis in eo maxime eluxit, quod Pontificiũ ornamentum nunquam recipere voluit, nisi prius etiam à Cardinalibus, qui Romæ & in Italia remanserant, cõfirmatus esset. Romam reuersus, cum incredibili lætitia exceptus fuit, rebusque confectis, Beneuentum perrexit, ibidem illius loci primarij proceres, iure iurando

iurando obediētiam ei promiserunt. In Urbem cum iterum rediisset, ad Imperatorem duos Legatos Cardinales destinavit, cum quo pax maximo omnium applausu firmata est. Interim Rogerio Siciliae Comite Apuliam propter absentiam Guilhelmi Comitis invadente, Pontifex qui Beneventum in suam protectionem receperat, eodem profectus est: exinde Rogerium in Calabriam irrumpentem, frustra adhortatus, iam ad arma se parabat, quando subito morbo cum magna Senatus parte correptus, sese subducere coactus fuit: unde facile nemine renitente Rogerius omnibus potitus est. Postea sanitati restitutus Pontifex, in Laterano Concilium 900 Patrum coegit, ubi tandem conclusum est, ut supplementa Christianis in Syria laborantibus mitterentur, quibus mirum in modum recreati sunt. Cardinales 12 creavit, Ecclesias reparavit, moenia Urbis vetustate collapsa restauravit, aquas introduxit, Ecclesijs munera auri & argenti donavit, pluribus possessionibus emptis, patrimonium Petri auxit. In Palatio Basilicam S. Nicolai erexit. Cum vero Antipapa Gregorius, Sutrio ubi se continebat, multas excursions faceret, per Pontificem superatus, ac vincetus, in monasterio Cauēsi recluditur. Vbi verò Ecclesiam quinque annis, decem mensibus, & sex diebus, laudabiliter rexisset, vitam terminavit. Unde Sedes octo diebus vacavit.

VITAE ROMANORVM
 HONORIUS II. PONTI-
 FEX 165. Anno 1124.

Diuersæ fuerūt in Honorij electione hominum sententiæ, populo Cardinalem S. Stephani postulante, & Leone Fregipane, ciue potentissimo Honorium, Lambertum antea vocatum, & Episcopũ Ostiensem totis viribus promouente, tametsi arte quadam se populi postulationi suffragari simularet. Quod intelligentes quidam Cardinales, vt his conatibus obuiarent, Cardinalem Sancti Anastasij in Pontificem elegerunt. Quare Leo in medium sese proripiẽs, Lambertum alta voce præposuit: qui ab omnibus receptus est, pontificalibusque vestimentis ornatus

ornatus, Honorij nomine insignitus fuit, ob singularem doctrinam, & laudatissimos mores ea dignitate dignissimus. Aliquot Cardinales raræ doctrinæ viros creavit, nam literaturæ & scientiarum amantissimus erat. Inter cætera ingeniũ Hildeberti Cenomanensis Episcopi, qui Turronensem Archiepiscopatũ postea obtinuit, mirificè & laudavit & amplexus est, quod Poeta Heroico, Elegiacoque carmine clarissimus haberetur. Hugo etiam de S. Victore Doctor Parisiensis celeberrimus, illi charissimus fuit. Quinque annis, 2 mensibus, statum Ecclesiæ rexit, quibus euolutis, locum alteri celsit. In Laterano sepultus, Sedem vacuam octo diebus reliquit.

V 5

INNO-

INNOCENTIUS II. PONTI-
FEX 166. Anno 1130.

Innoceñtius 2, iuxta opinionem Panuini] Io-
annis filius, ex familia Paparesiorũ, Pontifica-
tu inito, arma in Rogerium Sicilię Regem mo-
uit, qui Apuliam infestis signis vexabat, quem
in Gallucio obsedit. Verum Guilielmus Roge-
rij filius, copioso exercitu stipatus, superueniens
castra Pontificis dissipauit. Eumque cum Car-
dinalibus captiuos fecit, quos paulo post huma-
nitate vsus, liberos abire sinxit, quo beneficio de-
uinctus, Innocentius facilẽ ipsi omnia permisit.
Interea à pluribus factiosis hominibus, Antipa-
pa Romæ, Petrus Leonis filius creatus, Anacleti
sibi

sibi nomen assumpsit: qui vt pecuniarum cumulum sibi coaceruaret, Ecclesias Romanas diripuit. Hac ratione aduersariorum animos pecunijs corruptos, in suam nassam facilè pellexit. Vt verò apud Rogeriũ gratiam iniret, eum improprio titulo & vocabulo, duarum Siciliarum Regẽ denominauit, & vice versa à Rogerio pro legitimo Pontifice, salutatus est. Innocentius Romam reuersus cum omnia susque decusq; turbata reperisset, in Franciam traiecit, & apud Clarum Montem concilio habito, Anacletum cum complicibus condemnauit. Aurelianum profectus, Regem Philippũ salutauit. In itinere verò quo Carnotum ibat, Henricum Angliæ Regem reperit, quem multis rationibus ad arma, contra Sarracenos capessenda animauit. Exinde in Lotharingiam reuersus, se à Germanorum Rege, auxilia habiturum fit certior. Concilijs tum Remis, tum Placetię celebratis, Romam versus tetedit. Pisis existens, cũ Genuẽsibus Pisanos amicitię fẽdere reuinxit, ac ambas ciuitates Metropolitanas effecit. Lotharius premissorũ memor, Romã cũ exercitu veniẽs, Pontificẽ in pristinã dignitatẽ asseruit, & ab eodẽ coronã accepit. Ad hæc Synodo Pisis cõgregata, Antipapã denuo anathematizauit, qui diu absconditus, quasi è latebris exiliẽs, Rogerij auxilio in Pontificẽ rursus seditiõnẽ cõmouet. verũ Lothariº hoc audito rumore in Italiã regressº, oẽs interneccioni dat. Antipapa pro meritis, mortis penã exsoluit. Rogeriº principatu spoliatus,

spoliatus, ex continenti in Siciliam pertransijt. Pontifex vero ducatu Apuliæ, vnum ex Baronibus Lotharij nomine Rainonem donauit. Ad extremum, cum in Laterano Synodum cogere instituisset, incidit in morbum, ex quo mortem obiit. Pontificatum 14 annis, 7 menses, & octo dies postquam gessisset.

C E L E.

CELESTINVS II. PON-
TIFEX 167. Anno 1143.

T Vmultibus prædictis durãtibus, vt ait Pãui-
nius, Romæ noua rempub. administran-
di ratio introducta est, secundum eam formam,
quæ olim apud veteres obseruabatur. Vnde In-
nocentius omnem authoritatem, quam in ciues
habebat amisit. Hac ratione populus excommu-
nicatus, ius eligendi Pontificem deperdidit, quo
& ipse Clerus priuatus est, donec ea potestas pe-
nes solos Cardinales, reseruata est. Celestinus
vero secundus, natione Tuscus, Innocentij suc-
cessor, absque populi suffragijs electus est, prius
Guido

Guido vocatus, ex castro fælicitatis Sancti Marci Cardinalis. Verum quinque solum mensibus superuixit. In Laterano sepulturæ traditus fuit.

L V C I.

PONTIFICVM.
LVCIVS II. PONTI-
FEX 168. Anno 1144.

319

LVcius secundus, Bononiensis, ad eam dignitatem sublimatus, Christianis Sancti Bernardi persuasionibus animatis, & iam cruce signatis, in Orientemque proficisci parantibus, nihil ad hanc expeditionem perficiendam prætermisit. Insuper in Francia Synodum aliquot Episcoporum & Abbatum coegit, contra quemdam Abailardum Philosophum Peripateticum, quibusdam opinionibus à fide alienis adherentem. Qui veritatis rationibus pressus, errorem suum in præsentia Ludouici Regis confessus est, proinde

proinde pœnitentia ductus, cum aliquot discipulis in desertum secedens, monachi vitam egit. Lucius vndecimo Põtificatus sui mēse mortuus, in Laterano sepultus est.

E V G E-

EVGENIVS III. PONTI-

FEX 169. Anno 1145.

EVgenius 3, Pisanus, ex monacho Cisterciēsi & Abbate S. Anastasij, ad Pontificatum pervenit. Nam Cardinalibus inter se discordantibus, cum in nemine eorum vota convenire possent, Spiritus Sancti instinctu electus est. Romanis instantibus & minis etiam urgentibus, ut sui Senatores confirmarentur, clam noctu, quibusdam Cardinalibus comitantibus ex Urbe secessit, & ad Sabinos in Arsense monasterium se recepit, ubi consecratus fuit. Unde Senatores compulsi, officio se abdicare & postulare pacem. Romæ verò existens, cum non adeo Romanis quippe contra se irritatis

X

fideret,

fideret, Tibur sese contulit, quem ipsi armis in-
secuti sunt. In Franciam profectus Regi expedi-
tionem in Barbaros persuasit. Ad hæc Romam
reuerfus, beneuolētia singulari vt merebatur ex-
ceptus est; Terracina, Seria, Norbano, Eumonis
arce recuperatis, quæ diu in tyrannorum pote-
state remanserant, Tandem Tybure octauo sui
Pōtificatus anno, mense 4, & die 20 mortuus est,
Romam delatus in S. Petro sepultus est. S. Mariæ
Maioris porticum reparauit.

A N A-

ANASTASIVS III. PONTI-

FEX 170. Anno 1153.

A Anastasius, ex Abbate Sancti Rufi Velitris, ad supremum Ecclesiæ gradum peruenit. Ecclesiæ Lateranensi calicem magni ponderis obtulit, palatium apud Sãctam Mariam Rotundam ædificauit. Eodem tempore grauissima fames inualuit, quæ vniuersam pene Romam afflixit, pauperibus omni studio & diligentia, tam publice quam priuatim subuenit. Eius Pontificatus non vltra annũ, quatuor menses, & viginti tres dies se extendit. His expletis, ex hoc mundo migravit, & in Laterano sepultus. Tunc

temporis inter ceteros, Richardus à S. Victore,
Gratianus, Petrus Lombardus, Petrus Comestor
omni scientiarum genere valebant.

ADRI-

ADRIANVS III. PONTI-
FEX 171. Anno 1154.

Adrianus 4, natione Anglus, Noruegiã prædicandi Euangelij causa missus, adeo se solerter habuit, vt omnem populum ad fidem cõuerterit. Quare ab Eugenio Episcopus Albanus creatus est, paulo post Cardinalis, ac tandem Eugenio mortuo, ad Pontificatum peruenit. Romanis grauitè instantibus, vt eorum Senatores Remp. administrarent, absolute eorum petitioni refragatus est. Populum Romanum excommunicauit, quod sanctæ Prudētianę Cardinalem læsisset: quem nunquã absoluere voluit, nisi quidam Arnoldus hæreticus ex Vrbe pelleretur, &

Senatores à suo instituto refilirēt. Guilhelmum Sicilię Regem, qui aliquas Ecclesię terras occupauerat, anathematis vinculo innodauit. Intellecto Imperatorem Federicum multis stipatū copijs in Italiam intrasse, eidem obuiam processit, & Sutrum vsque profectus, cum eòdem conuenissent, ipse Imperator ex equo descendens, eum debito honore profecutus est: qui vna Romam abeuntes coronam Imperialem recepit. Tiburtini autem cum se suamque vrbē Imperatori dedidissent, eam nulla interiecta mora, quia Ecclesię esse patrimonium intelligebat, Pontifici restituit, ac tum in Germaniã reuersus est. Exinde Beneuētum, à Primoribus regni vocatus sese contulit, & potissimam partem è manibus Guilhelmi recuperauit. Eòdem Legati Imperatoris Grecorum superuenerunt, qui eiusdem nomine quinquaginta milia librarum auri Pontifici obtulerūt, Guilhelmūque ex Italia se abacturū suis stipēdijs promiserūt, si tres in Apulia vrbes maritime, rebus iam omnibus confectis darentur. Eo nuncio Guilhelmus percitus cum Pótifice amicitiam componere per sequestros tentauit: omnia quæ occupauerat & multo plura redditurum promittens, dummodo tamen titulo regni vtriusque Sicilię insigniretur. In eam autē petitionem Pontifex renitentibus & dissuadentibus, quibusdam Cardinalibus, non descendit. Proinde Guilhelmus cū valido exercitu in Apuliam ingrediens, eam omnē sibi perdomuit. Hoc pa-

to in

Et in Cardinales Adrianus indignatus, omnia
vt petierat, ex sententia Guilhelmo permisit, ti-
tulosque prædictos attribuit. His ita compositis
Adrianus Griuetum concessit, quod Romanorū
Pótificum primus sua habitatione nobilius red-
didit. Romam reuersus, cum à ciuibus inquieta-
retur Anagniam redijt, vbi breui temporis in-
teruallo mortem obiit, postquam in eo officio
4 annis & decem mensibus laudabiliter se ges-
sisset. Eius corpus ad Urbem delatum, proxime
sepulchrum Eugenij conditum est.

X 4

ALE

VITAE ROMANORVM
ALEXANDER III. PONTI-
FEX 172. Anno 1159.

GRauissimum schisma in electione Alexan-
dri tertij, Senensis ortum est. Nam 23 Car-
dinalium suffragijs Pontifex electus, tres qui su-
pererāt, Cardinalem tituli S. Clemētis nomina-
runt, Victorem vocantes. Huius rei Alexander,
(ne malum latius aut virulentius serperet) Im-
peratorem qui tunc Cremonam obsidione pre-
mebat, comonefecit. Is ambos Papiam venire
iussit, vbi de eorum dissidijs se compositurum
asseruit. Cui ordinationi cum Alexander parere
nollet, indignatus Frédericus, in partes Victoris
factus est, inclinatio. Alexander tali accepto res-
ponso,

ponso in Franciam abiit, vbi Concilio in Claramonte habito, Fredericum & Victorem excommunicauit. Fredericus verò Mediolano deleto, magnisque Italiæ damnis illatis, Franciæ Regem petit, vt ad Conciliũ per se indictum venire dignaretur, secũque Alexandrũ adduceret. Quod renuens Alexander Fredericum magis ac magis ira inflammatum in se cõmouit. Proinde Victore in Italiam mox subsecuturus præmittit, qui Lucẽ mortuus, Guidonem Cremensem Antipapam successorem habuit. Alexander omniũ cõsensu Romam reuocatus, ab omnibus summa cum lætitia recipitur. Eodem tempore Cisalpina Galliæ populi, in Imperatorem arma corripiunt: qui proinde in Italiam denuo reuertitur. Dũ hæc agerentur, Cõstantinopolitanus Imperator, omnem opem & auxilia per legatos mittit. Cum verò Pontifex apud Tusculanos cõmoraretur, Angliæ Regis Legatos admisit, qui Regẽ suum à cede S. Thome Cantuariensis Archiepiscopi immunem declarabant. Eius rei decidendæ causa, duo Cardinales missi sunt, & ad extremum his conditionibus conuentum est, vt Rex à Pontifice & successoribus eius, titulum regni agnosceret. Ob euidentissima verò miracula, quæ meritis D. Thomæ acciderunt, in numerũ Sanctorum relatus est, per Alexandrum pontificem maximum. Qui cum in dies grauius ab Imperatore vexaretur, & inquietaretur, Venetias se cõtulit, vbi ipse Imperator humiliatus, cũ Pontifi-

ce in gratiam redijt. Amplissimis dictæ ciuitati concessis priuilegijs Romam repetijt, Cõcilioque in Laterano habito Clerũ reformauit. Sub pœna excommunicationis vetuit, ne quispiam ferrum, ligna, aut arma ad infideles transferret. Panuinius adijcit eius institutum esse, vt in electione Põtificis duæ tertiæ partes Cardinalium inter se conuenirent. His tot exantlatis laboribus, anno vigesimo primo, & die decimonono, sui Pontificatus, ex hoc mundo migravit.

L V-

EX nobili prosapia Lucensi Allucingula vulgo dicta, vt refert Pannuinius, fuit Lucius 3. Pontificatus sui principio, ad tranquillitatem Christianam fouendam totum se impendit. Cū vero nomē, & authoritatē Senatorum, ex Vrbe eliminare velle, quorundā ciuiū instigatione, & persuasionib⁹ diceretur; Roma pulsus est, & ciuib⁹ eū ad id adigētibus oculi eruti sunt. Veronæ, quo ipse cōfugit, Conciliū habuit, in quo plurib⁹ cōtra Romanorū insolentiā cōquestus est, Principesq; Christianos cōmonuit, vt se ad opē fidelib⁹ ferendā cōpararent, qui in Asia cōtra Barbaros præ-

præliabantur. Verum cum eam expeditionē remis velisque accelerari procuraret, morbo correptus, Veronæ diem clausit extremum, & in Cathedrali Ecclesia sepulturā sortitus est, postquam Ecclesię curam, 4 annis, 2 mensibus habuisset. Lucam ciuitatem vnde oriundus erat, pluribus muneribus exornauit. Ab Imperatore Frederico, quem habuit familiarem & amicum, obtinuit, vt in tota Etruria alia moneta, locum & vsum non haberet, quam Lucensis, quemadmodum Longobardi aliam non recipiebant, nisi Papiensem. Eo tempore Abbas Ioachimus floruit.

V R B A-

VRbanus tertius, natione Mediolanensis, è genere Criuellorum Põtifex factus, omne suum studium ad reconciliandos Christianorũ animos, qui in Syria bellis impliciti erant, conuertit. Verum cum in eiusmodi procurationibus operam luderet, & Christiani Principes odijs & dissentionibus intricarentur; Saladinus pluribus locis potitus, etiam Hierosolimam suo imperio adiecit, 88 anno postquam à Godfrido recuperata fuerat. Ad hæc aduersariorum copias versus Antiochiam directas esse, Urbanus intelligens, Venetias Christianis suppetias & supplementa comparaturus se contulit: vbi quantam cladem

cladem Christiani accepissent cū intellexisset,
dolore percitus in morbū incidit, ex quo Fer-
rariæ anno primo, mensē 10. die Pontificatus
sui 25, mortuus est.

GRE-

GREGORIUS VIII. PON-
TIFEX 175. Anno 1187.

Gregorius 8, Beneuentanus, communi om-
nium consensu electus, inito Pontificatu
Christianos principes legationibus, literisq; sol-
licitavit, vt exercitu terra marique comparato,
ad recuperandam Hierosolymam sese collige-
rent. Vt verò facilius id quod suadebat cōseque-
retur, Pisas se contulit, vt eius loci populos cum
Genuensibus fēderis noui vinculo religaret, ac
sic coniunctis copijs, quibus plurimum mari va-
lebant, ad hāc expeditionem sanctissimam ani-
marentur. Verū morte interueniente, eius san-
ctæ expeditioni, & voluntati Pisis finis imposi-
tus est, Pontificatus sui, die 57.

VITAE ROMANORVM
 CLEMENS III. PONTI-
 FEX 176. Anno 1188.

Clemens huius nominis 3 Romanus, Pontifex factus, cogitationem omnem ad recuperandam terram sanctam conuertit, cum praesertim Saladinus omnem Antiochia principatum occupasset. Christiani Principes eius pijs conatibus assentientes, arma corripuerunt, ac nominatim ipse Imperator, Fraciae atque Angliae Reges, Burgundiae Dux, cum Venetis Pisani, alijque quam plurimi. Eo tempore Guilielmus Siciliae Rex, sine heredibus morte sublatus est, ac proinde regnum Ecclesiae competebat. Sed cum Sicilienses sibi Tancredum nothum & illegitimum

num delegissent, Pontifex eo exercitum trans-
misit. Exinde ad reformationem Ecclesiasticā
conuersus Monasterium S. Laurentij, extra me-
nia exedificauit, Palatium Lateranēse reparauit.
His paulo post confectis, anno tertio mēse Pon-
tificatus quinto obiit, ac in Laterano sepultus est.
Hic (vt refert Panuinius) populo Romano au-
thoritātē permisit ex antiqua consuetudine eli-
gendi Senatores, ea tamen conditione vt sum-
moto Patricio, qui alijs præ erat alius guberna-
tor decerneretur.

Y

CAE-

CAelestinus tertius Romanus, sui Pontificatus principio, eò omnem operam suam cõtulit, vt Tancredum regno Siciliae exueret. Ob eam causam, Constantiam que sola ex stirpe Regia Normanorum superrerat, è monasterio extraxit, eamque Henrico 6 Imperatori in matrimonium dedit: ei Siciliae & Neapoleos regna, pro dote tribuens: ea conditione solum vt quotannis debitum Ecclesiae rependeret. Henricus hac beneuolètia affectus, Tusculum Ecclesiae restituit, quod à Romanis acceptum solo adæquatum est. Dum hæc ita transigerentur, dissidium
 inter

inter Venetos & Pisanos exortum, per Pontificē sopitum est. Saladini vero mors consecuta, Cælestino Hierosolymæ recuperandæ spem maximam iniecit: & ad eam rem perficiendâ Imperator inductus, eòdem Archiepiscopum Mogūtinum, & Ducem Saxonix cū exercitu misit: ad cuius complementum & res necessarias, Cælestinus nihil omisit. Prope SS. Petrum & Ioannem, ædificia Pontificibus cōmodo & vsui futura extruxit. Portas S. Ioannis versus sancta sanctorum ex ære confici iussit. Pontificatum sex annos, 7 menses, & 11 dies administravit, quibus finitis multis flebilis occidit, & in S. Petro sepultus est.

Y 2

INNO-

Innocētius 3, patria Anagninus patre Trasimūdo, ex illustri Comitum familia natus, à Celestino, propter raram doctrinam, & morum candorem Cardinalis creatus, eidē in administranda S. Petri nauicula successit. Qui eodem zelo quo prædecessores pro recuperanda Terra sancta agitatus, ad id inflāmauit Bonifacium Marchionem Montis ferrati, Balduinum Flandriæ, Henricum S. Pauli, & Ludouicum Sabaudix Comites: qui eodem cum valido exercitu vnanimiter traiecerunt. Eodem tempore apud Tolosam hæresis exorta est quæ S. Dominici diligentia mox restin-

restincta est. Otto 5. ab Alemanis Imperator electus subsequenti anno ab Innocentio Romę coronatus est: qui non diu post, quod aliquas possessiones Ecclesię ademisset, ab eodem excommunicationis vinculo illigatus est. Fredericus vero secundus, Sicilię Rex, ab Electoribus Imperator decretus, Romam vt coronaretur aduenit: quod consequi nequiuit cum iam Otto ablata restituisset. Deinde in Laterano maximum concilium, Innocentius congregauit, in quo 70 Archiepiscopi 412. Episcopi & 800. Abbates & Priores comparuerunt. Ad hæc omnium pene principū Christianorū Legati, Patriarchę Constantinopolitanus, & Hierosolimitanus, eodem superuenerunt. Verum propter nauale prælium quod inter Pisanos & Genuenses exarserat, nihil concludi potuit. Innocentius verò pio zelo commotus, itineri ad eos componendos se accinxit, in quo mortuus est, postquam 18 annis, 7. mensibus, & 16 diebus dignitatem Pontificiam obtinisset. Plurima opera composuit, inter cætera de Eucharistia, Baptismo, de humanę vitę miserijs: his plures sermones adiecit. Ioachimi Abbatis libellum reiecit. Albericum hereticum improbavit, qui postea Parisijs exustus est. Xenodochium sancti Spiritus in fauorem pupillorū, peregrinorum, & ægrorum erexit. Ecclesiam S. Sixti reparauit, Põtificatum eius ex se celebrem, duo luminaria SS. Dominicus & Franciscus illustriorem reddiderunt.

COmuni omnium cōsensu Honorius 3 Romanus, Pontifex nominatus est. Ab eo Petrus Imperator Constātinopolitanus cum vxore Romam appulsus, in Basilica S. Laurentij coronatus est. Exercitu per Innocētium comparato, Cardinalis Columna in Asiā Legatus profectus est multi quoque potentes principes, Honorij admonitionibus inflammati, inter quos Hōgariæ Rex & Comes Niuernensis erant; his copijs suas coniuncturi, Aconem deuenerunt. Eodem tempore instituta ordinum SS. Dominici, & Francisci per Honorium confirmata sunt. Federicus

ricum Secundum excommunicauit, qui in Italiã ingressus, pacem & tráquilítatem Ecclesiæ perturbabat. Ioannem Hierosolimitanum Regé ad Urbem delatum, honorificétissime excepit. Ecclesias S. Laurentij extra muros, Sancta Sanctorum & S. Bibianę restrurauit. Epistolas Decretales scripsit. Deinde postquam 10 annis 7 mésibus & 13 diebus Ecclesiam rexisset mortuus, in Ecclesia S. Mariæ Maioris sepultus est. Eius morté magni terræ motus subsequuti sunt, ac tales quidém vt in montibus Saluijs ad 50 milia hominú perierunt.

Y 4

GRE-

GREGORIUS IX. PON-
TIFEX 180. Anno 1227.

Gregorius 9, patria Anagninus, ex nobili Comitum familia, & Innocentij 3 nepos, ad Pontificatum euectus, Frederico vt in Terrā Sanctam expeditionem faceret iniunxit. Qui vt Pontifici se parere velle simularet, Brundusium vsque traiecit, vbi morbum mentitus, iter bis reflexit. Proinde ab ipso Pōtifice anthemate percussus, in Cyprum redijt, duobus belli ducibus, qui statum Ecclesiæ diuexabant relictis. Gregorius Assisium profectus, vbi famam quæ de S. Francisco diffundebatur cum miraculis confirmatam perspexisset, eum in sanctorū numerum retulit

retulit. Exinde cum copijs Ioannem Hierosolimitanum Regem, & Cardinalem Columná expeditos, vnum in Vmbriá, alterum in Pícnos agros transmifit, vnde milites omnia rapinis populantes abegerunt. Fredericus in Italiam veniens, apud Pontificem multis precibus absolutiõnem obtinuit: hac tamen conditione interposita, vt pro damnis, rebus Italiæ sua culpa illatis, viginti & centum milia vnciarũ auri penderet. Eodem tempore Pontifex Brundufiũ perrexit, vt illud contra Bannitos firmaret. Hannibal interea Romæ cum alijs quibusdam reip. perturbatoribus populum Romanum ad defectionẽ follicitauit. Verum diuini numinis vltrix dextera confecuta est; qua pene tota hominũ multitudo peste extincta perijt. Gregorius Romam reuerfus, populo culpam remisit: Hanibalẽ vero Senatoria dignitate fpoliauit, Urbemque purgari procurauit. Roma digreffus, loci & aeris mutationem quæfiturus, Reate fe contulit, vbi S. Dominicum in diuorum numero collocatum, declarauit. Idẽ Spoleti S. Anthonio de Padua preffitit. Saldani Legatos per quos pacẽ postulabat, noluit admittere, Religiofosq; SS. Dominici & Francifci institutum profeflos, per totam Europam immifit, qui Chriftianos ad bellum Sarracenis inferendum adhortarentur. Qui breui tẽpore tantum profecerũt, vt innumerũ sub fignis principum infcripti, Constantinopolim peruenierint. Elizabetha, Hungari Regis filia à Ponti-

fice canonizata est. Federicū denuo Gregorius propter insolentiam excommunicauit. Venetos & Genuenses inter se reconciliauit. His ita decurrētibus, periculosisima cōtentio inter Guelphos & Gibelinos exorta Federici procuratione, multas vrbes cōtra Pontificem excitauit. Tumultuātibus Romanis, per Urbē Gregorius perambulans, capitaque SS. Petri & Pauli circumferens, eos pulcherrima oratione non modo conpescuit; verum etiam ad arma contra Federicū, qui iam iam muris instabat, capessenda inflammauit. Fratré Regis Tunetensis baptizari paratum, ipse Federicus deterruit. Concilium apud Lateranum congregauit, quod Federicus impedire volens oēs vias obstruxit, multosque Cardinales ac Prælatos apprehēdit. Inde Gregorius grauius offensus, paulò post obiit, postquam sedem 14 annis, tribus mensibus obtinisset. Paucis ante diebus eclipsis solis sese exhibuit. Iisdem temporibus liber Decretaliū auxilio Raymūdi Barchionēsis, operaque Gregorij collectus fuit.

CAE

CAELESTINVS IIII. PON-

TIFEX 181. Anno 1241.

CAelestinus 4, Medionalensis è familia Castilionū, & Episcopus Sabinus, propter vitæ integritatem & raram eruditionem, ad Pontificatum peruenit. Verum senectute & ægritudine confectus, non diutius 18 diebus in officio & vita permansit. Cardinalibus vero aliquot per Federicum in captiuitate detentis. Sedes vno & viginti mensibus vacauit. Nam in eorum absentia ad noui Põtificis electionem procedere, nec tutum nec conueniens videbatur. Balduinus tãdem Imperator Constãtinopolitanus in Italiam superueniens, nullum non mouit lapidem, vt è Fede-

Federici manibus, qui tunc Parmæ degebat, captiuos liberaret. Hac occasione oblata omnes Anagninæ congregati nouum successorem delegerunt.

Cardinalibus Anagninæ (vt iam dictum est) congregatis Sinibaldum Genuensem familia Flisca à Lauanix Comitibus, Pontificem delegerunt, quem Innocentium 4 vocitarunt. Ea porro electio Federico nõ admodum grata fuit, eo quod generosi & honesti animi virum esse sciebat; vnde timebat ne ex Cardinale amico, Pontificem hostem experiretur. Volens tamen Pontifex antiquam amicitiam cum Federico confirmare, urbem Castellanam petebat, quo in itinere cum sibi insidias tedi per exploratores cõpertum haberet, Genuensium nauibus imposi-
tus,

tus, foelici nauigio vsus, in Franciam delatus est. Eodem deueniens Cōcilium anno 1246. habuit, quo Federicum citatum vocauit, venireque detrectantem, Imperio & Regno simul spoliauit. Vnde Federicus excandescens, multa ædificia amicorum parentumque Pontificis Parmæ existentia deiici, & funditus erui curauit. Eò profectus Legatus Apostolicus Federicū deuicit omnesque eius copias fudit. Pontifex vero intellecto Federicum istiusmodi calamitatibus nihilo factum meliorem, sed magis atque magis pessum ire; Concilium dimisit, ac deinceps ad reintegrandam sanctam militiam omnem cogitationem conuertit. Hinc populum ad sequenda Ludouici Franciæ Regis vexilla, qui in Africam trajicere decreuerat, omnibus modis adhortabatur. Postquam Edimundum Canturiensem Archiepiscopum in sanctorum numerū retulisset, in Italiam reuersus est. Perusiam ingressus, Petrū Martyrem, inter sanctos habendum declarauit. Idem de Stanislao, Cracouiensi Episcopo iudicium tulit. A nobilibus Neapolitanis aduocatus comparere statuit. Verū in ea expeditione mortem subiit vbi Pontifex 11 annis, sex mēsis & 12 diebus fuisset. Sepulturam vero nō in S. Laurentio, vt habet Platina, sed in Ecclesia Cathedrali sortitus est, vt adhuc hodie videre licet. Innocentius in Concilio Lugdūni habito plures Cardinales creauit, primusque fuit qui Cardinalitiam dignitatem rubeo pileo adauxit; Multa volu-

volumina in tanta rerum difficultate cōposuit. Inter cætera Apparatus decretalium compilauit, Authentica & Apologetica edidit, Proinde viros literatos amabat & colebat. Cardinalem Hugonem instituti Dominici vnice dilexit, qui Glossas & Concordantias in Biblia composuit. Huius instinctu plurimi ac doctissimi homines ad scribendum sese applicuerunt, Inter eos Alexander de Ales, Bernardus Parmensis & Compostellanus. Eius etiam institutum fuit vt Natiuitas B. Mariæ cum octaua celebraretur.

ALEX-

VRbanus quartus, Trevis in Gallia oriundus Patriarcha Hierosolimitanus, Viterbij vbi tunc curia Romana erat, absens Pontifex creatus est. Oruietum deinde, quò securior à maleuolorum insidijs esset, se recepit (Ecclesia enim eo tempore, maximè per Regem Manfredum dilaniabatur) Cum autem nulla ratione à Manfredi potentia, & tyrannide sese Sedes Apostolica tueri posset; in extrema rerù calamitate ad extremum deliberatù est, vt auxiliares copiae, quæ vt in Asiam traïcerentur delectæ erant, è Gallijs aduocarentur: quæ accepta à Pontifice benedictione,

ctione, omnem Manfredi exercitum ex Sarra-
 cenis conflatum, deleuerūt. Eo tempore Roma-
 ni debitam obedientiam Pontifici nullam præ-
 stabant, verū Magistratū suo genio & voluptati
 deseruientem, pro libito sibi deligebant. Quem
 sui contemptū Urbanus ex eo procedere vidēs,
 quod omnem suam authoritatem à Manfredi
 iniquitate, & iniurijs depressam & obscuratam
 viderent: Concilio Oruieti habito conclusum
 est, vt Carolus Andegauix Comes, Franciæ Re-
 gis frater, in Italiam cum titulo Regni Neapoli-
 tani aduocaretur. Vnde ad eam legationem per-
 ficiendam Cardinalis missus est. Nihil tamen
 eius rei, nisi subsequētis Pōtificis tempore exe-
 cutionem suam sortitum est. Hoc vnū post ho-
 minum memoriam celeberrimum, ad posteros
 trāsmisit, quod suo tempore Augustissimi ac si-
 mul Sacratissimi Corporis Domini nostri Iesu
 Christi celebritatem instituerit, sanctissimis cu-
 iusdam Virginis in Sancto Martino Leodij re-
 clusæ, nomine Euæ consilijs ad id maximè in-
 ductus. Quæ cum noctes atque dies, ab oratione
 & meditationibus nō recederet, alijsque pijs ex-
 exercitijs vacaret; id fouit & ad salubrem exitum
 deduxit quod per Iulianā virginem religiosissi-
 mam in Mōte Cornelij iuxta Leodium, à seces-
 su hominum remotam, ac proinde multis visio-
 nibus & reuelationibus illustratam, inchoatum
 fuerat. Nō latet nos, Onuphriū Panuinium ho-
 minem apprimè doctum, & in historijs longè

versatum, nec non antiquitatum indagatorem diligentissimum, id quod modò diximus nauicpendere, & tanquam apocriphum & fabulosum reijcere: verù sine causa, & absque vlllo fundamento. Nam vt taceam publicas, ac vulgatas diocæsis Leodiësis bibliothecas, Archiuum Ecclesiæ Collegiatæ S. Martini Leodiensis (vbi prædicta virgo à conuentu communi vulgarium semota, sese cõtinebat) antiquas & quæ adhuc hodie visuntur picturas, Vitã ipsius S. Julianæ, eiusq; sepulchrũ, testimonia fanè inuincibilia, & famæ cõstantissimæ: quid ad Bullã huius institutionis, ab ipso Urbano Euæ virgini missam responderet quæ sic habet? *Clement. lib. 3. tit. 16.* Scimus ò filia quod magno desiderio desiderauit anima tua, vt solenne festũ Sacratissimi Corporis Domini nostri Iesu Christi, in Ecclesia Dei à fidelibus, perpetuis futuris temporibus celebrãdum institueretur. Vnde sciebat Põtifex Urbanus huius virginis voluntatem, nisi ex ijs quæ Leodij præsens, ex ea audierat? Proinde multis interiectis, adijcit. Magnificet ergo anima tua dominum, & exultet spiritus tuus in Deo salutari, quia viderunt oculi tui salutare tuum, quod parauimus ante faciem omnium populorum. Lætare insuper quod omnipotens Dominus tribuit tibi desiderium cordis tui, & voluntate labiorũ tuorum nõ fraudauit cælestis gratiæ plenitudo. Addunt & non parum momenti verba quæ institutionem istam subsequũtur. Intelleximus olim
duu

dum adhuc in minori essemus officio cōstituti, quibusdam Catholicis diuinitus reuelatū fuisse, festum huiusmodi generaliter in Ecclesia celebrandum. Intellexit Vrbanus qui Leodij Archidiaconatu functus est: vt testatur Molan⁹ in Natalibus Sanctorum Belgij, die Aprilis quinta, & decima septima Septembris. Reuelatum autem non mundi sapiētibus, sed Iulianæ primum, quæ inter orandum sibi vidit ingeri mirabile signū, Lunam videlicet quasi in suo splendore, cū aliquantula sui corporis orbicularis fractione. Quæ cum ignoraret quid portenderet, nec vllis precibus, eam cogitationem à se propellere posset, diuino responso didicit, in Luna Ecclesiam significari, & in eius fractione, solennitatis vnus defectum, quā volebat Deus in sua Ecclesia obseruari, ad fidei & deuotionis augmentum. Insuper præceptum diuinitus accepit; vt eam solennitatem inchoaret, celebrandamque nunciaret. De his hoc loco satis, fusius in beatę Iulianę vita, quæ mox in lucem prodibit descripta videbuntur. Et Molanus loco iam citato, die quinta Aprilis abundantius profecutus est. Porro tantæ celebritatis Sanctissimi Corporis Christi officium, quanquam ijsdem temporibus, cura Iulianæ editum esset, ac magnorum Theologorum calculo approbatum; D. tamen Thomas ab Aquino, ad id perfectius præstandum, autoritate Apostolica delectus fuit: in quo, vt in ceteris suo munere

adeo affabrè functus est; vt diuina censura opus ab eo de ea re compositum, approbare meruerit. Nam cum ante Crucifixum prouolutus, intētius oraret, vocem nemine comparente audiuit. *Bene scripsisti de me Thoma.* Et in eo profectò, amplio-rem laudis cumulum iure sibi vindicare posset, quàm vt hic angustè & ieiunè memoretur. Vt vero ad Vrbanum redeamus, postquam urbem Oruietum præclaris ædificijs, tam priuatis quam publicis exornasset, Perusij ad vitę periodũ perductus obiit, & in Cathedrali Ecclesia sepultus est. Pontificatum tribus annis, trigintaque quatuor dieb⁹ administrauit. Sedes, ei⁹ morte quinque mensibus vacauit. Eodem tempore floruit Albertus cognomento Magnus, insigni laude ob eximiam eruditionẽ meritò dignissimus, quippe cuius magisterio D. Thomam doctorem angelicum ad multorum instructionẽ accepimus.

CLE-

Clemens quartus, Narbonensis è villa Sancti Aegidij, antea Guido Falcodius vocatus. Iurisprudentiæ laude, parem. Francia ei non habuit. Vxorem & liberos aluit: Coniuge mortua Podiensis Episcopus factus est: lapsu temporis Narbonensis: ad extremum Cardinalis omnium acclamatione declaratus est. Pontifex electus, mendicantis habitu, Perusium usque profectus est: quò Cardinales subsequuti, eum cum debito honore Viterbium deduxerunt. Interea Carolus Andegauensis in Italiam ingressus, Romæ per Cardinales ad hoc deputatos

tatos, Neapoleos & Siciliae Rex renunciatus est; ea conditione adiecta vt feudi titulo, Ecclesiae Romanae quadraginta milia ducatorum, quotannis penderet. Carolo Rege creato, post Manfredi obitum, quem ipse deuicerat, Corradus valida manu instructus, vt regnum recuperaret superuenit: de quo Pontifex cum per agros Viterbieneses eum transeuntem videret, fertur dixisse, ipsum tanquam agnum ad macellum deduci; quem admodum etiam iuste euenit. Edinigem Poloniae reginam post mortem miracula facientem, in numerum Sanctorum retulit. Sanctum Bonamenturam vnice dilexit. In pauperes liberalis, erga deum religiosus, apud omnes modestus extitit: & vt paucis multum inuoluam, nullis non virtutibus ornatus erat. Bona Ecclesiae fidelissime, nullo personarum habito respectu distribuit. Erga filias suas seuerum se & illiberalē exhibuit: ijs porro qui sibi eas commendabant, respondebat, non carni se & sanguini sed deo obedire velle. In eo statu tres annos & viginti vnum diem vixit. Mortuus Viterbij sepultus est: Vbi cum de nouo Pontifice eligendo diutius disceptaretur, anni duo & nouem menses effluxerunt.

PONTIFICVM.
GREGORIUS X. PONTI-
FEX 186. Anno 1271.

368

CUm diutius de quærendo nouo successore (vt dictum est, disputaretur, Cardinalibus in diuersa studia Viterbij diuisis & duobus Regibus Galliarum & Neapoleos sua præsentia nihil proficientibus: tandem per Viterbienses coacti & sanis S. Bonauenturæ, ordinis S. Francisci de obseruantia Generalis, persuasionibus inducti, Gregorium decimum, decima septima Septembris, anni 1271 elegerunt: Theobaldum antea vocatum è Vicecomitibus Placentiæ, Archidiaconũ Leodiẽn, vitæ sanctissimæ hominẽ, qui tum in expeditione Syriæ erat. Mari dela-

tus ad litora Apuliæ appulit, quem eò loci Carolus Rex accersit, eique se itinere terrestri, Caperanum vsque comitem adiunxit : inde Viterbum venit. Deinde cum Cardinalibus Romam deuenit, vbi 27 Martij coronatus & consecratus est. Rebus Ecclesiæ pacatis, in præsentia Gallorù Regis, inter Venetos & Genuenses Gregorius quinque annos induciarù pepigit. Exinde Lugduni congregauit Cõcilium, in quo Paleologus Græcorum Imperator fuit : ac ibidem Græca Ecclesia cum Latina, decima tertia vice in gratiam redijt. Florétiam Interdicto puniuit, quod Gibelinos eò per se remissos eiecissent. Absoluto Concilio in Italiam regrediens, obuiam Regi Castellæ factus est : apud quem grauitèr cõquesus est, quod in electione Imperatoris, Rudolpho fuisset post habitus. Auditis tamen Põtificis rationibus, animo conquieuit, iusque suum in Rudolphum trãstulit. Aretium delatus, cum Florétiam declinare, propter Interdictum studeret, in morbù incidit & 4. annis totidem mensibus, & 10 diebus ab electionis tempore elapsis, mortuus est. In Cõcilio iam dicto, inter alia decreta hoc vnum adiuuenit, vt mortuo Pontifice, Cardinales in conclaibus sub firma custodia recluderentur, ad euitãda pericula quæ ex diuturniori electionis dilatione oriri potuissent. Item oës alias particularitates in eiusmodi cõuentibus obseruari solitas adiecit, qui in huius libri limine annotatæ sunt.

Innocentius 5. Burgundus, ante Pontificatum Petrus Tarantasius vocatus, Ordinis S. Dominici religiosus, propter scientiam & intelligentiam sacrarum literarum Ostiensis Episcopus delectus: ad extremum Aretij in Pontificem electus est, anno 1276. Romã ingressus apud S. Petrũ coronatus est. Exinde ad pacẽ cõponendã oẽs cogitationes conuertẽs plures legationes instituit, ad Etruscos, quibus sub pœna excõmunicationis iniunxit, vt ab armis cõtra Pisanos arreptis abstinereõt: Et ad Venetos & Genuẽses, quibus eos monuit, ne se deinceps bellis lacerarent Etrusci

Etrusci mādato paruerunt; ac presertim Florentini: qui prouide ab Interdicto per Pontificem absoluti sunt. Veneti & Genuenses ab inchoatis prælijs non destiterunt, ex quibus Innocentius eos extricasset (tantus eum ardor pacis inuaserat) nisi morte irrepente, 6. mense die 2. suæ electionis obiisset. In Laterano sepultus fuit.

ADRIA-

PONTIFICVM.
ADRIANVS V. PONTI-
FEX 188. Anno 1276.

365

Adrianus 5, Genuēsis, ex illustri Fliscorum familia, antea Otto bonus nominat^o, Innocentij 4 nepos, à quo S. Adriani Cardinalis factus est: dissidio inter Regem & Nobiles Anglię orto, ipse cum amplissima potestate ad sopiendam discordiam, pacemque stabiliendam, eodem missus est. Pontifex factus Viterbium profectus, Imperatorem ad retundendam Caroli potentiam, in Italiã vocat. Qui bello contra Bohemos suscepto, Pontifici satisfacere non potuit. Carolus vero omne belli robur in Gręciã conuertit. Adrianus inchoato Lateranēsi Palatio 40 electionis

electionis suæ die moritur, antequam consecrationem consecutus fuisset. In conuentu Fratrum Minorum Viterbij sepulturâ accepit. Vnde accidit, quod Ecclesiæ statum tutiorem & tráquillio- rem reddere, & Gregorij constitutionem de eligendo Pontifice in meliorem formam redigere non potuit.

IOAN

IOANNES XX. DICTVS XXI.

PONTIFEX 189. Anno 1276.

Iohannes, secundum ordinem quo dinumeramus 20, antea Petrus vocatus, Vlixiponen-
 sis fuit, & professione medicus, ex Episcopo Tuf-
 culano ad supremam dignitatem peruenit. Qui
 licet doctissimus haberetur, parum tamen se ido-
 neum ad hanc functionem præbuit. Vnde de eo
 apposite dici poterat. Magistratus ostendit virum.
 Adeo socordis & tardi ingenij erat, vt Anconi-
 tanis bello à Venetis illato, grauiter laboranti-
 bus, (licet vectigales essent) succurrere non cu-
 rauerit. Ioannis Caietani Cardinalis Vrsini vsus
 consilio, cuius arbitrio omnia regebantur; Pa-
 leologum,

leologum, & Reges Orientales admonuit; ut
arma in defensionem fidei fusciperent. In eo
laudem meritus est; quod pauperes studiosos fa-
cultatibus & beneficijs iuuabat. Libros de medi-
cina aliaque opuscula composuit. Ruente tãdem
quodam cubiculo, quod ipse Viterbij, in suo
Palatio extruxerat, in eo obrutus, post ruinã so-
lum superuixit septem diebus, octauo Pontifi-
catus sui mēse. Post eum sedes 6 diebus vacauit.

NICO-

NICOLAUS III. PONTI-
FEX 190. Anno 1277.

Nicolaus 3, ex nobilissima Vrfinorum familia, cui nomē antea Ioannes Caietanus erat, anno 1278. magna cum altercatione, Pontifex creatus est. Nam Carolus Rex, qui Senator Conclauī præerat, omnibus modis vrgebat, vt è Gallia quispiam assumeretur. Inito pontificatu, Carolo Etruriæ vicariatū, & dignitatem Senatoriam abstulit, strictissimè prohibens, ne vllus principum ad eam deinceps assumeretur. Exarchatum Rauennatem cum omni Flaminia recepit, cui Comitem Bertholdum, nepotem præfecit. Post multas comminationes, Venetos ad-

A a

egit, vt

egit, vt pacem cum Anconitanis pacifcerentur. Duos Reges ex Vrsinorū familia creare decreuerat, vnum Etruriæ, alterū Longobardiæ præfecturus: ille vt Germanos vltra Alpes compesceret, hic vt Gallorum & Siciliensium potentiã retūderet. Laudatur in eo quod generosi animi & sani cōsiliij, probatę vitę, morumq; honestissimorū fuit, literarum studiosos amaui, in distribuendis beneficijs personarum electionē deuittauit. Cardinales aliquot graues & doctos viros elegit, inter alios, fratrem suum, & Columnæum alterum. Præclaris ædificijs palatium exornauit, S. Petri hortos muris circundedit, Ecclesiamque reparauit, in eaque Pontifices depingi curauit. Idem etiam in S. Paulo perfecit. Canoniorum numerum auxit. Ordines Ecclesiasticos diuisit, vnicuique domicilium proprium assignans, vt aduenæ, quo in loco quisque magistratus, præsertim Forensis reperiretur, cognoscere possent. Palatium Lateranense ad finem perduxit, Sãcta Sanctorum restaurauit, Ecclesiã S. Ioannis proprijs expensis reædificauit, nunquam missam sine lachrymarum profusione celebrauit. Ordinē Minorum maxime promonere studit; in quorum gratiam quædam dubia resoluit. Ecclesijs vacantibus optimè omnium, & prudentissimè ipse vnus prouidit. Magistratum aliosque Curie ministros reformauit. Multa ad publicam vtilitatem spectantia ordinauit. In hoc vno, quibusdã culpabilis visus, quod in suos propensior obseruaretur:

uaretur: præsertim quod ut ijs beneficeret, alijs subtrahebat. Tandem licet cibi potusq; abstinētissimus esset, morte tamen subitanea, in octaua Assumptionis Suriani sublatus est, Pontificatus sui, anno tertio, mense octauo, die decimoquinto. Romam relatus in Ecclesia S. Petri sepultus est. Sedes capite visibili quinque mensibus vacauit.

A a 2

MAR-

VITAE ROMANORVM
 MARTINVS III. PONTI-
 FEX 191. Anno 1281.

Cardinalibus de successore sollicitis, grauis Viterbij contentio, inter Hannibaldos & Vrsinos exorta est. Illi enim duce Richardo, adiuuātibus Viterbiensibus, hos ex vrbe eiecerūt: qui in Conclauē irrumpentes, duos Cardinales Vrsinos captiuos ceperunt. Quorū absentia, Pōtiffex quidam nomine Simon electus est, natione Gallus, Turonensis, Sāctæ Ceciliæ Cardinalis, & Martini quarti, sibi nomen imposuit. Viterbij coronari recusauit, quod propter violentiam illatā, Interdicto subiacere affirmaret. Sed Oruieti 23 Martij inauguratus est ipso die Paschæ

chæ sex Cardinales creauit. Carolus ibi eum in-
uifit, cui Senatoriam dignitatem, nõ sine aliqua
ignominia nota, reftituit. E familia Vrfinorum
Cardinalem Romam mifit, qui Vrfinos cū Hã-
nibaldis reconciliauit: vbi Richardus, laqueo in
collũ iniecto, ad pedes Cardinalis humiliter fe
deuoluit. Romanis concessit Martinus vt duos
Senatores deligere poffent. Duo itaque electi
funt, Hannibaldus Petri Hãnibaldi filius, & Pã-
dulphus Gabellus. Paleologum excommunica-
uit, quod promiffis in reconciliatione Ecclefia
Græcæ cum Latina factis non ftetiffet: & Peru-
finos, quod via facti Fulgentium inuafiffent &
contriuffent. Petrum etiam Arragoniæ Regem,
ex eo quod à tempore pacis, fe authore cum Ca-
rolo factæ, Regnum Neapolitanum diuexare nõ
defineret: quin etiam Siciliam occupabat, adiu-
tus viribus Ioannis Procidæ, authoris illius tru-
culentiffimæ ftragis, quã Vesperas Sicilianas vo-
cant. Tandem Perufij, quo ipfe propter certos
tumultus, inter Gibelinos & Guelphos exortos,
fe contulit, morbo correptus, anni quinti Pon-
tificatus mēfe primo, animam Deo reddidit, ac
in Ecclefia Cathedrali feulture honorem acce-
pit. Ad eius fepulchrum plurimi ægroti, claudi
ac cæci, in eius fanctitatis testimonium, fanitati
reftituti funt.

Honorius quartus Romanus, ex illustri Sa-
 uellorum familia, primò Iacobus dictus,
 Perusi Pontifex electus est: vnde Romam anno
 1285. digressus est. Adeo podragris & chiragris
 impediabatur vt celebrare nisi instrumentis ad
 id affabre compositis suffultus, non posset. Verū
 prudentia & consilijs nulli erat secundus. Excō-
 municationem contra Petrū Regem latam, re-
 nouauit: eo quod omnibus conatibus, regnum
 Neapolitanum affectabat. Parū etiā abfuit quin
 Genuenses Interdicto notauerit, quod Pisanos
 obstinate persequentes apud Lamellū ingētibus
 cladi-

cladibus affecissent, Flaminiam recuperavit. Guidone Feltrano, à quo inquietabatur mortuo. Carmelitarum ordinem, cappis nigris in albas commutatis confirmavit. Ordinem quoque, qui Eremitarum inscribitur, antea Parisijs exagitatione confirmavit: non quod illi celeberrimi ordines, demum huius Pontificis ætate, sua initia ceperunt; sed quod ex obscuris, Asiæ & Africæ latebris erumpentes, magis innotuerint, ac in Italiam aliasque Europe partes sese effuderint: feliciusque increuerint, sub Apostolicæ Sedis clientela & patrocinio constituti. Etenim Carmelitarum ordo ab ipsis Apostolorum temporibus, in Monte Carmelo inchoatus fuit, vnde & nomen suum mutuo accepit. Tèporis tandè progressu, numero hominum & domiciliorum multiplicatus est. Verum Sarracenis irruentibus; dissectus & dissipatus, non nihil detrimenti accepit: ijs porro denuo eiectis, ordo circa ea tèpora iterum reffloruit. Eremitarum vero religio, ab ipso patre Augustino in nemore prope ciuitatè Hipponensem (teste Possidonio) fuit instituta, quæ viuo Augustino & mortuo, magna deinceps sumpsit incrementa. Post aliquot annos, Barbarorum irruptione cecidit: hinc Eremitis in Italiam aduentantibus, alijs aliò migratibus, in varias prouincias & Europe partes sese protulerunt: donec omnes in vnum corpus reuocati, auctoritate Apostolica, loco, habitu, coniuncti, ad Augustini regulam, normam, & nomen arctius reli-

gati sunt. Insuper & in ciuitatibus habitare sunt iussi, vt Episcopis, Parochis, & alijs Ecclesiæ Pastoribus, tãquam subsidiarij sodales, auxiliarentur. Vnde factum est, vt Eremitarũ nomẽ, quod ex solitudine ab initio habuit, etiam in medijs vrbibus retineat. Vt ad Honorium sermo recurrat, toto Põtificatus sui tempore, vnicum Cardinalem creauit, Ioannem Buccumatium Episcopum Tusculanum. Alumnorum suorũ, domesticorum, & famulorum suorum amantiſsimus erat, quorum salutis singularem curam habebat. Ad extremum, vbi Petri nauiculã feliciter duobus annis, & vno die direxisset, naturæ tributum in monte Auentino, in quo se continebat persoluit, ac inde ad S. Petrum ad sepeliendum delatus est. Sedes 10 mensibus vacauit.

NICO-

NICOLAUS III. PONTI-
FEX 193. Anno 1288.

Post mortem Honorij, Cardinales diuersis
 morbis exagitati in causa fuerunt, vt Coclauē
 reſeratum maneret, nec ante decimum meſem
 fuit recluſum. Quibus decurſis, in S. Sabina Pon-
 tificex Nicolaus quartus electus eſt, patria Aſcula-
 nus, ordinis Minorū Generalis, ante Hierony-
 mus dictus. Seditioſis Romę coortis inde diſ-
 cedens, Reate profectus quosdam ibi Cardinales
 ex omni fere Religione creauit. Rebus tranquil-
 lioribus redditis, ad Urbem redijt, Eccleſiamq;
 S. Marię Maioris reſarciuit, Cardinalis Colūnæ
 auxilio adiutus, partes quoque anteriores. Eccle-

fiæ Lateranensis reparauit. Certis adiectis conditionibus Aragoniæ Regem cum Neapolitano recõciliauit. Ptolomaidi per Soldanum obsessæ, bis mille & quingentos milites proprijs expensis auxilio misit. Carolum 2 regnis Siciliensi & Neapolitano inuestiuit. Legatos ad Reges Franciæ, & Arragonum, vt eos induceret ad ferendas Terræ Sanctæ suppetias misit. In quo cū frustra se laborare intelligeret, tristitia & amaritudine confectus, quarto post electionem anno, mense vno, & die octauo, mortuus est, & in Sancta Maria Maiore sepulturæ traditus. Cardinales se Perusium receperunt, quò facilius successoris electioni vacarent: licec eorum discordia ad vigesimum septimū mensem ea res protracta fuerit.

CAE-

CAELESTINVS V. PON-
TIFEX 194. Anno 1294.

Caroli Regis procuratione, & Cardinalis
Latini Vrini diligentia, post diutinam de-
liberationē, & disceptationē, Cælestinus 5. Ana-
choreta Eseruiensis electus fuit: Petrus Morone-
us pridem dictus, qui in Monte Marcella dicto,
non procul à Sulmone solitariam vitam agebat.
Perusium proficisci à Cardinalibus suadebatur:
verū quia aliam Caroli Regis sciebat esse volun-
tatem; Aquiliam se cōuertit: vbi receptus & co-
ronatus est, incredebili hominum frequentia,
propter rei nouitatē, eodem confluēte. Cardi-
nales 12 creauit, homines maximi meriti, inter
quos

quos duo heremitæ fuerunt. Verũ cum & propter oneris magnitudinem, & rerum inexperientiam, parum idoneus huic tanto fastigio sibi videretur; abdicare se magistratu ipsi in mentem venit. Adeo namque facilis, & benignus erat, vt nihil vnquã vlli petenti recusauerit: quin vero quandoque duobus idem annuebat. Quod abdicationis consiliũ tã vehementer vrgebat, & promouebat Cardinalis Caetanus, vt tametsi Carolus Rex, Neapolim secum perduxisset, Cælestinum quò illũ de ea sententia dimoueret, tandem sexto sui Põtificatus mēse, propria spõte suæ dignitati cesserit. Ad solitudinem vero excusso onere rediens, successoris mandato in arcẽ Fumonis cõiectus est, vbi mærore animi confectus 14. Calē-Iulij obiit. A Clemente 5. in Sanctorũ numerum propter miracula relatus est.

BONI-

PONTIFICVM. 381
BONIFACIUS VIII. PONTI-
FEX 195. Anno 1294.

Bonifacius 8. Anagninus, antea Benedictus
Caietanus vocatus, Neapoli ipsa vigilia Na-
tiuitatis, in locum Cælestini officio sese abdicā-
tis, subrogatus est: vir doctrina quidem insignis,
& rerum experientia laudabilis, verum supra
modum ambitiosus & arrogans. Indulta & fauo-
res, per prædecessores suos Cælestinū & Nicolaū
concessa, abrogauit, Gibellinos persecutus, cōtra
Columnenses implacabile odium concepit: ex
quorum familia duo Cardinales Schismatici per
ipsum denūciati sunt, & omnibus thesauris spo-
liati. Præneste obsidione cingit, ac diripit, idē
quoque

quoque ad Zagalorum & Columnã fecit. Sciarrã Gibellinorum patronus, Pontificis furorem declinans in piratas incidit. Omnium Apostolorum & Euangelistarum, item quatuor Doctorũ Ecclesiã festa, sub duplicis officio celebrari instituit. Sextum Canonum codicem composuit. Engubium quã ab Ecclesiã defecerat recuperavit. Alberto Austriã Duci Imperij confirmationem, bis terque petenti, recusavit. Reate existens cum vehementi terrã motu multa ædificia ruinam passa fuissent, ipse sibi in medio prati domum ligneam construi iussit. Aliquot Cardinales creavit. Anno 1300. mense Decembri annum Iubileum instituit, quem annum Sanctũ vocat, vt ceteris quoque anno celebraretur. Hermãni cuiusdã corpus exhumari & cremari iussit, licet pro sancto coleretur. Patrimonij sancti Petri administrationem Carolo Valensio Comiti, Philippi Regis Francorum fratri cõcredidit. Cum eodem Rege iurgium habuit, quod Episcopũ incarcerationat, quẽ relaxare sub anathematis pœna præcepit. Hanc ob rem commotus Philippus Parisijs Concilium habuit: Bonifacius è contra coacta synodo Philippum excommunicavit. Verum hic iniuriam sibi illatã ulturus; Sciarram è manibus piratarum à se redemptum, cum Nogaretio Gallo equite, Romã misit: qui noctu Anagniam ingressus, Pontificẽ nihil metuentem capit, Romamquẽ perducit, vbi tædio & merore, 35 die post moritur, octavo post

uo post electionem anno, mense nono, die 17.
In sancto Petro sepultus est, in sacello quod ipse
extruxerat. Pulpitum ipse quoque erigi in Late-
rano procurarat, ex quo excommunicationes
die Iouis sancto publicabatur: vbi etiam Philip-
pus & Columnenses anathemate notati fuerant.
Et vt ait Panuinius, decretum Gregorij 10 de
creatione Pontificis approbavit, id quod etiam
Cælestinus fecerat.

B.E.

Benedictus 11. Taruisinus, S. Dominici ordinis Generalis, Nicolaus antea vocatus, propter raram & singularem doctrinam, Ostiensis Cardinalis à Bonifacio creatus, eidem in Sede Pontificali successit. Mox Sciarram cū sectatoribus in iudiciū vacavit, quò, cū se venire velle negassent, de integro excōmunicavit. Cognita vero Philippi causa, eundē absoluit: Cardinalibus Columnesibus eundem fauorem impertijt, illis omnia, bona restituens ad breue tempus tamen vti pileo rubeo prohibuit. Cardinalibus aliquot creatis, res Italiae componere studuit, vt
ijs

ijs sedatis, Christianis in Syria laborantibus auxilium ferre posset. Verum in ea deliberatione Perusium profectus, ibidem mortuus est, octauo mense, & decimo septimo post electionem die. In Ecclesia Fratrum Prædicatorum sepultus est. Miracula ab ipso edita, sanctitatis eius sunt euidentissima signa, nam ægrotos sanauit & demoniacos liberauit. Post eius mortem sedes 13 mēses & 2 dies vacauit.

B b

CLE-

F. E. X. 197. Anno 1308.

Post multas & varias disputationes inter Cardinales de creando Pontifice; ad Pontificatum absens Bertrandus Gotto Vasco, Episcopus Burdegalensis electus fuit; ac sibi nomen Clementis quinti imposuit. Hic Burdegala Lugdunum pertransiens, eò omnes Cardinales conuocauit, Curiamque Romanã in Gallias traduxit, vbi 70 & amplius annis perseuerauit. In Pontificis huius coronatione adfuere Franciæ Rex, frater eius & Britanniaë Dux. Sardiniam Federico Siciliaë Regi dono dedit, ea solum cõditione vè ex ea Sarracenos abigeret. Sectam Fratricellorũ hæreti-

hereticorū, & Templariorum multis erroribus implicitorum, exterminauit. Venetos qui cum præiudicio Ecclesiæ ad Ferrariensem principatum aspirabant, excōmunicauit. Idem bis contra Florentinos, & Lucenses tētavit; quod ab armis contra Pistorienses sumptis, abstinere nollent: absolutionem tamē postea, quod in Ferraria recuperanda Pontificem iuissent, consecuti sunt. Robertum, patre eius mortuo, regno Neapolitano inuestiuit. Henricū Luxemburgensem Ducem, Imperatorem electum confirmauit: ea cōditione, vt post biennium coronam accepturus, Romam veniret. Bonam pecuniæ summam ad Lateranum incendio absumptum restaurādum, misit. Diuersis ordinationibus plures Cardinales creauit. Columnenses restituit. Nogaretium & Sciarram, à Rege Franciæ postulatus absoluit. Verum Bonifacium improbare noluit. Cælestinum 5 in sanctos retulit, eum Petrum Confessorem nominans. Ad extremum morbis exagitatus, post octo annos, 10 cum dimidio mēses, migravit è vita. Sedes 2 annis 3 mensibus & 17 diebus vacauit. Clemens maiorum suorum secutus vestigia, legem à Gregorio latam cōfirmavit, & secundum Panuinium aliquid ei, adiecit.

IOannes 21, Episcopus Portuensis, ante electionem Iacobus Caturcensis dictus, Lugduni post longam dilationem Pontifex creatus est, ac ibidem in Cathedrali Ecclesia coronatus. Aunionem profectus, octo Cardinales mense Decembri ordinavit. Ludouicum, Caroli 2 Regis Neapolitani filium Episcopum Tolosanum, inter sanctos retulit. Tolosamque Metropolitanam fecit, Episcopum Limonensem, & Abbatiam S. Pontij Archiepiscopatu Narbonensi attribuit. Nouas dignitates in Ecclesijs & noua Collegia instituit, Ordinem Grandimontensem reformauit.

mauit. Cæsaraugustanam Ecclesia in Hispanijs in Metropolitanam erexit. Ordinem militum Christianorū in Portugalia instituit, quos Mauris opponeret, quibus Templariorum bona, & possessiones incorporauit. Diuos Thomas inter sanctos retulit, Herfendéssem scilicet & Aquinatem, ambos sanctissimos & doctissimos. Deinde septem alios Cardinales creauit. Excōmunicatos declarauit quicumque affirmarent Christū, eiusque discipulos nihil vnquam proprium in vita habuisse. Giossulam improbauit cuiusdam qui tertij ordinis fratres ad imitandam Christi paupertatem hortabatur. Excommunicationis fulmen in Vicecomites distrinxit, qui Mediolanum vsurpauerant. Idem contra Ludouicum Bauarum fecit, qui omnem Italiae tranquillitatem turbauerat. Ortonam ab Aretina Ecclesia diuisit, eamque in Episcopatum erexit. Anathemate etiam notauit Nicolaum Estéssem Ferrariae Dominū, & Passerinum Bonacossū Maturæ Tyrannum, qui statum Ecclesiæ diuexabāt. Ioannem Vrsinum in Italiam misit, qui Florentinos & oēs Guelphos in Bauarum armaret. Hic enim cū exercitu in Italiā trajiciens, Romæ coronā acceperat, Antipapamque quendam Petrū Corbariensem, ordinis S. Francisci de obseruantia, creauerat; ac Nicolaum quintum nominauerat: qui paulò post, per Bonifaciū Comitem captus, & Auinionem perductus, in carcere mortuus est. Hoc impedimento liberatus, & Bauaro

in Germaniam reuerso, Pontifex Regis Galliarum auxilio, expeditionem in Sarracenos promulgari procurauit. Dum verò huic rei animū intentum haberet, anno Domini 1334. Pontificatus 19. 4. Mense, ætatis vero suæ 90, Auinione animam Deo reddidit, ac in Ecclesia Cathedrali sepultus est; magnum auri pondus relinquēs. Amavit & amplissimis honoribus auxit Dinum Florentinum, & Gentilē Fulginatē Medicos excellentissimos, vt erat in viros doctos, & præstantes, propensus & officiosus.

BE-

BENEDICTVS X. DICTVS XII.

PONTIFEX 199. ANNO 1334.

Benedictus 13 primò Iacobus Tolosanus dictus, ordinis Cisterciensis, Cardinalis existens, die post Ioannis obitum 16, ad Põtificatum euectus est. Quem consecutus, mox censuras cõtra Bauarum à prædecessorelatas confirmauit, quod Imperium vsurpasset: quam dignitatẽ tum vacare, & ad se tanquam Christi vicarium deuolutam esse prætendebat. Interim ne Italia externo hosti pateret, multos Italiæ proceres, passim in vrbibus quas possidebant, Sedis Apostolicæ vicarios creauit. Romanis, per Legatum ad eos missum, persuasit vt Senatoriam dignitatẽ, tan-

quàm à Pontifice promanātem, nō autem à Regibus, exercerent; quemadmodum vsu introductum diutissimè obseruauerant. Vnica ordinatione sex Cardinales, viros virtutibus ornatissimos creauit. Omnibus modis Regem Franciæ cum Anglicano, licet in vanū conciliare studuit. In rebus honestis & iustis, constantissimus perstitit, bonos amore complexus est improborum voluntati, & conatibus, quantum fieri potuit repugnauit. Septem annis, tribus mensibus & 17 diebus, eius Pontificatus durauit. Eius mors grauem animi dolorem omnibus inflixit. Eius tēpore Petrarcha lauro coronatus est.

CLE.

CLEMENS VI. PONTI-

FEX 200. Anno 1342.

Clemens 6. Lemouicensis, Petrus antea vocatus, ex monastica vita assumptus Archiepiscopus Rhotomagensis, vir doctissimus iuxta & eloquentissimus fuit. Post Benedictum decimum, Pontificiæ vices Auinione ei anno Domini 1342. nonis Maij cesserunt, ac decimo quarto Calendas Iunij coronatus est. In quatuor temporibus decem Cardinales creavit: anno vero euoluto duos alios ordinavit, inter quos duo erant eius nepotes, tertius frater germanus, quartus ei affinitate coniunctus. A Romanis rogatus, Iubileum quod centum annorum

spatio constitutum erat, ad quinquaginta reuocauit. Vt vero conatibus Bauari contraireret, Vicecomes Luchinum & Ioannē in ditione Mediolanensi Vicarios cōfirmavit. Ille vt cuneum cuneo opponeret, in ditione Ecclesiastica, multos itidem Imperialis officij ministros instituit. In eius rei contemptum, Clemens filiū Regis Bohæmiæ Imperatorem creauit: qui beneficij accepti memor, Nicolaum Rentij, qui Romæ tyrannidem exercebat, Auinionem vinctum ad Pontificem misit. Eodem in compedes cōiecto, ad Urbē duos Cardinales destinavit, qui perturbatum reip: statum in meliorem formam reuocarent. Auinionem ab Ioanna Regina emit, & Tarentinum eiusdem maritum, Neapolitanum Regem declaratum, cum Hungarię Rege reconciliauit. Vicecomes cum Florētinis necessitudinis fœdere reuinxit: vt ea ratione ruinam quā Bauarus Italiæ minabatur, facilius propullaret. Quin etiam pacem, licet frustra inter Franciæ & Angliæ Reges cōponere maximè studuit. Creatis aliquot Cardinalibus, Iuoneque Britanno in sanctorum numerum relato, mortuus est, anno 1352. Pontificatus sui decimo, mense vero exceptis duobus diebus, septimo.

INNO-

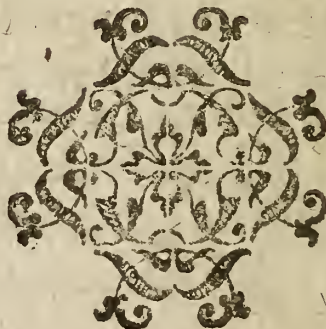
INNOCENTIVS VI. PON-
TIFEX 201. Anno 1352.

D Ecimo sexto Calendas Decembris anni
1352. Innocentius sextus Clementi succes-
sit, antea Stephanus vocatus, prima professione
Procurator, & post Episcopus Claromontanus;
deinde Cardinalis, ad extremum ad Pontifica-
tum peruenit. Post quam coronatus fuit, multas
reformationes per prædecessores suos illatas ab-
rogauit. Prælati & beneficiati, vt in suis locis
resideret iniunxit, impensas Aulæ suæ, familiæq;
imminuit. Domi suæ, non alios viros quam pe-
ritissimos alere voluit. Idemque Cardinalibus vt
facerent præcepit. Palatij Auditoribus vt faceret
præ-

præcepit. Palatij auditoribus stipendia constituit, ne præmijs corrôpi sese paterentur. In Italiã Cardinalẽ Aegidiũ Hispanum misit, qui magnum adiumentũ sua præsentia rebus Italicis attulit. Interea temporis quia Franciscus Baroncelli Senatoriam dignitatẽ Romę sibi vi vsurpauerat, Pontifex Nicolaum Rentijẽ carceribus eductũ libertate donauit, eidemque opposuit, vt inter se contendentes, sibi inuicem perniciem atque exitium inferrent. Tumultibus autem & dissensionibus inualescentibus, eodẽ Regem Cypri Senatorẽ à se factum misit, vt quosdã qui se reip: reformatores vocitabant opprimeret. Cum vero pacem inter Gallos & Anglos omnibus neuis, licet in vanum componere studeret; mortẽ oppetijt, Pontificatus sui anno 9. mense 8. die 6. Vir fuit iuris Ciuilis & Canonici peritissimus, sincerę vitæ, & magnæ cõstantiæ, Beneficia nullis nisi sufficienter doctis cõtulit. Eodem tempore Eclypsis Solis insolita apparuit. Bartholus Iurisconsultus clarissimus dies suos terminauit.

VRBA

PONTIFICVM.
VRBANVS V. PONTI-
FEX 202. Anno 1362.

397

VRbanus quintus, eiusdem cum superioribus Pontificibus patriæ fuit, antea Guillelmus Grisant appellatus, & ex Abbate Sancti Victoris Massiliensis ad summum Ecclesiæ fastigium euectus est, eo scilicet tempore, quo apud Vicecomites legatione fungebatur. Auinionem profectus, sua singulari animi magnitudine qua præditus erat, Cardinalem Aegidium (de quo supra) in Italiam misit, vt libertatem Ecclesiasticam tueretur. Eodem etiam ipse Pontificatus sui anno quarto se contulit, vt controuersias ibidem exortas extinguere. Is sopitis, cum
pia

pia vrbis loca visiteret, Sanctorum Petri & Pauli capita in loco satis vili reperit: quæ auro argenteoque circundari & exornari procurauit, solennique pompa in Laterano reposuit. Oruieti & in Montefiascone, palatia cultissima extruxit, quod ea loca propter aëris temperiem sibi posterisque suis conuenientissima essent. Mortuo Aegidio Cardinale Ioannem Haucut Ducē bellicosissimum militiæ ecclesiasticæ præfecit. His peractis in Gallias se recepit, vbi Pōtificatus sui anno 8, ac mense quarto, diem clausit extremum, eo tempore quo Brigida mulier deuotissima, Romam voti reddendi causa venerat.

GRE-

Gregorius vndecimus natione vt prædeces-
sores, Lemouicēsis, antea Petrus Bellifor-
tis vocatus decimo septimo ætatis suæ anno,
Cardinalis per Clemētem Sextum patrum suū
creatus, sub Baldo Iuriscōsulto peritissimo, ma-
iora incremēta deinceps Perusij cepit. Vitæ fuit
innocentissimæ. Urbanitatis humanitatisq; fuit
plenissimus. His virtutibus tanquam quibusdam
gradibus, omnium consensu ad supremum Ec-
clesiæ gradum peruenit. Cum vero totam Italiā
tumultibus occupatam videret, eò Cardinalem
Gebennensem cum sex millibus leuis armature
equitum

equitum Britonum misit. Quorum aduētū, cura nihil à tumultuatione recederetur: ipse Pontifex confirmato animo, viginti & vnā triremes super Rhodano præparari imperauit, aliòque properare se fingens, primò Genuam, inde Cornetum, ac postremò itinere terrestri idibus Ianuarij Romā peruenit, anno 1376: à translatione verò Curie Romanę in Gallias per Clemētē. 70. Huius vero transmigrationis causam, quidā hāc esse putāt, quod quidam Episcopus familiariter à Pontificē reprehēsus, quod in Episcopali sede non resideret, in fracto & constanti animo respondisse feratur: & tu qui vniuersalis Ecclesie, omniumque Episcoporum caput es, cur ad propriam Ecclesiam nō redis? Hac responsione exasperatus, reditum maturauit. In Urbē ingrediēs incredibili omnium applausu exceptus, præpopere mœnia Urbis, Ecclesias, aliaque loca quæ ruinam minabātur reparauit. Omnibus autem modis Italiae quieti & bono publico consulens, Legatum ad Florētinos destinauit, qui eos ad pacem ineundam adhortaretur: quibus iussa exequi negligentibus, excommunicationis medelam inflixit. Adhæc, cum eosdem armis ad id adigere meditaretur; inter Genuenses & Venetos ecce nouā dissensio suboritur: quos dum ad vnionem reducere tentat, incredibili vesicę cōflictatione impeditus est, ac quinto Calendas Aprilis, Anno supra millesimum, trecentesimū,

septua-

septuagesimo octauo : Pötificatus vero sui anno nono, mense quinto, magno sui omnibus ingenerato desiderio, obiit : ac in sancta Maria via noua sepultus est.

C c

V R.

Mortuo Gregorio, cum de successore eligēdo tractaretur, Clerus populusque Romanus, vt quispiam è natione Italica adscisceretur, postulabant. Gallici vero Cardinales qui numero alios excedebant, occasionem præbuerunt, vt Bartholomeus Prignano Neapolitanus, Archiepiscopus Barenfis assumeretur. Hic se Urbanum sextum vocari voluit. Cardinales vero è Conclau egressi, eam electionē sibi non probari declararunt: tametsi pœnitentiaque ducti, denuo cōgregantur; in itoque conuentu, eundem quem sibi delegerant, pro vero ac legitimo pontifice

reue-

reuerentes, confirmatis suffragijs receperunt. Trimestri euoluto, qui è Gallijs erant Cardinales, sub æstus Urbani deuitandi prætextu, obtēta prius à Pontifice libera abeundi facultate, Anagniniam commigrarūt, vbi ad calumnias conuersi, Antipapam Cardinalē Gebennensem crearunt, Urbani septimi nomen ei imponentes. Ad eam electionem Ioanna Regina authoritatem suam interponens, maximum pondus contulit. Vnde Pontifex eam iniuriam vlturus, Carolū qui sub vexillis Regis Hungariæ, militabat aduocauit, eumque Regem Neapolitanum, ad exclusionē Ioannæ declarat. Eo confirmato, Neapolim pergit, ac à Rege, vt nepotem suum Capuanū principem creet, postulat. Accepta repulsa Nuceriam se transfert, ibidemque Cardinalibus nouis declaratis, septem ex prioribus in vincula conijcit, Regemque ipsum, adhibitis quibusdam Iuris solennitatibus, dignitate priuat. Hac rei indignitate commotus Carolus, conscripto milite, eum Nucerix obsidet. Verum per Raymundum Comitum Nolani filium, qui cum exercitu superuenit, periculo liberatus est. His peractis, Genuam pertransiens, Cardinales quinque corio inclusos in mare iniici, & submergi procurat. Anno vero expleto, in Etruriam profectus, plurima loca quæ ab Ecclesiæ obedientia defecerant, eidem restituit. Carolo mortuo Neapolim proficisci meditatur, vt filios ei⁹ regno exturbaret: sed res vt proposuerat non successit, proinde re infecta

Romam redijt, vbi anno Pontificatus vndecimo, mense quarto obijt, variam sui nominis famam post se apud posteros relinquens. In Sancto Petro sepultus est.

BONI-

BONIFACIVS IX. PONTI-

FEX 205. Anno 1389.

Bonifacius nonus, Petrus antea vocatus, natione Neapolitanus, ex illustri Tomacellorum familia fuit: cōmunibus omniū suffragijs, anno ætatis suæ quadragesimo quinto, vt probabiliter obseruauit Panuinius, nō autē trigesimo, vt opinatus est Platina ad Pontificatū vocat⁹ fuit. Hic, vt multa ingenij acrimonia valebat, omnē populi Romani gubernādi ratione, ad solū Papā trāstulit. Vnde magistratus ex arbitrio & pro libito cōstituebat. Clemēte Antipapa mortuo, Cardinales schismatici Petrum quēdam de Luna in eius locum sufficiunt, Benedicti decimi tertij ei

nomen imponentes. Tunc temporis Perusij inter Nobiles & populum magna discordia suborta est. Hanc vt extingueret, Pontifex eò se contulit, cuius præsentia, et si plurimum reuerentia, & obedientia deberetur, ipse tamen nihil efficere potuit. Nam populus furore exacutus, ad 80. nobiles crudeliter occidit. Hac iniuria Bonifacius se læsum sentiens, Afsisium concessit, & per Legatos Galeatio Duci persuasit, vt Mátuam obsidione solueret. Iubilæi vero anno appropinquante, Romani suis precibus apud Pontificem institerunt, vt ad Urbem reuerteretur: ad quod vt inducerent, Banderesios destituerunt, eorumque loco Malatestam Pisauriensis domini filiũ, Senatorem delegerunt. Ad urbem Pontifex reuersus, arcem Sancti Angeli muniuit, mœniaque & turrets restituit, & sic paulatim dominatu Urbis potitus est. Annus Iubilæi 1400. cum incredibili hominum affluentia celebratus est. Paulò ante, Romam Præsbyter quidam, cum certo hominum numero quos Blanchos vocabant, venerat: qui iussu Bonifacij pro hæretico exustus est. Idem Pontifex Annatarum imponendarum primus author fuit: vnde ærario Ecclesiæ plurimum accessit. In regnum paternũ restituit Vdislaum, priuationem qua Carolus exustus erat, irritam faciens. Ad extremũ anno domini 1405. ex hoc mundo migravit, ac in Sancto Petro, sepultus est, Põtificatu quatuordecim annis & no-

uem mensibus administrato. In eo vero aliquam suo nomini notam inussit, quod parentes suos nimio fauore profecutus fuerit, quod nimirum hi, Pontificis conniuentia & auctoritate ad nequitiam, & multorum perniciem abuterentur.

Cc 4

INNO-

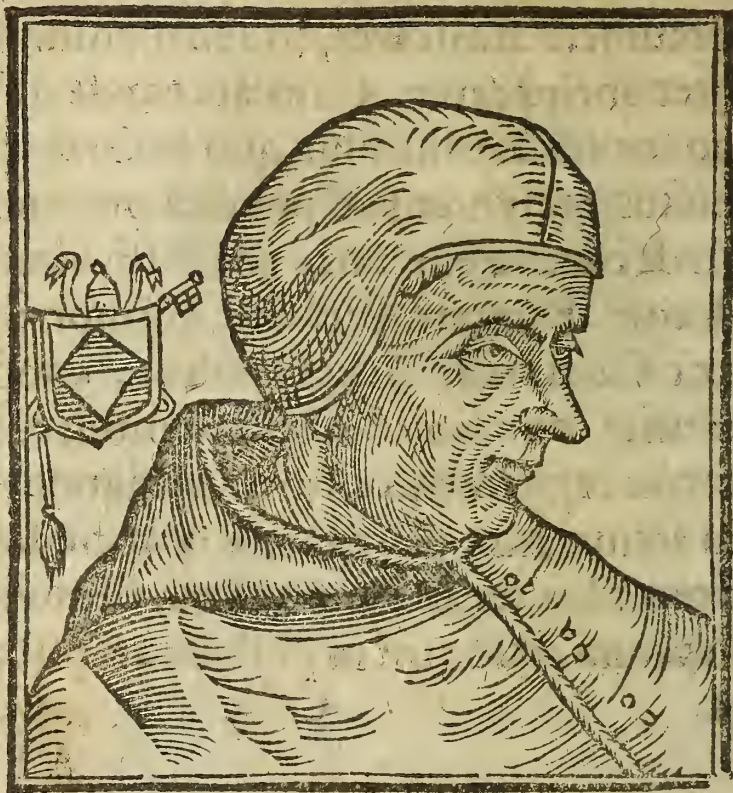
Innoentius septimus, pridem Cosmatus nomine, ex Cardinale sanctæ Crucis Pötifex factus est, tota Italia tumultuâte propter mortem Ioannis Galeatij Mediolanensis Ducis. Schisma recrudescibat indies: quod Pontifex, (qui tamé antea prædecessorum suorum in ea, similibusque rebus, oscitantiam vituperare solebat) nõ modò sopire neglexit, sed ne remedij quidem adhibé- di mentionem fieri volebat. Nam cum populus apud eum instaret, vt seditiones rescinderentur, & vt sibi Capitolium, pons Miluius, Castellūque Sancti Angeli restituerentur, adeò excanduit, vt

eos ad nepotem suū, ceu ad carnificem miserit, à quo punirentur: ex quibus plurimi supplicio affecti è fenestris sunt eiectioni. Hoc facinore irritatus populus, Ladislaum Neapolitanum Regē aduocat, atque ad arma conuolat. Pontifex vero rei nouitate obstupefactus, cum nepote Viterbium confugit: vnde postmodū à populo, deuictō per Vrsinum eius militiæ Ducē Ladislaō, reuocatus est. Romam reuersus, aliquot Cardinales, ex quibus tres Pōtifices postea delecti fuerunt, creauit: exinde nepotem suum agri Pice- ni & Anconensis Marchionem, eundemque Firmanum Principem creauit. His peractis, anno Pontificatus sui secundo mortuus, & in sancto Petro sepultus est.

Cc 5

GRE-

SChismate indies inualescente, Cardinales Romæ Conclavi inclusi, solenni ac mutuo iuramento sese obstrinxerunt, vt quicumque ex ijs Pontifex eligeretur, mox Pontificatui renūciaret: dummodo Antipapa Benedictus, qui tū in Gallijs viuebat adhuc, idem faceret. Proinde pridie Calendas Nouembris, Cardinalis Sancti Marci, nomine Angelus Coriarius, Venetus, Pōtifex assumptus est, nomenque Gregorij duodecimi sibi imposuit: qui statim post Pontificiæ dignitatis adeptionem publico scripto quod ante promiserat, confirmauit. Interea temporis Antipapa

Antipapa Auinione Cataloniam, natale solum transfugit, eò quod Franciæ Principes instigantibus Cardinalibus Gallicis, ipsi persuaserant, vt magistratũ sese abdicaret, timebat enim ne ipse violenter abriperetur. Cum autem de deligendo loco consilium iniretur, quo se Gregorius & Benedictus reciperent ad prædictam renunciationem declarandum, vtrinque difficultates exortæ & contextæ sunt. Proinde Auinioneses & Romani Cardinales eos priuarunt, congregatoque Pisis Concilio, cõmuni omnium cõsensu, pro vero ac legitimo Pontifice Alexander quintus est renunciatus. Gregorius & Benedictus se subtraxerunt, alter in Flaminiam, alius vero in Perpinianum, quorum in posterũ amplior mētio fiet.

ALEX-

ALEXANDER V. PONTIFEX

FEX 208. Anno 1409.

Alexander quintus, instituti sancti Fráncisci religiosus, antea Petrus Filardus vocatus, natione Cretensis, commétaria in libros Senténtiarum cóposuit: diuini vero verbi præco maximus habitus est. Opera & procuratione Ioannis Galeatij, cui à secretis erat, primò Vicentinus, postea Nouariensis Episcopus, gradatimque ascendens Mediolanensis Archiepiscopus electus est. Innocétij vero fauore, Cardinalitia dignitate adauctus, ex eo gradu ad summum Ecclesiæ culmen euectus est. Ad Pontificatū omniū Cardinalium suffragijs promotus, Ladislaum ceu Eccle-

Ecclesiæ perſæcutorē, Neapolitano regno exiit, illudque Ludouico Andegauensi contulit. Rebus ad hunc modum compositis, Bononiam se recepit: vbi in morbum incidit, mortēque instare sentiens, Cardinales ad se accersiri iussit: quos cum ad pacem & concordia, communēque Ecclesiæ vtilitatē adhortatus fuisset: omnia quæ in Concilio Pisano decreta erant, sibi iusta videri dixit, & vt legitima confirmauit. Ad extremum tandem, *Pacem meam do vobis, pacem relinquo vobis pronuncians*, spiritum Deo reddidit, postquā octo mensibus Ecclesiam rexisset. Bononiæ in Ecclesia Sancti Francisci sepultus est. Pauperes vnicē diligebat, plurimum humanus erat, & in quemuis liberalis, adeò vt interdum omnibus exhaustus per iocū dicere soleret, se diuitē Episcopum fuisse, Cardinalem pauperem, Pontificem vero mendicum.

IOAN-

IOANNES XXII. DICTVS XXIII.

PONTIFEX 209. Anno 1410.

Ioannes 22 Neapolitanus, prius Baltazar Cossa vocatus, ex illustri familia, cū Bonifacio nono à secretis & cubicularius esset, Cardinalis & Legatus Bononiensis factus est: quā prouinciam laudabiliter executus est, verum in ea legatione tantas opes congescit, vt ijs ad Pontificatum sibi viam munierit. Ad eam dignitatem promotus, Electores Imperij adhortatus est, vt Sigismundū Bohemiæ Regem Imperatorem deligerēt. Quo facto, eidem in Italiam transituro, Ioannes qui per Ladislaum inquietabatur, obuiā apud Laudam processit. Eò Sigismundus appulsus, vnā Mantuam

Mantuam perrexerunt, vbi Regia magnificentia per Dominũ Franciscũ Gonzagam excepti sunt ac ibidẽ consultatum de bello Ladislao inferendo, qui in plurimas Ecclesiæ ditiones inuolauerat, imò in eam temeritatem deuenerat, vt ne Vrbi quidẽ pepercisset. Interea Ioannes, omniũ christiani nominis procerum nomine, vt compareat, citatur, ad schisma tollẽdum. In Germania vrbs Constãtia futuro Concilio designatur. Eò deueniens, tantis & tam enormibus accusationibus oneratus est, vt mutato habitu, nõ sine magno timore, clam se subtraxerit. Verum decreto contra ipsum lato, apprehẽsus est, & in carcerem cõiectus, quadraginta criminibus, quibus grauatus erat, conuictus. Hinc cõmuni omniũ consensu depositus fuit: sentẽtiãque aduersum se pronunciatã approbãuit, ac Ludouico Bauaro ad custodiendum traditũs, tribus annis captiuus detentus est. Exinde Gregorius quoque citatur, qui comparere recusat. Verum bonis Sigismundi admonitionibus persuasus, Carolum Malatestam eò misit: qui omnium intellecta intentione, nomine ipsius renunciat. Alter Antipapa Gregorius, occupata arce Panicolæ in Perpiniano, ad eò se contumacem præstitit, vt eius causa discussa per Cõcilium, depositus fuerit. In eadem synodo Bohemorum error damnatus est, eorũq; Antesignani Ioãnes Hus & Hieronymus Pragensis exusti sunt. Omnibus hisce rebus transactis, ad eligendum nouum Pontificem

cem animum adiecerunt: ad quam rem debito modo perficiendā, ex omnibus nationibus probatæ vitæ viros sex, qui cum Cardinalibus Conclauē ingrederētur, selegerunt: quibus introductis tertio Idus Nouembris, anni 1417, ipso die Sancti Martini, contra omnium opinionem, cōmuni tamen gaudio Cardinalis Columna Pontifex eligitur: qui sibi nomen ab eo sancto qui in eum diē incidebat, accepit. Sed de eo in subsequentibus latius. Quod ad Ioannem & Gregorium attinet, vnus Concilij decretis agri Piceni Legatus designatus est: alter vero per Martinum (cui se Florentiæ humiliter submiserat) Cardinalis & Episcopus Tusculanus creatus fuit. Verum paulò post, mērore animi afflicti perierūt. Gregorius quidem Recaneti: Ioānes vero Florentiæ, cuius Cosmas à Medicis hæres factus, supra modum locupletatus est.

M A R-

PONTIFICVM.
MARTINVS V. PONTI-
FEX 210. Anno 1417.

417

Martinus quintus ex illustri Columnensiu familia, per Innocentium septimū Cardinalis creatus fuit. Inito Pōtificatu, humanum se maximè prudentē, iustum, & in omnibus suis actionibus exercitatissimum exhibuit. Legatum qui Antipapæ Petri de Luna conatus reprimeret, misit, quo tamen nihilo factus melior, insipienter in sua opinione perseueravit: quò factū est vt ab ijs qui partes eius tuebantur merito desertus fuerit. Instituit, vt certis temporum interuallis Concilia celebrarentur, ne Antipapæ alioquin occasionem arripientes, Synodos ipsi

Dd

etiam

etiam cogere assuescerent. Rogantibus Imperatore, & Gallis, vt in Germania remanere vellet, nullo modo acquieuit. In Italiam reuersus, Philippum Ducem Mediolanensem cū Pandulpho Malatesta amicitiae foedere religauit, ac deinde cum Venetis. Brachium Mantuanum excōmunicauit, qui plurima patrimonij Ecclesiae loca occupauerat. Verum is postea sanis Florentinorum persuasionibus inductus, sese humiliavit, ac proinde per Pontificem in gratiam receptus est, suaque opera & industria, Ecclesiae stipēdijs militans, Bononiam recuperauit. Eodem tempore Martinus Bononiae existēs, à Baltazaro Cossia, qui se Pōtificem sub nomine Ioannis 22 vendicabat, salutandi, atque eidem se submittēdi causa inuisitur. A Romanis reuocatus non ante redijt quam Florentiam Metropolitanam declarasset, Ecclesias Volteranam, Pistoriēsem & Fresolensem, auxiliij & subsidij loco eidem annectens. Romam veniens, tanta cum omnium læticia & exultatione receptus est, vt is dies qui in decimū Calendas Octobris incidebat, pro festo sit habitus. Exinde Urbē ipsam quæ multis in locis ruinam minabatur, reparare aggressus est. Nouembri subsequente, Tyberis alueo suo egressus, tāto perē excreuit, vt plurima damna Vrbi intulerit. Temporibus ijsdem, Romā superuenit Ludouicus Andegauensis, qui à Pōtifice regno Neapolitano donatus est, non sine graui Alphonsi Arragonensis animi perturbatione: quia hāc ob
causam

causam Legatos ad Senense Concilium misit, vt Petri de Luna causam promoueret. Cui machinationi Pontifex vt obuiaret, Cōcilium dissolui curauit, aliudque post septennium indixit. Quātum potuit Bracchium afflixit, qui Ecclesiæ statum interturbabat. Bohemos hæreticos quī Catholicos diuexabant, compescuit. Lucensibus quos Florentini dura obsidione premebant, per Vicecomites opē ferri procurauit. His peractis aliquas Vrbs Ecclesias reparauit, Cardinalesque creauit. Pacem cum Alphonso cōposuit, qui post obitum Petri de Luna alium Antipapam eligi mandauerat. Sed eum exauctoratum Martinus Episcopatu auxit. Ad extremum vbi in collatione beneficiorum, alijsque omnibus suis actionibus, iudicium suum, prudentiam & integritatem manifestasset, 14 anno, & tertio sui Pontificatus mense, ætatis vero suæ anno 63 obiit. Eius mors omnibus bonis flebilis accidit. In Laterano sepultus est. Sedes duodecim diebus vacauit.

D d 2

E V-

Eugenius quartus Venetus, Gabriel Condulmerius antea vocatus, ex Canonico in Alga à Gregorio duodecimo Cubicularius desumptus est. Postea ab eodem Episcopus Senensis, & tandē Cardinalis factus est. Quinto nonas Martij anno 1431. Martino mortuo ad Pontificatum vocatus, Eugenij quarti sibi nomē indidit. Cum Columnensibus graues ipsi altercationes intercesserunt, ob inobedientiam ei per Stephanum Columnam eius belli ducē exhibitam, qui Eugenij potentiam & indignationem veritus, cum quibusdam foedus percutiens, armatus cōtra Pōtificem

rificem processit. Is tamē tūm à milite stipante,
 tum à populo, ab eorum insidijs fuit assertus, ac
 Columnæus fuga sibi consulere coactus. Accide-
 runt etiam iisdem pene temporibus tumultus &
 variæ tragædiæ excitatæ, quæ Pontificis ægritu-
 dine sopita sunt. Angelotum vna cum Francisco
 Camerario nepote suo Cardinalē creauit. Paulò
 post Sigismundus Imperator Romam appulsus,
 corona, cuius accipiendæ ergo venerat, ab ipso
 Pōtifice honoratus est. Imperatore abeunte Eu-
 genius per Nicolaum Fortibrachium, bellis in-
 festatus est, qui ab eo certam solutionem postu-
 labat: quin & à populo etiam, cui responsionem
 duriolem dederat, sibi cauendum ratus, mutato
 habitu sese clam Florentiam surripuit. Vbi cūm
 molestijs & tædio plenissimus commoraretur,
 Concilium Basiliensē inchoatū est, iuxta Mar-
 tini quinti præscriptum. quod vt impediret Bo-
 noniam transtulit: per Imperatorē tamē & alios
 Principes ibidem ad id negotij congregatos: ter-
 citatus & admonitus, quod inceptum erat cōpro-
 bavit. Patriarcham Vitelescum Romam legauit,
 cuius industria & vigilantia, non parui momēti
 plurimæ machinationes extinctæ sunt. Ob hæc
 proinde merita eūdem Cardinalē creauit. Inde
 vero Bononiam pertransiens arcem exædifica-
 uit, ac palatium reparauit. Anno subiequēti Cō-
 cilium à Basilea Ferrariam transtulit vnde inter
 ipsum, Imperatoremque & Principes Cisalpinos
 magni animorū motus exorti sunt. Interea Cō-

cilium Ferrariæ inchoatur, quod ob grassantem
 Epydimiam abrumpi, & Florentiam transferri
 oportuit. Eò Græcorum Imperator, cum plerif-
 que alijs, viuis rationibus conuicti sunt, ac spiri-
 tum sanctum ex filio æquè atque ex patre proce-
 dere, cōfiteri coacti. Purgatorium esse, Eucha-
 ristiã ex azymo pane confici, & consecrati oport-
 ere, Episcopum Romanũ, in terris Christi Sal-
 uatoris esse vicarium, & vniuersalis Ecclesiæ ca-
 put. Interea Basileę Vicecomite procurante, An-
 tipapa Amedeus creatus est, qui quõdam Sabau-
 diæ Dux vocabatur. Tandem post multas bello-
 rum perturbationumq; vicissitudines, Romã re-
 diens Nicolaum Tolentinatem Ordinis Sancti
 Augustini religiosum in Sanctorum numerum
 retulit. His ita peractis, septimo calendas Martij
 anni 1446. Pontificatus sui anno 16 ætatis verò
 suæ 64 mortuus est. Post eius mortẽ, Sedes duo-
 decim diebus vacauit. Aspectu fuit venerabilis,
 alloquio grauis, historiarũ peritus. Virorum li-
 teratorum fuit amantissimus, proinde Poggium,
 Aretinum, Aurispam, Trapezuntium, Elandum
 rarę eruditionis viros, suos Secretarios fecit. Cõ-
 tumelias sibi scripto vel verbo illatas parui pen-
 dit. Plurima silẽtio quæ in eius laudem dici pos-
 sent inuoluimus.

NICO-

PONTIFICVM.
NICOLAUS V. PONTI-
FEX 212. Anno 1447.

423

Nicolaus quintus, Thomas Sarzanus antea vocatus, medici cuiusdam filius, pridie Nonas Martias electus anno 1447. ea quae erat modestia, Cardinales rogauit, ut ad electionem alterius magis idonei procederent. Is beneficiorum memor quae à Cardinale Nicolao Albergato acciperat, adolescens eiusdem nomen sibi assumpsit. Tunc temporis tota Italia armis deflagrabat, quae ut extingueret, accepta corona processiones per Urbem mox instituit, quibus ipse pedes interfuit. Plures Legatos in diuersas regiones, sepius sine ullo effectu emisit. Ad extremum, post diuersos

& periculosos bellorum tumultus, pacem inter Regē Alphonsum, Venetos, Florentinos, Zforziam, & quoscumque alios composuit. Soli Genueses cūm Alphonso inimicitias retinuerunt. Interuentu & procuratione Imperatoris Federici, Fœlix Antipapa magistratui renunciauit: quē idcirco Cardinalem & Legatū Germaniæ creauit. Annum Iubilæum in 1450. incidentem celebrauit. In eo autem tanta hominum affluentia Romæ est reperta, vt vno dierū cuiusdam Cardinalis mulus exterritus: tantum in populo impetum concitauit, vt ducentos homines & tres equos, in Castelli ponte compresserit. Nicolaus in tāta multitudine, pro paterna sollicitudine, de rebus omnibus ad victum necessarijs prouidit. Intelligēs Imperatorem Federicum cum vxore anno sequēti venturum, prout fecit, mœnia Vrbs reparauit. Accepta Federicus Imperij corona, pacificè in Germaniam reuersus est. Coniuratione contra Pontificem prodita, & deprehēsa, eius author & coriphæus Stephanus Porcarius cum quibusdam complicibus capti, laqueo vitam finierunt. Constantinopoli à Turcis obsessæ omnimodo succurrere studuit: ea tamen proposita conditione, vt ad fidem Catholicam, quemadmodum se facturos receperāt, redirent. Turcis nihilominus potentia & armis præualētibus, Vrbs ipsa totumque Imperium in hostium manus deuenērunt. Vnde Pontifex tantum doloris sensum contraxit, vt in febrim inciderit, quæ

quæ podragris, quibus mirum in modum vexabatur admixta, ipsi mortē intulit, anno Domini 1455. Pontificatus vero sui octauo. In Sancto Petro sepulturæ honorem consecutus est. Dum viueret in omnes, præsertim vero doctos liberalissimus fuit, quos muneribus & beneficijs ad exercenda ingenia excitabat. Per totam Europam literatos viros misit, qui authores deperditos requirerent. Eorum opera, Quintilianus, Marcus Celius, Appicius, Porphyrius Horatij commentator, recuperati sunt. Multas Basilicas refarsit: ædificia magni momenti plurima extruxit: adeoque bene & sanctè gessit, vt cùm omnibus qui eum antecesserunt Pontificibus, merito comparari possit. Magnas eleëmofynas distribuit præcipuè nobilibus ad paupertatē redactis: plurimas virgines dote ex proprijs auctas, matrimonio collocauit. Officia vel beneficia nunquam vendidit; Imò, vt erat religiosus iustus, clemens & pacificus, liberalissimum se præstitit. Leui negotio ad iram prouocabatur: verum eadem facilitate ad se rediens mitescebat: vnde fiebat vt ex animi cōmotionēs tanquam parui nœui in tanto perfectionum fulgore.

D d 5

C A-

VITAE ROMANORVM
 CALIXTVS III. PONTI-
 FEX 213. Anno 1455.

Calixtus tertius primò Alphòsus Borgia vocatus, Hispanus Valentinus, vtriusque iuris cum esset doctissimus, Secretarius & Còsiliarius Regis Alphonfi primi assumptus est. Cum vero de pace & còcordia inter Pontificè, Eugenium, & Alphonsum Regè tractaretur: in ea re omne studium & diligentiam suam interposuit: galorum tamen Cardinalitiũ sibi ab Eugenio oblatũ, non prius acceptare voluit, quam negotium sibi demandatum confectum esset. Eo peracto, sub titulo sanctorum quatuor Coronatorum accepit. Ad extremum sexto idus Octobris, an-

ni 1450 Pontifex creatus est, nomenque Calixti tertij accepit. Mox bellum contra Turcas publicauit, cuius rei faciendæ ante adeptum Pontificatum votum ediderat. Proinde in omnem Europam prædicatores in hunc finem immisit, qui fideles ad eam militiam incitarent. Ipse Pontifex sedecim armatas triremes cum copijs auxiliaribus, sibi ex omni parte missis, Patriarcha Aquileensi præfecto, qui Asianorum maritima hostiliter infestarent. Romæ discordiam inter Vrsinos, Comitem Auersum, & Columneses accensam, sua diligentia restinxit. Sanctum Vincetium Hispanum, & Egmundum Anglum, inter sanctos retulit. Palambaram quæ ad defectionem cõuersa Ecclesiæ se tradiderat, legitimo eius Domino, Sabello restituit. Cometa horribili appARENTE, processiones generales instituit, quo diuina vindicta auerteretur. Eiusdem institutũ fuit, vt meridiè campanarum pulsũ, populus ad orandum pro ijs qui contra Turcam pugnabant, inuitaretur. Senenses à Picennino hostiliter oppressos liberauit. Rebus Italiæ aliquo modo mitigatis, nouem Cardinales creauit, ex quibus duo ex sorore nepotes erant, & Aeneas Picolhomineus, qui eidem in Põtificatu successit. Alphõso vero nullis heredibus legitimis relictis, mortem oppetente, ipse Calixtus tãtum animo valuit, vt regnum ipsum tanquam ipso iure, Ecclesiæ deuolutum & cessum, repetere ansus sit: Vnde non paruum difficultatẽ mouit, quæ Pontifice mortuo

tuo omnino sopita est: is enim tertio Pontificatus sui anno, die vero sexto, mortuus, est corpusque eius ad S. Mariam vulgo Febrium vocatam, deportatum est. Annos octoginta vixit. Suo tempore, arctissimam amicitiam, necessitudinēque cum regibus Persarum, Armeniæ, Tartariæque contraxit, quos ad bellum Turcis inferendum incitauit, à quibus etiã legationes habuit. In distribuēdis eleēmosynis liberalissimus fuit. Multos nobiles ad inopiam redactos proprijs facultatibus sustentabat. In victu frugalitatem, in sermone modestiam seruabat. Omnibus dum bene valebat, facilem accessum præbebat. Tantopere autem integritatē amauit, vt nec Episcopus, nec Cardinalis vnquam aliud beneficiū ex alicuius fauore, aut subtidij vice, acceptare voluerit. Ecclesiam sanctæ Priscæ reparauit, mœniaque Urbis refarsit. Nullis vero adeò grauibus curis distrahi potuit, vt à studijs animum subduxerit. Officiū transfigurationis ipse composuit, atque eadē ratione qua solennitas Corporis Christi celebrari voluit. Quod vero ab Alphōso Rege alienior, ab ipso dissideret, inde proueniebat, quod Episcopatus indignis cōferri sollicitaret.

PONTIFICVM.
PIVS II. PONTI-
FEX 214. Anno 1458.

429

DEcimo tertio Calendas Septembris, com-
muni omnium consensu, Pius Pōtifex ele-
ctus fuit, prius Aeneas Syluius vocatus, ex Picol-
homineorum Senensium familia originem du-
cens. In iuuentute studijs liberalibus addictus,
in Poëtam doctissimum euasit: versusque Lati-
na & Etrusca lingua composuit, ac tandē Ora-
toris clarissimi nomen consecutus est. Ob varia
ingenij præclaraque edita specimina, in Con-
cilio Basiliensi, magno & honorifico loco habi-
tus est, cuius etiã nomine octo Legationes, diuer-
sis de causis obiuit. Hoc oratoris munere apud
Cæsarem

Cæsarem dum fungitur magnam iniuit gratiam: adeò vt ab eodem lauream coronam sit consecutus, ac in Secretarium ascitus, quo & ad varias legationes Cæsar vsus est. Ipsius verò Imperatoris mandato nouem legationes, in magni momēti negotijs obiuit. Calixtus ea qua ipsum prosequeretur beneuolentia, Cardinalem creauit, quem etiam in Pontificatu subsecutus est. Bellū in Vmbria grauissimū Picennini procuratione excitatum, ipse sopiuit, Afsisium & Nuceriam recuperauit. Mantuæ conuentum indixit, in quo plures Principes & Legati, aderant inter quos de bello Turcis inferendo delibratum & conclusum fuit. Romam reuersus Viterbium recepit. Ab Ecclesię ditione quosdam tyrannos expulit. Neapolitani regni donationē Ferdinādo factā, ipse approbavit, & ad eūdem, Cardinalem Vrsinum, qui ei Imperij coronā imponeret misit: illūque amissa apud Sarnum victoria penè desperatum, suis copijs adiuuit: quo præclaro ac singulari officio Coronā ipsi sartā tectamq; seruaui. Cæsaris armisq; Sigismūdi Malatestæ vires & insolentiā compescuit. Fædus cum Hungariæ Rege, Burgūdiæ Duce & Venetis ad expeditionem Orientalem prosequendam pepigit, in qua se totum per diuersa loca circūeundo impendit. Bohemiæ Regē citari fecit Archiepiscopū Moguntinū priuauit, quod peruesse de fide sentiret. Excōmunicauit quoque Sigismundum Austriæ Ducem, qui Cardinalē quēdā in vincula coniectum

Etum detinebat. Ludouici Gallorum Regis machinationi sese opposuit, qui libertatem Ecclesiasticam imminuere conabatur. Borſio Mutinēſi Duci, qui rebus Gallicis fauebat, minas addidit, & Sigismundo Malateſtæ, qui Eccleſiam perſequebatur. Affinitatem & amicitiam cum Rege Ferdinando contraxit. Sanctam Catharinam Senenſem inter Diuos retulit. Duodecim Cardinales creauit. Plurima ædificia Romæ, Senis, & alibi extruxit. Couſmianum ciuitatē exædificauit, quam de ſuo nomine Pientiam vocauit. Annos 58. & decem meſes, minus duobus diebus vixit. Ad extremum, anno Pontificatus ſexto, diebus ſex minus, decimo quarto Calēdas Septembris, anno 1464. febrī Auconæ mortuus eſt, vnde Romam corpus eius tranſlatum eſt, & in S. Petro ſepultum. Præclara opera ipſe cōpoſuit, plurima in dialogorum formam redegit, plures epiſtolas & orationes ad multos porrectas deſcripſit. Hiſtoriā Bohemiæ, duodecim libros diuerſorum Epigrammatū cōtexuit, verſus ſine numero edidit. Grammaticorum præcepta iuueni Ladiflao Hungariæ Regi dedicauit. Innumera penè ea ſunt quę de ipſius laudibus per Platinam commemorantur. Vnum illud ſub ſilentio præteriri non debet, quod æqua animi facilitate omnibus parcebat, neminemque vnquam corripuit, qui eum maledictis laceſſiuiſſet.

VITAE ROMANORVM
PAVLVS II. PONTI-
FEX 215. Anno 1464.

PAulus secundus nobilis Venetus, cui nomen Petrus Barbus prius fuit, Pontificis Eugenij ex sorore nepos, per quem etiam ex humiliore statu ad Cardinalitium statum promotus fuerat: pridie Calendas Septembris anni 1464 Pontifex electus est. Inito Pontificatu destituit omnes officarios à Pio institutos, (ex quibus erat Platina) qui ex eo quod audaciori animo, eius seueritati oblocutus fuisset, in vincula coniectus est. Idem Pontifex, Canonicos sancti Ioannis Lateranensis per Eugenium ordinatos, & ab vno Calixto dignitate deiectos, in pristinum statum restituit.

Chri-

Christianos Principes Legationibus missis ad arma in Turcas capessēda frustra adhortatus est. Illi enim tunc temporis Epirum occuparant & mox Illiricum ingredi parabant. Viribus & armis Ferdinandi Regis adiutus, Deiphobi & Frāncisci Comitis Auerli potentiam & audaciam cōfregit, eosque ceu Ecclesiæ aduersarios nouem Castellis exuit. His peractis, inter eum & Regem graues natæ sunt contentiones. Nam Ferdinandus, ob egregiam à se præstitam Ecclesię operam, tributum quod debebat sibi remitti postulabat. Episcopum Conchensem Mediolanū misit, qui suis consilijs & adhortationibus populum in officio, obseruantia, ac debita fide erga Galeatium Francisci Sfortię tūc demortui filium absentem, retineret. Rhodiorum Magistrum Romam aduocauit, qui ibidē obiit. Vt vero rebus illius Insulæ afflictis mederetur, eò Carolum Ursinū cū summi magistri titulo & potestate misit. Decem Cardinales creauit, & post plurima bella, aliquos in Italia potentes sedauit. Exinde ad tranquillitatem conuersus, Ludorum festos instituit populumque ad conuiuium publicum inuitauit. Orta coniurationis suspicione, plures quæstionibus subijci curauit: in eorum numero ipse Platina de quo supra, fuit. Imperatorem Federicum qui Romam voti reddendi causa venerat, magnificē & splendidē suscepit. Idē quoque Borsio Estensi præstitit, quem Ferrariæ Ducem ad retundendā Georgij Bohemiæ Regis insolentiam creauit,

eademque intentione Húgarios & Alemannos excitauit, vt totam eius stirpé extingueret. Bellum Volphæ dominis edixit, quod tamē minus fœliciter ei successit, proinde post longam contentionem, locum ipsum septem & decem milibus Ducatorum aureorum coemit. Ad extremum Pontificatus sui anno septimo duobus mē-sibus minus apoplexia mortuus est, Anno 1471 quinto Calendas Augusti. Cardinalibus rubrum habitum adiecit. In Sancto Marco & Vaticano præclara ædificia ædificauit. Plurimos Cardinales & Episcopos pauperes adiuuit. Viduis, Virginibus & infirmis opem & auxiliū attulit. Margaritis, rebusque pretiosis mirum in modū delectabatur. Vir erat tetricus ac morosus, in criminosos seuerus in domesticos durus & asper.

SIXTVS III. PONTI-

FEX 216. Anno 1471.

Sixtus 4 Sanonensis, ex illustri Ruuereotum progenie originem trahens, nomē Francisci antea obtinuit. Ordinis Sancti Francisci magister Generalis fuit magnam in dicendo energiā, singularemque doctrinam habuit. Hāc ob causam per Paulum secundū Cardinalis creatus est. Eo mortuo, quinto Idus Augusti, anno 1471, ad Sedem Apostolicam administrādam assumptus est. Quatuor Cardinales Legatos selegit, quorū vnum Franciæ, alterum Hungariæ, tertium, Aragoniæ Regibus misit, quos ad ineundam pacē hortaretur, quartū vero æquoreo exercitui cō-

tra Turcas præfecit, ictis prius cū Venetis & Rege Ferdinando federibus, licet nihil ab hoc nec ab illis effici potuerit. Vt quosdam Tyrannos in Umbria comprimeret, auxiliariis Ferdinandi copijs adiutus, exercitum cōscripsit, cuius administratorem & directorem Federicum à felice Monte constituit, eumque ex Comite, Ducem Vrbinatum declarauit. Nepotem suum Iulianū Legatum creauit. Pactijs contra Laurentium & Iulianum Mediceos præsidio fuit. Cum Venetis Viribus iunctis, belli Ducem Malatestam deligens, Calabriae Ducem prælio fudit. Cōuentione quoque cū Neapolitano Rege inita, Columenses profecutus, eos afflixit. Venetos postea, à quorum societate & amicitia resilierat, interdixit, omnibusq; Potētatibus sibi deuinctis, cōtra eos cōfederationem sanxit. Andream Paleologum. Albaniae Dominum, Cypri, Bosphinæque Reginas auitis domicilijs, Turcica oppressione deiectos, Romam venientes honorificentissimè excepit. Idem humanitatis officium Christierno Daniæ, & Ferdinando Regibus, necnō Calabriae Saxonumq; Ducibus, ad Urbem deuotionis ergo peregrinantibus præstitit. Annuū porro censum Ferdinando remisit, hac sola conditione retenta; vt quotannis equum phaleratum offerret. Non minorem eius beneuolentiam Leonora Ferdinandi filia iam nuptura, experta est. Bonauenturam in Sāctorum numerum retulit. Conceptionis, B. Virginis, Præsentationis Sāctæ

Annæ,

Annæ, SS. Iosephi & Frâcisçi dies festos celebra-
 ri officio præcepit. Annum Iubileum ad viginti
 quinque annos contraxit. Urbem Romanâ plu-
 rimis, ijsque præclaris ædificijs exornari: plateas
 vicosque lateribus insterni; amoueri que ea om-
 nia quæ humiditatem, aut obscuritatē inducere
 videbantur, curauit. Aquas Virgines dictas, re-
 duxit. In Vaticano bibliothecâ toto orbe cele-
 berrimam erexit. Status Ecclesiastici propugna-
 torem acerrimum sese exhibuit. Animi gene-
 rosi liberalis, & magni fuit: erga suos vero adeò
 propensi, vt ex illis magnam partem Cardinali-
 tia dignitate inuestierit, alios sublimioribus gra-
 dibus auxerit. Primus inter Pontifices fuisse fer-
 tur, à quò officia & dignitates in curia Romana
 veniêre. Plurima quoque, ex quibus pecunias cõ-
 flaret, recenter excogitauit. Opuscula quædam
 composuit, quæ doctorum manibus lecta & fre-
 quentissimè trita sunt. Podagris vexatus, idibus
 Augusti tandem mortem obiit, Pontificatus sui
 supra quartum diem. anno decimo tertio: ætatis
 vero suæ 70. In Sancto Petro sepulturâ habuit.
 Eius morte Sedes 16. diebus vacauit.

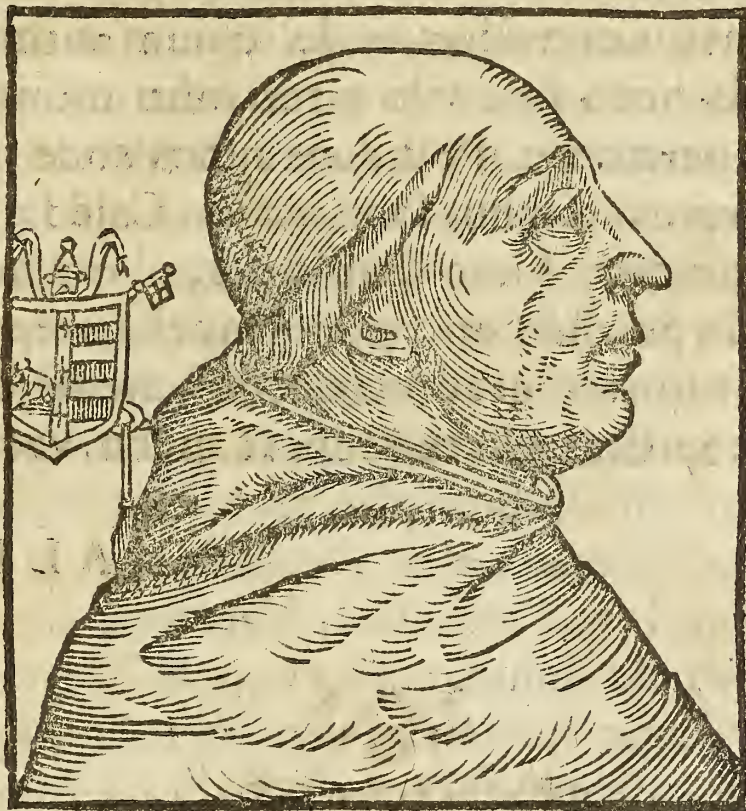
Innocentius 8 Genuensis, ex illustri Ciborum
 Profapia, ante Pontificatum Ioannes Baptista
 vocatus est, Aaronis Neapolitani pro Regis, ac
 deinceps Romani Senatoris filius. Opera & fa-
 uore Sixti 4, Cardinalis creatus est: quo mortuo
 in eius locum 4 Calendas Septébris, anno 1484
 suffectus est. Qui cum sua naturali propensione
 humanissimus esset, ad gradum adeo sublimem
 promotus, mores quibus antea excultus erat, nul-
 lo pacto deseruit, aut mutauit. Venetos ab Inter-
 dicto absoluit. Assiduis Legationibus Príncipes
 Christianos ad concordiam adhortatus est, & vt
 in Tur-

In Turcas arma sua conuerteret, animauit. Iudicibus suis ut æqua lance omnia iudicaret strictissimè mandauit. Imperatoris Federici precibus flexus Leupoldum Austriæ Ducem miraculis illustrem, inter diuos retulit. Exorto inter Ferdinandum Regem & se propter annum censum iurgio. Nobiles regni in suam cliételam recepit & protectionem, ac illos ab obedientia & solenni iuramèto liberos fecit, Regemque ipsum regno exiit: Ferdinandi tamè Regis armis atque potentia territus (qui Florétinorum copijs, Ducisque Mediolanensis viribus innitebatur) cum eo in gratiam redijt. Eiusmodi belli tumultibus & impedimentis solutum se animaduertès, omnem animi cogitationem ad regimen & studia Urbis conuertit: proinde Columnenses cū Vrfinis reconciliauit. Margariosque cum Sancta-crucijs, bellis exitialibus dissidentes, pacis fèdere reuinxit. Urbem latronibus purgauit, in eorumque capita seuerissimè animaduertit. Eodè prorsus modo officarios quosdam falsarios, publicè puniri voluit. Vrbi de rebus necessarijs maxima cura prouidit. Ducis Mediolanensis ope subnixus Bucalinum Tyrannum Anxinū subiugauit. Octo Cardinales creauit, omnes grauissimos & maximæ æstimationis viros. Porticus Palatij Beluedere dicti ædificauit. Lateranèsis Basilicæ absidam, S. Mariæ Diaconiã via lata erexit. Particulam ligni Sanctæ Crucis reperit; ipsemet à Turca ferrum Læcæ per quod Christi Saluato-

ris nostri latus perfossum est, dono accepit. Innocētius proceri corporis, & coloris cādidi fuit, ægritudine assidua conflictatus est, vnde antequam è viuis excederet, in deliquium animi incidens 20 horis sine vlllo arteriarum motu immobilis permansit. Post duos annos eodē morbo correptus animam Deo, octauo Calēdas Augusti reddidit, Anno salutis 1492, hora noctis quinta. In Sancto Petro cum maioribus sepultus est. Pontificatus sui anno septimo, mense decimo, die 27. Eius morte Sedes 16. diebus vacauit.

ALEX-

ALEXANDER VI. PON-
TIFEX 218. Anno 1492.

Nihil ab hoc Pontifice, quo vel suis maiori-
bus, aut tam sublimi dignitati, vel denique
suo nomini respōderet, gestum est. Nam spiritu
bellico ductus detrimētis, aliorum sua commo-
da stabilire annixus est. Hic Valentiaē in Hispa-
nia nobili familia Lenzolia ortus est: licet ven-
dicaret sibi nomē Borgiaē, in memoriā auunculū
sui Calisti: à quo omnino adhuc adolescēs, Epi-
scopus Valentinus creatus fuerat, ex quo ad Car-
dinalatum adscēdit, ac tādē Vicecancellarius
declaratus. Demū tertio idus Augusti, anno 1492
quorundam Cardinalium conspiratione, quos

pollicitationibus in suam sententiam pellexerat,
 in Pontificem electus est. Póntificatus initio car-
 cerum visitatores instituit, qui eos perpetuò cir-
 cumirent, nonnullaque alia opera laudabilia
 edidit. In primo cõuentu quem habuit, suum ex
 sorore Nepotem Cardinalem instituit, eumque
 Neapolim, vt Alphonso secundo coronam im-
 poneret, legauit. Cum Carolo octauo Gallorum
 Rege qui prædictum regnũ Neapolitanũ occu-
 paturus veniebat Alexander, confederationem,
 metu perculsus iniit. Paulò post, contra eundem
 cum alijs Principibus fædus percussit. Post huius
 belli expeditionem, aliam confederationem, cū
 Ludouico Rege Catholico, Venetis & Floren-
 tinis contra Ludouicum Sfortiam & Federicum
 Regem Neapolitanum confirmauit. Anno 1500
 Iubilæum celebrauit. Pontificatu suo durante 53
 Cardinales creauit; ex quibus 18 natione Hispa-
 ni fuerunt. Verum ne sigillatim omnia eius fa-
 cta referamus. Vnum solum adijciam, quod de
 Borgia eius notho, Historiæ narrant. Hic repu-
 diata vxore Episcopus Valentinus factus est. De-
 inde Cardinalis ac tandem Ducatum Valentix
 obtinuit. Regno autem Italico inhians, nullum
 crudelitatis, scelerisque genus omisit, quod non
 exercuerit Nobilissimas quasque familias, aut
 aperto Marte, aut alio modo exterminare cona-
 tus est, vt ijs extinctis eorum bona degluberet.
 His omnibus facinoribus non solum consentie-
 bat parens, verum etiam omnibus neruis, eius
 conatus

conatus promouere studebat: filium enim suum ad omnia summa prouectū cupiebat, sed vt sunt incerti rerum omniū euentus, extracto ad vmbrosū Vaticani ruris fontem quem Belvedere vocant conuiuio, Cardinalium præcipuos è medio tollere instituit, vt eorū bonis frueretur, præparato ad eam rem perficiendā intoxicato vino, vnde incanto Pincernæ errore, qui medicatam Falerni vini lagenam cōmutauit, Pater & filius fatali calamitate puniti fuerunt, quanquā Valentinus, adhuc iuuenis, ac proinde firmioris roboris, quæsito adhibitoque antidoto contra venenim præualuit. Pater vero annis grauatus 72 scilicet, veneni efficaciam euincere minime potuit, ac proinde 15 Calēdas Septembris, anno salutis 1503. Pōtificatus vero sui 11, die 8 migravit. Corpus eius in vili abiectoque sacello apud S. Petrum conditum est, hoc vnum libere affirmari liberè potest, nūquam Romanam ciuitatē vsque adeo grassationibus & latrocinijs abūdasse, quæ admodum hoc Pontifice viuentē oppressam se sensit. Vt vero vitam barbaram & dissimilem Pio secundo. Eugenio 4, alijsque honestissimis Pontificibus ducebat, sic etiam magnum numerum exploratorum, delatorumque alebat. Suspicionibus plenus & sibi male conscius eos morte afficiebat, qui quicquam contra se licet minimum effutiuisent. Vitiorum quibus cōtaminatus fuit & donorum sibi à Deo concessorum historiæ plenæ sunt.

DVx Valentinus qui mortem euaserat, vniuersum terrarum orbem, vt videbatur, vexaturus, 12 militum millibus quos secū habebat, Cardinalium collegium circumdedit, vt eorum vota in suam sententiam pertraheret. Populo tamen sese interponente, & intercedentibus Hispaniæ & Fræciæ Oratoribus, ipse Valentinus cū suis copijs Romam deseruit. Proinde omnium Cardinalium suffragijs, 10 Calēdas Octobris, anno 1503. Franciscus Picolhomineus Pōtifex renunciatus est, qui optima auunculi sui recordatione stimulatus, Pij 3. nomen sibi assumpsit. ijsdemque

demque cum auunculo insignijs & cognomine
vsus est. Ipsi creato Pontifici, Valentinus pedes
exosculatus est; quem Vrsini persequentes, cum
aliquantula, tam ex vna quam ex altera parte
sanguinis effusione, captus atque in Hadriani ar-
cem deductus est. Verũ vnoquoque optima sibi
de Pontificis virtutibus & bonitate proponente,
ex vulnere in pede accepto, non sine veneni su-
spicione 15 Calendas Nouẽbris, annos natus 64.
26 sui Põtificatus die, morte sublatus est, ac apud
auunculum suum sepultus.

IV-

Iulius secundus, antea Iulianus vocatus, patria
 Saouonensis, Sixti Papæ 4 fratre natus, ex fa-
 milia Rouereorum, ex Episcopo Carpentor-
 ratensi S. Petri ad Vincula Cardinalis Præsby-
 ter factus est. Mortuo pio Calendis Nouembris
 à 37. Cardinalibus Pontifex electus est. Valenti-
 num ea conditione relaxauit, vt arces Cessenæ
 & Fortiliuij restitueret. Filiam vnã Ioãni Ior-
 dano Vrsino in Vxorem dedit; aliam vero Mar-
 co Antonio ex sorore neptem desponsauit. Cum
 iam ad restituendum statũ Ecclesiasticum, ani-
 mum conuertisset. Bononia Ioãnem Bentiuolũ
 eius

eius tyrannum eiecit. Fœdere cum Principibus Christianis percusso, contra Venetos arma mouit: quos non modo excōmunicauit sed & grauisimis prælijs fudit, pluribusque præsijs nudauit. Successu temporis, calamitatis eorum & afflictæ cōditionis misertus, eosdem absoluit ac cum ijs adhibitis conditionibus fœdus percussit. Contra Ducem Ferrariensem commotus, quod Salinas occupatas teneret, eum excōmunicationi innotauit exercituque contra eundē misso profligauit, mutinam ex ipsius potestate, sua præsentia cepit. Mirandulam, Gallicis præsijs munitam expugnauit. Exinde Rex Ludouicus, Ducis partibus addiētus Pontificem ad Conciliū Pisis congregandum citat. Quod ut declinaret, Romę apud Lateranum aliud generale indixit: in quo & Regem ipsum & Florentinos grauisimè excommunicauit, qui Urbem Pisanam Concilio prætenso delegerant. In hac rerum perturbatione, Legatos ad Reges Catholicū & Anglię, auxilium regalum contra Francię Regē misit, vnde grauisimum bellum exarsit, quod crudelissima apud Rauennam edita strage terminatū est. Vltimo demum Venetorum & Heluetiorum ferus auxilijs, Francos ex Italię finibus eiecit. Maxilianumque Sfortiam in Ducatum Mediolanensem restituit, Brevi temporis curriculo interiecto Bononiam à Bentiuolis occupatam. Rauennam & alia loca recuperauit. Florentiæ Mediceorū familiā sibi semper adhærētem restituit.

Contra

Contra Venetos denuo fœdus iniit, quod Veronam & Vicentiam Imperatori cedere impedissent. Verum multis & grauibus fractus laboribus, 9 Calendas Martij febricula correptus in morbum incidit, anno 1513. vnde ætatis suæ anno 70, è viuis excessit, postquam Pontificatum 9 annis, quatuor mēſibus, exceptis 5 diebus administrasset. Apud S. Petrum in Auunculi sui sacello cōditus fuit. Sedes 18 diebus vacauit. Quod ad Iulium attinet, magnanimus Ecclesiastici honoris defensor fuit, adeo vt nulli prædecessorum cesserit, proinde à quibusdam nimium bellis additus iudicatus est. Quosdam ex suis quantū potuit, promouit, moderamine tamē hoc seruato, vt nihil Ecclesiæ utilitati derogauerit. Diuersis vicibus 28 Cardinales creauit, ex quibus quatuor solummodo ipsi affines aut cōsanguinei fuerūt. Vt taceā ædificia quibus Urbem exornauit: picturæ sculpturæque exquisitissimæ, eius inuicti animi significationem manifestissimam faciūt.

LEO

LEO X. PONTI-

FEX 221. Anno 1513.

Leo 10. Florentiæ Laurentio Medicis & Claricen Vrsina, clarissimis parentibus natus, Ioãnis nomine primùm fuit inscriptus. Adolescentiam in honesto bonarum literarũ studio, lingua Latina & Græca, Musica quoque gloriose exercuit. Annum 13. ætatis ingressus ab Innocentio VIII. ad Cardinalitiam dignitatem fuit prouectus: vnde & ob ætatis defectum diu ab vrbe abesse eum oportuit. Carolo 8. Gallorum Rege, ad expeditionem regni Neapolitani proficiscente nouercantis fortunæ acerbum telum sensit, dum medicæis om-

F f

nibus

nibus patria expulsis, aliquot annos sedibus incertis vagari debuit, nec vlllo fere loco consistere potuit duas legationes, alteram in Hetruria, alteram Bononiæ obiuit. Post Iulij II. obitum, anno 1513. 5. Idus Martij trium & viginti Cardinalium suffragijs ad D. Petri sedem sublimatus est, & 14. Aprilis sacra thyara redimitus. Europam grauissimis dissidijs diuisam, & crudelissimis bellis laceratam cum videret mox per Legatos suos ad vnionem & pacem Christianos principes adducere tentauit. Quod eò studiosius curauit, vt firmo pacis foedere reuincti in iuratum Christiani nominis hostem Turcam armarentur: Maximilianũ Sfortium in Ducatu Mediolanensi confirmauit. Heluetijs qui Ecclesiæ paulò antè meruerāt, stipendia liberaliter persoluit. Cardinales, quos Iulius antecessor exaudiveratur, in integrum restituit. Concilium quod in Laterano pridem fuerat inchoatum, prosecutus est, & ad exitum perduxit. Mutinã à Maximiliano Cæsare triginta aureorum millibus sibi coemit. Decertantes cum Cæsare Venetos de Veronæ & Vicentiæ imperio, ad pacem sub æquis conditionibus summa cura tentauit adducere. Franciscum Valefium ex victoria in Ducatu Mediolanensi elatum, & insolentem pertimescens, pacis cõditiones per Legatum Veronensem illi proposuit; Bononiam deinde profectus cum eodem pacem pepigit; Laurentium Medices

Medices, ex fratre nepotem Florentiæ regimini præfecit, & (vt dominâdi libido inexplebilis est) Vrbinatum ducem instituit, submoto Francisco Maria Rouero, quæsitis & ad eam rē fabricatis parum æquis rationibus. Borgeſium & Cardinalem eius fratrem Petruccios eiecit, eiusque ciuitatis principatum in Raphaelem Petruccium, sui quondam exilij socium tranſtulit. Idem contra Alphoſum Ferrariæ Ducem, tamenſi vano conatu molitus eſt. Sopitis tumultibus, Principum animis ad pacem temperatis, pace Italiæ reddita, anno Domini 1517. cùm aurea sæcula quaſi poſtliminio reditura ſibi polliceretur homines, grauiffima de repente tempeſtas vniuerſæ Eccleſiæ ſtatum perturbauit. Nam Martinus Lutherus apoſtata Portenſis hæreſes ſuperioribus ſæculis damnatas & exploſas in vulgus ſpargere & docere cepit. Solymus Turcarum Imperator poſt occupata potētiffima Aegypti & Syriæ regna, in Occidentis imperiū arma conuertit. Ob id Leo publicas indiſtas ſupplicationes nudis pedibus obiens, Dei opem præſentiſſimam periclitanti Eccleſiæ implorauit & impetrauit. Nam Solymus naturæ debitum ſoluit, reſque Chriſtianorū tutiore loco fuerūt cōſtitute. In Borgeſium, Cardinalemque Petruccium, coniurationis prætenſæ auctores, cæterosque eius conſilij reos vel conſcios ſeuerè Pontifex animaduertit, alios enim capitali pœna

puniuit, quosdam ordine senatorio submouit. Porro vt numerũ Purpuratorum patrum im-
pleret, triginta Cardinales vna vice creauit. Maximiliano Imperatore defuncto, & Carolo
V. Hispaniæ rege Imperij gubernacula capes-
sente, dispēsauit septē millibus aureorũ recep-
tis, super lege quę Reges Neapolitanos Imperij
aditu prohibet. Carolo Cæsari foedere coniun-
ctus Gallos Italia exegit. Parmã & Placentiã
Ecclesiæ recuperauit. Cuius cõceptam de glo-
riosa victoria lætitiã interrumpit febris lenta
quidem, sed quę illi interitum nõ sine veneni
suspicionē attulit 4. nonas Decemb. 1521. ætatis
eius anno 45. mēse 11. die 21. Pontificatus verò
anno 8. mēse 8. die 20. Sepultus est apud S. Pe-
trũ, vacauitq; sedes 37. diebus. Paulò antè mor-
tem S. Franciscum de Paula fratrum minorũ
fundatorem, ad preces regis Francië in album
sanctorum retulit. Fuit Leo mansueto & suau-
ingenio, vir acutus, iustitię studiosissimus, reli-
giosus prudēs, doctis viris & Musicis addictus,
quos etiam stipēdijs & præmijs liberaliter sibi
deuinciebat. Romanis vectigal salis imminuit;
urbem elegātibus ædificijs exornauit; Conser-
uatorũ potestaté amplificauit, propter quę pu-
blico are, & communi decreto S. P. Q. R. statua
marmorea in Capitolio illi merito dedicata
est. Excellētes tamen animi dotes nõ nihil ob-
nubilasse putatur, quod ad voluptates, venatio-
nes, aucupia, cõuiuia, musicamq; effusior esset,
quã tanta maiestas pateretur.

ADRIA-

ADRIANVS VI. PON.

TIFEX 222. Anno 1522.

Traiectum inferioris Germaniæ ad Belgicum Oceanum vrbs Adrianũ 6. tenuis quidẽ honestæ tamen fortunæ parentibus editum tulit. Qui cùm ad excolẽdum ingeniũ ad bonas artes aptũ & propensum nihil suppetere, Louanij in pedagogio Porci susceptus, & precario nutritus, in Philosophicis, Mathematicis, Theologicis, & in Pontificio iure maximos fecit progressus, ad optima sacerdotia successiuis quasi gradibus ascendit, ac tandem

Carolo Quinto Imperatoris Maximiliani nepoti præceptor traditur: inde à Ferdinando Rege Hispaniæ Derthusensis Episcopus nominatus est; post Maximiliani Cæsaris commendationem infulis Cardinalitijs à Leone 10. exornatus est. Carolo Quinto ad imperij fastigium euecto, resque Germaniæ moderante, administrandæ Hispaniæ præficitur, Leone è viuis exempto absens deligitur, qui nauis Ecclesiæ clauo admoueatur 5. Idus Ianuarij, anno 1522. Is nuncio accepto, sine mora Genuam adnauigauit, vbi ab optimatibus Galliæ visitatus & salutatus fuit: Inde Lyburnum deuectus à Cardinali Mediceo, aliquotque eius ordinis patribus, ac Francisco Gonzaga Cæsarij exercitus Duce, magno cum honore exceptus fuit. Post ad ciuitatem veterem secunda nauigatione peruenit, vbi Cardinales Vrsini & Columna à senatu Patrum missi sub umbella exceptum, ad templum eum deduxerunt. Augusti penultima Romam appulsus in Valicanum deductus est, dieque sequenti coronatus. Is tametsi magno iuuandæ Reipub. Christianæ desiderio teneretur, magnoque conatu in id incumberet, multa tamen præposterè eò quod Italicarum rerum imperitus, ex alieno magis quàm suo arbitratu discernere & factitabat Sigismundum Malatestam Ducem Ferrariæ & Urbini fretus auxilijs Arimino eiecit. Multa Iulij & Leonis con-

tra iam dictos principes decreta rescidit, Cardinalem Soderinum Gallicæ factionis studiosum, ob interceptas quasdam literas, in Adriani molem coniecit, Rhodum tertium iam mensem grauissima obsidione periclitantem, cum resciuisset, omnes curas & cogitationes in hoc conuertit, vt illi succurreretur. Verum turbato tum rerum statu, ærario profuso infœlici exitu obsidio terminata est. Multa quidem; vti erat ardenti zelo accensus in Ecclesiæ utilitatem præstiturus erat, si Godefridos, Tancredos, Balduinos, Robertos, ea ætas nacta fuisset. Ad clerum reformandum, corruptosque vrbs mores ingenij vires conuertit. Sanctum Anthonium Florentinorum, Antistitem & S. Bennonem Germanum in sanctorum cœtum aggregauit. Cum intellexisset Franciæ Regem Franciscum in Italiam cum potenti exercitu aduentare, Pontifex Cæsaris partes fulsit, Anglis, Hungaris, Venetis, alijsque liberis Italiæ ciuitatibus in fœderis societatem adductis. Non ita post incidit in morbum, ex quo commendata Ecclesia & Christiana Repub. Cardinalibus, diem clausit extremum 8. Calen. Octobris, anno 1523. ætatis verò 64. mense 3. & die 13. Pontificatus eius mense 18. die 6. Eo defuncto, duos menses, dies 4. vacauit Pontificatus. In Sancto Petro sepultus est: Cuius sepulchro hoc elogium inscriptum est.

HADRIANVS VI. HIC SITVS
EST, QVI NIHIL SIBI INFOE-
LICIVS IN VITA QVAM QVOD
IMPERARE DVXIT.

Habuit Adrianus quibus cum ſura & con-
ſilia ſua communicabat primarios, Guilielmũ
Enkeuort Episcopum Derthufenſem, & Du-
rarum, in quem & galerum Cardinalitium
tranſtulit, & Theodoricum Hezium almæ Ec-
cleſiæ Leodiensis olim Canonicum ſplendi-
diſſima lumina, & Ioannem Rufinum Epi-
ſcopum Coſentinum.

CLE

CLEMENS VII. PONTI-

FEX 223. Anno 1523.

CLEMENS, Iulius ante Pontificatum nūcupatus, Iuliani Medicei filius à Leone patruale primum Archiepiscopus Florentinus, inde Diaconus Cardinalis. Sanctæ Mariæ in Dominica anno 1513. ac demum S.E.R. Camerarius institutus est. Adriano deinde mortalitatis vinculis exempto, suffragantibus 38. Cardinalibus, anno 1523. 13. Cal. Decembris successor datus est, & 6. Calen. eiusdem inauguratus. Anno 1525. Iubileum veteri maiorum suorum instituto, ritu solenni celebrauit. Quo anno horrendi tumultus in Germania excitati

sunt à Rusticis phanatico hæreseos spiritu a-
 gitatis & dementatis. Post Borbonij à Gallis
 defectionem Clemens vires Cæsaris pertime-
 scēs, Venetos amicitiae lege sibi deuinxit neu-
 trius partes sibi sectandas esse ducēs, quin ve-
 rò inter se Carolum Cæsare, & Franciscū regē
 amicitiae vinculo & pacis cōfederādos curauit.
 Capto tamē apud Ticinum Francisco, cōserua-
 tus animo Pōtifex ad Cæsaris partes sibi transf-
 eundum esse ratus, auri magna vi impensa fœ-
 dus antiquū renouauit, hac adiecta lege, vt Re-
 gium sibi redderetur. Vana tamen spe delusus
 est Pontifex, hic fide Cæsari data, duris tametsi
 conditionibus soluens, noua & secreta cū Gal-
 lis & Venetis consilia inire cepit. Interea Fran-
 ciscus datis vadibus, accepta in vxorem Impe-
 ratoris sorore, liber dimittitur. Arimino Si-
 gismundum Malatestam missæ à Pontifice co-
 hortēs exturbarunt. Ludouicus Pannoniæ rex
 victus & interfectus est, eiusq; regnū à Turcis
 occupatum. Columnenses specie tuendi regni
 Neapolitani copias conscribunt. Hoc terrefa-
 ctus nuncio Clemens, Columnæos in gratiam
 recipit, militem à se dimittit, & exauctorat.
 Pontifice præsidij militaribus destituto Co-
 lumnei Hugoni Moncatæ cōiuncti in vrbem
 irrumpunt. Palatium Vaticanum adeoq; S. Pe-
 tri Ecclesiam diripiunt & depredantur. Rebus
 in hunc modum desperatis, Pontifex in Arcē
 S. Angeli se recipit, vbi commeatu deficiente
 nullo-

nulloque vices Pontificis commiserante, pacis consilia cum Hugone Clemens inire cepit. Conditionibus his acceptis ut Columneos in gratiam reciperet, copiasque suas à Longobardia euocaret, concordia firmata est. Pontifex copijs Mediolano accitis in urbem, conscriptisque alijs copijs, Pompeium Columnam Cardinalem ab ordine Purpuratorum submouit; omnesque Columneos anathemate percussit, ac denique omnia eorum oppida & dominia direptioni & depopulationi exposuit. Valdemontium è Gallia vocat, illumque in spem regni Neapolitani pellicit & animat. Melioribus tamen quorundam consilijs eruditus in pacem & concordiam cum Cæsare consentit, quo factum est, ut rursus militem à se delectum dimiserit. Mox Borbonius potente exercitu comparato contra noui fœderis leges ad urbem accelerat, & in ipso urbis ingressu fatali ictu miser occubuit. Vrbs nihilominus capta est, tantaque strages facta, uti numquam post hominum memoriã, ne ab ipsis quidem barbaris similis calamitas illata fuerit. In molem Adriani confugit Pontifex, quam Cæsariani obsident, Tandem duris tamen conditionibus nempe, ut Columneis quæcunque errata condonarentur, Pontificem ad deditio- nem coegerunt. Post septimum captiuitatis mensem, Clemens immutato habitu ad urbem veterem se recipit. Florentini fama capti Pontificis percrebescente in spem recuperandæ liberta-

libertatis eriguntur, Medicæoſq; eijciunt, Clemens in amicitiam Cæſaris ſe denuo inſinuat, quæ per coniugium Alexandri Medicæi cum Cæſaris filia reuincitur. Hac amicitia viribuſq; Cæſaris frætuſ Pontifex, Florêtiam obſidione cingit, vi occupat, eiufq; vrbiſ principatu pronepotem ſuum Alexandrum donat Mantuam deinde profectus eſt, vbi cû Carolo coram de rebus ſuis communicauit, ac ad eius & Franciæ Regiſ poſtulationem aliquot Cardinales creauit. Henricum 8. Angliæ Regem ob repudiatam vxorem Catherinam Imperatoriſ materteram excommunicationiſ fulmine feriit. Cum Carolo Cæſare, reliquiſq; pene principibuſ Italiæ ac liberis ciuitatibuſ fœdus de nouo paciſcitur contra quietiſ & Italiæ paciſ perturbatores. Tandem Maſſiliam profectus, ſe nouo amicitiaſ vinculo obſtrinxit, tradita Henrico regiſ filio in vxorem Catherina Medicea: ad regiſq; obteſtationem 4. Cardinales creauit. Poſtremò in urbem reuerſuſ poſt tam varias fortunaſ viciffitudines, rebus ſuiſ compoſitiſ, vitã honeſta morte concludit 7. Calend. Octobriſ, anno Domini 1534. Pontificatuſ & annò & menſe 10. die 7. Actatiſ verò eiuf 59. menſe tertio.

PAVLVS III. PONTI-
FEX 224. Anno 1534.

PETRO Aloysio Farnesio, & Ioannella Caietana clarissimis parentibus natus est Paulus 3. (cui ante Pontificatum Alexandri nomen fuit) puer in omni honesta disciplina, literis latinis & Græcis diligenter excultus, ab Alexandro 6. protonotarius ac ærarij præfectus factus est, inde ad monteFlasconis Episcopatum, tum ad Cardinalitium, annum ætatis vigesimum sextum adhuc agens, promotus est. Mox Viterbij, tum agri Piceni legatio illi demandata est. In ea functione aliquot annis honorificè versatus est, sicq; prudenter consilia

consilia sua temperauit, vt nec in Hispanicas nec in Gallicas partes propensior esset. Ea viuendi arte omnium sibi beneuolentiam comparauit, sibiq; ad maiora accessum parauit: adeo vt Leone ad aliam vitam translato, proximus successor multorum precibus & opinione sit assignatus. Clemente fati sublato non diu inuitati Cardinales eum non tam delegerunt, quàm ad dignitatem quasi hæreditario iure illi deuolutam, vocatum admiserunt, more haud vsitato, ante nouendinalia ex instituto maiorum persoluta 4. Idus Octobris, & 3. Idus Nouẽbris solenni ritu corona pontificia exornatus. In suprema illa Petri Cathedra exaltatus se communis patrię parentem exhibuit. Hinc quod Germani ad terrendos Pontifices tā vehementer expetere videbantur, concilium propensissimo studio indicit, locumq; idoneũ præscribit. Quam quidem ad rem summorum principũ animos & consilia inflectere Pontificẽ oportuit. Proinde Cæsare Carolũ & Franciscum regem per Legatos suos in fœderis societatem coire & retinere magna contentione conatus est, mense Decembri Alexandrũ Farnesium & Guidonem Ascanium nepotes suos infulis Cardinalitijs decorauit: Deinde vt à natura in egregios quosq; viros erat propensissimus, viros eminentis doctrinæ & singularis prudẽtiæ viginti in purpuratorũ patrũ numerũ allegit Henricũ 8. Angliæ Regem, quod legitima

gitima vxore thoro maritali expulsa pellicem admiffet, multaꝗue alia contra publicam Eccleſiæ pacẽ & dignitatem perpetrasset, regno, Regiſꝗue inſignijs ſpoliauit. In expeditionem Tunetanã Cæſari 12. triremes Duce Virginio tranſmiſit, vt verò ardens ſuum de rep. Chriſtiana & Cæſare bene merendi deſideriũ oſtèderet Centumcellas, profectus eſt vniuerſe claſſi benedicturus, læta & fauſta precaturus. Carolum deinde ex Aphrica inſigni victoria glorioſum, reuertentem magna cum gratulatione Romæ excepit, & ad pedum oſcula admiffit. Cæſaris rogatu Pontifex ad tollenda de religione diſſidia, errores qui ſenſim vniuerſam Germaniam peruadebant, conuellendos concilium in proximum annum 1537. Mantuæ indixit, certis poſtea de cauſis Vicentiã tranſtulit, Turcis Dalmatiam ferro & flamma vaſtantibus ſolemnes ſupplicationes indixit Pontifex, quas ipſe nudis pedibus obiuit, miſſiſꝗue ad omnes Principes Legatis rogauit, vt confociati in capitalem & iuratum Chriſtiani nominis hoſtem arma corripent. Interea Petrum Laiſium Eccleſiaſtici exercitus Ducem creauit, Vrbem mœnibus ſepſit. Fœdere percuffo inter Põtificẽ, Carolũ, & Venetos, ac confirmato, claſſis copioſa inſtructa eſt, quæ deinde inſœlici quamuis ſucceſſu apud Actianum promontoriũ ſigna cum hoſte contulit. Apud Mycea Prouinciæ vrbẽ Cæſari & Frãciſco regi

conuentum indixit Pontifex ad mutuū colloquium, vbi eos coram ad pacem & concordiam paruo tamen fructu est adhortatus. Ad urbem reuersus nuptias inter Margaritā Austernatam & Octauium nepotem, quem Camerini Ducem beneficiario iure creauerat, celebravit. Perusinos qui ob auctum salinarum vestigal defecerant, armis perdomuit. Ascanium Columnam contumacius renitentē ditione spoliavit. Cæsari ad Algerianam expeditionem traiekturo, apud Lucam iterum occurrit Pontifex, ac cum eo de celebrando concilio, alijsque Reipub. Christianæ negotijs communicauit: vnde in sequentem annum Tridenti concilium indixit, quod postea Bononiam, ob pestem grassantem, translatum est Ecclesiæ dominium peruagatus, denuo cum Cæsare apud Rupertum de ineundæ pacis consilijs, & scedere cum Gallis paciscendo contulit: Ibidem nepoti Octauio Mediolanensem principatum à Carolo grandi pecunia ob id oblata postulauit, frustra tamē & sine successu. Romā demum reuersus, iterum publicas supplicationes indicit, ad pacem Ecclesiæ impetrandam, quas quidem fuisse efficaces argumentum est, quod inter duos potētissimos Monarchas Cæsarem & Gallorum Regem, post multorum annorum seuisima bella concordia firmissima inita est, anno Domini 1544. Cum nullis cōsilijs aut precib. adduci posset.

Paulus

Paulus vt ad Concilium continuandum Episcopos Tridētum reuocaret. Carolus anno sequente conuentu Augustæ habito certa Religionis capita, quæ omnes obseruaret tantisper, donec perficeretur Concilium euulgauit: vnde interim seu interreligio nuncupata est, quasi certū ad tempus latum durare debuerit, quæ sane res Pontificem malè habuit. SOCIETATEM NOMINIS IESU Ignatio Loyla nobili Hispano auctore institutam Paulus comprobauit & confirmauit, quàm viri aliquot eruditione & pietate præstantes mirificè auxerunt & propagarunt: In quibus fuere Petrus Laines, Franciscus Xanier, Franciscus Borgia, olim Gandiæ Dux, P. Canisius, Franciscus Toletus Cardinalis, ac alij complures, qui diuturnis meditationibus vtilem toti Reipub. Christianæ praxim tradidere adolescentēs ad omnem pietatem efformando, verbum Dei predicando, ac ad conuellēdas hæreses, moresque reformandos, Euangelij lumen in extremas vsque Indorum, & Americæ provincias proferēdo. Qua in re diuinę misericordiæ & prouidentię consilium libet admirari, eodem anno 1517. quo scilicet impurissimus iste Lutherus in Ecclesiæ potestatem debacchāri cœpit ac indulgētias conuelleret Ignatius in arce Pompeiopolitana vulneratus ex vili vanitatis mancipio in strennum Christianæ

466 VITAE ROMANORVM
militiæ Ducem à Deo est electus cõtra Luthē-
rum & eius asseclas, Ecclesiæ propugnator a-
cerrimus futurus. Porrò vt ad Pontificē Pau-
lū sermo recurrat, Petro Aloysio è viuis sub-
lato, non ita post magno mcerore, & acerbo
animi dolore confectus, occubuit 4. Idus No-
uembris 1549. ætatis anno 71. mense 8. die
10. Decursis autem in Pontificatu 15. annis, &
28. diebus: sepulturam apud S. Petrum sorti-
tus est. Pontificia dignitas trimestri, vne die
minus, viduata remansit. Vir fuit sagacissimus
ad exploranda hominum ingenia & propen-
siones solertissimus; In præstantissimis disci-
plinis, tum verò maximè in Astrologia im-
pensè eruditus; in viros doctos officiosissimus
& liberalissimus: multis ac egregijs animi do-
tibus perornatus. In suos tamen paulò quàm
par esset propensior, & profusior, quos ad ma-
xima quæque euehere & extollere maximè
laborauit. Etenim præter ea quæ iam recen-
sita sunt, Parmam & Placentiam vrbes, Eccle-
siæ Romanæ beneficiarias, Petro Aloysio ad-
dixit.

IULIUS

PONTIFICVM. 467
IULIVS III. PONTI-
FEX 225. Anno 1550.

Iulius 3. vir magnæ eloquentiæ, & eruditio-
nis laude clarissimus, Romæ natus est : cui
nomen fuit Ioannes Maria de Monte, quod à
Monte Sancti Sabini in agro Aretino originẽ
duxisset. A Paulo 3. infulis Cardinalitijs redi-
mitus, eius nomine frequentes legationes ob-
iuit, & in Concilio Tridentino præsedidit. Pon-
tificiam dignitatem adeptus anno 1550. 7.
Idus Februarij. Iulij tertij nomine se voluit
inscribi, in grati animi significationem & ho-
noricam memorationem quondam Iulij se-
cundi, à quo suarum fortunarũ initia manasse

dicebat. Mox ipso Cathedræ B. Petri, solenniter est inauguratus, ac deinde sequente festo Apostoli Matthiæ, anno Iubilei initium dedit; quem magna religione, iuxta maiorum instituta solenni ritu transegit, vsque in diem Epiphaniæ anni subsequenti continuando. Oecumenicam Synodum Tridētinam in qua sub Paulo tertio antecessore suo ipse præfederat inchoatam, publicis literis haberi iussit. Carolo Quinto Imperatore per literas id ipsum etiam rogante, ad Religionis quæ diu in Germania viguerunt tollenda dissidia. Annonæ graui penuria laborante Roma; sollicitè triticum aduehi curauit. Pacis & otij amantissimus, dum se ad quietem comparat, ecce inopinata belli non leuis occasio: Nam Octavius Farnesius, cui ex communi patrum purpuratorum decreto, Pontifex Parmam reddiderat, in Gallorum clientelam se tradidit, urbemque gentis illius præsidio communiuit. Id igitur grauatè ferens Iulius, Octauio bellum intulit. Cæsaris potentia & armis fretus, Cardinalemque Farnesium eius fratrem Florentiam relegauit. Bellum hoc magno multorum incommodo per annum integrum tantisper sæuijt; donec Ioannes Baptista de Monte Iulij nepos Sclopeti ictu occumberet. Cuius mors Pontificis animum grauiter perculit, illique belli tedium ac meliores de ineunda pace curas iniecit, vnde & pax secuta est. In Oriente

mortuo Simoni Mamæ, Orientalis Ecclesiæ trans Euphratem administratore generali, ac ad Indiam vsque Metropolitano; fideles suffecerunt Simonem Sulakam: cui morum integritas, omnibus spectata fides, insignisque eruditio, ad eam dignitatem aditum parauerant. Hic proinde publicis Ecclesiæ Orientalis literis, & honorifico testimonio munitus ad sedem Apostolicam, longis & laboriosis itineribus venit, cõfirmationem & auctoramentum postulaturus. Ibi ad Iulij pedes prouolutus, proprio & Ecclesiæ suæ nomine publicã fidei confessionem edidit, reuerentiam & obedientiam præstitit & iuravit, sibi quoque & cõredito gregi Apostolicam benedictionem petijt & obtinuit. Quo profecto magis pudere debet Europæos qui vel ab obedientia, fide vel disciplina sanctæ Romanæ Ecclesiæ defecerunt, vel antiquam pietatem & obseruantiam impiè abdicarunt. Senensium animis ad arma conuersis, noua dissidia inter Cæsarem & Gallorum Regem Pontifex subodorans, ad utrosque pro concordia Legatos frustra misit. Vrbi tuendæ octo milia peditum, Duce Camillo Vrsino conscripsit & assignauit. Interea dum in Etruria omnia armis circumsonarent Viterbum concessit, pacis inter utrumque principem conciliendæ spe studio. Verùm re infecta, ad urbem remeare coactus est. Duci Cosmo cõtra Senenses suppetias

tulit, cui gratam vicissitudinem vt rependeret Cosmus, oppidum Montis Sancti Sabini, sub Marchionatus titulo, Balduino Pontificis fratri addixit. Philippum Caroli V. filium cū Maria Anglię Regina coniugatum, regno Neapolitano inuestiuit. Postremò ad otium & quietem conuersus est Iulius, vt dolores ex podagra superaret, at incidit in febrim fatoq; cessit, anno Domini 1555. ætatis verò 67. mense 6. die 14. post quinque Pontificatus annos & 10. dies. Eius corpus ad Sanctum Petrum illatum est: vacauitque sedes diebus septemdecim. Multa in vtramque partem Iulio tribuuntur, nimirum quod liberalis, affabilis, facetusq; foret, ad iram præceps, ad placabilitatem facilis. Quod verò deposita grauiorum rerum cura non nihil indormisceret, effusiusq; voluptati se daret, interdum ac dicacitati, quæ ad scurrilitatem pene declinaret, eius gloriam non nihil obscurat.

M A R-

MARCELLVS II. PON-

TIFEX 226. Anno 1555.

MARCELLVS ex oppido Politiano in Etruria originem duxit, cuius Richardus Ceruinus & Cassandra Bencia parentes fuerunt, tametsi in oppido Montis Fani Marchiæ Anconitanæ natus sit. Primùm Cardinali Farnesio adhuc adolescenti, à Paulo tertio datus fuit, cuius opera in scribendis epistolis vteretur, quæ etiam legati officio in Hispaniam proficiscentem comitatus est Nuncij Apostolici exornatus dignitate: quo tempore præter omnem suam expectationem Cardinalis

tituli Sanctæ Crucis renunciatur. Iulio è viuis
 sublato 39. Cardinalium communi studio na-
 uis Petri gubernaculis admotus, & 5. Idus
 Aprilis 1555. dieq; immediatè sequenti co-
 ronatus est. Prohibuit cōsanguineis ne Ro-
 mam peterent, duosque ex fratre Alexandro
 nepotes, quos ibidem educabat, à nemine vo-
 luit adiri. Dum verò Pius pontilex multa ad
 vrbs & Curix reformationem mente agita-
 ret, Apoplexia correptus ad beatiorē vitam
 migravit vltima eiusdem mensis, annum a-
 gens 55. Pontificatus verò die 22. Corpus
 eius apud Sanctum Petrum sepulturæ deman-
 datum est. Eius obitu boni omnes impensè
 doluerunt. Erat siquidem vir summæ integri-
 tatis & modestiæ.

P A V

PAVLVS III. PONTI-

FEX 227. Anno 1555.

PAVLVS 4. Neapolitanus illustri Caraffæo-
rum familia oriundus, ante Pontificatus
consecutionem Ioannes Petri vocatus, primis
ætatis suæ annis ad literas animum appli-
cans doctissimus euasit, atq; per Iulium secun-
dū Archiepiscopus Theatinus nominatus est:
Subsequentibus temporibus in Angliam mis-
sus legationis munere ibidē functus est. Postea
Episcopatum Brundisinum sibi oblatum non
solū recusauit, verū etiā Theatinū, quem
iam possidebat, sponte deseruit, monasticamq;
vitā amplexus, ordinū presbyterorū Theatini

vocatorum instituit. Cardinalitiam dignitatem sibi à Paulo tertio oblatam suscepit, Episcopatumq; Theatinum, quo se voluntariè antea abdicauerat, iterum recepit; Cardinalis factus. Paulo tertio persuasit, vt iudicium inquisitionis institueret. Ad extremum 10. Cal. Iunij, ipso Ascensionis die Pontifex creatus est, sequentiq; Dominico coronatus. Decretum sanxit, quo beneficia illegitimè possessa vel pecunijs cõparata reddere præcipiebatur. Iudeos in vna parte ciuitatis reclusit, quibus ne vsuram exercerent vetuit. Crocei coloris pileum, quo à reliquis internosci possent, ipsos ferre voluit. Decreta plurima à Iulio 3. stabilita rescidit. Romæ Urbini Ducem præfectũ instituit, Clero, quo ad victum & vestitum leges præscripsit; Pœnitentiæ officium ipsemet reformauit, beneficia & Ecclesię bona non alijs quã viris bene doctis cõferri voluit. Trium vrbs cõseruatorum authoritatem amplificauit. Priuilegia Pontificum prædecessorũ populo concessa confirmauit, eiq; Tibur concessit. In cuius grati animi protestationem populus in Capitolio eidem statuam erexit, centumq; nobiles, custodes attribuit, quos omnes equestri ordine cohonestauit. Paulo post inter eum & Philippum Hispaniarum regem orta est discordia, cui Galliarum regis freti s auxilijs, bellum in regno Neapolitano per Ducem Albanum defenso indixit. Anno

integro

integro, postquã prælio sese lacefsiuiffent, quæ Pontifici parum fœliciter successerât, ab armis abstinere, & ad pacem ineundam confugere coactus est: Inter arma Marcum Antonium, eiusq; patrẽ Ascanium anathemate innodauit, eosq; omnibus possessionibus, quas in ditione Ecclesiastica obtinebant, priuauit; quas nepoti suo Ioanni Caraffæ, sub titulo Paliani Ducatus attribuit. Pace tandem composita, Dux Albanus summo Pontifici obedientiam præstaturus, ad eum humiliter profectus est, à quo absolutionem consecutus, maximam eius humanitatem expertus fuit. Porrò ad inquisitionem conuersus, eidem 16. Cardinales addixit, quorum primarium locum Cardinalis Alexandrinus tenebat. Catalogum librorum hæresi infectorum publicauit. Legatione Anglicana Cardinalem Polum priuauit, Cardinalemq; Moronum in vincula coniecit. Strictissimè præcepit, vt omnes Religiosi & Monachi è claustris suis egressi, ad proprium monasterium reuerterentur. Translationem imperij Ferdinando per Carolum factam nulla ratione approbare voluit. Auditibus suorum cognatorum & propinquorum enormibus sceleribus, in eos grauissime animaduertit, illosque ex vrbe eijciens, omnibus gradibus spoliavit. Diuersis ordinationibus 19. Cardinales creauit. Cathedræ Sancti Petri festum innouauit. Tandem tres & octoginta annos

annos, vnumque mensē natus: quarto Pontificatus sui anno, mensibus tribus, exceptis diebus tribus, 15. Calendas Septembris è viuis excessit. Corpus eius apud Sanctum Petrum sepulturæ honorem accepit. Eius morte sedes quatuor mensibus & septem diebus vacavit. Populus eius odio inflammatus statuam eius deiectam triduo per urbem vicatim pertraxit, postremoque in Tyberim proiecit, effractis inquisitionis carceribus, captiuisque inde liberatis.

PIVS

PIVS III. PONTI-

FEX 228. Anno 1560.

PIVS IIII. Bernardini Medicæi & Cæci-
 liæ Sorbelloniæ Mediolanensis filius, ante
 Pontificatum Ioannes Angelus vocatus fuit,
 Iuuenilibus annis philosophiæ & iurispru-
 dentiæ operam dedit. Posteaquam pluribus
 officijs & dignitatibus exornatus fuerat per
 Paulum tertium Cardinalitia dignitate ad-
 auctus est, exinde per Iulium tertium Legatus
 ad militiam cõtra Octavium Farnesium susce-
 ptam electus est. Ipsa verò Natiuitatis Domi-
 ni vigilia, anno 1560. Paulo quarto è viuis sub-
 lato summus Pontifex declaratus est, & ipso
 Regalium

Regalium die coronatus. Inito Pontificatu, omnia delicta & excessus in prædecessorem commissos populo remisit. Imperium Ferdinando per Carolum fratrem traditum confirmavit. Plurimos propter hæreseos crimen, vel suspectos, vel delatos absoluit, ac inter cæteros Cardinalem Moroneum. Puniturus autem Pauli 4. amicos & familiares, sententijs in eos latis ob crimina quæ ipsis obiecta fuerant; Cardinalem Carasam strangulari curavit, Comitemque Montorij, Allafanum, Leonardumque Cardinalem capite plecti. Nepotes suos fratrum sororumque filios Romam aduocatos maximis honoribus & amplissimis beneficijs vel exornavit, vel nobilissimè matrimonio iunxit. Ut verò communibus malis mederetur, finis generali synodo Tridentine, eius studio ac vigilantia impositus est, acclamationesque patrum in ea fuere: Beatissimo Pio Papæ Domino nostro, sanctæ & vniuersalis Ecclesiæ Pontifici, anni multi, ac memoria æterna. Placet etiam hîc adscribere versus Sanctorum & admirabilium Patrum, qui in hac sacrosancta Synodo confederunt, quos recitantem aliquando audiimus V. C. Petrum Oranum Ser^{mi} Electoris Ernesti Consiliarium, & Ciuitatis Leodicensis Scabinum.

CVM mihi linigeræ species sit visa cohortis,
Maius & humano frontis honore decus.

Anxia

*Anxia mens dubijs pulsabat pectora curis,
Secum agitans, homines crederet, anne Deos,
Sermo, oculi, vultus, gestus, cultusq; animusque,
Omnia diuini plena stuporis erant.*

*Is nitor in vultu, gestu decor, ore venustus,
Vis oculis, verbis gratia, mente vigor:*

*Dum loca, dum comites, dnm membra simillima
nostris*

*Adspicio, rursus mens negat esse Deos,
Dum negat, adfirmat, dubitat mēs anxia, Phœbus
Perplexo inuoluit talia verba sono.*

*Dissimiles, similesque vides, hominique, Deoq;
Non Di, non homines sunt, & vtrumque
vides.*

*Qui pote? diuina nempe hoc te dicere velle
Auguror, esse homines corpore, mente Deos.*

Solutis conuitijs, Concilioque fine imposito, prælatis etiam omnibus ad propria remissis, plurima loca restaurare cœpit, quæ præcedentibus bellorum fragoribus diruta, ruinam minitabantur; Romæ portam & plateam dictam piam reparauit. Prælum Manutij authoris vulgatissimi restituit. Arcem Capitolinam restaurauit, aliaque quam plurima loca refecit, quibus omnibus sumptibus vt satisfaceret, montem perpetuum instituit, numerum etiam equitum, Pij appellatorum ordinauit. Cùm verò inter Legatos Franciæ & Hispaniæ de primatu in præsidendo quæstio suborta fuisset,

fuiſſet, præminentiam vni non ſine alterius indignatione adiudicauit. Melitæ obſidione cinctæ militibus pecuniaque ſubuenit. Cùm tandem diuerſis ordinationibus 45. Cardinales creaffet, in quarum vna Laurentium Maſſam nunquam inducere potuit, vt ſecretariatum Venetorum, vt vocant, acceptaret. 5. Idus Decembris anni 1563. mortuus eſt. Anno ætatis ſuæ 66. menſe octauo, die nono, Pontificatus verò ſui anno ſexto, exceptis ſedecim diebus. In Sancto Petro ſepultus eſt. Sedes 28. diebus rectore orbata remanſit.

PIVS

229. Anno 1566.

PIvs V. Insuber prope Alexandriam in vico quodam Bosco ab incolis nuncupato, ex nobili Gliesleriorum prosapia natus. In iuuentute monasticam vitam professus est, in eoq̄ue statu maximos suis laboribus & vigilantia fecit progressus, à Paulo quarto primū Episcopus, deinde Cardinalis creatus est, & supremus inquisitorum declaratus : Tandem Pio quarto è viuis sublato, præter omnium expectationem 7. Idus Ianuarij Pontifex renunciatur. Borromei Columnæq̄ue Cardinalium precibus, Pij quinti sibi nomen imposuit, ac

16. Calen. mensis insequentis, qui dies ei natalis erat, coronã Pontificiam accepit. Pileum suum Michaeli Bouellino, suo ex sorore nepoti cefsit, qui Cardinalis Alexandrinus nominatus est. Porrò vt gratum animi sui affectum, quò erga Paulum 4. promotorem suum ferebatur manifestaret, Cardinalem Carassam eius nepotem, sub Pio 4. vt ante iam dictum est, morte affectum, absolui procurauit, quod non vsque ad eò criminalem inuenisset. Imperatori Ferdinando bellum contra Turcas in Hungaria gerenti, suppetias tulit. Officio Inquisitionis tria aureorum millia adiecit, ex certis arcibus colligenda. Bullas cõtra aulicos & Ecclesiasticorũ luxum seuerè publicauit. Iudẽum quendam locupletissimum, quem ad Christianam religionem conuerterat, baptisauit, sueq; familiæ adoptatum liberè suis bonis frui permisit. Episcopos omnes ad propriam residentiam redire mãdauit. Solo suo verbo obsessum à malo dæmone liberauit. Contra hæreticos in Gallijs succrescentes Catholicis auxilium per Comitem sancte Floræ misit, qui etiam victor inde redijt. Cosmæ Medicæo titulum summi Ducis attribuit. S. Thomam Aquinatẽ in numerum sanctorum Ecclesiæ Doctõrũ retulit. Diuersis ordinationibus 22. Cardinales creauit. Fœdus inter Regem Catholicum & Venetos ad optatum finem feliciter deduxit, vnde omnium celeberrima contra Turcas naualis victoria

victoria Nonis Octobris, anno 1571. consecuta est, quem diem solennem & festiuum esse voluit. Plures Legatos ad Principes Christianos destinavit, quibus eos ad maius bellum Turcis inferendum inflammaret. Verùm grauisima in reddenda vrina difficultate pressus, Calen. Maij anno 1572. cum maximo omnium dolore è viuis excessit. Pontificatus sui anno 6. mense 4. demptis sex diebus. Sepultus est apud S. Petrum. Sedes 12. diebus vacauit. Maximo semper zelo, quoad vixit, Christianam remp. promouere conatus est. In victu frugalitatem, in audientijs assiduitatem, erga pauperes amicitiam seruauit; ab omni ambitione alienus; ab omnibus Principibus summa ipsi reuerentia exhibebatur, nullusque erat qui ei & satisfacere & placere nõ contenderet. Quod ad iustitiæ administrationem spectat, ad seueritatem propensior habitus est.

H h 2

GRE-

Gregorius 13. patria Bononiensis, Christophorū Boncompagnum & Angelum Marefcalcum maiores & parentes habuit, cui Hugonis nomen in sacro baptifmate est impofitum, honeftè educatus eft, & literalibus difciplinis optimè inftitutus fuit. In iurifprudencia fub præftantiffimis illius sæculi doctõribus maximos fecit progressus, doctoralemq; lauream fufcepit; multis officijs & dignitatibus fub varijs Pontificibus magna cum laude perfunctus, à Pio 4. in numerum Cárđinalium fub titulo S. Sixti relatus eft, ac in Hifpaniam legatus,

legatus, Pio 4. vita defuncto Hispania Romam reuertitur, tamq; sanctè, piè, & intègrè vitam & mores instituit, vt Pio 5. e viuis sublato successor renunciaretur 13. Maij 1572. ipsoq; Pentecostes die inauguratus. Pontificiam dignitatem pro tuenda & amplificanda Repub. Christiana admodum egregiè sustinuit, qua ratione expeditionè aduersus Turcas promouere, confœderatos Principes animare, & pecunia alijsq; subsidijs liberaliter iuuare cœpit Marco Antonio Columna classi Pontificiæ præfetto. Verum enim quia in Oriente minus prosperè res succedebant, sequente anno ad Regem Catholicum Archiepiscopum Lancianũ, ad regem Christianissimum Cardinalem Ursinum Legatos misit, qui eos in societatem fœderis adducerent. Sed longè aliter quàm proposuerat accidit; siquidem Veneti fœdus deserentes inducias cum Turca pacti sunt. Quo intellecto optimus Pontifex omnes cogitationes, curas, consiliaque eo contulit, vt Imperatori succurreret, Regem Christianissimum & Catholicũ ad extirpandos Lutheranos & Calvinistas, quibus potuit medijs & sumptibus adiuuit. Idem quoq; Archiduci Carolo & Melitenſibus pietatis officium præstitit, ad fidem Catholicam tuendam propagandamque 22. Collegia in varijs Regionibus erexit atq; dotauit. Annonæ conseruandæ ergo publica granaria in vrbe construi curauit. Vias aperuit &

strauit. Publicæque commoditati limpidissimos in eam fontes deriuauit. Anno 1575. confluentibus ad urbem religionis studio exteris, annonæ paterna vigilantia & charitate prouidit. Tumultuantibus Genuensibus Cardinalem Moronũ summæ prudentiæ & authoritatis virũ legatũ misit, qui eorũ animos ad concordiam reduxit. In diuersas factiones ob regis electionem distractos Polonię ordines vnanimis reddidit; vnde Bathoreus ad capeßenda regni gubernacula electus est, qui Pontifici postmodum obedientiam iurauit & per oratorem præstitit. Peste Italiam totã peruagante ad spiritalia medicamẽta indicto Iubilæo per fugit. A contendentibus inter se acriter Polonis & Moscouitis, legationem perhumaniter excepit, ac Antonium Posseuinum oratorem misit, qui vtriusq; Principis animum summa dexteritate reconciliauit. Synodum Tridentinam Pauli 3. temporibus cœptam & adfectã, Pij verò 4. absolutam & confectam, ab omnibus obseruari mandauit, veluti orbi terræ necessariam, seminariaque varijs locis religionis Christianæ amplificandæ ergo plurima instituit, quod & in hac patria tua Leodicensi Erneste Elector magnanime Germaniæq; decus ac ornamentum insecutus es renouãdæ restaurandæque Ecclesiasticæ disciplinæ gratia, quæ sanè collapsa nullo vtiliori ac solidiori, quàm seminariorum remedio potest restitui. Sacellum

lum sumptuosissimum apud S. Petrum, quod Gregorianum dicitur, extruxit & dotauit, corporeque magni doctoris Gregorij Nafianzeni nobilitauit. In Palatio porticum siue ambulacrū artificiosè poliri varijsq; picturis adornari curauit. Anno 1581. Calendarium emendauit anni cursu ad Solis motum reducto, sub eodē Pontifice 1585. 22. Martij Iaponiæ Principum Legati post longam trium annorum & amplius nauigationem urbem ingressi, principū suorum nomine S. Sedi Apostolicæ obedientiam iurarunt & præstiterunt. Est autem Iaponia in extrema Indiæ parte vsq; adeo vasta vt amplitudine Italiam duplo excedat, tantaq; locorum intercapedine à nobis dissita, vt eius incolæ nobis antipodes dici possint. Tandē post exhibita reip. Christianæ tot & tanta beneficia Gregorius curriculū vitæ suæ beata morte absoluit Pōtificatus anno 12. mense 10. die 27. diuersis tēporibus 33. Cardinales creauit, in quibus fuit optimus Princeps Gerardus à Grofbeeck Leodicentis Episcopus & Antistes prudentissimus ac eloquentissimus Senatoriæ dignitatis Romanæ decus & ornamentum, qui Principis viri erga patriam in ea pacificè administranda, erga vicinos in sedandis componendisq; bellorum ciuiliū tumultibus intestinisque dissidijs ita se expressit officiumque exercuit, vt plurimorum meliorumque iudicio sacrati viri existimationem atque ampli-

tudinem suo merito supergressus esse censeatur. Corpus eius Sacello Gregoriano illatum est. Vir fuit sanè māsuetus, benignus erga pauperes ac eos qui Religionis causa exulabant; in responsis breuis, acutus, & grauis; ad audiendum patiens; omnibus accessu facilis; studijs pijs & maximè legum sic addictus, vt quicquid temporis contemplationi grauibufque curis superesset lectioni & studio impenderet.

XISTVS

XISTVS V. PONTI-
FEX 231. Anno 1585.

XISTVS obscuris parētibus, oppido mon-
ris alti in Marchionatu Anconitano na-
tus, & Felicis nomine vocatus est: Adolefcens
ad institutum Franciscanorum, quos Conuen-
tuales vocant, transfijt. Quo in ordine eos fecit
progressus, vt egregiam eruditionem cum sin-
gulari eloquentia compararet, magistralique
laurea decoraretur. Vicarius Generalis ordi-
nis sui à Pio quinto creatus, inde Episcopus S.
Agatæ, mox Cardinalis, postremò in demor-
tui Gregorij locum 24. Aprilis 1585. Ponti-
fex successus est, Calendisque Maij solenniter

coronatus. Vt verò Pontificis partes fœlicius sustineret, indicto vniuersali Iubilæo diuinam opem implorauit Iaponiæ Principes magnifico & regio apparatu, quamdiu Romæ morati sunt fouit, & amplis congiarijs honoratos dimisit. Italia cū nefariorum prædonū, exulumq; incursionibus miserè vexaretur, vsque adeo seuerum, imo verò terribilem & tremendum se præbuit animaduersorē initio sui Pontificatus: vt postmodum magnā quietē & libertate, nedum Roma, verūm etiā Italia fruëretur. Cū ad urbem exornandā animum adiecisset, tam varia, rara & magnifica præstitit, vt in eo genere officij antecessores suos longo interuallo post se reliquerit. Tria p̄latia exædificauit, vnū in vinea, alterum ad mōtem Caballū, tertium in Laterano. Obeliscū altitudinis 114. palmarū, vltra basim antiquæ superstitionis monumentū à Vaticano in mediam S. Petri aream tranflatū Christo dedicauit, aliosq; vetustate sepultos, eruit & operoso labore, alterum apud S. Mariam Maiorem, alterum ad Lateranum & tandem iuxta S. Mariam de populo erexit. Sacellum egregia architectura extruxit, ad quod Saluatoris nostri præsepe transtulit. Xenodochium seu hospitale ædificatum & perpetuo censu dotatum pauperibus alendis nūcupauit. Bibliothecam Vaticanam in splendidiorem cōmodioremq; locum transtulit, eamq; mirificè auxit & illustrauit. Ecclesiam S. Hierony-
mi

mi Illyricæ nationi construxit. Aquam foelicē seu fontem in Quirinali deduxit, & varios alios fontes publicæ commoditati direxit. Lauacrum ex aqua foelici prope viam Piam muris cinctū mulierculis pauperibus ædificauit. Vias novas amplissimas aperuit & complanauit. In laterano locum diuersis picturis cōcinatum ad populo benedicendum destinauit. Scalam sanctam pretioso salutariq̃ue Christi sanguine cōspersam in nobiliorem locū transfuit, ac præclaris ornamentis ad excitandam pietatem insigniuit. Aedem S. Sabinæ sacram reparauit. Tholum quem vulgò Cupulam vocant, incredibili sumptu perfecit, vrbi tā multa præstitit, vt eam nō exornasse modo, sed etiā renouasse meritò censeatur Montem Altum muris vndiq; septum ciuitatis honore & Episcopali dignitate donauit. Lauretum toto terrarum orbe celeberrimum, in ciuitatem Episcopalem, & Ecclesiam in Cathedralem erexit. Proneptes suos nobilissimis Columnēsiū & Vrsinorū familijs matrimonij fœdere coniunxit. Ac tametsi in omnibus supradictis incredibilem auri vim insumpserit, tamen expeditioni terræ sanctæ quā meditabatur tantas opes congescit, vt summa quinq; myriadū auri in publicum ærarium illata sit. Decreuit ne plures quàm 70. simul essent Cardinales, atq; inter illos ad minimū quatuor Theologiæ Doctores, qui ex ordinibus Regulariū Mendicantium

cantium assumerentur: & quod nō alio quā
 ieiuniorum mensis Decembris tempore crea-
 rentur. Cardinales diuersis temporibus 33.
 creauit. Sanctum Bonauenturam, Doctorem
 Ecclesiae nominari voluit, eiusque festum sub
 officio duplici celebrari. Varia sanctorum fe-
 sta in Calendarium retulit. Inopinato morbo
 correptus, adempta statim loquela, è vita ex-
 cessit 27. Augusti anno 1590. cuius mortem
 non improbabile est solis eclipfi fuisse signi-
 ficatam. Sepultus est apud S. Petrum, post an-
 nos quinque, menses quatuor, dies tres sui
 Pontificatus. Vacauit sedes dies 18.

VRBA-

VRBANVS VII. PON-
TIFEX 232. Anno 1590.

QVA M honorificam de se bonis omni-
 bus præbuisset expectationem Ioannes
 Baptista Castaneus, eius in Pontificatum suc-
 cessio multorum votis expetita, magnis studijs
 procurata summo Cardinalium consensu fa-
 cta, eiusque mors non vrbi tantum, sed & vni-
 uersæ Ecclesiæ luctuosa testatum fecere. Na-
 tus est Romæ patre Cosmo Genuensi, ac edu-
 catione accurata variarum sibi rerum scien-
 tiam comparauit. In Hispania Nunciij Apo-
 stolici munere magna cum laude perfunctus,
 à Gregorio XIII. Cardinalis Sancti Marcelli
 creatus,

& ad Bononiensem legationem destinatus. Xisto tandem in Pontificatu successit 15. Septembris, & Urbani nomine appellatus: natura fuit mansuetus, vitæ inculpatae, & morum sanctimonia clarus: complexione tamen melancholica, & ad morbum inclinante. Pontificatum vltra 11. dies non protraxit. Eius obitu Sedes Apostolica duos menses & nouem dies vacauit.

GRE

PONTIFICVM. 495
GREGORIVS XIII. PON-
TIFEX 233. Anno 1590.

GREGORIVS 14. Franciscum Sfondratū
Senatorem Mediolanēsem patrē habuit
& Nicolai nomē in sacro fonte consecutus est.
Optimarum disciplinarum & iurispruden-
tiæ studio Perusij & Patauij non prænitendam
operam dedit. A Pio 4. Episcopus Cremon-
ensis, & à Gregorio 13. Cardinalis creatus,
ac tandem Urbano ad fœliciores vitam trans-
lato, post duorum & amplius mensium inter-
regnum 5. Decemb. ad Pôtificatus fastigiū per-
tigit. In grati animi & obseruantix in Grego-
rium 13. significationem. Gregorius voluit ap-
pellari

pellari. Eius Pontificatus ad 15. Octobris anni sequentis, duntaxat fuit continuatus. Quo factum est, vt optima quæque consilia, quæ animo conceperat, & quorum expectatione multos sustentabat, exequi non valuerit. Mórbus qui multorum malo vitæ filium illi abruptit, fuit febris continua, reddendi lotij difficultas ex calculo nata. Quinque Cardinales creauit, de quorum numero fuit Sfondratus. Sedes post eius mortem dies 15. vacauit.

I N N O-

Magno voluntatum consensu Innocentius 9. Cathedram S. Petri conscendit die 29. Octobris. Ante Pontificatum Ioannes Antonius Faquinetus nomen illi fuit. Cardinalis sanctorum 4. Coronatorum à Gregorio XIII. factus est. Summa integritate, variaque in omnibus pene facultatibus eruditione imbutus, rerū vsu & longa praxi edoctus omnium animos in meliorem spem erexit. Verum grauis annis, curis, & laboribus fractus, postquam populum à plerisque grauaminibus liberasset, duosque ex fratre pronepotes in Purpuratorum ordinem adsciuisset ad quietiorem vitam migravit 29. Decemb.

Cardinalium qui in conclavi sufficiendo Pontifici diligentem operam impendebant discrepantia vota electionem in trigessimum vsque diem protraxerunt. Tandem magno consensu & studio Hippolitus Aleobrandinus Cardinalis Sancti Pancratij & summus poenitentiarius Pontifex 30. Ianuarij 1592. est renunciatus. Erat siquidem magnæ apud omnes æstimationis, quod incredibili prudentia & dexteritate res Ecclesiæ difficilimas & grauisimas cōfecisset Clementis nomen illi impositum est. Princeps ijs animi dotibus præditus

tus, quæ in summo viro & vniuersali pastore desiderari possunt. Henricum Nauarræum Gallix Regem ab excōmunicationis anathemate absoluit. Sigismundo Transyluanix Principi inuictissimo, qui murum sese in Oriente pro domo Israel fortiter opposuit, Moldauis quoque & Valachis, vt Turcæ iugum excuterent author fuit, Cæterosque Orbis Christiani Reges & primates ad concordiam inter se & arma in barbarum dirigenda non intermissis laboribus paterna sollicitudine adhortari non desistit. Quem si Deus vti ætate est adhuc vegeta, in multos annos incolumẽ seruet, ausim ominari tam multa & præclara gesturũ, vt nec successoribus sanctitatis & rerum bene gerendarum exempla nec scriptoribus scribendi argumenta sint defutura.

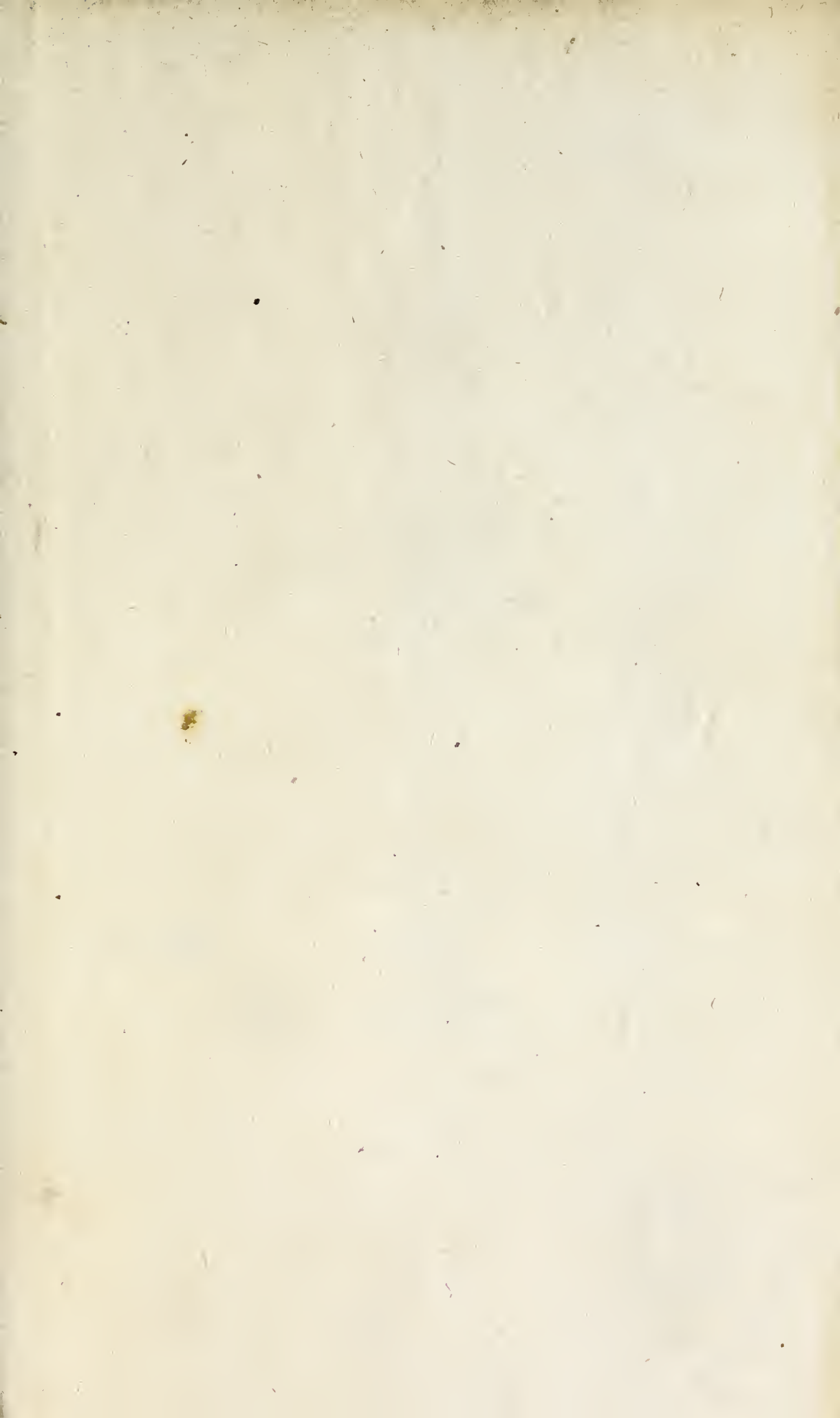
F I N I S.

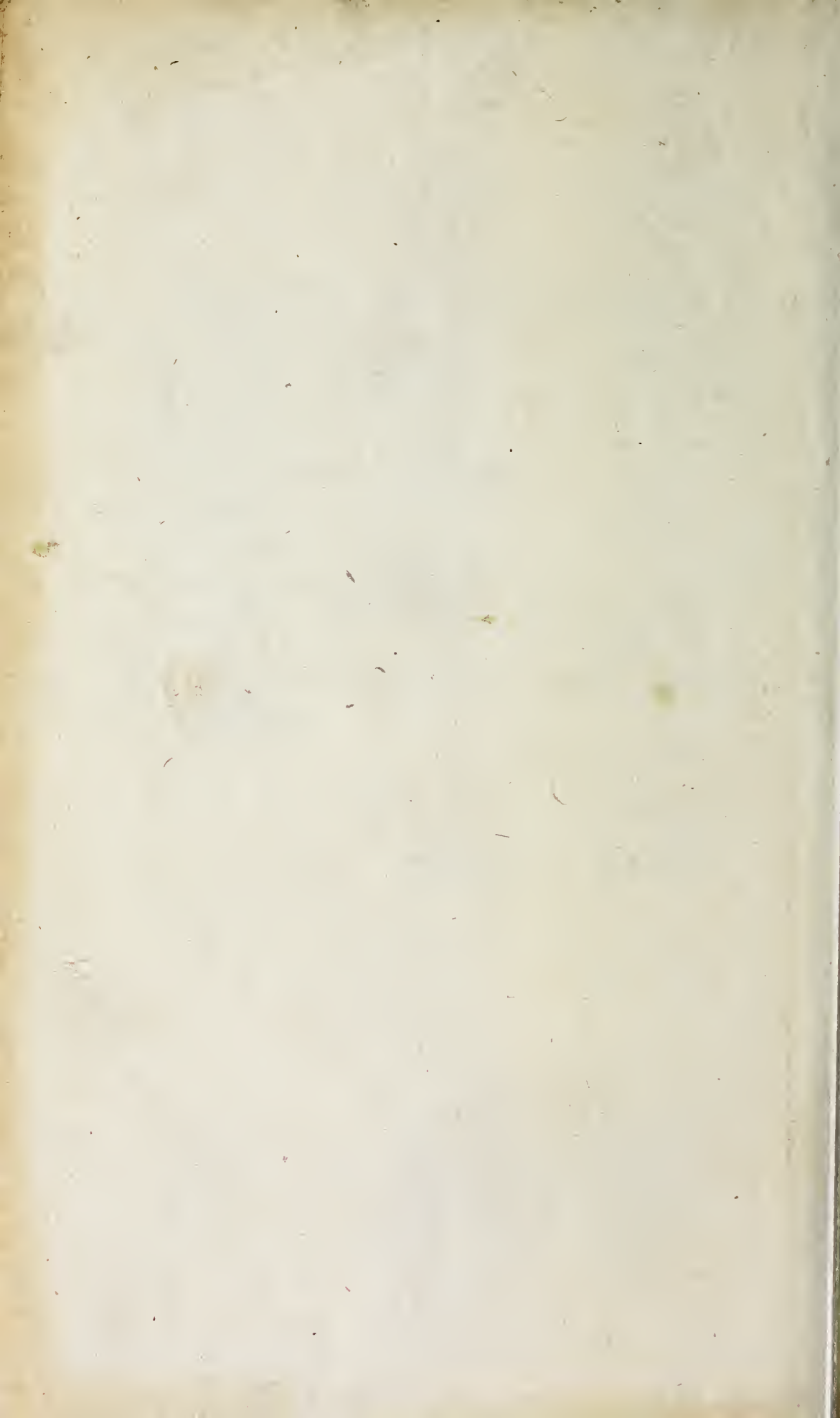

*Paulus . . . pontifex maximus
a. 1600 Romanus*

Quia Romanorum Pontificum ex Platina aliorumq₃ historijs in Epitomen redactæ, eorundemque imagines studio & industria Ioannis à Glano Leodicensis ad viuum expressæ, seriem succedentium sibi mutuo Romanorum Pontificum, veluti digito ostendunt, eandemq₃ fidei & Sacramentorum doctrinam per eos sine vlla interruptione, semper fundatam fuisse clarissimè demonstrant (quod ad Christi fideles in Catholica Romana vera Christi Ecclesia retinendos maximum momentum habet) vtiliter admodum typis excudentur.

**Ioannes Chapeauille
Canonic. Leodic.**

J. M.

SPECIAL

No B

26798

2011

